

ཡུལ་གྱི་འཕེལ་བའི་

了義寶藏

壹

藏文题字：第十七世法王噶玛巴 邬金钦列多杰

༄༅། །བྱུག་ཆེན་སྒྲོན་འགྲོ་བཞི་སྒྲོར་དང་དངོས་གཞི་འི་ཁྲིད་ཀྱི་མ་མདོར་

བརྒྱན་པེས་དོན་སྒྲོན་མི་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱན་སོ། །



# 了义炬

大手印四加行简要合集及正行教学次第

(简体版)

作者：第一世蒋贡康楚·罗卓泰耶

译者：妙融法师

# 目录

序	第十七世法王噶玛巴	6
	第四世蒋贡康楚仁波切	8
编辑凡例		10
<b>开卷语</b>		13
<b>前行</b>		17
四共加行		17
	第一、人身难得	19
	第二、观修无常	31
	第三、业与因果	39
	第四、轮回过患	53
	四不共加行	71
	第一、皈依与发心	73
	第二、净除罪障的百字明咒教导	115
	第三、圆满二资粮的献曼达教导	137
	第四、令速获加持之上师瑜伽	171
<b>正行</b>		209
教导的正行		211
<b>结语</b>		251
<b>附绿</b>		
四加行修诵仪轨		255
关于《了义宝藏》		302



## 第十七世法王噶玛巴 序

央衮巴大师说：「一般人只喜欢高深的法，不满足於初阶的法，只喜欢那些空泛、虚无、深奥的法，但是法的厉害不能代表人的证解，光是大圆满法没有用，还要有大圆满的人才行，我看到很多人在说著如同马一般有价值的法语，然而人本身却比狗还不如。」

正如大师所说，很多人一听到高深的法门，就会想要马上去学习。但是，法门之所以高深，是因为有扎实的前行基础，所以對於想要修持大手印的人们，第一世蒋贡康楚·罗卓泰耶的这部前行教言——《了义炬》甚为重要。希望想要修持噶玛噶举派四加行的行者们好好地研读此书，心跟法相应，奠定好基础之後，才进而学习大手印。这样的修行次第才是如法的，才会有利益。

《了义炬》之前有从英文翻译过来的中文版，帮助了很多人。这次在妙融法师的努力之下，直接从藏文翻译成为中文，我相信在文义上会更加完整。我自己也花了一些时间，

参与了校对的工作，希望这一点点的贡献，能让这本书的翻译更加正确、贴近原文。

《了义宝藏》系列性地将噶举祖师的经典翻译成中文，让华人信徒们能够直接接触传承珍贵的教法。有时候我们会因为祖师们已经不在，就觉得比较神秘，会有些密而不宣的东西，其实如果亲眼见得到祖师，他们讲说的也就是这些教法，没有比这更深奥的了。教言就是祖师们的体现，阅读教言，就是直接跟祖师们沟通。我相信这一系列的法教，一定能够让有缘人法喜充满。

祈愿善妙吉祥！

第十七世大宝法王噶玛巴 邬金钦列多杰

2013年10月30日



## 第四世蒋贡康楚仁波切 序

现今世界各地的文化知识和物质生活，在以科学为主的引领下，达到了鼎盛繁荣，但是，却无法带来安定、和平，这个问题的根源就在於佛陀正法的匮乏。

因此，以正法丰富众生的心灵，让所有的衰败不足，像是在太阳光晕前的黑暗一样消失无形，并且成就圆满中的究竟圆满，安置众生於圆满自、他二利的果位，这就是一切诸佛菩萨最主要的心愿。

为了用最好的方法来圆满佛菩萨这样的心愿，於二种语言得自在的妙融译师，将阐明法王冈波巴所开创，汇集了噶当和大手印教法口诀两支源流传承的论著，也就是这部蒋贡罗卓泰耶所著作的《大手印了义炬》翻译为中文。我随喜於此翻译和出版的善行，并一心祈愿：此论著成为解除众生痛苦的良药，和生起一切安乐的基础。

蒋贡罗卓确吉尼玛

书於西元 2012 年 9 月 13 日

# 编辑凡例

## 壹、《了义炬》正文

### 版本说明：

本书所采版本之母版，为八蚌寺印制之木刻贝叶版，本书编辑过程中已将母版中一些拼字上的错误予以修正。

原文在〈正行〉中引用第三世噶玛巴让炯多杰的〈肺腑一忠言〉。第十七世法王噶玛巴在徵询大司徒仁波切和嘉察仁波切二位法子後，法子们建议，依传承的教导，这部分只有在上师教学时方可讲授。因此，为尊重教法之故，法王决定本书中不收录此内容。

### 编辑体例：

一、藏文版：已依文义做适当分段。

二、中译版：

1. 为清楚呈现本书架构层次以及方便读者阅读，已依文义做适当分段，并且加上「部」、「章」、「标题」的编排。所有部名皆为编辑所加，但不加半型方括号 [ ]；章名和标题的部分，加上半型方括号 [ ] 处，为编辑所加，无 [ ] 处为原本有的内容。

2. 内文中圆括号 ( ) 中的文字，为原本有内容，表示对前文的说明。
3. 内文中半型方括号 [ ] 中的文字，是译者为清楚表达或为文意流畅所需而做的添加。
4. 内文中有条列式的内容处，为方便读者阅读，加上了一、二等数字，但不另加半型方括号 [ ]。
5. 注脚名相解释为编者所加。

## 贰、〈四加行修诵仪轨〉

### 版本说明：

本书所采之母版为八蚌寺印制之木刻贝叶版。此版本被收录在第十三世法王噶玛巴教言集中，目前为止，为现有之四加行仪轨中最古老的一个版本。其中〈上师瑜伽〉的部分，第十七世法王噶玛巴已略作增补修订。

### 编辑体例：

- 一、为令架构清楚，四不共加行及金刚瑜伽母修持皆加上章名标题，但未加半型方括号 [ ]。
- 二、注脚说明为编者所加。

◆  
开卷语

༄། །གྲུབ་བརྒྱའི་སྤྱི་མེས་མར་མི་དྲགས་གསུམ་ནས། །  
 དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ནི། །  
 ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐེང་འཛིན་དོ་རྗེ་འཆང་། །  
 བསྐྱེད་བྱེད་དབང་པོར་སྤྱི་བོས་བཏུད། །  
 རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་མཚོག་ཁྲོད་ཀྱིས། །  
 བདག་སོགས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །  
 སྤྱི་དང་ཆེ་རབས་རྗེས་བཟུང་ནས། །  
 གནས་ལུགས་རྗེས་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །

དེ་ཡང་རང་རེ་རྣམས་མི་ལུས་ཐོབ། ཚོས་སྐོར་ཞུགས་པའི་དོན་གོ་དེ། སྐོ་ཚོས་སྤྱི་  
 འགོ་དགོས། སྐོ་ཚོས་སྤྱི་འགོ་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་  
 ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་དགོས། དད་པ་དེའང་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་མ་བྲན་ན་རྐང་  
 ཟུབ་པ་མི་འབྱུང་བས་ཐོག་མར་མི་ཉག་པ་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན། མི་  
 ཉག་པའང་དལ་འབྱོར་རྗེས་དཀའ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བས་ཐུན་མོང་གི་སྤོན་  
 འགོ་བཞི་པོའི་རྩ་བ།

百师之祖马密达波尊<sup>①</sup>，  
 传至圣杜松度巴噶举，  
 如意珍宝珠鬘持有者，  
 顶礼贝玛宁杰<sup>②</sup>持金刚。  
 尊即最胜圆满佛，  
 我等无餘有情众，  
 生生世世为摄受，  
 祈加持了悟实相。

我们获得人身并且进入佛门的目的是：要让心向法。为了一心向法，就要具备了解三宝功德後生起的胜解信心。但是具有这样的信心，却没有忆念死亡无常的话，信心就不会稳固。这也是为什麼首先要修持无常的原因。对於无常的认识，又必须透过了解暇满人身难得才能产生。所以，四共加行的根本颂文如下。

① 此处「师」即成就者，「马密达波尊」为马尔巴、密勒日巴、冈波巴三位大师。  
 ② 即第九世大司徒仁波切。



◆  
**前行**  
四共加行

ལྷ་དང་པོ་འཕམ་ཐོག་མར་བསྐྱོམ་བྱ་ནི། མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱུད་དུ་མ་སྐྱེས་པས་  
 དལ་བ་བརྒྱུད་དང་འཕྲོད་པ་བཅུ་ལྔ་གྱི་མི་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་  
 ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་འདི་རྙེད་པར་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་བསམ་པ་སྟེ། དེའང་ཚེ་གང་  
 གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལུང་ཟད་ཀྱང་བར་མཚམས་མེད་པར་སྤོང་བའི་དཔྱུལ་བཀ། ལྷོགས་  
 ལྷོམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁོ་ནས་གཟིར་བའི་ཡི་དྲུགས་པ། ལྷན་ཅིང་སྐོངས་པས་ཅིའང་  
 མི་གོ་མི་ཤེས་པས་དུད་འགྲོ་ཟ། ཚོས་དར་བའི་ས་ཆ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད། ཚོས་མི་དར་བའི་  
 ས་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་མཐའ་འཁོབ་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཚོས་སྐྱ་མི་གོ་བ་སྐྱོང་།  
 འདོད་ཡོན་དང་ཉིང་འེ་འཛིན་ལ་ཆགས་པས་གཡེང་བས་ཚོས་གྱི་སྤྱང་བ་མེད་པའི་  
 འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་ཁམས་གྱི་ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ལ། ལུ་  
 ལྷོགས་ཅན་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་མི་དགའ་བའི་ལོག་ལྷ་ཅན་ལ། སངས་  
 རྒྱས་མ་སྤོན་པའི་ལུན་བསྐྱེད་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་མཚན་མི་གྲགས་པས་  
 འདིག་ཉེན་སྤོངས་བཟ། ལྷོགས་པ་འཕྲེ་ཁམས་སྐད་དུ་སྐྱེན་པ་ཞེས་ཚོས་ལ་སྐོ་ཁ་མི་  
 ལྷོགས་པའི་ལྷན་པོ་བཅས། དེ་རྣམས་ཚོས་སྤྱང་བའི་སྐྱེད་པ་མེད་ཅིང་རང་རང་གི་  
 ལས་གྱིས་མནར་བས་ཁོམ་སྐབས་མེད་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཉེན་གྱིས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་  
 དུ་ད་རེས་མ་སྐྱེས་པས་དལ་བ་བརྒྱུད་ལྷན།

# [ 第一、人身难得 ]

首先或一开始要修持的是：要思维没有投生在八无暇的境地，而具足了八有暇、十圆满的这个比如如意宝还要珍贵的人身，为什麼是稀有难得的。

## [ 八无暇 ]

- 一、毫无间断地饱尝冷热痛苦的地狱。
- 二、唯有被饥渴痛苦折磨的饿鬼。
- 三、因为愚痴蒙昧，而什麼都不理解的畜生。
- 四、佛法兴盛的地区很稀少，没有佛法的地方却非常多，生在这种偏僻的蛮夷，连法的声音都听不到。
- 五、因为沈溺於贪著欲乐以及禅定，而对佛法没有感觉的那些欲界、色界、无色界的长寿天。
- 六、外道或是天生就不喜欢佛法的邪见之人。
- 七、佛陀没有降临的黑暗时劫，连「三宝」的名字都听不到的空荡世间。
- 八、瘖哑，康巴人称为「连巴」，指的就是心无法趋向佛法的愚痴之徒。

以上这些情况，是因为无缘修持佛法，而且因为自己的业力折磨，所以一点闲暇都没有。如今我们没有投生本身条件不

ཚོས་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང། ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱེད་ན་དེའི་སྤྱིང་  
 ཏུ་མི་ཁོམ་པ་བརྩུ་བྱུག་གིས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེའང་དུག་ལྡ་ཤིན་ཏུ་  
 རགས་པས་རྒྱུད་དུགས་པཀ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཟེན་པཀ། ལྷ་སྤྱོད་ཕྱིན་ཅི་  
 ལོག་པཀ། ལེ་ལོ་ཆེ་བལ། སྤོན་ལས་ངན་པ་སང་ནས་བར་ཆད་ཀྱི་མཚོ་དོལ་བཤ།  
 གཞན་དབང་ཅན་གྲན་ནས་གཡོག་པོ་ལྷ་བྱུང་བྱུང་བཤ། ལྷོ་གོས་སམ་འཆེ་བ་ཅམ་  
 གྱིས་འཇིགས་ནས་ཚོས་ལ་ཞུགས་ནས་ཚོས་མིན་སྤྱོད་པཀ། རྟེན་བཀུར་དང་སྤྲན་  
 གཤགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཚོས་ལྷར་བཅོས་པ་ཤེས་ཅས་འཕྲལ་བྱུང་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཁོམ་པ་  
 བརྒྱད་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེ་བཀ། མི་གཞི་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་  
 པས་ཀུན་སྤྱོད་ངན་པཀ། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བལྲལ་ཇི་ཅམ་བཤལ་དྲ་  
 མི་སྐྱག་པཀ། ཐར་པའི་པན་ཡོན་ཇི་ཅམ་བཤལ་དྲ་མི་དད་པལ། མི་དགེ་བ་ལ་  
 རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་བཤ། ཁྱིལ་རྩ་བྱིན་པ་ལྷར་ཚོས་ལ་མི་སེམས་པཤ། སེམས་  
 བསྐྱེད་དང་སྤོམ་པའི་རྩ་བ་ཉམས་པཀ། ལྷ་མ་དང་མཆེད་གྲོགས་ལ་དམ་ཆེག་ཉམས་  
 པ་ཤེ། དེས་ཆད་སྤོམ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་བཅས་བརྩུ་བྱུག་པོ་དེ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་  
 ཚོས་རྒྱུད་ལས་མི་སྤྱེ་ཞིང་ངན་སོང་དུ་འགོ་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པས་ལྡར་རང་རྒྱུད་དུ་མ་  
 གོས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཕྱིན་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ།

足的八种无暇[ 的处境 ]，还具备了八种有暇。

虽然获得有能力修学佛法的身，但是如果要正确地修学佛法，还需要不被十六种无暇[ 修学正法的逆缘 ]所影响干扰。

**[ 十六种无暇 ]**

**八种无暇修学佛法的暂时因素：**

- 一、被非常粗重的五毒扰乱自心。
- 二、受到不良朋友的影响。
- 三、有颠倒错误的思想和行为。
- 四、太过懒惰。
- 五、过去的恶业成熟，障碍的海水泉涌而出。
- 六、受外力主宰，如同奴仆一般。
- 七、为了衣食或只是因为对死亡的恐惧而接触佛法之後，做著不如法的行为。
- 八、为了获得恭敬和名声，装做如法的样子。

**与佛法无缘，在心上无暇修学佛法的八种情况：**

- 一、对於色身以及财富等非常贪著。
- 二、为人粗鲁，行为恶劣。
- 三、再怎麼向他解释轮回和三恶道的痛苦，也不感到惧怕。
- 四、再怎麼向他解说解脱的利益，也生不起信心。
- 五、天生就喜欢做不善的事。

མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་པའི་མི་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི། ཚོས་ཚིགས་ཀྱི་  
 དབང་གིས་ལུལ་དབྱས་ཚོས་དར་སར་སྐྱེས་པ། མིག་སོགས་དབང་པོ་སྐོ་ལྡོ་ཚང་  
 བས་ཅི་བསྐྱབ་ཤེས་པ། ལྷ་བ་ལོག་པ་དང་མ་འབྲེད་ཅིང་རྒྱལ་བསྐྱབ་ཀྱི་སྐོར་ཞུགས་  
 བས་ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག། གནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་བས་དད་  
 བ་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྡོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་དུ་མ་ཆགས་ཤིང་ཞིག་ཀྱང་སངས་  
 རྒྱས་ལན་རེ་ཅམ་ཡང་འབྱོར་དཀའ་བ་ལ་ད་རེས་སངས་རྒྱས་ལྡན་ལྷན་ལྷན་བ་ཕྱོད་ཀྱི།  
 རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཕྱོད་ཡང་ཚོས་མི་གསུང་བ་ལ་ད་རེས་རྒྱལ་བ་དེས་དམ་  
 བའི་ཚོས་ཟབ་རྒྱས་གསུངས་པ། དེ་སྟེ་བསྐྱབ་པའང་མ་ལུབ་པར་གནས་པ། བསྐྱབ་  
 བ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའང་མང་། སེམས་ཅན་གཞན་དག་ན་ཀྱ་སོགས་ཀྱི་  
 ཕྱིར་དེས་འབྱུང་དང་ལྡན་པས་ཚོས་བྱེད་རྣམས་ལའང་སྟིང་བཅེ་བས་པ་ལྟེ་གོས་  
 ཡོ་བྱད་སྟེར་བ་སོགས་ཚོས་མཐུན་ཀྱི་འཚོ་བས་མི་ཐོངས་པ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྡོ་  
 བཅས་བསྐྱེམས་པས་འབྱོར་བ་བཅུ་དང་ཡང་ལྡན།

- 六、对於佛法无动於衷，就像给狗吃草一样。
- 七、毁犯菩提心以及根本戒律。
- 八、毁犯对上师以及法友的三昧耶戒。

以上这十六种无暇，也会成为心中生不起佛法和堕入三恶道的根源。所以我们要对过去自心没有被这些情况所干扰，而感到欢喜之外，也要学习避免日後发生这些情况的方法。

[ 十圆满 ]

五种自圆满：

- 一、获得与八无暇相反的人身珍宝。
- 二、出生在佛法兴盛的中土。
- 三、眼睛等五根具足，教什麼都能明了。
- 四、不遇颠倒邪见，进入佛门而没有业际颠倒<sup>3</sup>。
- 五、因为理解三宝是真正的皈依处而生起信心。

五种他圆满：

- 一、虽然 [ 在这麼长时间中 ] 很多的世界在形成与毁灭，但是要佛陀出现一次都很难得。
- 二、即使辟支佛等等降临却不说法，而如今世尊开示了深广正法。
- 三、佛陀的教法至今没有坏灭。
- 四、佛法的追随者仍然众多。

<sup>3</sup> 指能够找到正确的好工作，没有接触到如屠夫等行业。

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཤིས་ལྷན་ཡིན་  
 ཞིང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་ཆེར་ཉུང་། དགེ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་མི་ལུས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་  
 ཁྲིམས་སྤྱང་སྤྱབ་པ་ཆེས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམས་ལ་གསུམ་གྱི་ལུས་ས་  
 ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལྡན་  
 གྱི་མི་ལུས་ནི་སྤྲིད་མཐའ་ཅམ་ལས་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྩོ་ལེབ་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་འབྲུ་  
 སྤོན་ཅིས་མི་ཐེབ་པ་ཡོད། རྒྱལ་ཁམས་གཅིག་གི་འོག་ན་ཅིས་མི་ཐེབ་པའི་མི་མེད།  
 དེ་ལ་ཆོས་བྱེད་པའི་མི་ཆ་ཤས་ཅམ་ལས་མེད། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་  
 པ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་དང་འབྲ།

ལུས་ཉེན་འདིའང་མེ་རླུག་མཚོན་གཟའ་ཐོག་གཡང་ས་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་  
 འམ་འོང་ཆ་མེད་ཅིང་འཆི་བའི་རྒྱུ་མང་། གསོན་པའི་རྒྱུ་ཉུང་། ཤི་གསོན་གཉིས་  
 ཀྱི་བར་ལ་དབྱགས་ཉར་བ་འདི་སྤྱི་སྤྱད་ནང་སྤྱད་ཀྱི་བྱེད་ལས་མེད་པས་རྒྱུའི་རྒྱ་  
 བྱང་ལས་ཀྱང་འཛིགས།

དེས་ན། བདག་གི་ད་རེས་ཐོབ་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འདྲ་བ་ནི་གཏན་ནས་མི་  
 རྟོན། འདི་དོན་མེད་དུ་བཏང་མི་བྲ། དུད་འགོའི་ལུས་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤངས་ན་བྱང་རྒྱལ་  
 ཐོབ་ཐབས་པར་ཞོག །མ་ཉི་དོག་གཅིག་ཅམ་བཏོན་མི་ཤེས་པའི་སྤྲེང་ངན་སོང་གི་  
 རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་ཤུགས་འབྱུང་དུ་བསགས་འདུག །

五、其他众生由於见到老、病等情况，具有了出离心，能慈  
 爱地给予修行者衣食用具，使如法的生活不虞匮乏。

加上了这五种他圆满，我们就具足了十种圆满。

一切众生，都是自然而然就倾向造作恶业，行善的人很少。  
 在善业中，要做到能够获得人身的持戒善业是很难得的，因  
 此，投生至三恶道的众生有如大地的尘土一样多，而能够投  
 生到人、天的众生就非常稀少了，而拥有佛法的人身，那更  
 是少之又少，就好像一个扁扁的石头下面，有著数也数不清  
 的虫子，但是一个国家里面，却不会有数不完的人口，这当  
 中，学习佛法的人只是一小部分，而其中真正如法修学的人，  
 就好像是白日的星辰一般[难以见到]。

我们这个色身，由於不知何时会遇到火灾、水灾、毒药、武  
 器、癲癩、雷击、悬崖等等危险的情况，以至於导致死亡  
 的因素比较多，而生存的因素比较少，生与死的差别，只在呼  
 吸的一进一出之间，生命其实比水泡还容易消散。

我们不可能再会得到这样的人身珍宝，因此，怎麼能舍得无  
 意义地浪费它呢？就好像如果投生为畜生的话，别说是明白  
 证悟菩提的方法，它连念诵一遍「嗡玛尼贝美吽」也不会，  
 更是自然连带地积聚著墮入恶道的因。

མི་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་སྐྱབ་བྱས་པར་  
འདུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་འདི་དེ་སྲ་དེ་ཙམ་དོན་མེད་ཚུད་ཚོས་སུ་བཏང་འདུག།འདིག་  
རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་ལུག་གི་བདེ་ལ་བལྟས་ནས་འཕམ་དུ་སོ་ནམ་སོགས་ལ་དཀའ་  
སྤྲས་རི་ཙམ་བྱས་འདུག།བདག་གིས་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྐྱབ་པ་ལ་དཀའ་སྤྲད་  
སྤྱང་རུས་ཚུང་ཟད་རེ་ཡང་མི་བྱས་པ་འདི་སྤྱང་རུས། མདོ་ཤོད། བདུད་གྲིས་བསྐྱས་  
འདུག།དེ་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པའི་ཚོས་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་ནས་དོན་ཡོད་  
པ་མི་བྱེད་རེ་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ།

སྤྱིར་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་འཕྲོ་ཡོད་པ་ལ་ལས་འཕྲོ་བེར་བ་ལྟར། སྐྱེ་བ་སྲ་མ་ལ་ཚོས་བྱེད་  
པའི་ལས་འཕྲོ་ཡོད་པས་འདིར་ཡང་ཚོས་དང་སྐྱ་མ་གང་ལ་གོམས་པ་དེའི་ཕྱོགས་  
སུ་དང་ཅིང་སློབ་པ་དེ་དཀའ་པོའི་ལས་སད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟ་སྤྲིག་པའི་  
ཕྱོགས་སུ་གོམས་ན་གྱི་མ་དེའི་ལས་འཕྲོས་ངན་སོང་མ་གཏོགས་མི་ལུས་ཐོབ་པར་  
མི་འགྱུར་ཏེ། སའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་ལས། འཁོར་བར་མི་ཉིད་སྐྱེ་བར་དཀའ་བའི་གང་  
ཟག་བཟུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཚོགས་  
མི་གསོག་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་ཕྱོགས་པོའི་རྗེས་སུ་སྐྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཉིང་  
མཚམས་སྐྱོར་བ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་ལ་མི་འདིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་  
པས་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་གཡེང་བས་ཚོས་ལ་རྟག་ཏུ་གཡེལ་བ་དང་།  
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་མི་སྐྱོད་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའི་རྗེས་  
སུ་འཇུག་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དམ་དུ་འདིན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས།  
དེ་དག་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །

藉由人身，才有能力成就圆满佛果。这么一件重要的事情，我们过去却让它毫无意义地浪费了。世间人为了长远的利益，也能在眼前的务农等等事务上，克服了多少困难，而我们对於究竟恒常的目标计划[——解脱]，却一点也不能吃苦耐劳，真是麻木、糊涂，被魔欺骗了。所以要不断地修持、思维：「现在，从今天开始，我只在正法的修学上努力，要让生命变得有意义。」

一般而言，留下未完成的事情，就称为「馀业」。由於过去生有修学佛法的馀业，所以此生对於佛法或是上师，会感到熟悉，也容易生起信心和向学之心，这是善业觉醒的徵兆。现在若是对造作罪恶这方面习惯的话，因为这个馀业，未来除了到三恶道之外，是不可能获得人身的。

《地藏经》中说：「有十种众生很难在轮回中投生为人：不培养善根，不积聚福德资粮，跟随、仿效恶友，一再生起烦恼，不怕来世受苦，因烦恼而错乱自心，因为懒惰和散乱总是忘记佛法，虽然听闻佛法但是不去实践，跟随有邪见的人，执著邪见的思想。」<sup>4</sup>」以上几点应该要注意。

<sup>4</sup> 唐玄奘大师所译之《大乘大集地藏十轮经》〈有依行品〉中与此段相符的内容：「善男子！有十种补特伽罗，轮回生死，难得人身，何等为十补特伽罗？一者、不种善根。二者、未修福业。三者、杂染相续。四者、随恶友行。五者、不见不畏后世苦果。六者、猛利贪欲。七者、猛利瞋恚。八者、猛利愚痴。九者、其心迷乱。十者、守恶邪见。」

དེས་ན་མི་ལུས་འདི་དོན་གོ་ཆེ་བས་ང་ཆེ། ང་མཁས། ང་རིགས་མཐོ། ང་བརྩན་ཞེས་གཞན་ལ་བརྟུན་པ་ལྟ་ཞོག། ཐ་ན་སྲིན་བྱ་ཙམ་ལའང་བརྟུན་པ་མི་རུང་སྟེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་སོ།། །གཞན་བརྟུན་པའི་རྣམ་སྲིན་གྱིས་ཆེ་འདིར་འདོད་དོན་རྣམས་བརྟུན་ཅིང་། སྤྱི་མ་ཡི་དྲུགས་སུ་སྟེ། མིར་སྟེས་ཀྱང་བྱ་བ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས། ལྷག་པར་འཕགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་ན་ཡོད། ཚུལ་རི་ལྟར་སྟོན། འགྲོ་པན་མཛད་ལུགས་ཅི་ཡིན་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་སྤྱིར་མི་རྟོགས་པས་གཞན་གྱི་ཚོད་བཟུང་བར་མི་བྱ། བྱང་སེམས་ལ་བརྟུན་པས་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་དཔྱུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པས་ཅེད་མོ་མཚར་གཏམ་ཡིན་ཡང་མ་ཐལ་བར་བྱ་དགོས་འདུག།

མིའི་ལུས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དད་པ་མཐོ་དམན་དང་གཉེན་པོ་སྣོད་གཤོང་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁོབ་རྒྱུད། མོགས་གྱིས་བརྟུན་སྟེ། ཟབ་མོའི་ཆེག་དོན་ལ་སྒྲག་བ་སྟེ་བའི་རིགས་དེ་རིམ་སྟེས་པ་ཡིན་པས། ཐབས་མཁས་པའི་བླ་མ་དང་མི་འབྲལ་བར་ལམ་རིམ་བར་སྐྱུངས། ཆོགས་གཉེས་བྱུང་འཇུག་བསགས། ལྟ་སྟོན་ལོ་སྟོན་མ་སྟེས་པ་དགོས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁོབ་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེ། དད་མོས་ལྷེས་རྒྱུད་མེད། ཞེན་ཆགས་རྒྱུད། ཆོས་ཁོན་བསམ། ཟབ་མོའི་ཆེག་དོན་ལ་དགའ་བ་ལྷུང་བར་ཅན་སྟེ་བ་དེ་ཅིག་ཆར་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་འདུག་པས་ཐབས་ལམ་དམིགས་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་མ་བསྐྱུང་ཀྱང་དོན་གྱི་རོ་སྟོད་ཐོག་བབས་སུ་བསྟན་པས་ཆོག་པའང་ཞར་བྱུང་སྟོས་བཤོ།།

然而，也不能因为这个人很有意义，就说自己最伟大、最厉害、最高贵、最优秀，因此而轻视别人。我们不仅不能这么做，就连一只小昆虫都不能欺负，因为一切众生都具有如来藏。经典中说：「欺侮别人的业果，会使我们得不到此生所有的愿求，来世还会投生至饿鬼道。就算投生为人，也会生为奴仆。」经典还说道：「那些圣者以及菩萨们在哪里？做什么示现？用什么方式利益众生？关于这些，我们凡夫由于没有神通所以无法了解，因此千万不要去衡量别人。轻视菩萨，将会在地狱中经历数劫之苦。」所以就算只是游戏玩笑，也不可以做得太过分。

有些人的信心忽高忽低，在对治烦恼上时强时弱，智慧浅薄，容易被朋友影响动摇，害怕甚深文义，这是属于渐次修的人，所以应不离善巧的上师，有次第地在道上修持，需要积聚福慧兼备的二资粮，不应过早给予见地、修持的指导。

[有些人]智慧敏锐，悲心广大，信心意愿坚定，贪著少，一心向法，特别欢喜甚深文义，这样的人是属于顿修种性。这类的人就算不教导他方便道以及各种观想方法，也可以直接给予心性的指引。

以上只是附带的说明。

། ལྷན་ལོ་མི་སྣོད་འགྲུར་བ་བསམ། །ཞེས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་དང་པོ་ཆགས། བར་  
 ཏུ་གནས། མཐར་མེ་རྩུ་འཇིག་རྟེན་ཐལ་བ་རྩུ་ཐོན་ཅམ་ཡང་མི་ལུས། བཞིང་།  
 ད་ལོ། ཁར་སོང་། དེ་རིང་སོགས་ལོ་རྒྱུ་ཡང་ལྷན་ལྷན་ཟད། བཅུད་ཀྱི་འགོ་བ་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ། བདག་དང་པོ་བྱ་རྒྱུ་གི་རྩུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནས་བྱིས་བ་  
 དེ་འདྲ། དེ་ནས་གཞོན་བ་ན་དེ་འདྲ། ད་ལྟ་བུ་འདྲི་འདྲ། ད་ནི་འཆི་བ་ལ་ཞག་རེ་རྒྱ་  
 རེས་རེ་ཉེ་ཉེ་རྩུ་གི་སྤྱུ་འདུག་པས་ཅི་ཡག །གང་ཡག་སྟམ་ཏུ་བསྐྱོམ།

ཤག་ཞན་དག་གི་བ་མང་ཏུ་བསམ། །ཞེས་པས་རང་བས་ཀྱན་བ། གཞོན་བ། བ་མཉམ་  
 སོགས་ད་ལྟ་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། རང་གིས་ཤོན་ནས་ད་ལྟ་པོ་ཆད་ལེ་ཟེན་པའི་  
 མིས་མང་། འདི་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའང་གི། དེ་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའང་ལྷན་དེ་  
 ལྟར་གྱུར། ཀྱས་ནས་གི་བ་ཉེ་རེ་རྒྱུ་ཅམ་ལས་མེད། སལ་ཆེར་བསམ་ལང་ཤོན་ལང་  
 མེད་པར་སློ་བྱར་རྩུ་སྤྱུ་དགའ་གི་སྦྱིད་ལེ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། མ་གི་བ་འགའ་ཞིག་  
 མཐོན་པོ་ཉེ་དམའ། དམའ་བ་ཉེ་མཐོ། སྤྱང་པོ་སྤྱུག། སྤྱུག་པོ་སྤྱང་བ་སོགས་ཅི་མཐོང་  
 ཅི་ཐོས་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པས་བདག་ལའང་དེ་འདྲ་ཞིག་ནམ་འོང་། ད་  
 ཉི་ལོངས་སྐབས་རྩུ་ཟད་ཡོད་ཆེ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བཙོན་འགྲུས་མི་བྱེད་རེ་སྟམ་ཏུ་  
 བསམ།

## 第二、观修无常

### 噶当派的五根本句

#### 一、先思不住皆变化

要思维：「外在的器世间，一开始先形成，中间存在，最後因为水、火的灾害而被毁灭，连一点尘埃也不会留下。去年、今年、昨天、今天等岁月不知不觉就消逝。而情世间的一切有情众生也是无常的，就像自己幼儿时期是那个样子，然後孩童时、青年时是另一个样子，现在老年的时候，又变成这个样子，每月、每日越来越接近死亡，这该怎么办，该如何是好呢？」

#### 二、多思维他人已亡

要想著：「从我有记忆开始到现在，死去的人，比现在还活著的长辈、晚辈、同辈们还多。这里的这个人也已经死了，那里也变成了那样的废墟。能够老死的只有零星的几个人，多数都是本来还快快乐乐、好端端的，却想也想不到地在骤然的勾召之下，突然就死去了。还没有死的，有些人从高位跌落至低处，又从低位爬升高处；从贫穷变得富有，又从富有变成了贫穷。我们的所见、所闻都离不开这个无常，这样的无常什么时候会到我的头上呢？现在还有一点空闲的话，怎能不在正法的修学上精进努力呢？」



འཆི་སྐྱོད་མང་བ་ཡང་ཡང་བསམ། །ཞེས་པས་ཟབ། ཉིབ་གྲི། རོག་། རྨིབ་ཁ། མྱེད་  
ཐབས་ལ་སོགས་འཆི་སྐྱོད་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཅེ་འདྲ་ཞིག་འོང་མི་ཤེས། ཉམ་ཙམ་  
འོང་མི་ཤེས། ལས་ཡོད་ན་མི་འོང་བའི་ཐབས་མེད། ཟས་ལོར་གོས་སྐྱོགས་འཁོར་  
གཡོག་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་འཆི་བའི་སྐྱོད་འི་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས། ཉམ་འཆི་ཆ་མེད་  
པས་ད་ལྟ་རང་ཡང་འི་ལྟར་འགྲུང་སྟམ་དྲག་ཏུ་བསྐྱོམ།

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། མོ་བྱར་འཆི་བའི་རྒྱ་དགུ་གསུངས་པ་  
ནི། །ཁ་ཟས་མི་འཚོད་པ་ཟ་བ། ཟས་འགྲངས་ཀྱང་མང་དུ་ཟ་བ། ལྷ་མ་མ་ལུ་ཕྱི་མ་ཟ་  
བ། བཤང་གཅི་དུས་སུ་མི་འདོར་བ། ཉན་པས་སྤོབ་པ་དང་ཉན་གཡོག་ལ་མི་ཉན་བ།  
གདོན་དག་ལོས་བཏབ་བ། ལྷགས་སྤོབ་ལོག་བ། མ་བཏགས་པའི་དག་ལྷལ་སྤོད་བ།  
བག་མེད་པར་འཐིག་པ་སྤོད་པ་སྟེ་དེ་དག་ལའང་བག་ཚོན་ཏུ་བྱ།

### 三、一再思维死因多

努力去思维：「悬崖滚下的石头、坍塌、闪电、中风、肠胃绞痛等死亡的因素非常多，所以不知道哪一个会发生，什么时候会发生。若是定业，也没有阻止的办法。我们不知道食物、财富、衣著、朋友、亲眷等等，会如何成为我们死亡的因素。由於不确定何时会死，真是不晓得当下又会发生什麼。」

菩萨的典籍中提到九种突然死亡的因素：

- 1. 吃了不适当的食物。
- 2. 吃饱了还继续多吃。
- 3. 上一餐没消化就吃下一顿。
- 4. 不按时排泄。
- 5. 生病时，不听医生和护士的话。
- 6. 被凶猛的邪魔所缠。
- 7. 吃错催吐的药剂。
- 8. 冲动地使用暴力。
- 9. 没有节制地纵欲。

對於以上这些情况要多加警惕。

༤ འཆི་ཁར་རི་ལྟར་འགྲུར་སྐྱམ་བསྐོས། །ཞེས་འཆི་བ་དེ་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་  
མ་གཏོགས་འདོད་པ་དང་དུ་སྒྲུབ་བ་མིན། གང་ཟག་སྤྲིག་པ་ཅན་དང་སྔོན་ལས་ངན་  
པ་བསྐྱང་བ་ལ་འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་ཚད་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་སྔོག་ཚད་པའི་ཚོར་  
བ་ཡང་བ་ཡོད། འཇུག་སྤང་ལོག་པ་དུ་མ་འཆར། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་རང་དབང་  
དུ་མི་འདུས་པས་སེམས་ལ་ཅི་དྲན་ཡང་ཚོད་མེད། མི་དགོ་བའི་སེམས་རྒྱུད་དུ་སྐྱེས་  
ཀྱང་འཆི་ཁའི་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་དེས་ཤིང་དེའང་ད་ལྟའི་  
གོམས་པ་ལ་རགས་ལས་པས་ད་ལྟ་རང་ནས་ཚོས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་དགོས། མོ་  
གཏོ་སྤོང་དབྱེད་དེམ་གྱོ་ཟས་ལོར་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེ་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། སངས་  
རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་ཀྱང་ཆེ་ཟད་པ་ལ་ལྟོག་ཏུ་མེད་པས་མི་འཆི་བའི་ཐབས་ནི་མེད་ཀྱང་།  
དེ་དུས་མི་འགྲོད་པ་ཞིག་ད་ལྟ་ཐོན་དགོས།

༥ ཤི་ནས་རི་ལྟར་འགྲུར་བ་བསམ། །ཞེས་ཤི་ཚར་ནས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་  
མོ་ཡིན་ཀྱང་ཟས་ཁས་གཅིག་ །གོས་ལུས་གང་། རོར་དོག་ལོ་གཅིག་ཁྱེད་དབང་  
མེད། ཐུན་གྱི་ཐ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཁྱིད་དབང་མེད་པར། ལུས་རོ་གོས་སུ་བརྟུམས་ནས་ཐེ་  
གུས་སྟོས། ཀུན་གྱིས་སྐྱུག་ལོག་བཟླ། ཞག་ཤས་ནས་ལུས་ཡང་མི་ལུས། སེམས་  
དབང་མེད་བྱ་སྐྱེ་རྒྱུད་གིས་ཁྱེད་བ་ལྟར་བར་དོའི་འཛིགས་སྐྱུག་གི་འཕྲང་ལ་འགྲིམས།  
འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཆ་མེད་ལུས་དུ་རྒྱས་མེད་འཇུགས། ལས་དཀར་ནག་ནི་རྗེས་སུ་  
འབྲང་། སྤྲིག་པ་བྱས་ཐེན་པ་དེ་བསྐྱུར་ཐབས་ནི་མེད། དམ་པའི་ཚོས་དང་དགོ་བས་

### 四、思维死时将如何

死亡，是不想要发生的事情，但却又不得不发生，这并非我们喜欢的事。那些罪业深重以及过去恶业现前的人，临终的时候会体验到无尽的肢截痛苦，尤其会感受到死亡的恐惧，生起很多颠倒错乱的幻象，因为身心不受自己控制，所以不知道心中会生起什麼念头。虽然只是生起一个小小的不善心，也会因为临终时的心识力量强大，让人必定堕入恶道。这一切都将取決於现在的习惯，所以现在就应该要养成熟悉佛法的好习惯。

不用说想要以占卜、驱邪、医疗、佛事、食物、财富等方法去骗过死亡了，就连佛陀的力量也不能挽救寿命的耗尽，所以根本就没有不死的方法。但是还是要从现在开始，就做到让临终时心中无悔。

### 五、思维死後会如何

要观想：「死後，就算是转轮圣王，也带不走一口饭、一件裹身的衣服、一小颗珠宝，甚至连最卑微的仆人也无法带走。身体被尸布包裹後，用绳子捆绑起来，所有人看了都觉得噁心，几天之後，一点痕迹也不会留下。那时，心无法自主，就好像鸟的羽毛被风吹著走一般，走在中阴恐惧的险道上，在陌生的阴间里生疏地游荡著，只能跟随著善业、恶业前行。」



༥ གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི། རྒྱལ་བས་ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་  
པ་ནམས་གྱི་དོན་ཅ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་རོ་གཅིག་རྟོགས་ནས་  
ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་འབྲིག་ཚུད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཐ་མལ་བས་རི་བཞིན་མི་རྟོགས་  
ཡང་། དགོ་བའི་རྒྱས་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། མི་དགོ་བའི་རྒྱས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་  
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མལ་ཆེར་འདུ།

དེ་ལ་འང་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། ཐར་པའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཐོག་  
མར། འཁོར་བ་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་བའི་ཅ་བ་ལས་ངན་བསགས་པ་ལ་སྤྱད། །དེ་ཉོན་  
མོངས་པ་ལ་སྤྱད། །དེ་འང་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་སྤྱད། །མ་རིག་  
པའམ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་གཏོ་སྤྱད་ཀྱི་ཀྱི། རང་རེ་ནམས་གྱིས་འཁོར་བ་  
གང་ལས་བྱུང་། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཅི་ཡིན། ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱིས་ཐན་གཏོད་  
ཅི་བྱེད་སོགས་མི་ཤེས་པར་སྤྱན་ཐེབས་སེ་བ། གལ་ཏེ་སྤྲོ་མས་བཤད་པའམ་ཐོས་  
བསམ་གྱི་གོ་བ་རྒྱབ་ཡང་སྤྱིན་མ་སྤོང་བའི་ཡུལ་ལ་སེམས་གཏད་པ་ལྟར་འདི་ཞེས་  
བྱ་བ་མེད་པའི་ནམ་རྟོག་ཡལ་ཡོལ་འདི་ཡིན་པར་འདུག །

འདིས་ང་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ངར་བཟུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའི་དོན་ལ་ཐེ་  
ཚོམ་སོགས་ལྟ་བུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་སྤྱེས། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤོད་སོགས་ལ་  
བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་ཤད་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རྒྱལ་ལྷག་དོག་སེར་སྣ་ནམས་  
བྱུང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྤང་ཤད་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤོ་འཚིག་ །འཁོན་

## 第三、业与因果

在佛陀宣说的无边法门中，业与因果是根本的义理，而且极为深广，只有证悟一味的人，才能确定地明了业与因果，一般的人无法真正了解。但是总归来说，就是善因会得乐果，恶因会得苦果。

因果中，分为轮回的因果以及解脱的因果这两种。

### [ 轮回的因果 ]

首先，轮回中的痛苦根源来自造作恶业，恶业的根源来自烦恼，烦恼的根源来自执著以自我为中心的无明。而所谓的无明或一切烦恼根源的愚痴是什么呢？它是对於轮回从何而来，轮回的本质是什麼，业与因果会带来什麼样的利益与损害等等，完全不了解，处在一片黑暗中。虽然上师解说了，我们也透过闻思去理解了，但是就如同想像著没有去过的地方一样，无法明确指出「就是这样」。这样一个没有知觉的念头就是无明。

由於这样的无明，将一个不实际存在的「我」执著为「我」。由此，我们對於真实的道理，生起了许多怀疑等等颠倒错误的认识，并且依於自己的身体、财富产生了贪欲，然後又因

འཇིན་སོགས་བྱུང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་པོ་དེ་མེད་ན་ལས་བསགས་མི་  
སྲིད། ལས་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས། འཁོར་བར་འབྲུམས་བྱེད་ཀྱི་ཙ་བ་དེ་  
གསུམ་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་སྤང་དགོས།

འཁོར་བའི་ལས་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་བརྩའི་ཆར་  
གཏོགས་པས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སླེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལྷང་འདས་ཀྱི་བསམ་  
བསམ་མ་ཟེན་པའི་སྤྱིན་པ་སོགས་དགེ་བས་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མིར་སླེ། མི་གཡོ་བའི་  
ལས་འཇིན་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་  
མེད་དུ་སླེ།

མདོར་ན་རྣམ་རྟོག་གི་བག་ཆགས་མ་ཟད་བར་དུ་ལས་བསགས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་  
ཅིང་། དེའི་རྒྱས་པས་འཁོར་བའི་འབྲུམ་སྤང་བེད་མི་སྲིད་པས། ལྷན་ཐོབ་ཅན་གྱི་  
སྤོང་སྤོམ་འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་ལ་བཅི་སྤང་མི་དགོས་པར་སེམས་ངོ་རྟོགས་སོ་  
སྤང་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཚེ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ། །

མི་དགེ་བ་བརྩའི། །ཤེས་བཞིན་དུ་བསད་ན་སོག་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་དེ་གོག་སྤྱད་ཚུན་  
སོག་བཅད་པ། གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་སློག་ཏུ་བརྒྱས་པ། ལྷོ་ལྷན་དང་བདག་  
པོ་གཞན་ཡོད་པ་སོགས་ལུལ་གྱི་སློ་ནས་བསྐྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པ། ལྷན་མ་ནད་བྱ་ཅན་  
སོགས་དུས་ཀྱི་སློ་ནས་བསྐྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པ། ལྷ་མའི་ཉེ་སློར་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་

此生起我慢、嫉妒、悭吝等各种烦恼。因为他人而生起瞋心，  
接著生起怒气、仇恨等心理。如果没有三毒烦恼，是不可能  
造业的，没有业因，就不会有业果。因此，对于让我们游荡  
在轮回的这三个根本因素<sup>5</sup>，应该要尽力去断除。

若归纳轮回的业，有：

- 一、非福德业：属于十不善业，会使人投生三恶道。
- 二、福德业：没有求取涅槃的想法，透过布施等善行，使人  
投生至人道、天道。
- 三、不动业：由於带有执著的禅定，而使人投生至色界、无  
色界。

总之，在还未灭除妄念的习气之前，就会不断地造业。因为  
业的力量，轮回的幻象是不可能消失的。有些愚笨虚伪观修  
空性的人，会说什麼自己已经证悟了空性，再也不需要遵循  
因果的法则，这真是教法的大贼啊！

### 十不善业

身体上的三种不善业：

- 一、[杀生：] 若是有意识地杀生，则无分生命大小，包括  
杀害蝼蚁昆虫的性命。
- 二、[偷盗：] 别人没有给予，就偷偷地取走他人的财物。
- 三、[邪淫：]

四种不清净的行为：

<sup>5</sup> 指贪、瞋、痴。

ཉེན་གྱི་ཁང་པ་སོགས་གཞན་གྱི་སྐོན་སྐོར་བསྐྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པ། ཁ་དང་བཤང་ལམ་སོགས་ལམ་གྱི་སྐོན་སྐོར་བསྐྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་བཅས་ལུས་གྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ།

ཤེས་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ། འཁོན་སེལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་དགུག་ཚིག་སྐྱེ་བའི་མ་ལ། ལྷན་མ་དང་ཞར་བ་སོགས་གཞན་གྱི་སྐོན་བརྗོད་ཅིང་དེའི་ཞེ་ལ་སོག་པའི་ཚིག་རྒྱལ། དམག་དང་ཚོང་དང་བུད་མེད་གྱི་གཏམ་དང་། ལྷ་པོ་ཅེད་མོ་སོགས་ངག་འཆལ་ཉེ་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི།

གཞན་གྱི་འོར་དང་བུད་མེད་སྐྱེན་གྲགས་སོགས་ང་ལ་ཡོད་ན་སྐྱུ་མ་པའི་བརྟན་སེམས། གཞན་གྱི་བདེ་འབྱོར་ལ་མི་དགའ་བའི་གནོད་སེམས། ཚེ་སྔ་གྱེ། ལས་རྒྱ་འབྲས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ལོག་ལྷ་བཅས་ཡིད་གྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་སྟེ་བསྐྱོན་སྐྱོན་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེའི་ཆར་གཏོགས་བཅས་སྐྱོད་པའི་ནམ་སྐྱེན་གྱིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སོག་བཅད་པས་ཚེ་ཐུང་། མ་གྱིན་བ་སྐྱངས་པས་དབུལ་སོར་འགྱུར་བ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་མ་སྐྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་གིས་མི་བྱེད། གཞན་བྱེད་པ་ལས་ལྷོག་བྱས་པ་ལ་འགྲོད།

1. 非人而淫：不能跟已受戒律者以及他人的配偶行淫。
2. 非时而淫：不能跟怀有身孕的妻子行淫。
3. 非处而淫：不能在靠近上师、佛寺、佛塔等处行淫。
4. 非礼而淫：不能在口腔、肛门等器官行淫。

言语上的四种不善业：

- 四、谎言：有意识地说谎话。
- 五、两舌：会引生怨恨嫌隙的挑拨离间。
- 六、恶口：说别人是小偷、瞎子，暴露别人的缺点而伤害他人的心。
- 七、绮语：闲聊战争、生意、女人，歌舞以及说玩笑话等等无意义的言谈。

心意上的三种不善业：

- 八、恶心：心里想著要得到别人的财富、女人和名声等等。
- 九、害心：看到别人幸福美满，心里感到不高兴。
- 十、邪见：对于前世今生、业力因果、三宝功德等等完全不相信。

如果造作这样加总起来形成的十不善业以及类似的不善业，果报就是投生至三恶道。就算投生为人，也会因为杀生而短命，因为不予取的偷盗而贫穷等等，产生很多痛苦。因此，这所有的不善业，我们自己都不应该去做，看到别人做不善业时要劝导，对于已经做了的不善业要心生忏悔。

མི་དགེ་བ་དེ་ལས་སློབ་པ་སློབ་མི་བཅད་ཅིང་སློབ་བསྐྱུ་བ། མ་བྱིན་པ་གཞན་ལས་  
 མི་ལེན་ཞིང་རང་གི་ཟས་ལོར་སྦྱིན་པ་བཏང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་རོ་སློབ་མེད་པར་  
 བསྐྱུང་བ། བདེན་པར་སྦྱོར་བ། སྤངས་བྱེ་བ་བརྒྱུམ་པ། རག་འཇམ་པོར་བརྗོད་པ།  
 གཞན་གྱི་འགྲོར་བ་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བ། གཞན་ལ་མན་སེམས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ།  
 ཚོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱད་སྤེལ་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་སློབ་ཅིང་རྒྱལ་བའི་  
 བཀའ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བཅས་བཅུ་པོ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་སྟེ་རང་ཡང་ཅི་ཅུས་བསྐྱུ་བ།  
 གཞན་ལ་འདྲེད་དུ་འདུག །བྱས་པ་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རངས་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུས་  
 མཐོ་རིས་སྤྱི་ཚེ་རིང་ཞིང་འགྲོར་བ་ཆེ་བར་སྦྱེ་བ་སོགས་པན་ཡོན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་  
 ཡིན་ལ།

འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་དགེ་སྤྲིག་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ལས་ལུང་མ་བསྟན་སྣ་  
 ཚོགས་པས་དུས་འདའ་བ་འདིས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་བཟང་ངན་སྤོང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་མི་ཚེ་  
 འོན་མེད་དུ་ཟད་པས་རྣམ་གཤམ་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་བྱས་པ་དང་ཤེས་  
 བཞིན་གྱི་སློ་ནས་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བར་བྱ།

## 十不善业的反面——十善业

- 一、不杀生且救护生命。
- 二、不经过同意不会拿取他人的财物，并且将自己的食物、  
财富布施分享。
- 三、表里如一地持守戒律。
- 四、说真实的话语。
- 五、调和因挑拨是非的言语而造成的不和。
- 六、言语温柔。
- 七、[不绮语而言必及义。]
- 八、对於他人的美满由衷随喜。
- 九、对别人只有怀抱著利益的心。
- 十、听到任何宗教与教派的功德，都不讥毁谩骂，相信佛陀  
的教导。

自己要尽量去实践这十善行，要鼓励他人去实行，也要随喜已做的善行，这样的结果，是投生善道，而且得到长寿、大富等等，有许多利益。

## 无记业

在行、住、坐、卧等各种没有善恶的无记业当中度过时光。虽然这不会产生善或恶的业果，却也是虚度耗尽了此生。因此不要任由自己耽溺与懒惰，要带著正念与正知，将所有时间用来行善。

སྤྲིག་པ་རྒྱུ་དུ་ལ་ཡང་བག་མེད་མི་བྱ་བར་འཇོམ། དུག་རྒྱུ་དུས་སྲོག་བཅད་པའི་  
དཔེ་བྲན་པར་བྱ། དགོ་བ་རྒྱུ་དུ་ལ་ཡང་མི་བརྟུས་པར་བསྐྱབ། ཉན་པ་འབྲུ་བསགས་  
པས་སྣོད་གང་པའི་དཔེ་བྲན་པར་བྱ།

གཞན་ཡང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་ཉེན་མཚོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་  
ཉན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའང་ཞར་བྱུང་བསྐྱབ་དགོས་པས། གཞན་ལ་གཞོན་འཆོ་  
སྤངས་པས་ཆེ་རིང་། མར་མེ་ཤུལ་ཞིང་གོས་སོགས་བྱིན་པས་གཟུགས་བཟང་།  
ལྷ་མ་དང་ཚོས་ཀྱི་གོགས་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བཀུར་བསྟོ་བྱས་པས་རིགས་མཚོ་༣།  
ཡོན་ཉན་ཅན་དང་ནད་པ་དབུལ་སོངས་སོགས་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཅན་ལ་འདོད་དགུ་  
སྐྱིན་པས་འོངས་སྤོད་ཀྱི་མངའ་དབང་བྱུག། །དག་དགོ་བ་ཁོ་ན་བྱས་པས་ཚོག་  
བཅུ་༥། དགོན་མཚོག་དང་པ་མ་སོགས་མཚོད་ཅིང་སྣོན་ལམ་བཟང་པོ་བཏབ་  
པས་དབང་ཐང་ཆེ། སྐྱེས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་པོའི་དབང་པོ་གཙོད་པ་ལས་བསྐྱབས་  
པས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཐོབ། ཚོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་པན་གོགས་བྱས་  
པས་སྣོབས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཕྲེ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ།

恶业再小，也要不放逸地去提防。要想起微量的毒药，也能致人於死地的例子。善业再小，也要不轻忽地去达成，要想起一颗颗青稞谷粒在器皿中渐渐积满的例子。

### [ 善趣八种功德 ]

另外，为了在来生能够得到积集广大资粮的所依身，我们同时需要成就所谓善趣八种功德：

- 一、舍弃杀害其他众生，所以能够长寿。
- 二、供养灯烛、布施衣物等等，所以外貌端好。
- 三、对上师与法友不生我慢心且恭敬侍奉，所以出生高贵。
- 四、能满足有知识的人，以及生病、贫穷等受苦之人的所需、所愿，所以能够富足。
- 五、只说良善的言语，所以说话会有权威。
- 六、供养三宝和父母等，且心怀善愿祝福，所以能有威望。
- 七、喜欢大丈夫相并且解救生命免於阉割，所以能获得男子之身。
- 八、不是为了履行宗教的义务而乐于利益帮助别人，因为这样的力量，所以一切圆满。

以上这些因素，要尽力去学习。



དེ་བས་འཁོར་བ་མི་འདོད་པའི་ཆད་དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པས་  
འདིར་བཤད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དང་། རྣོ་མ་པ་དམ་ཚིག་  
སོགས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་རོ་སྒོག་མེད་པར་བསྐྱབས་ནས་རང་གིས་རང་  
མགོ་མ་གཡོགས་པར་བྱ།

ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་སོ་འཁོར་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་སོས་ཟེན་  
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚེ་གཅིག་  
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ། དེའི་རྒྱ་སྤྱོད་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་  
དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་  
སྤྱི་བ་པ་སྤང་བསགས་པ་དག །ཕྱིན་ཆད་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་རྣམས་པར་བྱས་པས་  
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐད་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་རིག་པའི་དང་དུ་གནས་པ་ལ་ཐར་  
པའི་མིང་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་སའམ། མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་  
འགྱུར་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་ཐར་པ་དང་ལྷུང་འདས་ཐོབ་ཐེང་བ་མིན་ནོ། །

མདོར་ན་དགེ་བའི་འབྲས་བུས་བདེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འོ་  
ན་འབྱུང་བ་ལས་ཐར་པ་ཚུན་གོ་འཚོལ་མི་སྲིད་དེ་ནས་དང་བྲ་བོའི་ས་བོན་བཏབ་པ་  
དང་འབྲ། བསམ་པ་དཀར་ལ་སྤྱོད་པ་ནག་པའི་ལས། དཀོན་མཚོག་མཚོད་ཕྱིར་  
སེམས་ཅན་གསོད་པ། ཡུལ་གཞན་པོ་ལ་པན་དུ་རེ་ནས་རྟེན་བཅོག་དང་དན་སྤྱིས་  
ལྟ་བུ། བསམ་པ་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་དཀར་བའི་ལས། གྲགས་འདོད་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས།

因此，不愿意继续轮回的话，今後就要学习舍弃造成轮回的不善因素，和对於这里所提到的有助於累积福德的善行，以及戒律、誓言等等有助於解脱的善业，都要表里如一地去实践，不要欺骗愚弄了自己。

[ 解脱的因 ]

[ 至於 ]能够解脱的因素，首先，需要具有坚定而想要出离轮回之心的清净戒律。由此，生起专心一意的禅定，之後则能以了悟无我的智慧，了解到无常、苦、空性等的总体概念以及各别的特性。过去所积聚的覆障都会因此而净化，使得未来无法再发生业果，於是轮回的痛苦将完全终止而安住在离边的明觉中，这种境界就叫做「解脱」。所谓的获得「解脱」与「涅槃」，并不是指到了一个新的地方，或是成为一个完全不同的人。

总之，善行的果是喜乐，不善行只会产生痛苦的果，这两者之间是不可能互相错乱混淆的，就如同种下青稞和麦子的种子一般。[ 此外， ]有动机良善而行为不善所产生的业，比如为了供养三宝而杀生，为了帮助恶劣的对象而予以打骂；还有动机不善而行为良善所产生的业，比如为了求取好的名声而建立所依<sup>6</sup>，为了与别人竞争比较而修学，因为害怕丢脸而装作清高等，所有这些间接地屬於不善的行为，都应该有如看待毒药一般地去断除，更何况对於真正的不善呢！

<sup>6</sup> 所依代表身、口、意的所依，包括佛像、佛经和佛塔等等。

འགྲན་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབས་སྐྱོད་། རོ་ཚེ་ལ་སྐྱབས་པའི་བཅུན་ཚུགས་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ནས་མི་  
དགེ་བ་ལ་གཏོགས་སོ་ཚེ་ཀྱང་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་དགོས་ན་དངོས་སུ་མི་དགེ་བར་  
འགྱུར་བ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

དགེ་བ་རོམས་བ་དང་འགྲོད་བ་དང། སྤྲིག་བ་ལ་བཞགས་བ་སོགས་གཉེན་པོས་མ་  
བཅོམ་ན་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་རང་ལ་སྦྱིན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་ཅིང་  
བསྐྱལ་བ་དུ་མ་ལོན་ཀྱང་པོར་སྟོར་ཚུད་ཐོས་འགྲོ་མི་སྲིད།

དེའང་རྒྱ་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་དུ་ལས་མེད་ཀྱང་། ལས་རྣམས་འཕེལ་བ་འགྱུར་  
དང་བཅས་བ་ཡིན་པས། ཞེ་སྤང་དག་པོས་སྟོག་བཅད་བ་དང་། བན་སེམས་རྣམ་  
དག་གིས་འཆེ་རེས་ཀྱི་སྟོག་བསྐྱབ་བ་ལྟ་བུ་ལས་ཚན་པོ་ཆེ་ལ་འགྱུར་ཚད་བཟུང་  
མེད་ཅིང་། ཁ་ཞོར་ལག་ཞོར་གྱི་དགེ་སྤྲིག་ལྟ་བུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལོས་ལའང་བརྒྱ་སྟོར་དུ་  
འཕེལ། རང་གི་བསམ་སྦྱོར་གཉེས་ཀས་མ་བྱས་ན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རང་  
རྒྱུད་ལ་འགོ་མི་སྲིད་པས་རང་ཉིད་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤང་དོར་  
ཐུབ་ན། གཞན་རི་ལྟར་རན་ཀྱང་རན་སོང་གསུམ་དུ་འཕེན་ཐབས་ཅུ་བ་ནས་མེད་  
པས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་རང་སྦྱོན་ཁོ་ན་ལ་བརྟགས་ཤིང་གཞན་ལ་དག་སྤང་གི་རྒྱ་སྦྱེད་  
བ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅིག་ཡིན་པས་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་  
པོ་ཆེར་གདམས་པར་མཛད་དོ། །

如果炫耀或是懊悔自己的善行，以及不能以忏悔等对治法来  
降伏罪恶，那麽自己造下的业只会回报到自己身上，不会报  
应到别人身上。这样的业报，是经过许多劫数也不可能丧失  
或消尽的。

另外有一种情况是：在一开始的时候，只是一个很微小的业，  
但因为业力具有增长和倍增的特性，所以也许会因为强烈的  
瞋恨而杀生，或者因为一念清静利益之心而解救了将死的  
性命，而造成的极大业力倍数增长是难以测度的。就像随口  
说说、随手做做的善恶，一个最小的因，也会上百上千倍地  
发展。如果自己的心和行为都不去造作的话，他人造的业是  
不可能沾染到我们心上的。所以自己如果对佛陀所教导的因  
果道理能够做取舍的话，他人再怎麽恶劣，也根本无法将自  
己丢至三恶道中。

所以随时随地都只观察自己的过失，扩大对别人的净观，这  
就是因果 [ 取舍 ] 的关键，因此，噶举传承祖师们都非常重  
视地教导这个道理。

ལྗོངས་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཚད་ལྡན་དུ་སྐྱེས་ན་རི་རྒྱུར་ཐམས་ཅད་  
སྤྲུགས་བསྐྱེགས་མེ་སྤྲེ་དྲག་ཏུ་འབར་བ། ཚུ་དང་མཚོ་རྣམས་ཐངས་ཀྱིན་དང་མོ་ཚུ།  
ཤིང་རྣམས་ཀྱང་རལ་གྱི་སོགས་མཚོན་ཆའི་ཆར་པ་ཅན། གཅན་གཟན་དང་གཤིན་  
རྗེ་མི་བཟད་པ་དུ་མས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་སྡོད་དབང་མེད་པར་གསོད་གཅོད་བྱེད་པ།

དེ་ལའང་ནང་གསེས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེགས་མཐར་ཐུག་མནར་མེད་པའི་  
དམུལ་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེགས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་མི་སོད་དེ། དེ་གསུང་  
ན་བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔལ་སྣོང་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཁ་ནས་ཁྲག་སྤྲུག་ནས་འཆི་བའི་ཉེན་  
ཡོད་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་།

གང་དམུལ་དུ་སྐྱེས་ན་རི་རྒྱུར་ཐམས་ཅད་གངས་དང་ཚུ་འབྲུགས། རྒྱུང་དང་བུ་ཡུག་  
གིས་ཤིན་ཏུ་གང་བས་ལུས་འཁེང་ནས་དུམ་བུ་ཚལ་བར་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལོ་  
གངས་བྱེ་བ་དུང་སྤྱར་རང་རང་གི་ཆེ་ཆོད་མ་རྗེས་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཆི་ཞིང་  
སྐྱད་ཅིག་ལ་དེར་སྐྱེས་ནས་སྤྱར་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེགས་སྡོད་།

ཉེ་ཆེ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་རྣམས་ལའང་སྤྲུག་བསྐྱེགས་དེ་མཚུངས་ཡོད།

## 第四、轮回过患

### [ 地狱道 ]

若投生到炎热地狱，所有山谷都是燃烧著熊熊烈火的热铁，所有的河流与湖泊都是铜浆熔液，所有的树木都是刀剑，并且下著兵刃之雨，一刻也无法停歇地被许多恐怖的猛兽和阎王杀戮残害。

在炎热地狱当中，还分为八种炎热地狱，其中最终极痛苦的就是无间地狱，这里的惨痛是连佛陀世尊也说不下去的，若是讲出来的话会有危险，因为那些有著悲心的菩萨们会因此吐血而亡。

若投生到严寒地狱，所有山谷都是雪和冰，由於冷风和暴风雪而极度严寒，使得身体僵冷且冻裂成块、成碎片。直到上万、上亿年自己的寿命完结的那一天为止，都要一而再、再而三地这样死去，然後刹那间又在严寒地狱活了起来，马上又会遭受痛苦。

近边地狱以及孤独地狱等等的痛苦，也和此同样剧烈。

ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེས་ན་དུས་ཉག་ཏུ་ཟས་སྒོམ་གཏན་ནས་མི་རྟེན་ཅིང་བཤེས་སྒོམ་  
ཆེས་ཆེ་བས་སྐྱབས་ལུང་སོགས་འཚོལ་ཡང་མི་སོབ་བར་ངལ་ཞིང་ཐང་ཆད། གོས་  
མེད་པས་དབྱར་ཚིག་། དགུན་འབྲུག་། ཁར་པ་བབ་ན་མེ་སྟག་བབ་སྟེ་ཆིག་སྒྲང་  
འབྱུང་། རྩ་ལ་རྟག་ཁག་ཏུ་མཐོང་། རུས་ཚིག་འཁྲོག་པས་མེ་སྟེ་འབྱུང་། གཅིག་གིས་  
གཅིག་ལ་དབྱར་བཟུང་ནས་ཉག་ཏུ་རྟེན་བཅོལ་བྱེད། ཆེ་ཆད་མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་བཅོ་  
ལྔ་ལྷན།

དུད་འགོ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་ཆང་གི་སྤང་མ་ཅམ་ཡོད་དེ་གསོན་བཞེན་དུ་  
གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ། ཉག་ཏུ་འཛིགས་སྐྱག་གིས་མནར། རྩལས་ཀྱིས་ཁྲེར་བས་  
ངེས་མེད་དུ་འབྲམས། །ཁ་འཐོར་བ་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉག་ཏུ་དབྱ་བྱང་  
དོགས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བདེ་བ་མེད། གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད། མིས་བདག་ཏུ་  
བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མོ་བཀོལ་དང་ཤ་སྐྱགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསོད་པ་སོགས་སྐྱབ་  
ཅིང་གཉི་སྟག་བའི་སྟེང་དུ་ཆ་གང་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་དུས་བ་ཡི་དྲུགས་དང་  
སྤྱོད་པ་མཚུངས་ཡོད།

འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་སྐྱབས་བདེ་བས་གཡེངས་ཉེ་ཆོས་མི་ཤུག་པར་ཆེ་  
ལུང་ཀྱིས་ཟད་ནས་སྟེང་ལུགས་ཀྱི་ཞག་བདུན་གོང་དུ་འཆི་ལྷས་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱུང་  
ཞིང་བྱི་མ་དུས་བ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་གནས་མཐོང་ནས་པམ་སྐྱང་གི་སྐྱབ་བསྐྱལ་  
ཉ་བྱེ་ཆོན་ལ་བསྐྱེ་བ་དང་མཚུངས། བསམ་གཏན་བཞེ་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་  
ཀྱང་རང་རང་གི་ལས་ཟད་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ཉམས་ཉེ་རིམ་པར་འོག་ཏུ་ལྷུང་།

### [ 饿鬼道 ]

若投生到饿鬼道，永远都得不到一点饮食，由於太饥饿，连想要找痰和鼻涕都找不到，因此极为辛苦疲累。他们没有衣服，所以夏天会晒伤，冬天会寒冷，下雨的时候，觉得有如下火一样地感到烧灼，看到的水都是脓血，关节扭曲且喷出火舌。他们将对方都视为敌人，总是相互打斗，寿命等同人寿的一万五千岁。

### [ 畜生道 ]

[ 大部分的畜生是 ]在大海中，数量有如发酵的酒糟，而且活生生地一个吃著另外一个。它们总是处在恐惧中，被海浪冲击没有方向地飘荡著。少部分的畜生在陆地上，它们从未放心，总是怀疑著敌人会来侵犯且互相杀戮。被人类所主宰的动物必须耕作，或是因为肉和皮毛而被残杀。它们痴呆又愚昧，再加上遭受的冷热等等痛苦和地狱饿鬼的众生是差不多的。

### [ 天道 ]

欲界的天人沈溺在暂时的快乐中而不思佛法，寿命不知不觉就过了。[ 从死前的 ]天界七日开始五衰相现，并且会看到自己将会投生的地狱等处，饱尝著堕落的痛苦，有如鱼在热沙上挣扎。四禅天和无色界的众生，在自己的善业耗尽之时，也会因为禅定的减弱而逐渐向下堕落。

ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷའི་དབང་ལ་སྤང་བའི་སྤྱད་དོག་གིས་གཡུལ་  
འབྱེད་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་བྱེད། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱུད་ཞིང་ཚོས་ལ་མི་དགའ་བས་  
གཡུལ་པམ་སྟེ་གསོད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

མིའི་གནས་འདིར་ཡང་། དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱིས་སྤྱད་ཁས་བྱེད་བ་ལྟ་བུའུ།  
གས་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ར་མོ་བུ་སྟོར་བ་ལྟ་བུའུ། ཉན་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཉེས་ཅན་བཅོམ་  
དོང་ན་བཅུག་པ་ལྟ་བུའུ། འཆི་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཤ་བཅོམ་ག་ཤེད་མས་བདས་པ་ལྟ་  
བུ་ཡོད།

དེ་རེ་རེ་ལའང་སྤྱད་བསྐྱལ་རྣམས་པ་ལྟ་སྟེ་དང་ལྟན་ཉེ། ལུག་རྩ་བའི་དང་བཅས་ཉེ་  
སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་སྤྱད་བསྐྱལ་དང་ལྟན་ཉེ། ཉོན་མོངས་སྐྱེད་འཕེལ་ས་བོན་ལུག་པས་སྐྱེ་  
བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྟན་ཉེ། སྐྱེས་པ་ལས་གྲན་འཆི་སོགས་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བ་  
སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་གནས་སྤྱུ་ལྟར་ཟ། ཉོན་མོངས་པ་རིམ་གྱིས་རྒྱས་ཤིང་དེ་ཡི་ལས་  
བསགས་པས་སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སྤྱུ་ལྟར་ཟ། སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་མི་ཉག་  
པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དབང་མེད་ཏུ་འདྲིག་པས་སྤྱད་བསྐྱལ་པ།

## [ 阿修罗道 ]

阿修罗天生就瞋妒天人的荣华富贵，只知道与天人争斗，因为福德力微弱，不喜欢佛法，所以战败而饱尝著被杀伤的极度痛苦。

## [ 人道 ]

人道的众生首先会有出生的痛苦，有如幼鸟被老鹰抓走一般；[ 然後有 ] 衰老的痛苦，有如骆驼丢失了孩子一般；生病的痛苦有如罪犯被关进牢房一般；死亡的痛苦，则有如被刽子手追杀的狱中仇敌一般。

以上每一类痛苦中都各有五种痛苦：

### [ 出生的五种痛苦： ]

- 一、出生之苦：伴随著剧痛而出生。
- 二、生处恶劣之苦：引生增长烦恼的种子已经扎根。
- 三、生是苦的基础：因为有「生」，所以随之而来的就会有老、病、死。
- 四、生是烦恼的基础：烦恼日渐增长且因此而造作罪业。
- 五、出生便无法自主地坏灭之苦：一刹那间就会发生无常。

ཁ་དོག་ཉམས་བཅད། དབྱིབས་ཉམས་བཅད། མཐུ་སྟོབས་ཉམས་བཅད། དབང་པོ་ཉམས་  
བཅད། ལོངས་སྟོན་ཉམས་བཅད། བཅས་ལྟ་བུ་གསུམ་བུ་སྟུག་བསྟུལ།

སྟུག་བསྟུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འབྲེལ་ཀྱི། ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་ན། དུལ་  
ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྟུན་དབང་མེད་ན། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་བསྟེན་བའི་དབང་མེད་ཅེ།  
སྟོག་གི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བར་ཉེ་བས་ཕན་བ་སྟུག་བསྟུལ།

ལོངས་སྟོན་ཀྱི། དབང་ཐང་ན། འཁོར་གྲོགས་ན། རང་ལུས་དང་ཡང་བྲལ་ལེན་ས།  
ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཕན་ལེན་འཆི་བས་ཤི་བ་སྟུག་བསྟུལ།

### 衰老的五种痛苦：

- 一、容色衰退。
- 二、形体枯槁。
- 三、气力衰减。
- 四、五根退化。
- 五、受用减少。

### 生病的五种痛苦：

- 一、痛苦和心里的不舒服增加了。
- 二、身体自然地改变。
- 三、无法享受令人愉悦的事物。
- 四、想远离令人不悦的事物却做不到。
- 五、生命渐渐接近尾声。

### 死亡的五种痛苦：

- 一、离开财富受用。
- 二、离开权势。
- 三、离开亲属友伴。
- 四、离开自己的身体。
- 五、心里感到极度哀伤。

གཞན་ཡང་སྤྲིག་སྤྲིག་གཏམ་ངན་ལྷན་དུ་བསད་ནས་དཀའ་ལྷན་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་  
ཡང་། ཟས་ནོར་སྦྱོན་གྲགས་སོགས་འདོད་པ་སོགས་ཏུ་མ་འཁེལ་བ་མེད་པ་བཙུག་  
གྱིས་མི་རྟོག་པའི་སྤྲིག་བསྐྱེད།

དག་ལྷན་དོགས། ལྷན་མ་ལྷན་དོགས། བཙན་པོས་འཕྲོག་དོགས། ལྷན་མ་ལ་ལྷན་བ་  
མོ་ལ་ལྷན་གྱིས། ལས་དང་བྱ་བ་མང་པོས་ངལ་ཞིང་དུ་བ། མ་འཕྲོངས་དོགས། མ་  
ཉེན་དོགས་པའི་སེམས་ཁུལ་གྱིས་ཡོད་པ་སྤོང་གིས་མི་ལོངས་པའི་སྤྲིག་བསྐྱེད།

པ་མ་སྦྱོན་ཆེ་འཁོར་སྤོབ་སོགས་མེད་ཐབས་མེད་པ་དང་བྲལ། མངའ་ཐང་དང་  
ལོངས་སྤོང་ཉམས། རོར་ཚོན་པོ་ཆེ་སྤོང་བརྒྱུག་པོར། ལས་སྦྱབས་ཉེས་པའམ།  
སྤྲིག་དོག་ཅན་རྣམས་གྱིས་བསྐྱར་བ་བཏབ་པས་སེམས་ཁུལ་འབྱུང་བ་སོགས་འདོད་  
པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྲིག་བསྐྱེད།

ནད་དང་དག་ལྷན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ། གསོད་པའི་སྤོག་ཆགས། མི་ཁ་གཏམ་ངན།  
མན་ལན་གཞོད་སྤྲེལ་འཁོར་གྱིས་ལོག་སྤྲིབ་སོགས་མི་འདོད་པ་དང་འཕྲད་པའི་  
སྤྲིག་བསྐྱེད་འཕྲེ་བརྒྱད་པོ་དེ་གཙོ་བོ་མི་ལ་ཡོད་ཅིང་།

**求不得苦：**

虽然我们不顾罪恶、痛苦、诋毁，非常辛苦地追求饮食、财富、名声等等，却还是得不到自己想要的。

**患失之苦：**

怀疑是不是有敌人、小偷来了，怀疑强盗会来抢劫；披星戴月地工作，以霜为履地辛劳，事业过多以至辛苦疲劳；担心无法持续保持，担心发生不好的事情。

**爱别离苦：**

离开了自己不能没有的父母、兄弟姐妹、眷属、弟子等等，权势和财富终将衰败，损失庞大的财产，担心在工作上不小心做错事或是受到嫉妒者的毁谤。

**怨憎会苦：**

疾病、敌人、官司、王法的制裁，被人杀害，谣言中伤，帮助别人反而惹来灾害，亲眷混淆真相等等。

以上八苦主要是人类会有的痛苦。

མདོར་ན་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མི་ལའང་ན་ཚ་གཏམ་ངན་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་  
བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེ་དང་ལོངས་སྤོད་ཞི་གནས་སོགས་གནས་སྐབས་བདེ་  
བདེ་ལྷན་སྐྱེད་ཡང་སྤྱད་དུ་མི་ཉལ་བས་འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས། དེ་གཉིས་ཀའི་  
གཞིའམ་སྤོད་དུ་གྱུར་པ་ཉེ་བར་ལེན་བའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ནི་ཁྲུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་  
བསྐྱེད་འདྲེ།

ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་འགྱུར་ས། འཁོར་  
བའི་གནས་མཐོ་དམན་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་  
འདས་བའི་ཕྱིར། གནས་ལུས་ལོངས་སྤོད་ལོགས་འཁོར་གནས་སྐབས་བདེ་འཕྱོར་  
རི་ལྷན་སྐྱེད་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་གཡོས་ཡིན་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་ནད་ཅན་ལ་ཟན་བྱིན་  
བའམ། གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཅོམ་ལ་གསོད་པའི་གཤེད་མས་དགའ་སྟོན་སྟོབ་པ་  
ལྷན་ཞེན་པ་གདོང་ནས་ལོག། འཁྲི་བ་ཅད་ནས་ཚོད། འདོད་པ་སྤང་ནས་ཞིག་སྟེ་ཉེས་  
དམིགས་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཐར་བའི་མན་ཡོན་ལ་ཆེ་ཐང་དུ་བསམ་ནས་བྱང་ཚུབ་སྤྱད་  
བའི་ཐབས་ལ་བཅོམ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྷན་སྐྱེད་མོང་སྟོན་འགོ་བཞེ་བོ་དེ་སྤྱིར་ཁྲིད་རིམ་ཀྱན་ནས་འགྱུར་མོད་ཀྱང་།  
འདིར་མཉམ་མེད་དུགས་པོས་རྫོ་བོ་རྗེའི་སྤྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ནས་ཁ་བསྐྱར་  
བཀའ་བྱུག་རྒྱ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་བཞི་ལ་རྫོ་རུས་ཅུང་ཟད་  
མ་འགྲོད་ན་དངོས་གཞི་བསྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་སྟོན་ལས་མི་འོང་།

总之，[ 众生有三苦：]  
一、苦苦：三恶道以及人道、天道的众生，会经验到疾病、  
谣言等苦。  
二、坏苦：生命、财富、禅定等，眼前看来似乎是快乐的，  
但是很快就会产生无常的变化。  
三、行苦：以上两种痛苦的基础和容器，即是近取<sup>7</sup>的五蕴。

五蕴会产生所有三界的痛苦，因为不论投生在轮回的高处或  
低处，都无法超越三苦的本质。虽然眼前的住处、身体、财  
富、朋友、亲眷等等看起来再怎么快乐富足，都只是长养痛  
苦的事物，这就像是给呕吐的人食物，或是前往刑场的罪犯  
去参加刽子手所举办的宴会一样。我们应该要从内心深处感  
到厌离，从根断除贪恋，摧毁欲望的基石，大力地思维与以  
上过患相反的解脱的利益，并致力于修学成就菩提的方法。

其实很多教言当中都提到了这四共加行，但是这里的内容，  
是无比达波拉杰 [ 冈波巴大师 ] 依据阿底峡尊者传下的「 三  
士夫道次第 」所做的补注。由此噶当派和大手印这两个体  
系，有如双河汇流般地融合为一。

对于这四共加行，若不能稍稍扎实地去实践的话，那么所有  
正行的修持，只会是助长了世间八法。

<sup>7</sup> 近取：即近因、亲因，能不断引生、持续维持自身者。



ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཆེ་འདི་སྐྱོས་བཏང་བ་ལ་ཐུག། །ད་ལྟ་ཚོས་བྱེད་བ་ཀུན་ཆེ་  
འདིའི་འཁྲི་བ་མ་ཚོད། འདོད་བ་ལ་སྐོ་མ་ལོག། །གཉེན་སྲོགས་འཁོར་གཡོག་ལ་ཞེན་  
ཆགས་མ་སྤངས། ཟས་གོས་གཏམ་གྱི་འདོད་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྐོར་བའི་སྤྲུལ་སྲིད་  
དགོ་སྐྱོར་གནད་དུ་མ་སོང་བར་ཚོས་དང་རང་རྒྱུད་འཛོལ།

ཚོས་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་བ་ཁ་བྱི་མ་བྱི་མི་ལྟ་བར་སྐྱབ་བ་བྱས་ཡུན་གྱི་ལོ་ཟླ་བཟང་།  
རང་སྐྱོན་མི་བཟག་བར་གཞན་སྐྱོན་བཟག། །ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་དེས་རྒྱུད་ཁེངས། ཆེད་  
བཀྱར་དང་འདུ་འཇིག་ལ་སེམས་ཤོར། དོན་མེད་ཀྱི་སྐྱེད་བཞེད་བྱ་བ་མང་། བསྐྱབ་བྱ་  
ཚོས་དང་འཇིག་ཉེན་ཅུང་འཇུག་ཏུ་བསྐྱབ་སྐྱམ་ཡང་བྱུང་དོན་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུབ་པ་  
དེ་སྐོག་མ་ནས་མི་ཉུག་བ་མ་འབྲས་སྐོ་བྱེད་པས་ལན།

དེས་ན་རྒྱལ་བ་འབྱི་ཁྱེད་པས། ཚོས་དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང་སྐྱོན་འགྲོ་ཟེ། །ཅེས་  
གསུངས་གདའ་བས་སྐྱོན་འགྲོ་བཞི་པོ་འདི་རྒྱུད་ལ་ཅུང་ཟད་དེ་སྐྱེས་ན་དེང་སང་གི་  
དུས་རྒྱུད་སྤེལ་ཞེ་ཡི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཐེམ་ཡོད་ཟེར་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་དགའ་བར་སྤང་།  
རང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལུས་པའི་བྱས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དེ་རང་གཞན་མགོ་བསྐྱོར་མི་ཆེ་སྐྱོར་  
ཟད་ཡིན་འདུག།

མདོར་ན་ངེས་འབྱུང་ཅུང་ཟད་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན་སྐོམ་བྱེད་བ་ཀུན་རི་ལ་ལུད་གསོག་  
རོག་རྒྱང་བ་རེད་འདུག་པས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་དེ་བསམ་  
ནས་སྐོ་སྤྲོ་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱུང་བར་འཚོལ།

一切佛法的根本，在於放下对此生的贪著，但是现在很多修  
行者，由於没有斩断对此生的贪恋，没有对贪欲心生厌离，  
没有断除对於亲人、朋友、眷属、仆从的贪著，而且一点也  
放不下自己对於食物、衣著、名声的欲求，所以无法达成善  
妙行持的关键要点，使得佛法 and 自心背道而驰。

不去观察修行後烦恼有没有减少，只是去计算自己修行了多  
少年月；不看自己的过错，只看别人的过失；有一点功德就  
心生骄傲，一下就迷失在恭敬利养和花花世界中；很多时候  
都在说著无意义的闲谈；虽然想要同时达成佛法 and 世俗的目  
标，却一个也没完成。这是因为一开始就不思维无常的道理，  
使得心变得油滑狡诈了。

尊胜的直贡巴曾说：「前行比正行还要甚深。」就如大师所  
言，这四加行若能在心中稍稍生起的话，也比近来很多人说  
自己圆满修念了四部密续，还更令人欢喜。让自心流於庸俗  
的无数修持，只是在自欺欺人，浪费人生而已。

总之，若不生起一点出离心，这样的修行人也只能算是在山  
上堆积粪便罢了。所以，要思维轮回的痛苦以及不知何时将  
死，尽量去减少纷乱的心绪。

དམ་པའི་ཚོས་ལ་ལྷགས་དུས་བདུད་གྱི་བར་དུ་གཙོ་བོ་ནས་དད་པ་འགྲིབ་པར་གསུངས་པས། རང་ལ་བདུད་ལྷགས་པའི་ཉགས་སུ་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྦྱོན་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཚོས་བྱེད་སྦྱིའི་དཔྱད་སྦྱོན་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་བཙོན་འགྲུས་སྟོང་པ་དང་། འདོད་ཡོན་རང་དགར་སྦྱོད་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་ལ་མོས་གྲུས་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་པས། སྒྲ་མ་དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་བསམ། ཚོས་བྱེད་རྣམས་ལ་དག་སྦྱང་སྦྱིད། པ་རོལ་པོ་དཔེ་བར་མཐོང་བ་དེ་རང་ཉིད་ལས་མ་དག་པའི་ཉགས་ཏེ་གདོང་བ་རྩི་མ་ཅན་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་དཔེ་བྲན། ཐ་མལ་པ་དང་མི་འགྲོགས། དེའི་དག་ལ་མི་ཉན། འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དྲན་བར་བྱ་དགོས།

སྦྱིར་དད་པ་མེད་ན་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཅིའང་མི་སྦྱེ་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱོན་ཏུ་དད་པ་འགོ་དགོས། དེ་ལའང་དབྱེ་བ་མང་ཡང་ཡིད་ཚེས་ཤིང་སྦྱིང་ནས་གྲུས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྦྱེ་ཤིའི་འཕོ་འགྲུར། ཉན་གདོན་རྒྱུན་དུ། བོང་མའི་རྣམ་ཐར་དང་རྒྱལ་བའི་སྦྱིས་རབས་ཐོས་པ་རྣམས་དད་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུན་ཡིན་པས། ཉེན་རེ་བཞིན་ཡང་དེ་དག་ཡིད་ལ་བརྩེས་བཟང་གིས་དད་པ་སྦྱེད་དགོས།

ཁ་ཅིག་སྒྲ་མ་དང་འགྲོགས་པའི་དུས་སུ་དད་པ་ཆེ་ཆེ་ལྷར་ཡོད་ཀྱང་། བྲལ་ནས་བརྗེད་པ་དང་། རྒྱུན་དང་འཕྲད་ཆེ་ཡོད་ལ་དེ་ནས་མེད་པ་དང་། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་འདོད་ཐོག་བྱུང་བའམ་ནད་གདོན་སོགས་རྒྱུན་དུ་གྱིས་གཙོས་དུས་དད་པ་ཆེ་ལ།

经典中说，在修学正法的时候，会因为魔障而退失信心。自己著魔的徵兆，就是思量上师、善知识的过患，只是注意到大多数修行者的过失，与庸俗的人为伍，让修持的精进变散漫，放任享受著欲乐，不再虔诚恭敬三宝。[这个时候，]需要思维上师和三宝的功德，对修行人生起净观。看到对方的缺失时，知道这代表自己的业不清净，想著有如脏脸映照在镜子上的比喻。不要和凡俗的人为伍，也不要听他们的话，还要想著欲乐的过患。

一般而言，若没有信心，善功德是一点也不会生起的。在修学一切法之前，要先有信心。信心有很多种分类，由於理解而相信和由衷地恭敬，含摄了一切。遭遇生死变迁、疾病、非人的违缘时，听闻祖师传记和佛陀本生故事，都会让人生起信心，所以应该藉由每天反复在心中思维以上的内容，让信心生起。

有些人与上师在一起的时候信心满满，一旦与上师分开，就什麼都忘了。或者，在面临违缘的时候有信心，之後又没有信心了。得到想要的法教和东西，或是遭遇生病、魔障等违缘的时候就信心充满，过了之後就没什麼信心。对一位根本上师、一门甚深教法没有由衷地建立起坚定的信心，总是放下一个又喜欢上另外一个地弃此就彼，这样的行为是应该要断除的。

རྗེས་ནས་མེད་པ་དང་། ཅུ་བའི་སྐྱེ་མ་གཅིག་དང་ཚོས་ཟབ་མོ་གཅིག་ལ་སྦྱིང་བྱུང་  
བཅུགས་པའི་དད་པ་མེད་པར་གཅིག་བཞག་ནས་གཅིག་གིས་དགའ་བ་སྣང་བྱེད་  
པ་རྣམས་སྤངས་ནས་འགྱུར་མེད་གྱི་དད་པ་བཏུན་པོས། ཁ་སྤྱིར་བཏུས་སུ་མ་སོང་  
བར་ནང་དུ་ཉམས་ལེན་རེ་མཛོད་དང་རང་རྒྱུད་ལ་ཚོས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་རེ་  
འཚར་དུས་གདམས་ངག་དེ་ཟབ་པར་གོ། །དེས་ཚོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ། དེ་ཙམ་རྒྱ་  
མའི་བཀའ་འདྲིན་པས་མོས་གྲུས་ཀྱང་ལྷགས་ལ་འབྱུང་། དེས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་  
ཐམས་ཅད་མ་འབད་སྦྱོན་གྱུར་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་འདུག །

如果能够以不变的坚固信心，不去向外追求，时时向内修持。有朝一日，在心中能够稍微感受到佛法的功德时，就能了解到这些教导的深奥了。这样的了解，会让自己生起对法的确信，到了那个时候，会想起上师的恩德而自然地生起虔敬之心。这样的虔敬之心，将能无需刻意努力地任运成就一切修道上的功德。

◆  
**前行**  
四不共加行



དེའི་དབུ་གཙུག་ནས་ཡར་ལ་རིམ་བཞིན་བརྒྱ་ཉིན་གྱི་དབང་པོ། མི་པམ་ཚོས་  
 གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། བདུད་འདུལ་དོ་རྗེ། ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས། བྱང་ཚུབ་དོ་རྗེ། ཚོས་ཀྱི་  
 དོན་གྲུབ། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། ཡེ་ཤེས་སྣོད་པོ། ཚོས་དབྱིངས་དོ་རྗེ། ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷན།  
 དབང་ལྷན་དོ་རྗེ། དཀོན་མཚོ་ག་ཡན་ལག །མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ། སངས་རྒྱས་མཉམ་བུ།  
 ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ། འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ། མཐོང་བ་དོན་  
 ལྷན། རིག་པའི་རལ་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། མཁའ་སྐྱོད་དབང་པོ། རོལ་པའི་དོ་  
 རྗེ། གཡུང་སྟོན་དོ་རྗེ། དཔལ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ། ཚོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ། གྲུབ་ཆེན་  
 པ་གྱི། སྟོན་གྲག་བསོད་ནམས་དོ་རྗེ། འགྲོ་མགོན་རས་ཆེན་སངས་རྒྱས་གྲགས།  
 དུས་གསུམ་མཁའ་བུ། མཉམ་མེད་དུགས་པོ། རྗེ་བཅུན་མི་ལ། མར་བ་ལོ་རྒྱ། མི་ཉི་  
 པ། ག་བ་རི། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ། ས་ར་ཉ། སྟོ་སྟོས་རིན་ཆེན། དོ་རྗེ་འཆང་རྣམས་ཐོ་  
 བཅེགས་དང་།

དེའི་བར་སྐྱང་གི་ནམ་མཁའི་ཆ་དང་མཐའ་སྐྱོད་དུ་འཇམ་གྱིང་རྒྱན་དུག །ཉི་ལོ་རྒྱ་  
 པོ། འགྲི་འབྲུག་ཚལ་སྐྱུག་སོགས་རྒྱ་པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་ལྡན་སྐྱེན་བཞིན་  
 གཉིབས་ནས་བཞུགས་པ།

དེའི་ཤར་གྱི་ཡལ་གར་སད་ཉི་རོའི་སྣོད་དུ་དོ་རྗེ་ལག་མོ་ལ་བདེ་དབྱེས་གསང་གསུམ།  
 ལྷ་ཐོད་གདན་གསུམ། དབྱ་གདོང་འཇིགས་གསུམ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་རྒྱུད་  
 རྗེ་བཞི་དུག་གི་ཡི་དམ་ལྷ་རབ་འབྲུམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ།

在上师的头顶由下而上垂直排列著噶举传承祖师，分别是：  
 [第九世大司徒仁波切] 贝玛宁杰旺波、[第十世夏玛仁波切]  
 米滂确竹嘉措、[第十三世噶玛巴] 堆督多杰、[第八世大司  
 徒仁波切] 确吉炯内、[第十二世噶玛巴] 蒋秋多杰、[第八  
 世夏玛仁波切] 确吉敦珠、[第十一世噶玛巴] 耶谢多杰、[第  
 七世夏玛仁波切] 耶谢宁波、[第十世噶玛巴] 确映多杰、[第  
 六世夏玛仁波切] 确吉旺秋、[第九世噶玛巴] 旺秋多杰、[第  
 五世夏玛仁波切] 衮秋衍拉、[第八世噶玛巴] 米觉多杰、[第  
 一世] 桑杰年巴、[第七世噶玛巴] 确札嘉措、[第一世嘉察  
 仁波切] 巴究敦珠、蒋贝桑波、[第六世噶玛巴] 通瓦敦殿、  
 日佩若吉、[第五世噶玛巴] 德新谢巴、[第二世夏玛仁波切]  
 卡觉旺波、[第四世噶玛巴] 若佩多杰、雍敦多杰贝、[第三  
 世噶玛巴] 让炯多杰、邬金巴仁千贝、[第二世噶玛巴] 大  
 成就者巴希、彭札苏南多杰、有情怙主大布衣桑杰嘉、[第  
 一世噶玛巴] 杜松虔巴、无等达波 [冈波巴]、尊者密勒日  
 巴、大译师马尔巴、梅纪巴、夏瓦日、圣者龙树、萨惹哈、  
 罗卓仁千，以及金刚总持在最顶上。

在上师周围的天空中，围绕有世间的六庄严以及帝洛巴、那  
 洛巴、直贡、竹巴、采巴、达龙等印、藏所有学修兼备的上  
 师们，有如密布的云朵一般安坐在周围。

在[前面]东方的树枝中，莲花、日垫、尸体上，有金刚亥母  
 以及胜乐金刚、喜金刚、密集金刚等三尊，大幻化网、佛顶  
 金刚、四金刚座等三尊，黑敌作怖金刚、六面作怖金刚、大

གཡས་ཀྱི་ཡལ་གར་སེང་ཁྲི་པད་རྒྱུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤྲུ་ལྷུ་བ་ལ་བསྐྱལ་  
བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཅ་སོགས་ཕྱོགས་བརྩུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་  
གྱིས་བསྐྱོར་བ།

རྒྱབ་ཀྱི་ཡལ་གར་དམ་པའི་ཚོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས། རྒྱད་པར་ཐེག་  
ཆེན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་དང་བཅས་པ་སྤྲེགས་བམ་གྱི་རྣམ་པ་གསེར་གདོང་ཁ།  
ཆེས་མེ་རང་ལ་བསྟན་ཞིང་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་རང་སྐྱོད་དེར་སྟོགས་པ།

གཡོན་གྱི་ཡལ་གར་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་སོགས་ཉེ་བའི་སྤྲུ་བརྒྱད། ལྷུ་  
བཟང་གི་སེམས་དཔལ། མཚོག་ལྷུང་། ཀྱུན་དགའ་པོ། གནས་བརྟན་བརྩུ་དུག་སོགས་  
ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དགེ་འདུན་བྱང་སེམས་ཉན་རང་དཔག་མེད་བཞུགས་པ།

འོག་གི་བར་མཚམས་སུ་དྲོ་རྗེ་བེར་ཅན། རང་བྱུང་མ། ལྷུག་བཞེ་བ། ལྷུག་རྒྱག་པ་  
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་སྟོང་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་  
པ་བཞུགས་པའི་མདུན་པོས་ས་གཞིར་རང་ཉིད་འཁོད་པ།

དེའི་གཡས་སུ་ཅ་བའི་མ། གཡོན་ཏུ་མ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱུང་  
གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། རྒྱད་པར་དུ་སྤང་བའི་དགུ། གཞོད་པའི་བཤེགས། ཐོག་  
མེད་ནས་ཤ་མཁོན་ལན་ཆགས་ལྷུག་པའི་འདྲེ་གདོན་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྲོམ་  
འཚོགས་སུ་འཁོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་བྱས་ཉེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

威德金刚等三尊，以及时轮金刚等等四部和六部密续的本尊  
圣众等，有无量本尊圣众围绕在主尊周围。

右边的树枝中，狮子宝座莲花月垫上，有我等教主世尊释迦  
牟尼佛，周围有贤劫千佛等等十方一切诸佛围绕。

後方的树枝中，有正法十二部经<sup>⑧</sup>，尤其有著大乘密续的经  
典，以贝叶经书的形象展现。朝向前方的是经书前端灿烂的  
金色书标，且经典自己嗡嗡地发出「阿利、噶利<sup>⑨</sup>」的声音。

左边的树枝中，有三部怙主<sup>⑩</sup>等等八大菩萨、贤劫的菩萨、  
二胜<sup>⑪</sup>、阿难陀、十六罗汉等等无量大小乘的僧伽、菩萨与  
声闻圣众。

宝树下面的空间中，有著以金刚黑袍护法、自生王母、四臂  
玛哈嘎拉、六臂玛哈嘎拉为主的不可思议无量智慧护法、勇  
父、空行。

在圣众前方的大地上是我们自己，和以自己右方的父亲、左  
方的母亲为首的遍虚空际的众生，尤其是[自己]瞋恨的仇

⑧ 十二部经：又称十二分教，佛经依体裁及含义归纳为十二类，包括：契经、  
重颂、授记、讽诵、自说、因缘、譬喻、本事、本生、方广、论议。  
⑨ 阿利、噶利：藏文元音字母组和辅音字母组，象征智慧与方便。  
⑩ 三部怙主：文殊菩萨、金刚手菩萨、观世音菩萨。  
⑪ 二胜：舍利佛和目犍连。

ལུས་གྲུས་པའི་ཐལ་སྐྱེད། ཡིད་གྲུས་པའི་དད་མོས། རག་གྲུས་པས་སྐྱབས་འགྲོའི་  
སྐྱེ་ལུས་དེ་རི་རི་འདོན་པར་མོས་ལ་ཡིད་གཞན་ཏུ་མ་ཡིངས་པར་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚིག་  
དོན་རྣམས་ཡིད་ལ་བསམ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་བརྗོད་མཐར། སེམས་བསྐྱེད་  
ལྷང་། སྐྱབས་ལུས་གཞན་ཁྱི་སོགས་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ལྷན་རང་ལ་ཐེམ་པས་སྐྱེ་  
གསུང་གྲགས་དང་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་སེམས་  
རང་བབས་སུ་བཞག །དགོ་བ་བསྟོ།

སྐྱབས་འགྲོའི་གོ་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། འདིག་རྟེན་ན་བཅན་པོ་ལ་སོགས་པའི་  
འདིགས་པ་བྱུང་གི་དོགས་པས་སྐྱོབ་རུས་ཀྱི་སྐྱབས་སམ་མགོ་བཏགས་ས་ཚོལ་  
བ་བཞིན་ཏུ། རང་རེ་ཆེ་འདི་ཕྱི་བར་དོ་ཀུན་ཏུ་འདིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དཔག་མེད་  
ཀྱིས་གཅོས་ཏེ་འཁོར་བ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཐར་དུས་མེད་པར་བྱེད་བ་ལ། བ་  
མ་གཉེན་བཤེས། ལྷ་སྐྱེ་མཐུ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་སྐྱས་ཀྱང་སྐྱབས་མི་བྱུབ་ཅིང་། རང་  
སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱོག་མི་རུས་པས་ན་སྐྱབས་ཞིག་མི་ཚོལ་ཀ་མེད་དུ་སོང་། འཁོར་བ་  
ལས་འདྲེན་རུས་པ་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སུ་ཡང་མེད། གཞན་སྐྱོབ་  
པ་ལ་རང་ཉིད་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས།

དགོན་མཚོག་གསུམ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་ཡིན། ལྷགས་  
ལུགས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཅ་བ་གསུམ་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཅ་བ་ལྷ་མ།  
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཅ་བ་ཡི་དམ། ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཅ་བ་མཁའ་འགོ་ཚོས་སྐྱོང་རྣམས་ཡིན། དེ་

敌，迫害 [ 我们 ] 的非人，以及无始以来等著向我们报仇讨债的一切鬼、非人、魍魉等，有如赶市集一般聚会一处的这一切众生。由自己带领这些众生，他们全部都跟著一起身体恭敬地双手合十，意念恭敬地虔诚信仰，言语恭敬隆隆震耳地念诵著〈皈依文〉。在信受且专注一心地思维著〈皈依文〉含义的同时，上百遍、上千遍地念诵〈皈依文〉。之後念诵〈发菩提心文〉，想著从座垫到宝座等等整个皈依境都化光融入自身，圣众的身、语、意和我们的身、口、意合而为一，然後自然地让心处在它本来的状态中。之後回向。

略述皈依的意义

在这世间上，我们因为担心可能发生有权势者的伤害等等，於是会去寻求保护和投靠的地方。此生之後，在中阴的所有阶段中，由於被无量的各种恐惧所伤害，以至於沦陷在轮回的苦海中无有出期，父母、亲友、天人、龙族、有威势者等，谁都救不了，依靠自己的力量也无法转圜，我们不得不去找一个救怙的依靠。能够引导我们出离轮回的，除了三宝之外没有其他。为了要救助他人，自己必须先获得自在，於是才有能力去救助别人。

[ 三宝 ]

所谓的三宝，就是佛陀、正法、僧伽。在密乘的传统中，还要加上三根本，也就是加持的根本——上师，成就的根本——本尊，事业的根本——空行、护法。密乘中说，这三根



གསུམ་ཡང་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་འདུ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཙུང་བའི་རྒྱ་མ་ཁོ་ན་  
ལ་འདུ་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས།

དེའང་སངས་རྒྱལ་ནི་རི་ལྷ་རི་སྟེང་མཁུན་པའི་ཚོས་སྒྲ། དེས་བ་ལྷ་སྟེང་གི་ལོངས་  
སྒྲ། བཟོ་སྐྱེ་མཚོག་གི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་བ་ཡིན།

ཚོས་ནི་གསུང་རབ་མིང་ཚོག་ཡི་གཤེ་རྣམ་པ་དང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་རྣམས་ལུང་གི་  
ཚོས། གཞི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད། འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་  
བདེན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཉེ་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱིས་  
བསྐྱེས་བ་ཡིན།

དགོ་འདུན་དངོས་བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཉན་  
རང་འཕགས་བ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་།

ཐང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་མཁུན་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་ལ་སྟོན་པ་ལྷ།  
དེས་བསྟན་པ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཡིན་པས་ཚོས་ལ་ལམ་ལྷ། རྒྱལ་མེད་ཀྱི་ལམ་  
སྐྱ་བཞིན་འཕགས་བ་རྣམས་ཀྱི་མན་དག་ལག་ལེན་གང་མཛད་ཀྱི་རྒྱན་ལྟར་བྱེད་  
དགོས་པས་དགོ་འདུན་ལ་རྒྱ་ཕྱོགས་སུ་ལྷ། ལམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཚོས་དང་དགོ་  
འདུན་ཐུང་དུ་མི་མཁོ་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་དགོངས་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་  
བས་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་ཡིན།

本也包含在三宝当中，而三宝、三根本这一切，又都包含在一位根本上师身上。

佛陀：是如其所有与尽其所有地晓悟[一切]的法身，是具有五种决定<sup>12</sup>的报身，以及事业化身、受生化身、殊胜化身等三种化身，佛陀包含了这三身。

正法：经典、名相、文句、文字以及言语都是属于「教法」。基础的法界真如，结果的灭谛，菩提心等方面的道谛，这些属于「证法」。「法」就包含在教法和证法两者当中。

僧伽：真正的僧伽是指获得不退转位的菩萨，以及暂时的声闻圣众。

指引我们知道如何取舍的是「佛」，所以要将佛陀看作是导师；佛陀教导我们需要去实践的道理是「法」，所以要将法作为道路；就像走在陌生的道路需要指路人一样，我们需要圣者们留下的诀窍与修行事迹，所以要将「僧伽」看作是亲近的友伴。

当完全圆满了这道途之后，就不再需要正法与僧伽了，由于已经与诸佛的意趣融成一味，於是最究竟的皈依对象，就只有佛陀。

<sup>12</sup> 五决定：报身具有的五种特性，「处决定」为永住色究竟大密严净土，「身决定」为化现相好庄严圆满，「眷属决定」为只有菩萨圣众围绕，「法决定」为只宣说大乘法，「时决定」为轮回空尽前都将住世。

གྲུབ་མཐའི་སྐབས་འདི་རྣམས་ལ་ངོས་བཟུང་ལུགས་དང་སྐབས་གནས་ཡིན་མིན་  
 གྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་བྱེད་མཁན་དང་། དགེ་བའི་བག་  
 ཆགས་བཞག་མཁན་ལ་དད་མོས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཅི་འཁུལ་བྱེད་པ་ལས་དེ་རིགས་མི་  
 མཁོ་བས། གནས་སྐབས་དད་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྒྱུན། མདོ་ལས་མདུན་ཏུ་བཞག་  
 པའི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་སྐྱབས་གཟུགས་དང་མཚོན་རྟེན་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་  
 མཚན་ཅིང་། དེའི་ལུགས་ལས་དམ་ཚོས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེགས་བཅ། སོ་སྐྱེའི་དགེ་  
 འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་དཀོན་མཚོག་དངོས་སུ་བསྐྱོམ་སྟེ་སྐབས་  
 འགོ་དད་མོས་བྱ།

དེའང་ཐེག་རྒྱུད་དང་འདིག་རྟེན་པའི་སྐབས་འགྲོར་སོང་ན་སྐབས་འགོ་རྣམ་དག་ཏུ་  
 མི་འགྱུར་ཞིང་པལ་ཡོན་ཚད་ལྡན་མི་འབྱུང་བས། རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། དུས་འདི་ནས་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐབས་སུ་འགོ་  
 སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གཙོ་ཆེ། དེས་ཐེག་ཆེན་སྐབས་འགྲོར་འགྱུར། དཀོན་  
 མཚོག་རྗེས་ཏུ་བྱི་མདོ་དོན་ལྟ་བུ་གོ་བས་དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ཀྱང་།  
 གྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པ་དང་ལམ་ལོག་པ་དང་སྐྱེགས་བྱེད་སོགས་ལས་སངས་རྒྱལ་  
 ཚོས་དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པ་ཤེས་པ་ལྟ། དེ་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་  
 ཞེ་ཐག་པ་ནས་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བར་ཁས་སྲངས་པ་ལྟ། སོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་དཀོན་  
 མཚོག་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་མི་འཚོལ་བ་ལ་སྟེ་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་ན་  
 སྐབས་འགོ་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས།

各种哲学宗派在皈依这个部分，对于如何认定皈依境，以及是不是皈依的对象等方面有很多说法，但是对实际修行的人以及为了建立良善习气的人来说，只要带著虔诚信解的心就可以了。

[ 至於 ] 现阶段能帮助我们生起信心的所缘缘<sup>13</sup>，就是佛经中所说的：「前方供奉的佛陀。」也就是将佛像、佛塔等看成是佛，这句话也附带 [ 包含了 ] 正法的显密经书典籍以及具有戒律的凡夫僧伽，透过将这一切想像为真正的三宝，而去皈依与信解。

[ 真正的皈依 ]

此外，若作的是小乘以及世间的皈依，就无法成为真正的皈依，因此要想著：「如同无边虚空的一切有情众生，从今时起直到证悟菩提之前都要皈依。」带著这种思想是非常重要的，这也就是大乘的皈依。就像《随念三宝经》中所说的道理，若具备了四个特别的条件，就是真正的皈依：

- 一、透过了解去认识三宝的功德。
- 二、认识到佛、法、僧比起外师、邪道、外道还要殊胜。
- 三、因为知道以上种种原因，於是发自内心地承诺永远皈依三宝。
- 四、面临危及性命的关头也不会皈依三宝以外的对象。

<sup>13</sup> 所缘缘：四缘之一，能使心与心所生起的所缘境。

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་རྗེས་རྒྱོད་དང་ཚིག་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་སྡེ་ཞེ་གདིང་ནས་དགོན་  
མཚོག་ལ་སློབ་ཁེལ་དགོས། རྣོ་ཁེལ་ན་དགོན་མཚོག་གི་སྤྱགས་རྗེས་སློབ་མི་ལུས་པ་  
གཏུན་ནས་མེད། ཚེ་འདི་ལ་དེས་པར་སླིན་དགོས་པའི་ལས་ངན་ལ་དགོན་མཚོག་གི་  
སྤྱགས་རྗེ་རྟུགས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་དད་པ་ཁེལ་ན་ཚེ་སྤི་མ་པན་ཆད་ལ་དེས་པར་སློབ་  
འོང།

མི་འདོད་པ་རྩུང་ཟད་དེ་བྱུང་ཙམ་ན་དགོན་མཚོག་ལ་སྤྱགས་རྗེ་མི་འདུག་ཟེར་བའམ།  
མོ་གཏོ་སློན་དབྱེད་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སློབ་རྒྱུ་པའི་རྟུགས་ཡིན། གནས་སྐབས་སུ་  
དགོན་མཚོག་གི་སྤྱགས་རྗེ་མི་འདུང་བའང་རང་གི་གསོལ་བ་མ་ཐེབ་པའི་སློན་ཡིན།  
དགོན་མཚོག་ལ་བྱིན་རྒྱལས་མེད་མི་སྲིད།

དེས་ན་དུས་རྟུག་ཏུ། མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤན་པས་དད་པ་བསྐྱོམ་ཞིང་གསོལ་  
འདེབས་ལ་བརྩོན། དག་འཁྲུལ་དང་བསྐྱར་འདེབས་སོགས་གྱིས་སྤིག་མི་བསག། སྐྱ་  
གསུང་སྤྱགས་རྟེན་སེར་གོས་གྱོན་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་དགོན་མཚོག་དངོས་གྱི་འདུ་  
ཤེས་གྱིས་སྤྱག་མཚོད་དད་མོས་བྱེད།

རྟེན་གསུམ་སྤྲིང་བ་གསོ། གསར་བ་བཞེངས། ས་རྗེན་དང་འོ་བརྒྱལ་བའི་གནས་སུ་  
མི་འདོད། །བཙོང་ནས་སྐྱ་སྤྱད་ཟ་བ་དང་། གཏུང་མར་འདོག་པ་སོགས་ཤན་ཡང་མི་  
རུང་། ཐ་ན་སྐྱ་རྩེ་ཆག་དུས་དང་ཡིག་འབྲུ་ན་གཅིག་ལའང་འགོམ་ཡུག་མི་བཏང་།  
བཀའ་བྲིན་ཤན་པས་བྱུག་མཚོད་བསྟོད་པ་སོགས་གྲུས་པའི་སློབ་ལམ་ལུས་ངག་ཡིད་

皈依不能只是跟著念诵或是流於文字而已，应该要发自内心地信任三宝。只要相信三宝，没有什么是三宝的慈悲救护不了的，在面临此生必定要成熟的恶业时，虽然会觉得三宝的大悲似乎也无能为力，但是若能保持著信心，三宝定能在所有未来世中救护我们。

[有些人]在遇到一点不顺心时就会抱怨三宝不慈悲，然后把希望放在占卜、驱邪、医疗上面，这真是愚昧的表现。如果眼前没有出现三宝的慈悲，那要怪自己没有好好去祈请，三宝是不可能没有加持的。

所以任何时候，都要透过想著三宝的功德而修持信心，并且努力祈请三宝，不要再去造作说废话以及毁谤别人等等的恶业了。看到所有代表佛陀身、语、意的圣物以及穿著黄袍的僧人，都要将其视为真正的三宝而去敬奉和信仰。

要修缮坏旧的佛像等三所依<sup>14</sup>，修塑新的所依。不要把这些圣物直接放在地上，藉由贩卖和抵押佛像圣物等等行为来换取食物，这是想都不能想的。即使是擦擦<sup>15</sup>的一小块碎片，或是佛经的一个字母虚词，都不能践踏或跨过。

<sup>14</sup> 三所依：佛像为身所依，佛经为语所依，佛塔为意所依。

<sup>15</sup> 擦擦：以模型塑造的小泥像或小泥塔。

གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད། ལྷོང་རྗེ་བློ་བཟང་གི་སྒོ་བོ་གཞན་དག་སྐྱབས་འགོ་ལ་འགོད་  
ཅིང་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད། བན་ཡོན་བློ་བཟང་གི་སྒོ་བོ་མཚོན་དུས་  
དུག་ཏུ་སྐྱབས་འགོ་བསྐྱོན། ཉེས་དམིགས་བློ་བཟང་གི་སྒོ་བོ་བཟང་གི་སྐྱབས་ལུལ་  
མི་སྲང་། ཡིད་ཆེས་བློ་བཟང་བདེ་སྐྱབས་མཐོ་དམན་རི་ལྷོང་བྱུང་ཡང་སྲང་ཡང་དགོན་  
མཚོག་ལ་སྒོ་གཏོད་པ་མ་གཏོགས་ཡི་ཆད་མི་བྱ།

མདོར་ན་སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འདིག་ཉེན་པའི་ལྷ་གཞན་མི་བསྐྱེད།  
ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པའི་བསམ་སྲོལ་སྲང་། དགོ་  
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གོགས་སུ་སྐྱེགས་ཅན་ནམ་དེ་དང་ཆ་མཐུན་དང་མི་  
འགོགས་པ་སྐྱེ་ཆད་ལྡན་ཞིག་ཉམས་སུ་ལོན་ན་སྐྱབས་འགོའི་ཁོངས་སུ་འདྲེན་མདོ་  
སྐྱབས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ལམ་ཆེད་འདུ་ཞིང་། སྐྱབས་འགོའི་ཉམས་ལེན་ཅམ་ཡང་རྒྱད་  
ལ་མེད་པར་སྟོང་སྐྱད་མཐོན་པོར་སྒོག་ཀྱང་ལམ་ལོར་གྱི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཡིན་  
འདུག །

དེས་ན་ཉམས་སུ་སྐྱབས་འགོའི་ཉམས་ལེན་དང་མ་གྲུབ་བར་བྱས་ན་ནང་བ་སངས་  
རྒྱུས་པའི་གལ་དུ་རྒྱུད། ལྷིག་པ་རྒྱུད་བ་རྣམས་དག །ཆེ་བ་ཡང་ཞིང་སྲབ། མི་དང་  
མི་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་རྒྱུགས། སྒོམ་པ་དང་ཁ་ཉོན་སོགས་དགོ་ཅ་ཐམས་  
ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད། དགོན་མཚོག་ལ་སྒོ་གཏོག་མཚམས་ལེན་པར་  
སོང་དུ་དེད་ཀྱང་མི་འགོ།

想著三宝的恩德，用身、语、意去做到敬奉、赞美等虔诚的行为。带著慈悲的心鼓励他人皈依，并且宣说三宝伟大的功德。想著皈依的利益，昼夜六时都修持皈依。想著轮回的过患，就算遇到性命交关的时候也不舍弃皈依的对象。想著胜解的信心，不论发生痛苦、快乐、显赫或是卑微等任何情况，仍然只坚信三宝，绝不灰心。

总之，皈依佛陀之後，就不再去依靠其他世间的神只；皈依法之後，就要舍弃伤害众生的思想与行为；皈依僧伽之後，不与外道以及和外道同类的人为伍。若能达到以上这些标准，这样的皈依，大概就算是包括一切显密的道次第了。

自己若没有一点皈依的修持，就算能把「空」讲得头头是道，也只是步入歧途的险处。

因此，若能永远不离皈依的修持，才算得上是佛教徒。由此，微小的罪业能够净化，大的罪业会减轻削弱，不会受到人与非人的障碍侵扰，一切持戒和念诵等善根，都将不断增长。对三宝带著纯正的心怀，纵使受到三恶道的催逼也不会堕落。

མདོ་སྤེལ་དང་མ་དགར་པོ་ལས། ངའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་བསྟེན་ནམ།  
དགེ་སྦྱོང་ལྟར་བཅོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷག་མ་མེད་པའི་  
དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ལས་འདས་ཏེ་གཅིག་ཀྱང་ལྷག་མ་མི་ལུས་སོ། །ཞེས་  
གསུངས་པའང་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའང་  
ཕོགས་ཅམ་སྦྱོས་པའོ། །

༥ སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་  
སློ་ཚོས་སུ་སོང་ཡང་ཚོས་ལམ་དུ་འགོ་མི་འགོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་  
སྐྱེས་ལ་རག། །དེ་ཡང་དགེ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་  
སུ་སོང་ན་ཚོས་ལམ་དུ་སོང་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ན་དགེ་བ་  
སྟེ་ཚོས། ཐ་མལ་གྱི་བྱ་བ་ཚུན་ཆད་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་པའི་ཐབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་  
པས། མདོ་ལས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པས་ཚོས་མང་པོ་  
ལ་བསྐྱབས་པར་མི་བྱ་སྟེ་གཅིག་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱའོ། །གཅིག་གང་ཞེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་  
སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལའང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་གཉིས་ཡོད། འདི་གཉིས་ཚོས་ལུང་  
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རྩ་བ་ཡིན་པས་བཤད་པའི་མཐའ་རྒྱ་ཚོད་དཀའ་ཞིང་འཛོག་  
སྟོས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་མང་པོ་མི་མཁོ་ཡང་ཤེས་པར་འདོད་ན་བཀའ་  
གདམས་གཞུང་དུག་སོགས་ལ་སྦྱང་དགོས་ཤིང་། མདོར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་

《妙法莲华经》说：「信仰我教义的居士，或是装作像是僧伽的人，都会无一遗漏地在此贤劫无余界中毕竟涅槃。」此处佛陀的意旨是指所有皈依的人。

以上略示皈依的广大利益。

### [ 发心 ]

皈依之後是发起菩提心：

一般而言，即便心能向法，但法是否能入道，就要取決於心中是否生起菩提心。再者，做任何的大、小善业，若是能成为成佛的方法，可以说就是法入道了，如果怀著菩提心，不用说是善行了，连日常生活的普通作为，都会成为成佛的方法。佛经中说：「想要圆满成就正等觉，不需要学习很多法门，只要学一个法就好。那一个法是什麼呢？就是菩提心。」

菩提心分为世俗菩提心以及胜义菩提心两种。这两种菩提心是八万四千法门的根本，想要扼要地讲说是很困难的，在安住修的这个阶段也不需要说太多，若想要深入了解，可以去学习《噶当六书》<sup>16</sup>等书籍。总归来说，世俗菩提心的本质是悲心，胜义菩提心的本质是了悟实相的智慧，这两种菩提心也是相辅相成的。

<sup>16</sup> 噶当六书：噶当派的主要实修典籍，包括《本生经》、《集法句经》、《菩萨地》、《大乘庄严经论》、《入菩萨行论》、《集菩萨学论》。

སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་རྗེ་ཡིན། དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གནས་ལུགས་རྟོགས་  
བའི་ཤེས་རབ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་སྐྱེ་སྐྱེ། བ་དམ་པས།  
སྤྱིར་རྗེ་མ་སྐྱེས་ན་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ། ཉ་རྒྱ་ལ་འོང་བ་ཡིན་སྐྱེས་ལ་མི་འོང་གསུངས་པ་  
ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་གནས་ལུགས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས།  
དེ་ཅ་ན་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ལྷགས་འབྱུང་  
དུ་སྐྱེས་ནས་སྒོ་གསུམ་གཞན་དོན་ཏུ་བཀོལ་བྱས་པ་དེ་འོང་བ་ཡིན་འདུག །

དེས་ན་ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་ཟེར་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་  
ལ་ངོས་བཟུང་རྒྱ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེ་སྐྱེད་ཐབས་དགོས། དེ་ལའང་སློན་འདུག་  
གཉིས་ཡོད་ཅིང་གཉིས་ཀ་ཚོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས།

གང་ཟག་མཚོག་ཁ་ཅིག་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བྱང་སྤོམ་བཟུང་བའི་ཚིག་  
ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྐྱེ་བའང་ཡོད། སལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤོམ་རྒྱན་བར་མ་  
ཚད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་སྤོམ་བ་ཞོད་དགོས། གང་ལྟར་རྗེས་ནས་རབ་  
ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་འབྲིང་ཐུན་བཞིའི་ཐོག་མཐའ། ཐ་མས་ཀྱང་ཉིན་མཚན་གཉིས་  
ལ་བཤགས་སྤོམ་ངེས་པར་བྱེད།

དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་  
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པ་ནི་སློན་བ་བྱང་སེམས་

就像帕当巴大师所说：「鱼会到有水的地方，不会到乾枯的地方。没有生起悲心就不会生起证悟。」依於世俗菩提心，才能不颠倒地了悟胜义实相，那时将会对没有了悟实相的众生，自然地生起无造作的悲心，并会尽力运用身、语、意三门去利益他人。

首先，所谓有没有带著菩提心，指的就是世俗菩提心。所以，一开始要有能够生起世俗菩提心的方法。在世俗菩提心中，又分为愿菩提心与行菩提心，这两种菩提心都要藉由仪轨而生起。

有些上根器的人，在佛像圣物前，由衷地念诵三遍受持菩提心戒的文句，就能生起菩提心。一般的人，则要从戒律传承没有中断的善知识尊前领受菩萨戒。

总归而言，最好的情况，是昼夜六时都能忏戒，中等的是在四座修法的前後忏戒，最差的也必须要日夜修两次忏戒。

此外，愿菩提心的修持是一再观修「为了利益一切众生，而志求遍知一切的佛果」，这就好像是想要前往某地一样。

ཡིན་ཏེ། དཔེ་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་མཚུངས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱུག་ཀྱང་ཆེན་པོ་སྣེན་  
ཅིག་སྐྱེས་སྐོར་གྱི་གདམས་ངག་བསྐོས་པར་བསྐྱོལ་སྟེ་བྱ་སྐབས་དེར་བྱ་རྒྱུའི་དགོ་  
བ་ལ་དམ་བཅའ་སློན་ཏུ་འགོ་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདུག་པ་བྱང་  
སེམས་ཡིན་ཏེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་འགོ་བ་དང་མཚུངས།

སྐབས་འདིར། སྐྱབས་ལུལ་མ་བསྐྱབས་པའི་གོང་དུ་བྱང་མཆིས་མ་ལན་གསུམ་བརྗོད་  
ནས། ཞིང་མཚོག་དེ་དག་གི་མཁུན་དུ་སློན་གྱི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་བཅས་པས་སློན་པ་  
བྱང་ཚུབ་དུ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ནས། འདུག་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་  
བསྐྱབ་པར་མཛད་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་གིས་ཀྱང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་  
དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་པར་བྱིན་བྱུག་ལ་རིམ་པར་བསྐྱབ་  
པར་བསྐྱོལ་སྟེ་བསམ། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་དགའ་བ་བསྐོས།  
གཞན་དག་གཞེངས་གཏོད། སློན་ལམ་གདབ། མཐར་སྐྱབས་ལུལ་རང་ལ་བསྐྱེས།

དུས་རྒྱུན་བྱང་སྤོམ་ཁ་གསོ་སྟེ་བྱའི་ཆེ་མཁུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སེང་གི་བད་རྒྱའི་སྟེང་  
དུ་སློན་པ་བྱུག་སྐབས་ལ་ཉེ་བའི་སྐྱེས་བརྒྱད་དང་། གནས་བཏུན་བཅུ་གཉིས་སོགས་  
བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐོར་བར་བཞུགས་པར་མོས་ལ་  
བྱང་སློན་ལེན། མཐར་མི་དམིགས་པར་བཞག།

[ 要想著： ] 「为了成就遍知的佛果，我要修持俱生大手印的教导。」然後真正去实践奉行承诺过要做的善行，这就是行菩提心，就好像是已经走在路途上一样。

这里，在还没有收摄皈依境之前，要念三遍〈菩提愿文〉<sup>17</sup>，在殊胜的皈依境面前想著：「过去的诸佛菩萨发起了愿菩提心後，修学行菩提心的学处。我要向他们效仿看齐，为了利益如父、如母的一切有情众生，要发起菩提心，并且次第学习六度波罗蜜的学处。」对自己能这样的去发心感到欢喜，他人也会赞叹。由衷地祈愿，最後观想皈依境化为光芒融入自身。

平时在重新受菩提心戒的时候，可观想在自己前方天空，莲花月垫狮子宝座上，有本师释迦牟尼佛，旁边围绕著八大菩萨以及十六罗汉等菩萨圣众和声闻僧伽众。在圣众前领受菩萨戒，之後处在无所缘的禅修中。

<sup>17</sup> 即「直至菩提藏，皈命诸佛前……复于诸学处，次第勤修学。」

ཚོས་སྐྱོད་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་འགོ་བས་རྒྱ་ཤིན་  
ཏུ་ཆེ་ནའང་། མདོར་བསྟུན། སློན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། སེམས་ཅན་སློན་སྐྱབས་  
བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སློན་པ་ཅུད་ནས་འཇིག་པས་  
བྱང་སློན་སྐྱབས་ཕྱིན་ཆད་འདི་གཉིས་སྐྱབ་བ་གལ་ཆེ།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྲངས་མང་ཉུང་གང་ཡིན་ཀྱང་བྱུང་། རང་དང་འཁོན་སེལ་ལྟ་  
བུས་སྐྱོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་བཏགས་བསམ་པ་སོགས་ཞེ་སྐྱང་  
དང་ཐུག་དོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་སློན་དོར་ཞིང་གཞན་ལ་ཁོ་བ་སེམས་ཅན་  
སློན་སྐྱབ་གི་ལྷུང་བ་ཡིན།

ང་ལྟ་བུས་རང་དོན་གཞན་དོན་གང་ཡང་མི་འོང་འཇིག་རྟེན་སལ་བ་རང་ལེགས་སྐྱམ་  
པའམ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དཀའ་བས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་  
འདྲ་སྐྱམ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་མི་བྱས་སྐྱམ་ནས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་  
ཉན་རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལ་ཕན་ཡོན་དེ་ཅུ་མེད་སྐྱམ་  
ནས་སློན་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་མི་མཐུན་པའི་སེམས་ཏེ།

དེ་གཉིས་གཉེན་སོས་མ་སླེབ་པར་སྐྱུན་ཚོད་གཅིག་འདས་ན་བྱང་སློན་འཚོར་བ་  
ཡིན་པས་ཐོག་མ་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་དུས་བྱུན་ཆགས་བསྟེན། དབང་མེད་དུ་སྐྱེས་  
ཀྱང་འདྲལ་དུ་བཞགས་སློན་གྱིས་བཅོས།

[ 愿菩提心的学处 ]

一切法的行为与修持都是发心的学处，因此它是非常广泛的。归纳起来，以愿菩提心的学处来说，「舍弃众生」以及「生起不合乎菩提心的想法」这两种心态会完全毁犯菩萨戒，所以在领受菩萨戒之后，最重要的是断除这两种想法。

[ 舍弃众生 ]

不论众生的数量多寡，好像都跟自己有仇一样，心里想著：「就算有机会能帮助你，我也不干！」这些想法多是带著瞋恨与嫉妒的心态，这样心胸狭隘和瞋怒他人，就是犯下了舍弃众生的堕罪。

[ 生起不合乎菩提心的想法 ]

同样地，认为当个世间凡夫还比较好，所以不做任何自利或利他的事；认为成佛很困难，所以觉得发不发心都一样；认为自己没有能力去利益众生，所以著意在自利上，当个自了汉，只有声闻的发心；认为菩提心没有那麽大的利益，所以轻忽菩萨戒等等，这些都是不合乎菩提心的想法。

若不能完全对治以上两种错误思想，就会毁犯菩萨戒。为了一开始就不要发生这种情况，所以要持续地保持正念。一旦做不了主，失控了，就要赶紧去忏戒。



མདོར་ན་དུས་ཉམ་ཏུ་རང་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་དག་གཞོན་ཚུན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
ས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་དེ་མ་ཉམས་སྲིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་པས་པམ་ལྷ་  
བུའི་ཉེས་བྱས་ཆེན་པོས་ཀྱང་བྱང་སེམས་འཛོམས་པར་མི་བྱས་པས། ད་ལྟ་དངོས་  
སྲུ་པན་གདགས་བྱས་ཆད་ལག་ལེན་ཏུ་ཅི་ཐེབས་བྱ། མི་བྱས་ཀྱང་ཕྱགས་སྲུ་པན་  
གདགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ།

སླེ་བ་ཀྱན་ཏུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བརྩེད་པའི་རྒྱ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤང་། མི་བརྩེད་  
པའི་རྒྱ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་གྲུ་མ་དང་མཚོད་ལོས་བསྐྱབ་  
པའི་ཕྱིར་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོ་བ་ཉལ། མགོ་འཁོར་མ་འཁོར་དང་། ཚིག་མང་ཉུང་  
ལ་ཁྱད་མེད་པས། ཅེད་མོའི་ཕྱིར་རྩལ་ཚིག་ལ་མོའང་སྤྲོ་མི་བྱང་།

སྤྲིག་པ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པ་  
དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྲོད་པ་ལྷ་མོ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་ན། གཞན་འགྲོད་བྱང་མ་འགྲོད་  
བྱང་འབྲས་སྤེ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པས། རང་གིས་ཅི་བྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་  
པ་གསུམ་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་ཅི་འབྲུབ་བྱེད་ཏུ་གཞུགས།  
ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སློན་ལམ་འདེབས་པ་ལ་བཀོད། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་  
ཚིག་ཅམ་བཏོན་སྤོང་བའི་སེམས་ཅན་སྲུ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་  
གངས་སྲུ་འགོ་བས་དངོས་སམ་སློག་ཏུ་སློན་བརྩོན་ཅེ་ཅམ་ཡང་མི་བྱང་བ་ལྷ་ཅི་  
སློས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་མི་སློན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་བརྩོན་དགོས། སེམས་ཅན་

总之，无论任何时候，即便是对伤害我们的仇人、非人，都不要失去想要对方成佛的热忱意愿。即使毁犯了声闻四根本重戒这样大的罪行，也无法摧毁菩提心，现在趁著菩提心能够直接利益我们的时候，要尽力去修持，就算做不到，也要保持著「菩提心是有长远利益」的思想。

[ 不忘记菩提心的因 ]

要舍弃生生世世会遗忘菩提心的因素——四个黑法，并且要学习不忘记菩提心的因素——四个白法。

[ 四个黑法与相对应的白法 ]

- 一、为了欺骗上师和值得敬奉的对象而故意说谎，不论是否骗到了，不论说多少谎言，都是一样的，就算是开玩笑也不能说一点微细的谎言。
- 二、虽然必须让别人对于他自己做错的事感到後悔，但是让别人对于不该後悔的善行生起後悔之心的话，不论对方是否真的感到丝毫後悔，我们都已经产生了过失。所以我们要尽力让一切众生去做与三乘，尤其是与大乘有关的善行，让一切众生都祈愿证得殊胜菩提。
- 三、任何一个众生，就算只是曾经念过发菩提心的文句，不论是谁，他都算是菩萨。对于这样的众生，不论当面或背後，连说一点有如发梢[大小]的坏话都不行，更不

ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་གི་སྤྲོད་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཚོགས་གསལ་གྱི་སྤྲོད་པོ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པ་སངས་རྒྱུ་དང་ཁྱད་མེད་པར་གསུང་། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གང་ཏུ་གི་སྤོ་ནས་རང་དོན་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་གཞན་ལ་གཡོ་སྤྲོད་ཁམས་གསུམ་ཐ་ན་ཤེ་སྤང་ཚུན་ཆད་ལའང་མི་ཏུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདི་སྤྲོད་གཉིས་ཀར་པན་བདེ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་གཞན་དོན་རང་གི་ཁྱད་ཏུ་སྤྲོད་པ། ཐ་ན་གཏམ་སྤྲོད་ཡིན་ཀྱང་པ་བྱ་ལྟར་བྱང་པོར་སྤྲོད་གོས།

མདོར་ན་ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་འབྲུལ་ཞིང་གྲོང་དང་བྱུང་ཁ་རང་གིས་མེན་པ་ལ་མ་འདུས་པ་མེད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤོ་མ་པ་བསམ་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ལུས་དག་གི་སྤོད་ལམ་རི་ལྟར་ཡང་ནང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉལ་ཏུ་འབད། བྱང་སེམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་རི་ཆེ་ལ་བསྐྱེད། དེ་ཡང་སྤོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་བརྟུར་གསུངས་ཏེ། དད་པའི་རྩ་བ་ལ་གནས་ནས་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། བརྟེན་པ་བྲག་པོས་དམ་པའི་ཚོས་སྤོགས་མེད་དུ་ཚོལ་བ་དང་། འདུན་པ་བྲག་པོས་དག་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་པ་མི་འདོར་བ་དང་། བག་ཡོད་པས་ལས་དང་བྱ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་། བདག་གི་དག་པ་ལ་མི་ཆགས་པར་སེམས་ཅན་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་སྤོགས་ལ་མི་ལྟ་བུར་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དོམས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དུས་ཉལ་ཏུ་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་མི་འབྲུལ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱ།

用说不能辱骂普通的众生，应该要去赞叹众生才是。

四、经典说：「一切众生都有佛性，和佛陀一样是积聚功德、净除罪障的对象。不论在身、语、意哪一方面，都不能为了自利而对他人狡诈、谄诳、欺瞒，甚至拿秤子去欺骗他人<sup>18</sup>。我们要承担起让一切众生此生来世获得利乐幸福的利他之行，或者至少在言语上，要像父子一般地说正直的话语。

总之，「所有利益和胜利都归於他人，所有吃亏和损失都自己承担」这一句包含了一切。菩提心戒，主要都是看心态思想，不论身、语上的行为如何，任何时候都要守护自心。让菩提心越来越增长的因素，就是学习广为积聚二资粮。

在《大方等大集经》中说：「菩萨有十事：一、以信心为根本来依止善知识。二、勇猛、精进、无偏颇地寻求正法。三、带著强烈的意乐努力行善，绝不放弃。四、谨慎做事，避免浪费的行为与事务。五、成熟众生道业，且不贪著此善业。六、不惜身体性命持守正法。七、在积聚福德资粮上，总是都觉得不够。八、努力培养智慧资粮。九、永远不离真实义。十、善巧地寻求任何可行的办法。」对以上十项要尽量努力。

<sup>18</sup> 指古代的商人故意调整秤子，以骗取多余的钱。

འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ། ལོ་ལེགས་པར་འདོད་ན་ས་བོན་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་སོ་ནམ་  
ལ་འབད་དགོས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་བྱང་  
ཚུབ་སྦྱོང་བ་ཆེ་སྒྲ་ལག་ལེན་ཅི་ཐེབས་གང་ཐེབས་དགོས། དེའང་སྦྱིན་པ་བཏང་།  
ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་། བཟོད་པ་བསྐྱོམ། བཙོན་འགྲུས་བཙུམ། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་  
རབ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ་མར་བྱིན་བྱུག་དང་། མདོར་ན། ཚུལ་སྤྲས་རྣམས་  
གྱིས་མི་བསྐྱབ་པའི། དངོས་དེ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དགེ་ཅ་སྦྱོགས་  
མེད་དུ་བསྟུབ། གཞན་གྱིས་སྦྱབ་པ་ལ་ཡི་རངས་བསྐྱོམ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གསར་པ་དང་འཕྲད་ཅིང་དེའི་རྒྱ་དགེ་  
བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཉ་དང་། ད་ལྟའི་སྤྲུག་བསྟུལ་དང་བལ་ཞིང་བྱིན་  
ཚད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་འགོག་པར་འདོད་པའི་སྦྱིང་རྗེ་ཉ་དང་། ད་ལྟ་གཞན་ལུས་  
སེམས་བདེ་བ་ལ་ཡི་རངས་པའི་དགའ་བ་ཉ་དང་། རང་དང་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་  
གཅིག་ལ་གལ་ཆེ་ཚུང་ཁྱད་མེད་པར་མཉམ། དེ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་  
རིང་མེད་པར་གཅིག་ལ་མ་ཚགས། གཅིག་ལ་མི་སྤང་བར་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པ་  
ནི་བཏང་སྦྱོམས་ཅུ་ཉེ། དག་གཉེན་བར་མའི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲབ་  
གྱི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཚད་མེད་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཐེག་པ་  
ཚེན་པོའི་རྣམ་འབྱོར་དུ་ཞུགས་བྱིན་ཚད་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་དགོས་པའི་ཚོས་  
གྱི་ཉིང་ཁྲ་ཡིན།

### 行菩提心的学处

光是播种就期待丰收是不够的，还要努力耕耘。同样地，光是  
有要成佛的想法也是不行的，还要竭尽所能地去实践各种  
大小的菩提行，好好学习布施、持戒、忍辱、精进、禅定以  
及智慧等六度波罗蜜。总之，就像「没有什么是菩萨不学的」  
所说的，要修持所有的善根，随喜别人的成就。

#### [ 四无量心 ]

[ 慈心： ] 想让一切众生遇到前所未有的快乐，并且令众生  
做到获得快乐的良善因素，这是慈心。

[ 悲心： ] 想让众生远离眼前的痛苦，并且断除造成未来痛  
苦的不善因素，这是悲心。

[ 喜心： ] 对于他人身心的喜乐心生随喜，这是喜心。

[ 舍心： ] 我和如母的任何一个人，没有谁重要或谁不重  
要的差别，都是平等的，而这个众生和一切众生也没有亲疏  
的分别，所以不去贪著一人，也不去瞋恨一人，一切都是一  
味的，这就是平等舍。

若能没有冤亲以及介于此二者之间的人的分别，对遍满尽虚  
空际的无量众生都可以这样去观修，这就是四无量心的修  
持。进入大乘瑜伽之后，需要修持的重心就是这四无量心，  
也是法的精华。

འདི་ལ་བཀའ་གདམས་པའི་མན་ངག་རྒྱ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསམ་ནས་བྱམས་  
སོགས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱེད་དེ། བདག་ཅི་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་  
འདྲག།

དེའི་རྒྱུར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དགོས་པར་འདྲག། །དེའི་རྒྱུར་སྙིང་རྩེ། སྙིང་རྩེའི་  
རྒྱུར་བྱམས་པ། དེའི་རྒྱུར་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་རྒྱ་རྒྱ་བཟོ་བ། དེའི་རྒྱུར་སེམས་ཅན་  
ཐམས་ཅད་པ་མར་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་ནས་ཐོག་མར་བཅེ་བའི་མ་དེའི་རྒྱ་ལ་  
བསམ་ནས་བྱམས་པ་བསྐྱོམ། དེ་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་སོགས་དབྱུགས་ཀྱིས་  
བསྐྱུས་པ་ཀུན་ལ་རྒྱ་རྩེ་ཆེར་བསྐྱོམ།

མི་གཞན་གྱིས་ཚོས་པ་བཟང་པོར་མཐོང་དུ་རེ་བའམ། ལྟོ་གོས། ལྷན་གྲགས་སོགས་  
འདོད་པའམ། གཞན་ལས་རང་བཟང་བ་ཞིག་འོང་དུ་རེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་པར་  
བརྟུ། རྒྱལ་འཚོས་བྱེད། མིང་རྟོགས་ལྡན་དང་བྱུ་ཐོབ་རྒྱ་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་  
ལྷན་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་དང་མི་རྟོག་པའི་སྐྱོམ་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་  
དགོས།

དགེ་སྦྱོར་དང་ཚོས་སྦྱོད་བག་རེ་བྱེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་ཅམ་ལ་སྦྱོན་ནའང་  
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་རྒྱལ་འགལ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ལས་  
འབྲས་བུ་པར་བྱ།

[ 七重因果教授 ]

此处，噶当派的口诀是透过思维因果的关系之後，让慈悲等四无量心在心中生起：

- 一、我第一要务是成就佛道。
- 二、生起成就佛道的因素——菩提心。
- 三、生起菩提心的因素——悲心。
- 四、生起悲心的因素——慈心。
- 五、慈心的因素是知恩而报恩。
- 六、知恩的心来自认识到一切众生如父、如母。
- 七、知道众生如父母後，首先思维今生母亲的恩德。

如此思维而观修慈心。同样地，也扩大至有生命的所有众生做观修。

为了希望被别人视为好修行人，希望得到衣食、名声等等，希望自己比别人好而假装有菩提心；装模作样，给自己冠上了证悟者、成就者的名称，以上是毁坏自他的根本，这时就要用思维人身难得以及无常的道理来对治。

[ 自他交换法 ]

虽然有一点善行和法行，但之後只是回向得到人、天的快乐，就是违背了菩提心。所以，这时应该要思维轮回过患以及业、因、果。

རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཁོ་ན་ལས་གཞན་པའི་གྱི་བསམ་བཤི་སྐྱེ་ན་ཅ་བ་འཚུགས་པས་  
བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱོན་དགོས། འདི་ལྟར་བར་ཡང་གལ་ཆེ།

དེ་ཡང་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པར་མཉམ། ལྷག་བསྐྱེད་མི་  
འདོད་པར་མཉམ། ཚེས་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་མཉམ། བདག་གཅིག་སུ་ཡིན་  
ལ་སེམས་ཅན་ནི་མང་པོ་ཡོད་པས་བདག་དང་མཉམ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་ །དེའི་  
སྱིར་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པར་  
འདོད་པ་སྟེ་འདི་ཉིད་གོ་ཡུལ་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པའི་སེམས་ཐོབ་ཏུ་ཁེལ་ངེས་པ་དགོས།  
དེའི་ཐོག་འདོན་དུ། བདག་མི་གཅིག་ཤིང་། སེམས་ཅན་གང་རུང་གཅིག་ཀྱང་བདག་  
ལས་ཤིན་ཏུ་གཅིག་པར་འཛིན་པས། གཞན་བདེ་བའི་སྱིར་བདག་ཉིད་སྐྱབས་བསྐྱེད་  
དོས་པའི་ལའང་འཇུག་པར་སྐྱོ་བའི་བསམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པ་  
དགོས།

ད་ལྟ་རང་འཛིན་དགོ་བ་ཐུན་བྱ་བྱེད་ན་ཡང་། རང་གིས་བྱས་པ་དེས་རང་ལ་པན་  
པར་བྱེད། གཞན་གྱིས་བྱེད་བཅོལ་བ་དེ་བཅོལ་མཁན་དེའི་དོན་ཡིན་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་  
འབྲས་གར་ཡང་མི་བྱིན། ཚེས་སྐྱོད་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ཐམས་ཅད་  
ཀྱང་གཞན་པའི་གྱི་སེམས་འབའ་ཞིག་པས་བྱ།

如果只有自利的想法而没有利他之心，就会毁坏一切的根本，因此要作自他交换的修持。这点是尤其重要的。

自己和一切众生想要获得快乐的心是一样的，不喜欢痛苦的心是一样的，法性本无自性的状态也是一样的。由於我们自己只有一个人，众生却有很多，所以我和众生不只是平等一样的，而是众生比我们更重要。因此，不要只有知识上的了解，要在心上把握且坚定地想著：「自己成佛之後，必定要让一切众生都成佛。」为了更能发挥修持的效力，要做到不要太过珍爱自己，要把任何一个众生看作远比自己还要珍贵，为了让他人获得快乐，就算自己承受著剧烈的痛苦也欢喜愿意，让自己的心意或行为都只为了利益他人而付出。

我们现在所做的一点点善行，都是对自己有好处才去做，就算嘱托别人做的事，也是对嘱托者自己本身有好处。所以，再也不要这样了，这怎麼算是佛法的行为呢？应该在行、住、坐、卧一切时候，只带著利益他人的心。

ནད་དང་གདོན་གྱི་གཞོན་པ། མི་ཁ་རྒྱལ་པ། ཉོན་མོངས་ཆེ་བུ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱུང་ན་  
དེའི་སླེང་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཤིང་སྤྲུངས། རྒྱལ་བསྐྱེད་  
བྱུང་ན་སློབ་ལས་སྤྲུ་ཤེས་པས་སེམས་སྤྲུག་མི་བྱ་བར་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་  
བདེ་སྤྱིད་བྱུང་ཆེ་ནོར་དབང་ཐང་དགེ་སྤྲོགས་སྤྲུ་བཏང་ཞིང་སློབ་ལས་སྤྲུ་མི་སློང་  
པར་ལྷུས་དག་དགེ་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྱིད་དང་ལྡན་པར་  
སློབ་ལས་འདེབས།

མདོར་ན་ཅི་བྱེད་རང་དོན་གྱི་འཁྲི་བ་མ་གཞུག་པར་ཚོས་བྱས་ཚད་བདག་འཛིན་གྱི་  
གཉེན་པོར་འགྲོ་བར་བྱ།

དབུགས་ནད་དུ་རྒྱུས་པ་དང་མཉམ་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་  
སྤྲུག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་ནག་ལུབ་གྱིས་སྤྲོ་ནས་ལྷུགས་ཏེ་སླིང་གར་ཐེམ། རང་གིས་  
ཐོག་མེད་ནས་བསལས་པའི་དགེ་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ནས་དཀར་  
ལམ་གྱིས་སོང་།

སེམས་ཅན་རེ་རེ་བཞེན་ཆ་རེ་བྱིན་པས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བསམ་  
སྟེ་དགའ་བ་བསྐྱོམ། དག་ཏུ། སྤྱིད་ན་དགེ་བ་ཚོགས་སྤྲུ་བསྟོ། །ལན་བདེས་ནས་  
མཁའ་གང་བར་ཤོག། །སྤྲུག་ན་ཀུན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱིབ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་  
སྤྲེམ་པར་ཤོག། །ཅེས་བ་འདི་དུས་རྟག་ཏུ་བརྗོད།

当自己遇到被疾病、非人迫害，被流言蜚语中伤，烦恼越来越强等等的时候，要想著将众生不希望遇到的一切状况，都收集堆积到自己身上。在苦难的时候，要知道这是过去的业力，心里不要悲苦，反而要将他人的痛苦也承担起来。当自己快乐的时候，要将寿命、财富、权势等等往善的方面去使用，不要懈怠懒惰，要让自己的身、语尽力行善并且祈愿一切众生获得福乐。

总之，不论做什么都不要自私自利，要以对治我执的程度，来衡量自己的佛法修持。

在向内吸气的同时，想著一切众生的痛苦、一切罪障，都聚拢成黑色，从鼻孔处吸入进到心间，将自己从无始以来所积聚的善业以及一切快乐，从鼻孔以白色 [ 的样貌 ] 呼出去，分享给每一位众生，想著所有众生都成佛，并因此感到欢喜。

嘴上要时常念诵：「喜乐的时候，愿善业回向众生，愿利乐遍满整个虚空。痛苦的时候，愿我代替众生苦，愿痛苦的海水竭尽乾枯。」

འཆི་ཁར་ཡང་ཉམས་ལེན་གཞན་གྱིས་སྐྱོབ་ཀྱིས་བུང་བུང་ལེན་སྐྱོབ་གཅིག་དང་  
སྐྱགས་ནས་དབྱུགས་འགོ་སྐྱབ་པར་བྱ། ལུས་ལ་ན་ཚ། སེམས་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་གྱིད་  
ཁ་མཆུ། གྱིང་བྱུང་ཁ། མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་གཞན་ལ་འཁོན་ཏུ་མི་འཛིན་པར།  
བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ནས་ལན་སྐྱམ་དུ་ལེ་ལན་རང་ལ་བདེ། དག་གཉེན་བར་  
ས་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་སྐྱོང་གི་ཉེན། སྤིག་སྤིག་སྐྱོང་བའི་སྐྱོགས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་  
བཀའ་ཤིན་རེ་ཆེ་སྐྱམ་དུ་བསམ།

རང་ལ་གཅེས་འཛིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་གོ་བུ་རེ་བའི་ཆེ་ག་དང་སྐྱོད་པ་མི་བྱ། ཀྱན་  
སྐྱོད་ཆོས་འདུལ་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་གཙང་སིང་རེ་བ་བྱ། གཞན་གྱི་སྐྱོན་མི་བརྗོད།  
སྐྱོན་མཐོང་བ་དེ་རང་ཉིད་སྣང་བ་མ་དག་པར་ཤེས་དགོས། མིའི་མཚང་འབྱུ་བ་དང་།  
ཆེ་ག་རྒྱབ་བརྗོད་པ། མི་མ་ཡིན་ལ་དག་སྐྱགས་བཟོ་བ་སོགས་ཀྱང་སྤང་། རང་ལ་  
བབ་པའི་བྱ་བ་དཀའ་བ་གཞན་ལ་བསྐྱུར་བ་དང་རང་གི་ཁག་དན་གཞན་ལ་བཀའ་བ་  
སོགས་མི་བྱ། རང་སྐྱོགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཐམ་ཁ་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། དག་  
ཤིན་ལེགས་བསམ་བ་དང་། གཞན་ལ་ན་ཚ་བྱུང་ན་རང་ལ་རྟེན་བཀའ་འོང་བསམ་བ་  
སོགས་དྲན་ཡང་མི་བྱང་།

ཁམས་བཟང་དན་དང་མི་ཁ་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་སོགས་གང་ལའང་མི་སྟོས་པར་བྱང་རྒྱབ་  
གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་ཞིང་དེའང་དག་དང་བཞེགས་སོགས་སྤིང་རྗེ་སྐྱེ་དཀའ་བ་ནམས་ལ་  
ཕུང་རྒྱགས་སུ་བསྐྱོམ།

临死的时候，就算已经做不了其他的修持，也要能够配合著呼吸，修持一座施受法。

身体的病痛、心里的苦楚、争吵诉讼、吃亏损失，任何不喜欢的东西发生，都不要去怨恨他人。要想著：「都怪自己太珍爱自己。」将所有过错都归咎於自己。所有仇人、亲人以及介於这两者间的人，都是修心的对象，是净除罪障的友伴，要想到：「一切众生都对我有著大恩。」

不要为了让别人以为自己没有我执，而说些什麼或是做些什麼，所有一言一行都要遵照戒律而乾乾淨淨。不要说别人的坏话，就算见到别人的过错，也要知道那是自己不清淨的投射，不要揭发别人，以粗言恶语或用凶恶的咒术来对付非人，该自己去做的困难工作不推卸给别人，不把自己的罪责诬赖到别人身上。

与自己这方不合的若是失败了就很高兴，仇人死了心里就想著：「真好！」别人生病时，还想著要对方来服侍我们，这是想都不能想的。

我们应该不论身体是好、是坏，或者别人是否唾骂中伤，就只是修持菩提心，并且对仇人和障碍等难以生起悲心的对象，更专注地去观修慈悲。

ཚོས་ལ་ངེས་ཤེས་མེད་པས་ངེས་བྱེད་ངེས་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤང་། ཚོས་ཉམས་སྲུ་ལེན་  
པ་རང་དོན་ཡིན་པས་དགའ་སྤྱད་རི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཡུས་ཆེ་མི་འཚོང་།  
མཚང་འབྲུ་སྐྱ་པའ་དེག་བརྟུང་ཁོང་ཁོ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ལན་མི་བྱེད་པར་སྦྱིར་རྗེ་  
འབའ་ཞིག་བསྐྱོམ། ཅུང་ཟད་ཅམ་ལ་དགའ་མི་དགའི་རྣམ་འགྲུར་མི་སྟོན། རང་ལ་  
གཞོན་པ་སྤྲོ་མོའང་མི་བཟོད་ཅིང་གཞན་ལ་པན་པ་སྤྲོ་མོའང་མི་ཐོགས་ན་སེམས་  
བསྐྱེད་པའི་དོན་གོ་སྟོར་བས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་འདི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བྱེད་པར་  
རྒྱབ་སྐྱོར་ལོ་ཆེ་ཡིན་པས་དོ་རུས་གཏུགས་པའི་ཉམས་ལེན་བྱའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱང་། དགེ་བ་  
རྣམས་ཟད་མེད་ཏུ་འབེལ། གཏུགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ནས་  
སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་བཞེན་སྤུལ་བ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྤྲད་ཅིག་  
མས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སོགས་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞི་སྟོས་མ་དགོས་ཉེ་  
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་པ་རོལ་སྤྱིན་བྱུག་སོགས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་  
རྗེ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བས་རྒྱ་གངས་ཞག་གངས་འདི་ཅམ་བསྐྱོམ་ཟེར་བའམ། ལྷག་  
བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྦྱིང་རེ་རྗེ་ཟེར་བ་ཅམ་མིན་པར་སྤོགས་མེད་ངེས་  
མེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

不要对法没有确信，时而修持、时而不修，修持佛法是自己的事，不要吃一点苦，就夸大地卖弄炫耀。别人对我们作出揭发、羞辱、殴打、瞋恨等行为时，不要去回应，只要继续修持悲心，对微不足道的小事不要表现出高兴或不高兴的样子。如果不能忍受一点对自己的微小伤害，也一点都不能利益到他人，那就表示忘失了菩提心的道理。自他交换是非常善巧、了不起的方法，要扎实彻底地去修持。

仅只是发起菩提心，就能净除无量的罪障，让善业无尽增长。仅只是一刹那生起菩提心的福德，也比用铺满有如恒河沙数珍宝的国土，一一供养一切诸佛的功德还要更大。发菩提心的利益当然是无量无边，因为它是万法的精华。

六度波罗蜜等一切菩萨的行持，完全是从悲心而生起的，所以不要说：「我已经修了几个月、几天了。」或者只是说著：「某一个受苦的众生好可怜呀！」应该要无分别地对所有的有情众生，去练习生起永恒普遍的大悲之心。



ཡང་རང་རྒྱུད་སློན་པའི་སྤྱིར་རང་ཉིད་དགེ་བའི་སྤོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པ་  
དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་སློན་པའི་སྤྱིར་གཞན་དག་  
གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱབ་ཏུ་གཞུག་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་  
ཁྲིམས་གཉིས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཞིང་། གཉིས་པོ་  
དེ་ལས་ཅི་དེགས་པ་འགྲུབ་ཏུ་རྒྱང་བཞིན་མི་བྱེད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་  
པར་གསུངས་པས་སྐྱབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་དགེ་ཙམ་རང་གིས་བསྐྱབ། གཞན་ལ་འང་  
བསྐྱལ་མ་བྱ།

སྤྱི་དེ་དེས་ཚོགས་པར་འཛིན་ནས་རྒྱུན་ངན་མི་སྤྱབ་པའི་ཉམས་སྤོང་མག་མོག་ཅམ་ལ་  
ཞེན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་མ་ཐོས་པའི་སྤོན་ཏུ་ཟད་དོ།།

[ 需做到的两种戒律 ]

- 一、为了成熟自心，自己要修学一切善的方面，这是积聚善法的戒律。
- 二、为了成熟众生，要对众生做适合对方的善行，这是利益众生的戒律。

以上这两个戒律，包含了所有菩萨戒。

佛经说：「对于这两条戒律，明明能够依其所宜地去做，但是却不做的话，就是毁犯了菩萨戒。」所以无论对任何的善根、善行，遇到了就该去完成，并且鼓励别人也去行善。

有些人认为善法只要修一种就可以，执著无法忍受逆境的模糊体验，这种过失是因为缺乏听闻和阅读佛经以及圣贤的传记而发生的。

། གཉིས་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲོང་བྱེད་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་མྱོད་ལ། སྒྲིབ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའའ་  
དམ་ཚིག་གསུམ་བཞོན་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡིག་  
བརྒྱ་དང་། རྒྱུད་སྒྲེ་བུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་དོར་སེམས་ཡིག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད།

དོར་སེམས་པའའ་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷའི་རིགས་མཐའ་ཡས་པའི་  
མཚན་སྐགས་སྣོ་ཚོག་པ་ཞི་བ་རིགས་འདུས་གྱི་ཡིག་བརྒྱ་དང་། མངོན་བརྗོད་  
ཟླ་མའི་རྒྱུད་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ཁོ་བོ་ཉེ་བུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད། དེ་  
དག་ཡིག་འབྲུའི་གྲངས་བརྒྱར་དེས་མི་དེས་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་སྐགས་གྱི་རིགས་  
གཅིག་པས་ཡིག་བརྒྱར་གྲགས།

དེ་ལས་ད་ལམ་དོར་སེམས་ཞི་བའི་ཡིག་བརྒྱའི་དམིགས་རིམ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལའང་  
ཡོ་ག་དང་མཐུན་པར་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྣམ་པར་བསྐོམ་  
པ་དང་། ཟླ་མའི་དང་མཐུན་པར་ཁ་སྐྱོར་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།  
འདིར་ཡོ་གའི་ལུགས་དེ་བསྐོམ་པ་བྱུག་ལེན་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན།

དེའང་རང་ཐ་མལ་པའི་སྒྱི་བོར་མི་ལས་པརྒྱ་དང་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་བུ་  
རྒྱུ་ལས་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལུ་བ་ལྟེ་བར་རྒྱུ་གིས་མཚན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས།  
འཕགས་པ་མཚོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། རྒྱུར་འདུས་ཡོངས་སུ་རྒྱུར་པ་ལས་  
ཅ་བའི་ཟླ་མ་དང་དབྱེར་མ་མཚེས་པའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་

## 第二、净除罪障的百字明咒教导

一般而言，百字明咒有两种，第一种是《三三摩耶庄严续》中提到的「如来百字明」，以及许多续典中所提到的「金刚萨埵百字明」。

金刚萨埵百字明又有两种，第一种是「总集寂静部百字明」，这个咒语可以代替所有出世间本尊部族的咒语。第二种是《真言无上续》当中提到的「愤怒黑汝嘎百字明」。若去计算咒语的字数，并不一定都有一百个字，但因为都是同一种类的咒语，所以通称为百字明。

### [ 观修次第 ]

这次教导的是金刚萨埵寂静尊百字明的观修次第。观修方面也有两个部分，第一个部分，是观修在瑜伽密续中示现转轮圣王形象的单身本尊；第二部分是观修无上瑜伽续中的双运俱生本尊。此处[ 修持四加行时 ]，传统上会观修属于瑜伽系统的金刚萨埵。

首先观想身为凡夫的自己，头顶上有种子字「邦」（འོ）化成莲花，莲花上有种子字「阿」（ཨ）化为月垫。月垫之上有种子字「吽」（ུྃ）化为白色五股金刚杵。在金刚杵的中

གཅིག་ཕྱག་གཉིས། གཡས་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་ཕྱགས་ཀར་གཉོད་དེ་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་  
 དངུལ་དཀར་གྱི་ཤིལ་བྱ་དཀྱར་བརྟེན་པ། ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱེད་  
 སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་གྱུར་གྱིས་བཞུགས་ཤིང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་  
 གཡོགས། རིན་པོ་ཆེའི་དབྱུ་རྒྱན་སོགས་ཞི་བའི་ཆས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དབྱུ་སྐྱ་  
 རོར་ཚོགས་སྤྱི་བོར་བཅེངས་པའི་ཅེ་མོར་རང་རིགས་མཚོན་བྱེད་སྐྱ་མ་མི་བསྐྱོད་པས་  
 མཚོན་པ། མཚོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྤྱི་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་ཞིང་སྐྱར་ལ་  
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཚུ་རྣམས་གསལ་བའི་གནས་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་དང་། ཕྱགས་  
 ཀར་བད་རྒྱའི་སྟོང་དུ་རྒྱུ་དཀར་པོའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་ཕྱགས་ཟེར་ཁ་  
 དོག་དཀར་པོ་ཕྱགས་དོ་སྤྱིར་བསྟན་མཁུན་ནས་བཅམས་ཏེ་གཡས་བསྐོར་དུ་སྐྱུལ་  
 འཁྲིལ་བ་ལྟར་འཁོར་བ།

དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་  
 སྐྱེན་བྲངས་ནས་ཐེམ་པས་དགོན་མཚོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་བར་བསམ་ལ་  
 སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲོད་པའི་གསོལ་བ་གདབ་པས། ཕྱགས་ཀའི་ཕྱགས་འཁོར་ས་བོན་ལས་  
 ཡི་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བབ། སྐྱུ་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། མ་འོངས་ལུད་པའི་རྩལ་གྱིས་  
 ཞབས་གཡས་པའི་ཐེ་བོར་ནས་དཀར་ཏུ་ལ་ལ་བབ། རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ཚེ་  
 རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཚག་སོགས་སྤྲིག་སྤྲིབ་  
 ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུ། ཉན་ཐམས་ཅད་རྣག་ཁྲག་རྩེ་ལ། གདོན་ཐམས་  
 ཅད་འབྲུ་སྤིན་སྤྲོན་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་པ་གདོས་བཅས་ཤིག་ལྷག་དང་བཅས་པ་ཚུ་རྣམས་སྤྲུང་

央有种子字「吽」放射出光芒，供养诸佛菩萨且利益众生。而後光芒收摄回来，整个金刚杵完全化为与根本上师没有差别的金刚萨埵。金刚萨埵全身白色，一面二臂，右手拿著五股金刚杵对在胸前，左手拿著银白色的摇铃放在髋骨上[左大腿近身处]。双足右腿伸出，左腿弯曲以菩萨坐姿安坐著。穿著各种绢绸编织成的上衣和下裙，戴著珍宝铸成的宝冠等等所有寂静尊的装饰。

金刚萨埵的头发盘系在头顶，发髻之上有代表同族的上师不动佛。金刚萨埵相好庄严的身体放射出无量光芒，虽然显现却没有实质，有如水中映射的月亮一般。身体三处<sup>19</sup>有三个种子字<sup>20</sup>，心间的莲花月垫上，有白色的种子字「吽」，周边围绕著白色的百字明咒咒鬘，咒语的字面朝向外，从前方开始如蛇盘绕一般地向右旋绕。

由此放射出光芒，迎请十方三世一切诸佛菩萨。诸佛菩萨融入种子字，将其转化为十方三世佛菩萨总集的本体，如此想著而作净除罪障的祈请。

祈请後，由於祈请，而从心间的咒轮和种子字流出般若甘露且盈满全身。甘露盈满後漫溢出来，从金刚萨埵的右脚大拇趾白亮亮地流出，从我们自身头顶灌注。[我们]无始以来生生世世所造作的毁犯誓戒等一切罪障有如黑烟炭汁，一切

<sup>19</sup> 身体三处：指额头、喉间、心间。

<sup>20</sup> 三个种子字：嗡、阿、吽。

མ་ཁྱེར་བ་བཞེན་དབང་པོའི་སྐོ་དང་བ་སྐྱའི་བྱ་གནས་དེད་ཅིང་དབང་ཆེན་གསེར་  
གྱི་ས་གཞིར་ཐེམ། རང་ལུས་དག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་གང་བའི་རྩ་རྣམས་ཡར་  
ལུང་བ་རྗོང་སེམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་རེག་པར་བསམ།

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡང་ཡང་གསལ་གདབ། གཞན་ཏུ་ཡིངས་པར་  
གྱུར་ན་ཞེ། །བསྐྱལ་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་འབྲས་མི་འབྱིན། །ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་  
ཅིག་ཀྱང་མ་ཡིངས་པར་བྱས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཡིག་བྱུག་དལ་གྲེལ་རན་པར་གཙང་  
དག་སི་ལི་ལི་བསྐྱ།

མཐར་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཉེ། མགོན་པོ་བདག་ནི་སོགས་གསོལ་འདེབས་དང་བཤགས་  
ཆེག་བརྗོད་པས། ལྷ་མ་རྗོ་རྗོ་སེམས་དཔལ་ལྷགས་དགེས་ཤིང་ཞལ་འརྱུམ་བ་དང་  
བཅས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱི་ཕྱིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དུས་དེ་རིང་ནས་དག་  
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་གི་དབྱུགས་དབྱུང་སྐྱལ་ནས་འོད་དུ་ལྷེ་རང་ལ་ཐིམ་པས་  
རྗོ་རྗོ་སེམས་དཔལ་ལྷགས་དཔལ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་  
དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་མི་དམིགས་པར་བཞག །ཐུན་འཛོག་ན་དགེ་བ་བསྐྱོ།

ཕྱིག་པ་དག་པའི་ཉགས་གཞུང་དུ་གསལ། ལྷན་པར་གྱི་ཉགས་ལུས་ཡངས་ཤིང་  
གཉིད་རྩུང་། །ཁམས་བདེ་རིག་པ་གསལ། ཉམས་ཉོགས་ཐལ་ཐོལ་སྐྱེ་བ་སོགས་  
འབྱུང་བར་གསུངས།

病痛有如脓血，一切非人的障碍像是污秽的昆虫（是有血有肉的样子），好像刚刚喷出的水，前头冲带著虫子一般。这一切从五根门以及毛孔被驱赶出来，然後进入到广阔金质的大地中。我们自身充满清静般若甘露，多出的甘露从头顶冒出，并碰触到金刚萨埵的尊足。

以上的观想，要非常清晰地一再观修，正如偈言所说：「若心散乱於他境，持咒历劫不得果。」因此，一刹那也不要散乱，要不疾不徐、乾乾淨净、声声清朗地持诵百字明咒和六字短咒。

最後双手合十，念诵「怙主：因我无知与蒙昧……」等祈请及忏悔的文句後，观想上师金刚萨埵欢喜并带著微笑说道：「善男子，你的一切罪障堕犯，从今天起都清静了。」在金刚萨埵劝慰我们之後，要想金刚萨埵化为光芒融入我们自身，金刚萨埵的身、语、意和我们的身、口、意合而为一，没有分别，之後安住在无所缘之中。如果要下座的话，就回向善业功德。

在经典中清楚说明了净除罪障的徵兆，[其中]特殊的徵兆有：身体会感到轻盈，睡眠会减少，精神好，心智清明而且会生起一些些觉证。

དེའི་གོ་དོན་ནི་སྤྱིར་སྤྲིན་པ་སྤྲོད་དགོས། དགེ་བ་སྤྲོད་དགོས། དེའི་སྤྲོད་ཐབས་རྗེ་  
བཞིན་ཤེས་ནས་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན།  
དེའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་དེ་ཁོང་པའི་ནང་དུ་དོན་སྤྲོད་ཡོད་པ་  
ཡིན།

ལས་དགེ་སྤྲིན་གང་ཡིན་ཅུང་། རྒྱུའི་དུས་ན་རྒྱུང་ཡང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་འཕེལ་ཆེ།  
སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུས་ངན་སོང་དང་། དགེ་བའི་འབྲས་བུས་བདེ་འགོ་སོ་སོ་འབྱུང་།  
རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་རྒྱུད་མི་ཟ། མ་བྱས་པའི་ལས་དང་མི་འབྲས།

དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏོ་སྲུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་  
ལུས་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་ཐོན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས། དངོས་སུ་ནམ་འགྲུང་ཐོན་པ་ནི་  
ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོན་ཏུ་ཡིད་འགོ་དགོས་པས། རི་རྒྱན་དུ།  
འཛིག་རྟེན་ནག་སོར་འགོ་བའི་བྱིར། །ཡིད་ནི་དུག་གི་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

སྤྲིན་པའི་ལས་དེ་ལའང་མཚམས་མེད་ལྷ། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྷ། མི་དགེ་བ་བཅུ། ལྷ་བཞི་  
ལོག་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་སོགས་དང་། སྡོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་རྣམས་  
བཅས་རང་གིས་བགྱིས་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བརྩམས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་རྗེས་  
སུ་ཡི་རངས་ཤིང་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་སོགས་མདོར་ན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་  
མི་ཚོར་བ་སྐྱེ་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིན་ལྷུང་རི་སོ་ཅམ་རེ་ལྷུང་དུ་ལྷུང་  
བའི་སྣང་། ད་ལྟ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསམ་སྟོན་དུ་ལྷུང་ཚད་པལ་ཆེར་དུག་

以上所说的道理，主要就是「诸恶莫作，众善奉行」。然而，只有圆满的佛陀知道什麼该做，什麼不该做，应如何教导别人。我们若能信解佛陀的教言并且去实践，生命就有意义了。

### [ 罪业的过失 ]

不论善业、恶业，在成因的阶段虽然微小，但是在结果的阶段却会增大。罪业的果报是[ 投生 ]恶道，善业的果报会前往善趣。因果丝毫不爽，自己造作的业不会空过，没有造的业不会遭逢。

以由贪、瞋、痴引生的业来说，如果在身体和语言上还没有形成动作的话，就是意业；若已经在身体和语言上形成动作，就是身业和口业。由此可知一切业的前导是心意，这就是所谓的：「世间成黑暗，意毒是根源。」

罪业又分为：五无间罪、五轻罪、十恶业、四重罪、八舍正法等等，还包括违犯三乘戒律的堕罪，自己犯戒或是叫他人犯戒，见人犯戒心生随喜并且赞叹。总之，我们已经背负著无始以来造作的如山一般、无法了知的罪恶。而如今身、口、意所体现的思想与行为，大多是受到三毒的驱使，只是[ 在原有的罪业上 ]又再增添了罪障。

གསུམ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཁ་སྟོན་ཏུ་བསགས་པ་རྒྱང་རེད་འདུག །

དེའི་ཉེས་པས་ཆེ་འདིར་ཡང་ལྷ་མི་ཀུན་གྱིས་འཕྲ་ཞིང་སྟོན། ལྷར་ཆག་མང་པོ་སྣང།  
ལྷ་སྲུང་རྣམས་གཡེལ་ཞིང་གདོན་བགེགས་གྱིས་སྐྱགས་ལྷ། སྤྲེ་བོ་ངན་པའི་གཉེན་ཏུ་  
རྒྱུ། འབྲེལ་ཚད་ལ་སྤྲིག་པའི་གྲིབ་གྱིས་པོག་པས་བཟ་མི་ཤིས། མི་ལས་ཡང་ངན་  
པ་སྣ་ཚོགས་མི། རང་ཡང་སྟོ་མི་བདེ། འཆི་རྒྱུན་ངན་པ་དང་འཆི་ནད་འག་པོ་འབྱུང།  
འཆི་བའི་ཆེ་གནད་གཙོད་འཛིགས་སྐྱག་སྐྱག་བསྐྱེད་དང། བར་དོར་ཡང་འབྲེལ་ཚབ་  
ཆེ། འཆི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྤྲིག་ལས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་དང་མཐུན་པའི་ངན་སོང་  
གསུམ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་དོས་འག་ལ་ཡུན་རིང་བ་སྟོང། ཉམ་ཞིག་མཐོ་རིས་སུ་སྤྲེས་  
ན་ཡང་ཆེ་མུང་བ། ཉན་མང་བ། ཉེས་མེད་ཏུ་དག་ཚོད་སྣང་བ། ཡུལ་ལ་ལེ་ཉེས་དང་  
ནད་འབྲེལ་སོགས་འབྱུང། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་སྤྲིག་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྐྱག་  
བསྐྱེད་རྒྱན་མི་ཆད་ཏུ་འཕེལ།

མི་བྱ་ག་མེད་རང་ལ་པན་རེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྲིག་པ་བྱ་དགོས་མོད། དེ་ནི་མ་ཡིན་  
ཉེ། ཡང་ན་དག་འདུལ་གཉེན་སྟོང། ཡང་ན་ནོར་ལོངས་སྟོན་སྟོན་གྲགས། ཡང་ན་  
སྟོ་གོས་སོགས་གྱི་སྤྲིང་ཡིན། དེ་རྣམས་ནི་དེ་ཅུ་འཛོམ་ཡང་རང་འཆི་བའི་ཆེ་པན་  
བ་ཉིལ་འབྲུ་ཅུ་ཡང་མེད། སྟོན་གྲགས་ལོངས་སྟོན། ཏུ་རྒྱང་མ་སོགས་ལྷ་ཅི་སྟོས།  
ཟས་ཁམ་གཅིག །གོས་ལུས་གང་ཡང་ཁྱེད་དབང་མེད་པར་རང་གཅིག་ཏུ་རང་  
སོང་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཆེ་སྤྲིག་པ་བྱས་ཚད་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱག་བསྐྱེད་དེ་གཞན་ལ་བགོ་  
བཤའ་བྱེད་ས་མེད་པར་རང་ཁོ་ནས་སྟོང་དགོས།

这样的过失，让我们今生受到人类与天人的讥毁辱骂，发生许多灾难，护法舍离，非人伺机，沦为下等阶层，所有相关的一切都受到罪业阴影遮蔽。什麼事都不吉祥顺遂，就连做梦都是恶梦，心里不安，发生致命的恶缘与疾病，死时经历可怕的割截恐惧和痛苦，中阴时极度错乱，死後随著罪业的大、中、小前往三恶道，长时间强烈地受苦。

纵然有朝一日投生善趣，也是寿命短暂而且多病，没有做错也会仇人多、官司多，所在的地方发生灾荒、瘟疫、战争，由於同类因的果报，自己也会喜欢造恶，以至於痛苦没有间断地增加。

如果[面临的]情况是不得不造作恶行，而且这一定会有利益的话，就必须去做，然而情况并非如此，因为造恶的原因，不是为了降伏敌人、保护亲友，要不就是为了得到财富名声，要不就是为了衣食[而造恶]。但是这一切再怎麼具足，在自己死亡的时候，这些东西连一粒芝麻大小的利益都没有。别说是名声财富、妻妾子女了，到时候连一口饭、一件衣服也无法带走。当自己一个人游荡在恶道的时候，所有造罪的痛苦之果，没有人能分担，唯有自己独自承受。

དག་གཉེན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཉེན་དག་པོར་འགྱུར་བ་ཡང་ཆེ་གས་མེད་པས་སྤྲིག་  
 བ་བྱེད་པོད་པ་འདི་བདུད་གྲིས་ཟེན། གདོན་གྲིས་སྒྲོ། སླེན་ཅིང་མི་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་  
 ཡིན་འདུག་ཀྱང་དེ་སྔ་ཉེས་དམིགས་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མ་དཔྱད་པ་འདི་ལ་མི་ཉན་མ་བྱས་  
 ཟེར་བ་ཞེས་ཀྱང་མ་བྱུང་། ད་ནི་ལུས་སློབ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པས་སྤྲིག་པ་སྐྱོང་བའི་  
 ལོང་སྐབས་ཀྱང་མི་ཡོད་ན། ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱོང་ལོང་མ་བྱུང་བར་འཆི་ཤོར་ཆེ་ང་ལ་  
 དན་སོང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལོང་ན་ཞེས་སོགས་རང་གིས་རང་ལ་ཁྲེལ་བདས།  
 འདུག་མི་ཚུགས། སློ་མི་བདེ་བ་རེ་བསྐྱོམ་དགོས།

དེ་ཡང་ཉེས་པ་གསང་ཞིང་སྤྲོས་ན་རྗེ་འཕེལ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་སྟེ་སྤྲིག་པའི་ས་བོན་  
 དང་གཡོ་སྐྱུའི་ཚུ་ལུང་འཛོམ་པ་ཡིན། མ་གསང་བར་སྐྱོན་ཏུ་ཤེས་པས་གཞན་ལ་སྤྲོ་  
 ཞིང་སྤྲོགས་ན་མི་འཕེལ་བར་སྤོབས་ཚུང་དུ་འགྲོ་སྟེ་བདེན་པས་མཐའ་བསྐྱོམས་པ་  
 ཞེས་བྲ།

དེའི་སྟེང་དུ་འགྲོད་བཤགས་དག་པོས་སྤྲིག་སྐྱོང་གི་ཐབས་ལ་བརྩོན་ན་སྤྲིག་སྐྱོང་  
 ཅད་ནས་བྱུང་བ་ལ་ཆེ་གས་མེད། དེ་ཡང་ཐབས་མཁས་པས་ཟེན་ན་དགེ་བ་སྣ་རེས་  
 ཀྱང་སྤྲིག་པའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འཛོམས་ནས།

བདག་གིས་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ནི་མཐོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགྲོད་  
 བ་དག་པོས་སེམས་གདུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་བཤགས་པ་ཡིན། ཉེས་པ་དེ་དང་མི་  
 སྤྲན་པ་རྣམས་ལ་མཚོག་ཏུ་ངོ་མཚར་ཞིང་གུས་པ་དང་བཅས། རང་ཉིད་ཉེས་པར་

「仇人很容易变成朋友，朋友也很容易变成仇人，所以还大胆费力去造作恶业是受到恶魔驱使，是厉鬼让我疯狂，真是极其愚昧无知。对于过去所做的罪恶一点也不觉得不对，也没有人告诉自己作了不对的事情。如今不知生命何时死去，还有时间净除罪业吗？如果一点也没有净除罪恶就死去的话，自己会遭受何等恶道的苦难呀！」必须要带著惭愧之心询问自己，以致感到坐立难安，内心焦虑。如此去观修。

此外，若是隐藏过失，会使得过患越来越大，这是因为罪恶的种子遇到了欺诳的水和肥料。若能不隐藏错误，自己知道是错误，并且向别人说出自己的过错，那麽罪恶就不会增长并且力量会减小。这就是所谓的「真理能为错误划下句点」。

## [ 净除罪业的方法 ]

在此之上，若能猛烈地发露忏悔，在净除罪障的方法上去努力，必定能够毫不困难地将堕罪根除净化。运用善巧的方法，便能以一个善业消灭巨大的恶业。

「我造作了如此这般的恶业。」当这麽说时，就是发露。对此强烈地感到後悔，心怀恳切，这就是忏悔。由於感受到没有犯下同样这种过错的人的殊胜尊贵，因而带著恭敬之心，虽然为自己所犯下的过错感到羞耻、惭愧，但还是用清亮的声音说道：「请你们悲悯眷顾，净化我这些业力吧！」从内心深处这麽说出来，这就是忏悔的意义。

བྱས་པས་སེམས་ཞུམ་ཞིང་རི་ཚ་ཡང་གསང་པོར་སྐྱ་བའི་སྒོ་ནས། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱི་  
སྐྱུགས་བཅེ་བས་དགོངས་ཏེ་ལས་འདི་དག་པར་མང་དུ་གསོལ། ཞེས་སྒྲིང་ཐག་  
བ་ནས་བརྗོད་པ་ནི་བཤགས་པའི་དོན་ཡིན།

དེ་ལས་སྐྱར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་ཁོང་དུ་དུག་འཁྱུང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་དྲག་  
པོ་རྣམ་པར་སྐྱབ་འབྲིན་པའི་སྒྲོབས། ཕྱིན་ཆད་སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་བྱེད་རེ་སྐྱམ་པའི་  
སྒྲོམ་སེམས་དྲག་པོ་ཉེས་པ་ལས་སྐྱར་ལོག་པའི་སྒྲོབས། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་  
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉེན་གྱི་སྒྲོབས། གཉེན་པོ་སྒོ་བྱུག་ཏུ་གྲགས་པ་སོགས་སྤྲིག་སྐྱོང་  
ལ་དམིགས་ནས་དགོ་བ་ཅི་འགྲུབ་བསྐྱབ་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་སྒྲོབས་༧ཉེ་  
སྒྲོབས་བཞི་ཚང་དགོས།

དེས་སྐྱར་བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་མེད་ན་བཤགས་པའི་རྣམ་པ་ཚམ་བྱས་ཀྱང་སྤྲིག་  
པ་མི་དག། ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་སེམས་མེད་ན་བཤགས་པ་དང་དགོ་བ་བྱས་ཆད་དོན་  
མེད་དུ་འགྲོ། སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་མ་བྱས་པར་བཤགས་པ་ལན་འབྲུམ་  
ཐག་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་སེམས་ཚད་ལྡན་ཡོད་པ་གཅིག་གིས་བཤགས་པ་  
ལན་གཅིག་བྱས་པས་སྤྲིག་པ་དག་སྒྲོབས་ཆེ། སྐྱབས་སེམས་ཐོབ་པས་ལོ་མང་པོར་  
སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ལས་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པས་ཉེན་གཅིག་བཤགས་པ་བྱས་  
པས་སྤྲིག་པ་འདག་ཚབ་ཆེ་སྤེ་ཉེན་གྱི་སྒྲོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།  
སྤྲིག་པ་དང་དགོ་བའི་འཕེལ་བསྐྱེད་ལ་ཡང་འདིས་རིགས་འགྲེ།

### 忏悔需具备四力

- 一、破除力：對於过去所犯下的罪惡，有如喝下毒藥一般，心里生起強烈的悔意。
- 二、不再造惡力：往後即便是在生死關頭也不會再造惡，生起強烈的約束之心。
- 三、依止力：皈依和發菩提心。
- 四、對治力：致力於「六對治門」等淨罪的各种方法，然後盡己所能地從事善行。

對於过去所犯下的罪惡，若没有生起後悔之心，就算做出忏悔的样子也无法真正净除罪障。若没有對於未来的约束之心，所做的一切忏悔和行善都没有意义。帶著达到标准的皈依发心而忏悔一次，比没有皈依和发菩提心的忏悔十万遍，其净除罪业的力量更大。得到灌顶的人只用一天的时间忏悔，远比只有皈依发心的人，用很多年的时间忏悔罪业，其净化罪业的力量更大，这是因为依止力越来越增进的缘故。以恶行与善行的增长而言，也是同样的道理。



གཉེན་པོ་སྣོ་བྱུག་ནི། འོད་དཔག་མེད། སྤུང་བླ། མི་འཇུག་པ་སོགས་པས་སྤྲིབ་  
 སྤྱོད་བ་ལ་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་བརྒྱུད་  
 ཞིང་གཞན་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་གཅིག་། རྒྱ་གཞུགས། སྤེགས་བཅས། མཚོད་ཉེན་  
 བཞེངས་པ་དང་གཉིས། ཉེན་གསུམ་ལ་མཚོད་པ། དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱེན་བསྐྱུར།  
 མཚུལ་མཚོད་པ། གསང་སྐྱབས་ལ་ཞུགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འཁོར་ལོའི་  
 མཚོད་པ། ལྷན་བར་དུ་བླ་མ་ལ་མཉེས་པ་རྣམས་ལ་མཚོད་པ་དང་གསུམ། ཤེར་  
 ཕྱིན་དང་ཐར་མདོ་སོགས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་  
 བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིག་བརྒྱ་དང་། ཀུན་རིག་། མི་འཇུག་པ་སོགས་  
 གྱི་གཞུངས་སྤྱབས་ཐབ་མོ་བརྒྱ་བ་དང་ལྷ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་  
 ཡིད་ཆེས་ཤིང་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྐྱོམ་སྟེ། སྤྱོད་བྱའི་སྤྱིག་སྤྱིག། སྤྱོད་བྱེད་ལྷ་  
 སྤྱབས། སྤྱོད་མཁན་རང་བཅས་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མེད་རང་དུ་ལ་བརྒྱ་ཞིང་  
 སྤྱོད་ཉིད་ཐབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་སམ། རྗེས་མཐུན་བདེན་མེད་སྤྱི་མ་ལྷ་བྱའི་  
 འདུན་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་བྱུག་སྟེ།

དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་ཡང་གནད་ལ་སོང་ན་སྤིག་པའི་རྒྱ་འབྲས་དཀྱིས་ཕྱིན་  
 བར་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་། འདིར་དངོས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ཉོགས་སྤྱེ་བ་  
 ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྤིག་སྤིག་རགས་པ་འབྲས་དུ་སྤྱོད་པའི་དོན་ཏུ་དོར་སེམས་  
 བསྐྱོམ་བརྒྱས་བསྐྱབ་པ་ཡིན།

### 六对治门

- 一、受到佛陀赞叹的阿弥陀佛、药师佛、不动佛等等善能净除业障的佛菩萨，我们可以自己受持其名号，并且为他人朗诵。
- 二、塑立 [ 印制 ] 佛像、经书、佛塔。
- 三、要供奉以上所说的三所依，敬侍僧伽，供养曼达，密乘行者则可以供养坛城、修荟供，尤其是要对上师献上五悦供。
- 四、课诵《般若经》以及《大解脱经》等等佛陀所说的经续教言。
- 五、持诵如来百字明咒以及大日如来咒、不动佛咒等等甚深陀罗尼咒语。
- 六、相信如来藏，修持无我的义理。在三轮体空（要被净除的罪障，能够净除罪障的本尊咒语，以及去实践净除罪障的自己）之中持诵咒语，直接观修甚深空性的瑜伽，或者想像相似於空性的「无实如幻」。

若能把握住要点去做到以上任何一门，绝对能够彻底净除罪业的因果。但是在这里，为了要快速净化在生起正行大手印的觉证上，会遇到的粗重中断罪障，所以教示金刚萨埵修诵法门。

དེ་ཡང་ཆེ་འདྲིར་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིག་རྣམས་དུས་ཉེ་བས་ཉམས་སྐྱོད་ལ་སྤྲིབ་  
ཚབ་ཆེ། ལྷན་པར་དུ་སྐྱོམ་པ་གསུམ་དང་། ཡང་སྐོས་སློབ་མའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་  
དམ་འགལ་རྣམས་ཉེས་ལྷུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གཞན་འགལ་  
བ་དང་། དཀོར་དང་སྐྱུ་སྤྱད་ཚོས་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་སྐྱོད་སྲུང་ཡོད་འགྲིག།  
གསང་བ་མི་སྤྱེ་བའི་གོགས་ཤེད་པས་དེ་རྣམས་སྐྱོད་བ་ལ་རྟོར་སེམས་ཡིག་བརྒྱ་  
འདི་ཁོ་ན་སྤྲག་པར་བསྤྲགས།

རྫོ་བོ་རྗེའི་གསུངས་ལས། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཉེས་ལྷུང་སྤྱོད་མང་པོ་ཉག་ཏུ་འབྱུང་།  
དཔེར་ན་ས་སྤོགས་རྩལ་ཆེ་ས་ཞིག་ཏུ་མཚུལ་བྱིས་ཉེ་བཞག་ན་དེ་མ་ཐག་རྩལ་གྱིས་  
འགོངས་པ་དང་འདྲ་གསུངས། འོ་ན་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བའི་དུས་མི་འོང་ངམ་ལྷུས་པས།  
འོན་ཀྱང་གསང་སྤྲགས་ཐབས་མཁས་ཤིང་མང་བས་ཉེས་ལྷུང་སྤྱོད་མང་པོ་ཡང་  
ཐབས་སྣ་རེས་སྐྱད་ཅིག་གིས་དག་པར་འབྱུང་གསུངས་ནས་ཡིག་བརྒྱའི་བསྐོམ་  
བརྒྱས་རྒྱས་པ་ཞིག་གནང་།

གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སན་ཡོན་དབག་ཏུ་མེད་པ་གསང་སྤྲིང་  
གི་རྒྱུད་སྤེ་རྣམས་ལས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱ་གཞུང་ལས་མདོར་  
བསྐྱུས་འབྱུང་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལྱབ་བདག་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན། །གཞུངས་དང་  
སྤྲགས་དང་ཐུག་རྒྱ་དང་། །མཚོད་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པ་ཡང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་  
སྤྲགས་གཅིག་དང་འདྲ། །དེ་འདྲའི་བསོད་ནམས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་བརྗོད་

此生所积聚的各种罪障，因为时间较近，所以非常障碍我们生起觉受。尤其是毁犯三乘戒律，特别是违犯了上师的身、语、意的三昧耶，这是非常大的罪堕，以及毁犯了真言乘的其他誓戒，或是享用信施和上师的财物等等，这些行为会阻碍过去生起的修持体验，障碍新体验的生起。

为了净除这类的罪业，金刚萨埵百字明是最值得推崇的。

### [ 修诵百字明咒的利益 ]

阿底峡尊者说：「就真言乘的戒律而言，许多微细的堕罪是一直都在发生的，正如将刚刚擦拭好的曼达盘，放在一个满是灰尘的地方，立刻又会蒙上了尘埃。」

有人问道：「如果是这样的话，证道的这一天是否就不会来临呢？」尊者说：「虽然如此，〔不用担心，〕因为密乘有很多的善巧方便，用一种方法就能在刹那间净化很多微细的堕罪。」所以尊者给予了长版的百字明咒修诵法门。

此外，印度论典中简略地提到：新旧密续都一致认为，修持百字明咒有长远和暂时的无量利益。例如经云：

遍主五本智体性，陀罗尼咒与手印，佛塔坛城纵修造，  
等同一句百字明，无有胜彼之福德，善说持诵百字明，  
福德资粮得累积，犹如庄严数等同，微尘沙数一切佛。

བ་ལས། །བསོད་ནམས་གང་ཞིག་ལེགས་གསུངས་པ། །རྒྱལ་མཉམ་གྱི་ནི་གངས་སྟེང་ནི།  
།སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་བརྒྱན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

གང་ཞིག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་འཆང་། །དུས་མིན་འཆི་བ་ཉིད་དང་ནི། །ནད་དང་ལྷ་པོ་མི་  
འགྲུང་ངོ། །གང་ཞིག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་འཆང་། །དབྱུང་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོགས་མི་འགྲུང་། །  
དབྱུང་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འགྱུར། །གང་ཞིག་  
ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་འཆང་། །བྱ་འདོད་པས་ནི་བྱ་རྟེན་ཅིང་། །ཞོར་འདོད་པས་ནི་ཞོར་ཐོབ་  
འགྱུར། །ཡུལ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་ཐོབ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཆེ་ནི་རིང་འདོད་ན། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་  
བཅང་བར་བྱ། །ཆོ་བདེ་གྲུར་བའང་བདེ་བར་ནི། །ལོ་ནི་སྤྲུལ་བརྒྱ་འཆོ་བར་འགྱུར། །ཆོ་  
འདིར་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །ཉི་འཕོས་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་འགྲོ། །གང་ཞིག་ཡི་གེ་བརྒྱ་  
པ་འཇིན། །མཁའ་འགོ་འགྲུང་སོ་རོ་ལངས་དང་། །གྲིབ་གདོན་དང་ནི་བརྟེན་བྱེད་གྱིས། །  
འཆོ་བར་བྱེད་པ་མི་རྣམས་སོ། །ལྷུང་བ་ཆེ་དང་ལྷན་རྣམས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱལ་ལེས་བར་  
མཐོང་བར་འགྱུར། །གསང་སྤགས་ཡི་གེ་བརྒྱ་བརྒྱས་ན། །ལྷན་པོ་སྟོ་ནི་འཕེལ་འགྱུར་  
ལ། །སྐལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐལ་ལྷན་འགྱུར། །ལྷུང་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་པར་འཇིག།  
མཚམས་མེད་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་བརྒྱས་བྱང་བར་འགྱུར། །སྐྱེ་བ་  
དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། །འཕོར་ཕོས་སྐྱུར་བའི་རིགས་ཅན་འགྱུར། །ཐར་ནི་ཐར་པར་གཞོལ་  
འགྱུར་ཞིང་། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་བརྩོན་ན་ཉེས་སྣང་ལྷུང་སྟོ་དང་འགྲིང་སོ་རྣམས་ཙུ་བ་ནས་འདག། །ཆེན་པོ་རྣམས་

若持百字明，不遇非时死，无病及忧苦。

若持百字明，无贫诸苦痛，诸敌亦灭尽，圆满一切愿。

若持百字明，求子得生子，求财得财富，求地得土地。

欲此生长寿，当持百字明，临终亦安乐，复得三百岁，  
此生皆喜乐，命终生极乐。

若持百字明，空行魔僵尸，魔障忘失鬼，不能作损害，  
犯大堕罪者，定能得正觉。

若能尽持诵，密咒百字明，愚者增聪慧，无福得福德，  
灾苦尽灭却，纵具五无间，诵百字得净。

愿生生世世，成转轮王族，最後得解脱，得成正觉佛。

经典说：「若能精进努力修持金刚萨埵百字明咒，必能根除  
微细与中等的堕罪，能够制伏大的罪过令其不再增长，而後  
渐渐净化。」

གང་མི་འཕེལ་ཤིང་མགོ་མནན་ཏེ་རིམ་གྱིས་བྱང་བར་འགྱུར་གསུངས།

སྤྱིར་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིག་སྐྱེས་ན་སྤིག་པ་ལ་འགྲོད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་  
མེད། དེ་ཙམ་བཤགས་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་། དེས་རྒྱུད་དག་ནས་ཉམས་ཉོགས་མི་  
སྐྱེ་བའི་ཐབས་མི་སྣང་ཡང་རང་རེ་ནམས་གྲུ་སའི་བྲག་བཞེས་ཀྱི་རྗེས་བརྒྱུག་འདོན་  
བའི་ཁ་ཁལ་ཙམ་ལས་ཡིད་ཆེས་དང་འགྲོད་པ་སོགས་ཚད་ལྡན་མེད་པས་ཉམས་  
ཉོགས་རྩམ་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་སྣང་འགྲན་པའི་རྩ་བ་འདི་ལ་བྲག་པ་སྣང་ངོ།

一般而言，若对因果生起信解，就无法不对罪业感到後悔，到了那个时候就会做到真正的忏悔。由此净除了心续的罪业後，觉证不生起都不行。但是目前最关键的，是我们只是按照寺院的传统，口头上跟著念诵，却没有真正生起信解和悔意，这样要想获得觉证，那就有如想要拔到乌龟的毛一样，是不可能的。

། གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་ཁྲིད་ལ། མཚུངས་རིན་པོ་ཆེ་  
སོགས་རྒྱ་བཟང་ན་ཚུང་ཡང་སློན་མེད། རྩ་ཤིང་ལྟ་བུ་རྒྱ་བཟང་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་དགོས།  
འཕྲོར་བ་མེད་ན་ཤིང་ལེབ་གཡམ་ལེབ་སོགས་དང་དེའང་མ་འཕྲོར་ན་ཡིད་སྐྱེས་  
ཁོ་ནས་ཀྱང་ཚོག། །གཙོ་དམིགས་པ་ཆེ།

མཚུངས་གཉིས་དགོས་པའི་རྒྱ་བཟང་བ་དང་ཆེ་བ་དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་མཚུངས་དང་།  
ཅིག་ཤོས་མཚོན་པའི་མཚུངས་ཤེད། ཚོམ་སྤུའང་རབ་གསེར་དདུལ་སོགས་རིན་  
པོ་ཆེ། འབྲིང་དུང་དང་འགོན་སྤྱ། ཐ་མ་ནས་འབྲས་སོགས་འབྲུ་གཙང་མ་བྲི་བཟང་  
གི་རྒྱན་གྱིས་གཤེར་ཞིང་སྤྲགས་པ། དེའང་འཕྲོར་ན་ཚར་ཏེ་ཏེ་བཞེན་གསར་བ་  
བཟེ། མ་འཕྲོར་ན་འབྲུ་གསར་བ་རྒྱུད་དུ་བཞག་པས་ཁ་གསོ། རྩེས་ནས་མཚོན་  
འབྲུ་རྣམས་རང་གིས་ལོངས་མི་སྤྱད་པར་དགོན་མཚོག་གི་མཚོན་པའི་རྒྱུར་  
འབྲུལ་དགོས།

### 第三、圆满二资粮的献曼达教导

#### [ 曼达盘 ]

曼达盘如果是以珍宝等上好的材料制成，小一点也没有关系，如果像是陶土这样的下等材质，那麽曼达盘就需要大一点。若没有物质条件的话，用木板、石板等也可以。如果这样还做不到，只用意念去想像出曼达盘也是可以的。最主要的还是在观想。

在修持献曼达时需要有两个曼达盘，材质较好、较大的曼达盘用来作为「修持曼达」，另一个则用来作为「献供曼达」。

在供品方面，最上等的是用金、银等宝物，中等的是用海螺或是海贝，最普通的则是用藏红花水浸泡过的米粒等乾淨的谷物。

若是物质条件足够的话，每次献供时都要更换新的谷物，如果无法这麽做的话，也可以先准备好一些新的谷物，在每次献供时加一点在旧的谷物中。之後，这些谷物不能自己享用，应该要用来供养三宝。



སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མ་མེད་པར་མཚོན་པའི་སྤྱིར་ནག་ལོག་པ་དེ་རྩུང་ཟད་  
ཀྱང་མེད་པ་སྤྱི་ལེགས་བྱ་དགོས།

སྤྱིར་མཐུལ་འདི་ཉེན་འབྲེལ་ཆེ་བས་མཁོས་ཀས་གང་ལྟོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཅ་བཟང་  
ཞིང་ལག་ལེན་གཙང་བ་ལས་གང་བྱུང་མི་བྱ།

དེ་ནས་དམིགས་པ་དངོས་ལ། སྤྱིར་འདིག་ཉེན་གྱི་རྣམ་བཞག་དུས་འཁོར་  
ནས་གསུངས་པ་དང་མངོན་པ་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འདྲ། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་  
པོ་རྒྱུད་སྤེལ་གྱི་སྤྱིར་པོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེའི་སྤོན་འགོ་ལ་དེ་གཉིས་  
གང་བསྐོས་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་འདིར་གྲགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་མངོན་པ་སྤྱིར་  
བསྐོས་པ་བྱུག་བཞེས་སུ་འབྱུང་སྟེ།

ཨོ་བཟླ་རྩུ་མི་སོགས་བརྗོད་པའི་ཆེ་འཕྱོར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱིས་  
རྒྱན་པར་མཚོན་སྤྱིར་དེ་བཟང་གི་རྒྱས་བྱུགས་ལ་མཐུལ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་  
ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ཁོད་སྟོམས་ལག་མཐེལ་སྤྱིར་བྱུང་པའི་སྤྱིར་དུ་སྟོས་རྒྱ་ཡན་  
ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འབྲིལ་བར་བསྐོས། མ་འཕྱོར་ན་མེ་ཉོག་སིལ་མ་  
བཟུམ། འོག་གཞི་རྒྱུད་མེ་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་མ་བསྐོས་ཀྱང་ཚོག།

ཨོ་བཟླ་རེ་ཁེ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་མཐར་བསྐོར་དུ་འབྱུག་ལོན་བསྐོར་ལྷགས་འིའི་

为了表示心的本质无染、无垢，曼达盘也不能有丝毫污点尘垢，所以要好好地擦拭曼达盘。

由於曼达代表著极重要的缘起，在材质上要以能力所及的最佳材质去铸造，在修持时要尽量保持乾淨清洁，不要乱七八糟。

[ 观想方法 ]

在正式观想上，一般而言，關於整个宇宙世界的构造，有来自《时轮金刚》与《阿毗达摩俱舍论》的两种不同说法。由於大手印是一切密续的终极精华，因此以修持大手印的四加行来说，无论观修哪一种说法都是可以的。然而在传统上，还是会采用比较为人所知的《阿毗达摩俱舍论》中所说的结构来观想。

在念诵「嗡班杂布米阿吽」的时候，为了代表菩提心露的滋润，有条件的话，可以涂一些香水在曼达盘上。想像曼达盘是辽阔的黄金大地，在有如手掌一般平坦的地面上，汇聚著满是八功德水的香水海。若没有香水的话，就撒一些花瓣。不一定要观想大地之下有风坛城、火坛城、水坛城。

在念诵「嗡班杂惹喀阿吽」的时候，右手从反时针方向，将穀物像围栏一样，沿著曼达盘的边缘撒下。观想周围有马口

ཚུལ་དུ་བགམ་པ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་གདོང་མེ་ལྷེ་ཅན་གྱི་སྒྲུགས་རིའི་འཁོར་ཡུག་  
གྲུབ་པར་བསྐྱོམ།

འདིར་རྗེ་ཞེས་བརྗོད་དེ་རྗེ་བཟང་གི་ཐིག་ལེའམ། མེ་ཏོག་གི་སྤྲང་བ་དབྱུགས་སུ་  
བཞག་པའང་ཡོད་མོད་གྱི་སྤྲུག་བཞེས་འདིའི་སྤྲུགས་སུ་མི་འབྱུང་། དེ་བཞིན་ཏུ་  
རི་རབ་སོགས་སོ་སོའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྐད་ཅིག་  
བཞག་རྗོགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ཚིག་འདོན་པ་དང་དོན་བསྐྱོམ་པ་རིམ་བར་སྤྲུགས་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་དབྱུགས་  
སུ་རི་རབ་སྐྱེད་པོ་བར་རིམ་བཞི་ལྟར་དབྱེ་བས་གྲུ་བཞི་རྗེ་སྐྱོམས་སུ་སོང་བའི་ཁ་  
གདེངས་གཡེལ་བ། འཕར་ཤེལ། ལྗོ་བྱེད་ལྷ། ལུ་བ་བརྗོད་ལ། །བྱང་མཁན་ལས་  
གྲུབ་པའི་སྤྲུགས་སོ་སོའི་མཚོ་དང་ནམ་མཁའ་གླིང་བཅས་དེའི་མདོག་ཏུ་སྤྲང་  
བ།

དེའི་མཐར་སྐྱ་མ་ལས་སྤེད་སྤེད་གྱི་དམའ་བའི་གཉའ་ཤིང་འཛིན། བཞོལ་མདའ་  
འཛིན། སེང་ལྷེང་ཅན། ལྷ་ན་སྤུག། །ཏེ་ན། ནམ་འདུད། ལུ་ལྷུང་འཛིན་ཏེ་གསེར་  
གྱི་རི་བདུན་གྲུ་བཞིར་འཁོར་བའི་བར་བར་རོལ་མཚོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་  
པའི་ཚུས་གང་བ་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སོགས་སྤྲུའི་དབལ་འཕྱོར་སྤྲུ་ཚོགས་  
གྱིས་གང་བ།

喷出的火焰<sup>22</sup>所形成的金刚围栏。

在念诵到「吽」的时候，有些传统是要放一滴香水，或是放一把花瓣在曼达盘的中央，但是自宗没有这样的传统。同样地，还有一些观想法认为，要观想须弥山等等分别从各个种子字所形成，在这里则是一观想，一切刹那间同时就呈现了。

要依序不错乱地结合念诵〈献曼达文〉与观想文义。在大海中央有一座四方形的须弥山，下面有四层并且越往上越宽广。东面是水晶材质，南面是琉璃材质，西面是红宝石材质，北面是绿宝石材质。四周有湖泊、天空以及陆地，反映著每一面的色泽。

围绕在须弥山四周的是七重金山，有持双山、持轴山、担木山、善见山、马耳山、障碍山以及持地山。从最靠近须弥山的那一重山开始算起，每一重的高度都递次减半。七重金山以四方形的形态围绕著须弥山，其间散布著湖泊，湖泊当中充满著八功德水，遍满如意宝等等龙族的各种财宝。

<sup>22</sup> 南方大海中一烈马口中喷出的火焰。



དེའི་ཕྱི་རོལ་ཤར་དུ་ལུས་འབགས་པོའི་གླིང་དཀར་པོ་རྩེ་གསལ་ལྟོར་འཇམ་བུའི་  
 གླིང་སྟོན་པོ་སོགས། ལུབ་བ་ལོངས་སྟོན་དམར་པོ་རྩེ་པོ། ལྷན་སྐྱེ་སྟོན་  
 ལྷན་གྲུབ་བཞིའི་དབྱིབས་ཅན་པོ་སོའི་གླིང་གཡོག་གཉིས་རེ་གཡས་གཡོན་  
 ཏུ་འཁོད་པའང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཙོ་བོ་དང་མཚུངས་པ། གླིང་དེ་དག་གི་  
 བང་དང་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་། བར་སྐང་གི་ཆ་ལ་སོགས་པར། རྩོ་རྩེ་པ་ལམ། རྒྱུ་རྒྱ།  
 ཞི་རྒྱ་རྩྭ་ལ། མཁུན། སྲ་ཏིག་གསེར་དབུལ། ཚུ་ཤེལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རི་པོ།

དགོས་འདོད་ཆར་བཞིན་ཏུ་འབེབས་པའི་དབག་བསམ་སྟོན་ཤིང་གི་ནགས་  
 ཆལ། སྐྱ་ཉག་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་ཅི་འདོད་འབྱུང་བའི་འདོད་འཛོའི་བའི་ལྷ། བཤེས་  
 པ་སེལ་ཞིང་ཟད་མི་ཤེས་པ་མ་རྩོས་པའི་ལོ་ཏོག །རྩེ་རྩེ་བོའི་གསེར་ལས་  
 གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩེབས་སྟོང་པ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རྣམ་གསལ་ཞིང་དབག་  
 ཆད་དུ་མར་འདོད་དགའི་ཆར་བ་འབེབས་པའི་ལོ་རྒྱུ་རྒྱར་བརྒྱན། ལུང་མེད་  
 ཀྱི་ལོན་ཏན་སྐམ་ཚུ་ཅ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བཙུན་པོ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་པ། གཟུགས་  
 དང་སྟོ་སྟོས་ལུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་ས་འོག་གི་གཏེར་མཚོང་བའི་སྟོན་པོ། ལམ་མཁར་  
 རོགས་མེད་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡན་ལག་བདུན་པོ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་སྐང་ཆེན་ཐལ་  
 ཀར་གསེར་གྱི་བྱ་བས་གཡོགས་པ། རྩོ་སྐད་གཅིག་གིས་གླིང་བཞི་འཁོར་བའི་  
 ཉ་མཚོག་སྐྱ་མདོག་སྐྱ་བུའི་མགྱིན་འབྲ། སྐྱ་ཅལ་བུག་ཚུ་ཅ་བཞིར་རང་དབང་  
 རོབ་པའི་དམག་དཔོན་ཉེ་རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་བདུན།

在七重金山与湖泊之外，东边是白色半圆形的东胜身洲，南  
 边是蓝色梯形的南瞻部洲，西边是红色圆形的西牛货洲，北  
 边是绿色四方形的北俱卢洲。以上每一大洲的左右各有著两  
 小洲，每一个小洲的颜色和形状都和主要的大洲一模一样。

这些大洲、小洲里面和须弥山上以及虚空中，有由钻石、琉  
 璃、蓝宝石、绿宝石、珍珠、黄金、银和水晶等所聚成的宝  
 山。

有如意宝树森林，所有想要的东西，都会从树上像下雨一样  
 地落下来。有满愿宝牛，所有想到的东西，都会从宝牛的每  
 一个毛孔中涌现出来。有自生稻，能消除饥饿且生生不息。

有千辐轮宝，由瞻部河的金子所铸成。有八角如意宝，有如  
 日光一般光芒万丈，经好几由旬，降下满足所有愿望的雨。  
 有悦意的后妃宝，具备女性的三十二种功德。有大臣宝，身  
 形、智慧过人，能看见埋在地下的宝藏。有大象宝，是七只  
 强健且佩戴著网状金饰的纯白大象，能无碍地走在天上。有  
 马宝，一个上午就能环绕四大洲一圈，毛色有如孔雀颈。有  
 将军宝，精通六十四种技能。以上是七政宝。

དབང་སྲོན་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ཟད་མི་ཤེས་པར་འཛོལ་འཛིན་གཏོང་ཆེན་  
 མོའི་བྱམ་པ། སླེག་མོ་དཀར་མོ་ལག་གཉིས་དོ་རྩི་ཁྱ་ཚུར་དཀྱར་བརྟེན་པ། སྤང་  
 བ་མ་སེར་མོ་མེ་ཉོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྤང་བ་འཛིན་པ། ལྷ་མ་དཀར་དམར་མི་ཚི་  
 འཛིན་པ། གར་མ་ལྷང་གྲུ་གར་བྱེད་པ། མེ་ཉོག་མ་སེར་མོ་མེ་ཉོག་གི་ཚུན་པོ།  
 གཏུག་སྲོས་མ་སྲོན་མོ་སྲོས་སྲོད། མར་མེ་མ་དམར་སྐྱ་མར་མེ། དྲི་ཆབ་མ་ལྷང་  
 གྲུ་དྲི་བཟང་ཚུས་གང་བའི་དྲུང་ཚོས་བསྐྱམས་པ། བྱང་ཤར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཉི་མ་  
 མེ་ཤེལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་འབར་བ། ལྷོ་བྱུང་གྱི་ནམ་མཁའ་རྩ་  
 བ་ཚུ་ཤེལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསིལ་བའི་དང་དང་ལྡན་པ། གཟའ་སྐར་གྱི་ཕོ་བྲང་  
 རང་འོད་སྲོ་བ་དུ་མ།

རི་རབ་གྱི་སྤྲོད་དབུས་སུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་། ཉེ་དབང་གི་གྲོང་ཁྱེར་  
 ལྷ་ན་ལྷུག །སློབ་པ་བཞིར་ཤིང་ཉ་སྣ་ཚོགས་སོགས་སྤྱེད་ཆམ་བཞི། ཡོངས་  
 འདུ་ས་བརྗོལ་སོགས་སྲོན་ཤིང་། ཨར་མོ་ནིག་འདྲའི་དོ་ལེབ། ཚོས་བཟང་སྤྲའི་  
 འདུན་པ། དེའི་སྤྲོད་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རིམ་བར་གྱེན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྲིན་ལ་  
 བརྟེན་བའི་འཕམ་བྲམ་དང་དགའ་ལྡན་སོགས་སྤྲའི་གནས་དང་ཡོ་བྱད་གྱི་བཞོད་  
 བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ།

དེ་དག་གི་སྤྲོད་འོག་བར་མཚམས་རྣམས་སུ། རིན་པོ་ཆེའི་གཏུགས། གསེར་  
 ཉ། བྱམ་པ། བསྐྱེད་དུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ། དཔལ་ལེན། རྒྱལ་མཚན། འཁོར་

还有钜藏瓶，会无尽地涌出蓝宝石等七种珍宝。有白色的嬉女，双手握金刚拳置於胯部二侧。有黄色的鬘女，手上拿著花朵以及珍宝的珠鬘。有白红色的歌女，手上拿著琵琶。有绿色的舞女，正在跳著舞蹈。有黄色的花女，手捧著花束。有蓝色的香女，手捧著香炉。有粉红色的灯女，拿著油灯。有绿色的涂香女，拿著充满香水的法螺。

东北方的天上有太阳的火晶坛城，光芒万丈。西南方的天上有月亮的水晶坛城，清新凉爽。还有许多星星的宫殿，放射著自己的光芒。

在须弥山顶的中央，有全胜宫<sup>23</sup>、帝释天的善见城，四边则有各种车辆汇聚的众车苑等等四个林苑，还有大香树等等宝树<sup>24</sup>、神石<sup>25</sup>、善法堂<sup>26</sup>，在这之上的天空有珍宝云彩，云彩上面是没有征战且歌舞升平的天人住处，那儿遍满著无量的资财。

在这上上下下的天界之间，有八吉祥宝：宝伞、金鱼、宝瓶、莲花、右旋的海螺、宝结、宝幢、法轮；八吉祥物：宝镜、

<sup>23</sup> 全胜宫：帝释的宫殿。  
<sup>24</sup> 大香树：三十三天善见城外的东北方，诸天汇聚的如意树。  
<sup>25</sup> 神石：三十三天的神石，约藏制容量单位一合大小的黑色天然六方石子。  
<sup>26</sup> 善法堂：帝释的住处。

མོ་སྟེ་བཟ་ཤེས་པའི་རྟགས་བརྒྱད། མེ་མོང་། མི་མི། འུང་དཀར། གི་ཚི། འུམ།  
 བེལ། རོ། ལུངས་དཀར་བཅས་བཟ་ཤེས་པའི་རྟགས་བརྒྱད། རིན་པོ་ཆེའི་མལ་  
 ཆ། མི། ལྷན། རལ་གྱི། མཆིལ་ལྷན། ལྷུལ་ལྷན། གོས་བཅས་ཉེ་བའི་རིན་པོ་  
 ཆེ་བའུན།

བཟང་པོ་འུམ་སོགས་ནད་སེལ་སྤྲོན་གྱི་རིགས་དུ་མ། བཅུད་ལེན་དང་གྲུབ་པའི་  
 རྟེན། བའུད་ཅིའི་བཅུད་དང་གྲུབ་པ་བཟང་པོ་སོགས་ཆེ་བམིང་བའི་རྟེན་གྱི་བྱེ་  
 བལ། །རལ་གྱི། འུམ། བི་ཚི། རོལ་པོ་སོགས་ཤེས་རབ་དང་སྤྲོན་གྲགས་སྤྱིད་  
 པའི་རྟེན། འཇའ་འོད་མེ་ཉོག་གི་ཆར། སྤོས་ཚུའི་རྫིང་བུ། བརྒྱའི་ནགས་ཆལ།  
 ལྷུལ་པའི་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་རོ་མཚར་བའི་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད། གཟུགས་  
 ལྷ་འི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ། རིམ་གྱོ་བ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དུ་མ། མདོར་  
 བ་ལྷ་མའི་དཔལ་འབྱོར་མ་ཚང་བ་མེད་པས་སྤུར་བུར་བཀའ་བ་དང་། ལྷོགས་  
 བཅུ་ན་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཚོད་པའི་བྱེ་བལ་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་  
 གུང་སྤོས་སྤང་སྟེ་འབུལ།

སྤིང་བཞི་རི་རབ་སོགས་དེ་འབྲ་བ་བྱེ་བ་ལྷག་བརྒྱ་སྟེ་དུང་སྤུར་བཅུ་ལ་སྤོང་  
 གསུམ་འཇིག་རྟེན་ཟེད། དེ་འབྲ་བ་གྲངས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་གུང་  
 གུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཚོད་སྤྲིན་གྱིས་བཀའ་བ་དང་། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་ཡོངས་སྤོད་པ་མ་གཉེན་འབྲེལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བཅས་

黄丹<sup>27</sup>、白海螺、结石宝<sup>28</sup>、百节草、频罗果<sup>29</sup>、酸乳酪、  
 芥子；七宝寝具：宝床、宝垫、宝剑、宝鞋、蛇皮、宝衣这  
 七种安寝的宝物。

还有六善妙等许多消除病痛的各种药材、精华物、成就物、  
 甘露精髓、善妙宝瓶等等延年益寿的物品，以及宝剑、经书、  
 琵琶、乐器等生起智慧以及名声的物品。也有彩虹光芒的花  
 雨、香水盈满的池子、莲花园、幻化的神鸟和动物等等稀有  
 珍贵的供品，以及色、声、香、味、触等等的五妙欲，还有  
 众多天人与天女侍从。总之，一应俱全地将天人所有的富贵  
 以及十方没有主人的一切供品，用意念去供养。

十亿个四大洲与须弥山所组成的世界，才构成一个三千大千  
 世界。像这样无数的一切国土都遍满著普贤供养云，将自他  
 一切众生的身体、财富、父母、亲友、善业等一切，毫无保  
 留地献给上师和三宝，并且为了能证悟菩提没有障碍，以及  
 此生获得大手印最殊胜的成就而祈愿。就这样供堆不离手地  
 观想供养，并且心中不间断地一再祈愿。

<sup>27</sup> 黄丹：朱红色的颜料。

<sup>28</sup> 结石宝：内脏的结石，是一味药材，在人体中叫做人黄，象体中是象黄，马体  
 中是马宝，由土石变化的是石中黄。

<sup>29</sup> 频罗果：葫芦之类的植物，壳可以做器皿。

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་མ་དགོན་མཚོག་ལ་སྣོས་བ་མེད་བར་སྤུལ་ནས། བྱང་  
ཚུབ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་བ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་སོ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཚེ་  
འདི་ཉིད་དུ་ཐོབ་པའི་སྣོན་ལམ་གདབ། དེ་ལྟར་ཚོམ་བྱ་དང་ལག་བ་མི་འབྲལ་  
བར་དམིགས་པས་འབྲལ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་སྣོན་ལམ་ཡང་ཡང་བར་མ་ཆད་དུ་བྱ།

བསྐྱར་བལྟ་བས་ཀྱི་ཚེ་དམིགས་བ་མང་སོ་སྣོས་མི་སྣོགས་ན་ས་གཞི་སྣོགས་  
རི་རི་རབ་སྐྱིད་བཞི་ཉི་ལྷ་བཅས་གསལ་ཐེབས་ངེས་ཀྱིས་ཞིང་ཁམས་དེ་དང་  
ནམ་མཁས་གང་ཁྱབ་མཚོད་བས་བཀའ་སྟེ་སྤུལ་ཡོད་སྣོས་པའི་མོས་བ་ཅམ་  
བྱ། ཚོམ་བྱ་ལྟ་མ་ནས་སོ་བདུན་མའི་བར་རྒྱས་བསྐྱེས་ཅི་རིགས་ཡོད་བ་ལས་  
འདིར་སོ་བདུན་མ་མཛད་ཅིང་བཀོད་སྤྱུགས་མཚོང་བརྒྱད་ལས་ཤེས་དགོས།  
གངས་གསོག་པའི་ཚེ་ཚོམ་བྱ་བདུན་མ་ཁ་རྒྱང་ཡིན།

མཐར་སྐྱེ་བ་པའི་མཚུལ་དུ་བསྐྱོམས་པའི་མཚོད་ཡུལ་རྣམས་ལས་འོད་འཕྲོས་  
བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་བས་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སྤྱ་  
རྩོགས། ལྟ་རྣམས་འོད་དུ་ལྷེ་རང་ལ་ཐེམ་བར་བསམ། དག་བ་བསྟོ།

ཚོགས་གཉིས་རྩོགས་པའི་རྟགས་དངོས་ཉམས་མེ་ལམ་དུ་འབྱུང་ཚུལ་གཞུང་  
དུ་གསལ། བྱང་བར་སྣོ་སྣོ་ཚོས་ལ་ལྷགས་འབྱུང་དུ་འཕྲོ། ཚོས་བཞིན་གྱི་བྱ་བ་  
འབད་མེད་དུ་གྲུབ་ན་རྟགས་ཡང་དག་བ་ཡིན་འདུག་གོ།

如此一再重复时，如果因为观想得太多而觉得力不从心的话，只要去想像自己想得清楚的大地、须弥山、铁围山、四大洲、日、月，并且观想所有供品遍满虚空而作供养。

献曼达从五供堆到三十七供，有各种广略的不同方式，这里的三十七供实行方法，需要真正看到实际传统的作法，才会知道如何实行。而计算次数时，只要作七供就可以了。

最後，要观想在坛城曼达上的供养境，放射出光芒照射至我等一切众生，使我和一切众生圆满二资粮，想像所有本尊圣众化光融入自身，然後作回向。

二资粮圆满的徵兆，会在实际、觉受或梦境中出现，这在经典中都有详细的说明。尤其，心会自然地趋向佛法，而且如法的行持将自然不费力地生起，这就是资粮圆满的真实徵兆。

། འཕྲོས་དོན་རྩུབ་ཟད་བཤད་ན། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་ཚད་ལྡན་ཞིག་སྐྱེས་  
 བ་ཚོགས་གསོག་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ཡང་། སྒོན་གྱི་  
 བསགས་རྒྱབ་ཞིག་མེད་པར་སྒོམ་ཚད་ལྡན་མི་སྐྱེ། བསགས་རྒྱབ་དང་ལས་  
 འཕྲོ་ཡོད་པ་རེ་རེ་ཅམ་ལས་མེད། ཚོས་སྒོར་བྱུགས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཚད་ལ་  
 དགོ་བའི་བག་ཆགས་རེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱང་མེ་སྟག་སྒྲ་མོ་ལ་  
 རྒྱན་མེད་ན་འབར་དཀའ་བ་བཞིན་ཏུ་འབྲལ་དུ་སང་མི་བྱས། དགོ་ཅ་མ་སང་  
 བར་དུ་ཉམས་ཉོགས་མི་སྐྱེ། རྩུབ་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་མི་འགོ་བས་དགོ་  
 ཅ་ཁྱད་པར་ཅན་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དེས་སྤར་གྱི་བག་ཆགས་སང་བའི་རྒྱན་  
 རྱེད་ཅིང་། འབྲལ་དུ་རྒྱད་སྟོན་ནས་ཉམས་སྐྱོང་རྒྱབས་ཆེན་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །

གསལ་རྒྱུའི་ཚོགས་དེ་ཡང་། སེམས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཚོགས་གསུམ་དུ་  
 གསུངས་ཏེ། སྐྱིན་པ་དང་། ཐབས་དང་། སྒོན་ལམ་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་  
 ཚོགས། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུས་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས།  
 བསམ་གཏན། ཤེས་རབ། ལྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་  
 མོ། །མདོ་ལས་ཚོགས་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། སྐྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་  
 བསོད་ནམས། ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས། བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་བསམ་  
 གཏན་གསུམ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་ཀྱིས་མ་ཟེན་ན་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་ལས་ཡིན་པས་མཐོ་རིས་  
 ལས་ཐར་པའི་རྒྱ་རུ་མི་འགོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་

### 一些引伸的说明

如果生起合格的大手印修持，一切的积福、净障都已经包含在其中。如果不曾积聚二资粮，就不可能产生合乎标准的大手印修持。然而，能够具足二资粮或是有大善根的人是少之又少。已经进入佛门而且对佛法获得一些信心的人，虽然心中是有一些善的习气，但这就像小小的火花，在没有助力之下难以成为火焰一样，微小的善根无法在一瞬间苏醒。

在善根还未醒觉之前，觉证是无法生起的，就算生起了一点点，也不会增长。因此殊胜的善根之所以显发，主要是因为过去习气的苏醒，所以才能够在突然之间成熟而生起强烈的觉受。

### 必须积聚的资粮

在《菩萨十地论》中说：「资粮有三种。」布施、方便、祈愿是福德资粮，持戒、忍辱、精进是戒德资粮，禅定、智慧、力、本智是智德资粮。经典中则说：「有二资粮。」布施、持戒是福德资粮，般若是智慧资粮，而忍辱、精进、禅定三者都包含在这二种资粮当中。

从事以上的一切善行时，如果没有带著菩提心，就是属于福德同分业，只能投生善趣，不会成为解脱的因素。若带著菩提心，则是属于解脱同分业，会成为成佛的因素。若能再加

གྱི་ལས་ཉེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲོ། དེའི་སྐྱེད་ཏུ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་  
སྣ་བས་ཟེན་ན་ཟག་མེད་གྱི་ཚོགས་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དངོས་  
ཡིན།

དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་ཟས་གོས་ཡོ་བྱད་ཡི་གེ་འདི་  
བའི་སྣལ་ཤོག་ཚུན་ཆད་ཅི་སྟོགས་ཅི་འབྲོར། མ་ནའང་སློང་མོ་བ་ཁ་སྟོང་ཏུ་  
མི་མངགས་ཅམ་རེ་སྤྱིན། སྤྱིས་ནས་འཁོར་ཡོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སོགས་  
བརྩུང་ལ་ལུས་ཡོངས་སློང་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་སྦྲུམ་པར་བྱ། མི་འདྲིགས་པའི་  
སྤྱིན་པ་ནད་ལ་སྦྲུན། གདོན་ལ་སྤྱད་བ། གཡང་ས་ལམ་སྟོན། འདྲིགས་སར་  
སྤྱེལ་མ། སྤྱུབ་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་བར་གཅོད་རྒྱུ་བ། ཆད་པས་གཅོད་པ་  
དང་དག་རྒྱུན་གཅན་གཟན་འབྱུང་བཞིའི་གཞོན་པ་ལས་བསྐྱབ་པ་སོགས་དངོས་  
སྤྱི་ཅི་སྟོགས་ལག་ལེན་ཏུ་བཏབ། རྗེས་ནས་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཚུན་ཆད་  
སློབ་རུས་པའི་སྟོན་ལས་གདབ། ཚོས་གྱི་སྤྱིན་པ་རང་ལ་ཚོས་བཤད་པའི་རུས་  
པ་ཡོད་ན་རྟེན་བཀའ་ལ་མི་སྣ་བར་ང་རྒྱལ་མེད་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་  
ཐུག་ཏུ་གཞན་ལ་པན་སོགས་ངེས་པའི་ཚོས་ཅི་སྟོགས་བཤད། མི་རུས་ན་མི་  
དང་མི་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚོས་བཤད་པར་མོས་ཉེ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་  
གསུངས་བསྐྱབ། །

上三轮清净的见地，则是积聚了无漏资粮，这才是真正证悟  
菩提的方法。

布施有三种：

- 一、财施：尽己所能地布施食物、衣服、用具、写字的墨水和纸张，至少也不要让乞丐空手而回，并且要想著：「将来我成为转轮圣王之後，要布施出自己的身体和一切财富。」
- 二、无畏施：尽量做到直接给予生病的人医药，给遭遇非人〔侵扰〕的人保护，为身处险处的人指引道路，护送身处恐怖之地的人，为人消除修行和持戒的障碍，保护别人免於法律的刑罚、敌人、强盗、野兽以及四大灾害，之後要祈愿甚至能够救离所有恶道的痛苦。
- 三、法施：自己若有说法的能力，就不要冀求敬奉承侍，要没有我慢心地尽量去讲说确定在暂时和长远上能利益别人的法。若没有说法的能力，也要怀著乐意为人与非人说法的心意，口中放声念诵佛陀说的经典和咒语。

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ། ཉེས་སྲོད་སྤོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགེ་བ་བརྩ་  
 སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། སྤོམ་བ་གསུམ་གྱི་བཅས་ལགལ་  
 སོགས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐམས་ཅད་སྲོག་ལྟར་བཅའ། དགེ་བ་ཚོས་  
 ལྟན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དགེ་བ་སྣ་དེ་ཅེས་ལ་ཐོད་གཏུགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྲོགས་  
 སྤོར་མོ་ནས་ལག་ལེན་ཏུ་ཐེབས་པ་རྣམས་ལག་ལེན་ཏུ་གདབ། མ་ཐེབས་པ་  
 རྣམས་ལའང་ནམ་ཞིག་འགྲུབ་པའི་སློན་ལམ་གདབ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་སྲིན་ཆད་གཞན་ལ་པན་བ་འགྲུབ་ཏུ་  
 རུང་བ་ཅི་རུས་བསྐྱབ། མི་འགྲུབ་པ་རྣམས་ལའང་སློན་ལམ་རྒྱབས་ཆེན་གདབ་  
 དགོས། རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་སྲོད་གིས་མ་གོས་པ་ཁོ་ནས་མི་ཚོག།

བཟོད་པ་ལའང་གསུམ། གཞན་གྱི་ཚོག་རན་དེག་བརྟུང་འཕྲོག་བཅོམ་སོགས་  
 གཞོད་པ་ལ་རི་མི་སྤུམ་པའི་བཟོད་པ། ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཚེ་མཐུན་རྒྱུན་མི་  
 འཛོམས་པ་དང་། ར་ཆ་སྟོགས་སྟོམ། རལ་དུབ་ཐང་ཆད་ལ་མི་ལྟོས་པ་སྐྱག་  
 བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ལྷགས་གྱི་ཐབས་མཁས་ཟབ་མོ་དང་། སངས་  
 རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་མཛད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། སྤོར་ཉིད་སྤོས་བལ་གྱི་དོན་  
 སོགས་ལ་མི་སྐྱག་པར་སྤོར་རྒྱུད་རུས་པ་ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་  
 བ་བཅས་བསྟོམ།

持戒有三种：

- 一、摄律仪戒：对于十不善业等自性罪以及毁犯三乘戒律的遮罪等这一切罪过，要如保护性命一样地去守护，不至违犯。
- 二、摄善法戒：不要只局限於某一种善行，要能够全面去实践那些可以做到的善行，对于没有做到的善行，也要祈愿有朝一日能够达成。
- 三、饶益有情戒：在发起菩提心之後，如果能够做到，就要尽可能地去利益他人，对于无法做到的，也要发起将来能做到的广大宏愿。光只是做到自己不犯堕罪，这是不够的。

忍辱有三种：

- 一、耐怨害忍：能够忍受他人的辱骂、鞭打、掠夺等等伤害。
- 二、安受苦忍：在修行的时候，能够不顾条件不足、生病、饥饿、口渴、疲劳等痛苦。
- 三、谛察法忍：对于咒语的甚深善巧、佛陀的广大事业、空性离戏的道理等等，能够没有恐惧并且能够接受。

要去修持以上的忍辱。

བཙུག་ལྷན་པ་ལ་གསུམ། དགེ་བའི་རིགས་ལྔ་མོ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་མ་བྱས་ཀྱང་ཚོག་  
སྟེན་པའི་བྱེད་གསོད་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་ཅམ་སྐྱབ་མི་བྱས་སྟེན་པའི་ཞུས་  
བ་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་པར་དགེ་བ་ལ་སློབ་པའི་སེམས་དབང་མི་ཞུས་བ་གོ་ཆའི་  
བཙུག་ལྷན་པ། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་མཐར་མ་སློབ་པར་དུ་སྟོམ་  
ལས་མི་བྱེད་པ་སློབ་པའི་བཙུག་ལྷན་པ། དང་པོ་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་འབྲས་  
བུ་མ་ཐོབ་པར་དུ་དོན་ཉགས་པའ་ཡོན་འཕམ་ལ་དུ་མ་བྱུང་བུང་ངང་ཐུང་མི་བྱེད་  
པར་དཀའ་བ་རེ་ཆེར་སློབ་པ་སྐྱར་མི་སློབ་པའི་བཙུག་ལྷན་པ་རྣམས་བཅས།

བསམ་གཏན་ལ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་  
གནས་པའི་བསམ་གཏན། མདོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་མདོན་  
པར་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་  
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་ཀའང་ཞི་གནས་སློབ་དང་བལ་བ་  
ཞིག་ལ་བསྟེན་དགོས། ཞི་གནས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་རྩ་  
བ་རྩལ་སེམས་ཞིག་མ་བྱུང་ཐབས་མེད། དེའི་རྒྱ་སེམས་དབེན་དགོས། དེ་ཡང་  
ལུས་དབེན་ལས་འབྱུང་། དེ་ཡང་དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལས་འབྱུང་། དེའི་  
རྒྱར་འདོད་པ་རྩུང་བ་དགོས། དེ་ཡང་ཟས་གོས་གནས་མལ་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་  
ཚོག་ཤེས་པ་སྟེ། མདོན་ན་ཞི་གནས་གྱི་རྩ་བ་འདོད་རྩུང་ཚོག་ཤེས་ལ་ཐུག་གོ།

精进有三种：

- 一、披甲精进：不轻视微小的善事，认为不做也行，也不对大善事心怀胆怯，认为自己做不到。带著欢喜心以及勇敢的心行善。
- 二、摄善精进：行善之时要坚持到底，绝不怠惰。
- 三、利乐精进：一旦开始从事任何善行，在获得结果之前，就算暖兆<sup>30</sup>等有益的徵象都不曾短暂生起过，也不会因此而急躁，并且会更加努力。

要努力地精进。

禅定 [ 有三种 ]：

- 一、安在静虑：身心轻安，此生安乐。
- 二、引发静虑：成就神通感应等功德。
- 三、办事静虑：以禅定的力量利益众生。

以上三种禅定，要建立在没有过失的止禅基础上。止的禅修是一切功德的基础，一定要打下这样的根基，这个基础是不可或缺的。在进行止修之前，需要先让心静，心静来自於身静，身静来自於杂事活动少，杂事少来自於少欲，少欲来自对食物、衣著、住处简朴等感到知足。总之，止修的根源在於少欲知足。

<sup>30</sup> 暖兆：修持有进展的成就或通达的征兆。



ཤེས་རབ་ལའང་། གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ཚོགས་པས་དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་  
རབ། རྒྱ་ལྷན་ཉེན་ལྷེལ་ལ་བྱམ་ཚུད་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། བསྟུ་  
བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སློབ་ཀྱི་ལོ་ལྔ་དོན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བཅ། ཡང་ན་ཐོས་  
བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྟེ་དེ་དག་ཅི་རུས་གྱིས་བསྐྱབ།

དེ་ལྟར་ཚོགས་བསགས་པས་གནས་སྐབས་སུའང་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲས་དཔག་ཏུ་  
མེད་པ་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་ཚོགས་གཉིས་དང་པར་བྱིན་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་  
པའི་ཆེ་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

ཚོགས་གསོག་པ་ལ་ཡོ་བྱད་དང་ཆ་རྒྱུན་མེད་དོ་བསམ་མི་དགོས། བད་དུ་དད་  
པ་ཞིག་དང་ཤེས་རབ་ཅིག་ཡོད་ན་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཐབས་བསམ་  
གྱིས་མི་བྱུང་བ་གསུངས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཡན་  
ལག་བདུན་པ་ཁོ་ན་སྤུལ་ཡང་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པ་བཟད་ནས་ཚོགས་གཉིས་ནམ་  
མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱུང་ཡོད།

དེའང་ཕྱག་འཚམ་བ་གཅིག་སུ་ལའང་པན་ཡོན་བཅུ་གསུངས་ཏེ། མདོག་བཟང་  
མཛེས་དང་ཚིག་བཅུན་དང་། །འཁོར་རྣམས་ཟིལ་གཞོན་ལྷ་མི་དགའ། །དམ་པ་  
དང་འགྲོགས་གཟི་བརྗིད་ཆེ། །ལོངས་སྟོད་མཐོ་རིས་ཐར་བ་ཐོབ། །ཅེས་དང་།

智慧 [ 有三种 ] :

- 一、[ 无相智 : ] 了悟实相空性，因而了知胜义谛的智慧。
- 二、[ 受用法乐智 : ] 彻知因果缘起，了知世俗谛的智慧。
- 三、[ 成熟有情智 : ] 透过四摄法而了知 [ 如何 ] 利益众生的智慧。

此外，智慧度有闻慧、思慧、修慧三种，要努力去达成这些智慧。

如此积聚资粮後，会产生暂时的无量天人福乐果报，当究竟圆满了二资粮以及六度波罗蜜的时候，就是成就了遍知一切的佛果。

[ 积聚资粮的功德 ]

在积聚资粮上，不要去想自己资财条件不足，经典说：「只要有信心和智慧，就会有数量不可思议之多的积聚福德的方法。」发起菩提心後，就算只是做七支供养，也能够净除所有覆障，积聚等同虚空般广大的二资粮。

此外，教导说顶礼一拜有十种功德：「色润相好言威肃，慑服眷众天人敬，圣者为伴威德巨，富裕高贵得解脱。」

གུས་པ་ཆེན་པོས་བྱུག་གཅིག་འཚེས་བས་ཡན་ལག་སྤྲོད་ལྡན་ས་ལ་འོན་པའི་  
རྒྱ་ཁྲོན་གྱི་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཡན་ཆད་ལ་རྩལ་སྤྲོད་པ་རབ་རི་སྟེན་ཡོད་  
པ་དེ་སྟེན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པར་  
གསུངས། དཀོན་མཆོག་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཀྱང་། གཟུགས་བཟང་བ།  
འཁོར་མང་བ་སོགས་པན་ཡོན་བཅུ་བཅུ་གསུངས་ཏེ་འདི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་  
པོ་མདོ་སྟེ་ལས་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསལ།

རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་གོང་མ་ཀུན་གྱིས་ཚོས་སྤྲོད་གཞན་མི་  
མཛད་པར་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཉིན་མཚན་ཏུ་འབྱུངས། མཉམ་མེད་  
དུགས་པོ་ཚུན་ཆད་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་ཀུན་གྱི་བྱུག་སྟོལ་ལའང་ཡོད་  
ཀྱང་རིམ་བར་བསྟན་པའི་བབ་ཡོལ་བ་ལྟ་བུའི་དེང་སང་རང་རེ་ཚོ་ལ་གཞི་ནས་  
ཚོགས་རྫོགས་དགོས་པའི་འདུན་པ་མེད།

ཅུང་ཟད་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་དད་པ་བཙོན་འབྲུས་གཉིས་ཀ་ཚུང་བས་ཚོགས་  
གསལ་ལག་ལེན་ཏུ་མ་ཐེབས་པར། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རེ་ཡོད་པ་རྩལ་གྱིས་  
གཡོགས། སྟོང་ཁམས་ཆེ་བ་ཚོས་རང་གིས་ལྷ་རྩལ་གོས་རྩལ་ཡན་ཆད་གྱི་  
ཞབས་སུ་བརྒྱུད། བརྒྱལ་ཏིང་ཐོར་དང་མཚོན་སྟེགས་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཐལ་བ་  
ཅེས་མེ་ལུས། མི་དགོས་པའི་མགོ་སྟེ་ལུས་བདར་བྱེད། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེས་ཀུན་  
ནས་བསྐྱུངས་པའི་མེ་ཏོག་གཅིག་དཀོན་མཆོག་ལ་སྤུལ་མ་སྤྲོད། ཡན་ལག་  
བདུན་པ་ཚར་གཅིག་བཏོན་མ་སྤྲོད་བར་རང་རེ་ལ་བསོད་ནམས་མི་འདུག་ཟེར་

经典说：「若能带著极大的虔诚恭敬之心顶礼一拜，就能多  
次生为转轮圣王，其次数等同五体投地时，所接触到的广阔  
黄金大地的范围中所有的微尘数。」也说：「仅只是向三宝  
双手合十，也能够获得相好、许多眷众围绕等十种功德。」  
在《分别因缘经》中有非常多相关的详细解说。

噶当派的祖师大都不做其他的法行，只是日夜专心致力在修  
持七支供养上，无比达波拉杰之後的噶举祖师们也都有这样  
的传统。但是近来，教法日渐式微，我们连想要圆满积聚资  
粮的想望都没有了。

就算有一点想要积聚资粮的心，也因为信心和精进都很薄  
弱，以至於积聚不到资粮。自己有一点身、语、意的所依  
[佛像、经书、佛塔]，也让其蒙上灰尘，一些粗心大意的人，  
甚至将这些圣物放在自己的破帽、破衣上以及放在脚下。虽  
然难得有人会有些供灯与供桌，却让其蒙上了尘埃。能够花  
时间在自己的梳妆打扮上，从不曾真正带著空性和慈悲去献  
一朵花给三宝。还有人连一次七支供养都没念过，却说自己  
没有福报功德，这样怎麼可能得到福德呢？经典说：「福德  
的因，就是必须积聚资粮。」

བ་གདའ་སྟེ། བསོད་ནམས་གང་ནས་ཡོང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཚོགས་  
བསག་དགོས་པ་གསུངས།

ཐ་ན་ནས་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཟ་ཉན་པ་དེ་རང་གིས་ཟ། ཟ་མ་ཉན་པ་དེས་མཚོན་  
ནས་བྱེད། གསེར་དངུལ་དར་ཟབ་རྟ་སྤྲུགས་སོགས་མི་མོངས་པ་ཡོད་བཞིན་ཏུ།  
བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཟེན་ཆེན་ཏེ། །མཚོན་པའི་ལོ་རྒྱུ་གཞན་བདག་  
ལ་ཅང་མ་མཆིས། །ཟེར་ནས་མར་མེ་ཀོང་རྒྱུང་གང་དང་། །ཞལ་ཟས་མཚུབ་མོ་  
ཅམ་རེ་མཚོན་པར་རྫོམས་ཏེ་དཀོན་མཚོག་ལ་རྒྱན་བཏང་བ་ཀྱན་ལ་བསོད་  
ནམས་འོང་བ་ཨི་འདུག། །དེས་ན་འཕྱོར་ཚད་ཀྱི་ཚོགས་རེ་གསོག་པ་འདི་ཅིས་  
ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་གདའ།

ཚོགས་གསོག་པ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལས་ཟབ་པ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ཏུ་མ་  
གསུངས། དེའང་ཕྱག་འཚལ་བ་ལས་ཀྱང་མཚོན་པ། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲིག་  
བཤགས། དེ་ལས་ཀྱང་ཡི་རངས་སོགས་སྲ་མ་སྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་བསོད་ནམས་  
ཆེ། འདོན་རྒྱ་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་བྱེད་རང་གི་རྫོང་དང་སྤྱད་ཚོག་ །དོན་བསམ་རྒྱ་  
དེ་གཞན་ཆེ། ཚོག་ཤར་ཅམ་རང་མགོ་རང་གཡོགས་ཡིན།

མཚོན་པའི་སྐབས་སུ་ལག་ནར་གྱིས་བརྒྱུང་བའི་མཚོན་པ་ཞིག་ལ་མཚུལ་ལས་  
བསོད་ནམས་ཆེ་བ་མེད་གསུངས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ཆ་ཤས་ཀྱང་ཚང་  
བས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་ཡོན་ཀྱང་ཤུགས་ལས་འབྱུང་། མཚུལ་སུལ་བའི་པན་

更糟糕的是有一粒可以吃的米就会自己吃掉，坏了不能吃的米，就拿去供养。已经拥有金子、银子、绸缎、马牛等财物，并不匮乏，却说：「福薄我贫穷，无馀堪供财。」<sup>31</sup>然後只是供养一小盏油灯，一小指头大小食物，还觉得自己做了供养。像这样欺骗三宝的人，能有福报吗？因此，符合自己财力地去积聚资粮是非常重要的。

在积聚资粮方面，除了七支供养之外，显密经典中没有提到比这还深妙的方法了，而且七支供养是一项比一项功德大：比顶礼更有功德的是供养，比供养更有功德的是忏悔，比忏悔更有功德的是随喜等等，以此类推。

不论是念诵短版的或长版的〈七支供养文〉，都可随自己喜欢去念诵，重点在於要思维其意义，如果只是念诵文字，那真是自我欺骗。

在供养的时候，经典说：「顺手的供养中，献曼达的功德是最大的。」献曼达包含了六度波罗蜜的每一个部分，而且也自然带有一切六度的利益。

<sup>31</sup> 出自《入菩萨行论·第二忏悔罪业品》，如石法师译。

ཡོན་དབག་ཏུ་མེད་པ་གཞན་ཏུ་གསལ། མཚུལ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྟ་གནས་  
རྣམས་དང་སྤྱིར་བཞིའི་དབང་སྡུག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཁང་བྱ་བ་ཅེགས་པའི་མདོ་ལས་  
གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤུགས་ལས་ཇི་བཟང་བྱུགས་པ་དང་། མེ་ཉོག་སྤུལ་བ་  
ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བར་བསྟན།

མདོར་ན་ཚོགས་སྐྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཆེས་ཐབ་པའི་མཚུལ་ཁྲིད་ཀྱི་སྲོན་  
འགྲོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན།

ད་ལྟ་རི་ཅམ་གྱི་གཏོར་མོད་ཅན་ཏུ་རྫོམས་པ་ཀུན་ཀྱང་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབྲུམ་  
སོགས་ཀྱི་གྲངས་བཟང་བའི་འབྲུལ་བ་ལས་ཆེ་བ་མི་སྲིད། དེ་ལ་ངས་འདི་ཅམ་  
སྤུལ་སྟམ་པའི་བདག་འདི་ན་དང་སྟན་གྲགས་ཀྱི་རེ་བ་སོགས་ཇི་མ་རེ་ཡང་ཅིས་  
ཀྱང་འབྲེས། རྒྱ་མ་དེས་སྤུགས་ལ་བཏགས་འོང་བསམ་པའི་རེ་དོགས་ཞིག་ཀྱང་  
ཡོད། འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ཡང་རི་ཅམ་མང་དུང་བརྒྱ་སྟོང་ལས་ལྷག་པ་ནི་མེད།

མཚུལ་ནི་སྤྱི་སྟོན་ནང་བཅུད་ནམ་མཁས་གར་བྱབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡིན་པས་  
རྒྱ་ཆེ། ང་ཡིད་སྤུལ་གྱི་མཚོན་པ་སྤུལ་མཁན་ཡིན་བསམ་པའི་ང་རྒྱལ་སོགས་  
ཇི་མ་ཡང་མེད། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱིས་སྤུགས་ལ་བཏགས་མི་བཏགས་ཀྱི་  
རེ་དོགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་། སྤུགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་དཀོན་མཚོག་ལ་དམིགས་  
ནས་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཚོགས་མི་  
རྫོགས་ཀ་མེད་ཡིན་པས་ནན་ཏན་ཏུ་བྱའོ། །

有关献曼达的无量利益，在其他地方有清楚的说明。《楼阁经》中就说：「只是献曼达，就能统御天界和四大洲。」除此之外，也提到如果献上涂香和供花，也能因此而转生为四天王众天。

总之，献曼达是能够迅速圆满资粮的深妙法门，这也是为什么会在四加行中讲示这献曼达教导的原因。

现今一些自夸乐施的人，就算供养的东西再多，也不可能超过百、千、万、十万等数量，而且还混杂著「我供养了这麽多」的我执心，希望得到名声等等的染污心念以及希望能在上师面前得宠的希惧之心，供养的对境再怎麽多也不会超过上百、上千。

但是献曼达，包含了遍虚空的外在物质世间以及内在有情众生的所有资财，因此在供品上非常广大，没有觉得自己是一个意念供养者的我慢之心，也不会有是否能取悦三宝的希惧心。以十方四世的三宝为对象的供养，这样的供养境善妙广大，所以从任何方面来看，积聚资粮不可能不圆满，因此要努力实践。

གཞན་ཡང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བ་བཞེངས་  
ཤིང་རྙིང་བ་གསོ་བ། དག་འདུན་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱེད་པ། འབྲོར་བ་མེད་བས་  
ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱག་དར་དང་ཕྱག་བསྐོར་བྱེད་པ། བསྐོར་ཅིང་གསོལ་བ་  
འདེབས་པ། ཐ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ཉེ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་སྐྱུར་བའམ། མེ་  
ཉོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་བོར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཚད་མེད་པར་གསུངས་  
པས།

རང་རེ་རྣམས་བྱོལ་སོང་ལྟ་བུའི་དག་སྤྲིག་མི་ཤེས། ཤེས་ཀྱང་མ་ཉི་ཞོག་གཅིག་  
བཏོན་མི་རུས་པ་ཅི་བྱ་མེད་པའི་ལུས་ངན་ནི་མ་སྤངས། དལ་འབྲོར་མི་ལུས་  
ཐོབ། ཚོས་བྱ་རྒྱས་མ་བཤོལ་བའི་སྐབས་འདིར་མི་ཆེ་སྟོང་ཟད་དུ་མ་སོང་བར་  
དག་བའི་བག་ཆགས་སྣ་རེ་ཅམ་བཞག་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་གདུ། །

经典说：新建或是修复代表身、语、意的圣物以及寺院，敬侍僧伽，钱财不够就清扫或是礼绕佛寺，赞叹且祈请，乃至观想著佛陀而单手举掌，抛一朵花至空中，这些都是无量的福德。

我们不是像畜生一样，畜生不知道善恶，就算知道善恶，也是连一句六字真言也不会念，在身体和言语上什麼都做不了。我们既然已经获得了暇满的人身，在不缺修持法门的时候，就不要浪费虚度了人生。无论如何，培养一些善的习气是至关重要的。



པའི་མྱ་མ་རྣམས་སྤྲིན་ལྷུང་འཁྲིགས་པ། ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་  
 མོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྐྱོད་སྤྱང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་  
 པ་དེ་དག་གྲང་གདོད་ནས་ཡོངས་གྲུབ་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་ཏུ་བཞུགས་པར་མོས་  
 ལ་ཁ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་མོས་གྲུས། ལྷིང་ཐག་པ་ནས་གྲུས་པའི་འབྲུགས་དང་གཏུང་  
 བའི་ར་རོ་བཅས་ཏེ། རྩལ་བདག་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱི་གསལ་གདབ། འོག་མིན་  
 ཚོས་དབྱིངས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟོན་ལམ་བཅས། འབྲུག་ཆེན་བརྒྱད་  
 འདེབས་སོགས་གསོལ་འདེབས་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་འོས། མ་ནམ་བཞི་སྟོར་དང་།  
 རྩད་པར་རྗེ་དུས་མཁའ་ཀྱི་དོ་རྗེའི་གསུང་། གསོལ་འདེབས་ཚིག་རྒྱུག་པོ་ཡིད་  
 གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པར་གྲངས་བསགས།

མཐར་དཔལ་ལྡན་མྱ་མ་སོགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བར་གསོལ་བ་གདབ་པས་མཐའ་  
 བསྐྱོར་གྱི་འཁོར་རྣམས་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་བརྒྱད་པའི་མྱ་མ་ལ་ཐེམ། བརྒྱད་པའི་མྱ་མ་  
 རིམ་པར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་ནས་འོད་དུ་ལྷུ་སྟེ་ཅ་བའི་མྱ་མ་ལ་ཐེམ་པས་དཀོན་  
 མཚོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་དབྱེལ་བ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས།  
 རང་གི་སྤྲིན་མཚམས་སུ་ཐེམ། སོག་གཅོད་སོགས་ལུས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་དག་། ལུས་པའི་  
 དབང་ཐོབ། ལམ་དུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་སྐྱུ་སྐྱུ་ཐོབ་པའི་  
 སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས།

持的中间，有噶举传承祖师排坐成柱形，周围海会云集地围绕著直贡噶举、竹巴噶举、采巴噶举、达隆噶举等实修传承的成就者。此外，大圆满、那洛六法、道果、息解断境法、修心等法脉传承的上师们，有如云一般密布著。上师们的四周围绕著本尊、诸佛、菩萨、勇父、空行、护法等圣众，要想像这一切圣众本来就是圆满的无二誓言尊与智慧尊，要生起并非只是口头上的虔敬。

从内心深处带著诚挚的劲势以及殷切的呼求，清晰观想：「遍主一切事法自性者……」，再以「缘自奥明法界之宫殿……」等等来作七支供养与祈愿。并且念诵〈大手印传承祈请文〉等，不论长版的或短版的祈请文都可以。还有，要念诵〈四身祈请文〉，尤其是要一心不乱地念诵第一世大宝法王杜松虔巴的金刚语〈六句祈请文〉，并且累积次数。

最後念诵「具德正善上师诸尊众……」祈请赐予灌顶，然後观想四周围绕的圣众化为光芒，融入传承的上师众。传承上师众依次一位融入至另一位，然後化为光芒融入根本上师。由此，从本质为三宝总集的根本上师的前额，放射出白色的光芒，融射到我们自身的双眉之间，净化杀生等身体上造作的业障，由此获得瓶灌顶，被授权能够在修道的过程中观修生起次第，具有福缘成就化身果位。

དེས་རིགས་འགྲེ་སྟེ། རྒྱ་མའི་མགྲིན་པ་ནས་འོད་ཟེར་དཔར་པོ་འཕྲོས། རང་གི་མགྲིན་  
པར་ཐིམ། རྩོན་སོགས་རག་གི་སྐྱིབ་པ་དག །གསང་བའི་དབང་ཐོབ། ཅ་རྒྱུད་བརྒྱུ་  
བ་ལ་དབང་། འོངས་སྐྱ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་ཏུ་བྱས།

ཕྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་འཕྲོས། སྙིང་གར་ཐིམ། ལོག་ལྟ་སོགས་ཡིད་སྐྱིབ་  
དག །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་ལ་དབང་། ཚོས་སྐྱ་  
འགྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་ཏུ་བྱས།

གནས་གསུམ་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་དཔར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས། དཔལ་མགྲིན་  
སྙིང་གར་ཐིམ། ཤེས་སྐྱིབ་ཉོན་སྐྱིབ་སྟོམས་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐོ་གསུམ་ཆ་  
མཉམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་དག །དབང་བཞི་བ་ཐོབ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་  
སྟོམ་པ་ལ་དབང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་ཏུ་བྱས།

སྒྲར་ཡང་མོས་གྲུས་བྲག་པོ་བྱས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་སྒྲ་མ་དགྲེས་པའི་ཞལ་འཇུག་  
མདངས་དང་བཅས་ཉེ་འོད་ཀྱི་གོང་བྱར་ལྷ་ནས་རང་གི་སྐྱི་བོ་ནས་སྙིང་གར་ཐིམ། རྒྱ་  
མའི་ཕྱགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཏུ་གྱུར་པར་མོས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བར་  
མ་ཚོད་པར་སེམས་རང་བབ་བཅོས་བསྐྱེད་མེད་པའི་རང་ལ་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་  
བཞག །

依此类推，观想上师喉间放射出红色的光芒，融射到我们自身的喉间，净化妄语等言语上造作的业障，由此获得秘密灌顶，被授权能够做气脉的观修，具有福缘成就报身果位。

观想上师心间放射出蓝色的光芒，融射到我们自身的心间，净化邪见等心意上造作的业障，由此获得般若本智灌顶，被授权能够观修双运道，具有福缘成就法身果位。

观想上师的额间、喉间、心间三处一起放射出白色、红色、蓝色的光芒，光芒融射至我们自身额间、喉间和心间，净化包含著烦恼障、所知障、禅定障的身、口、意三门共同皆有的罪障，由此获得第四灌，被授权能够修持觉空不二大手印，具有福缘成就法界体性身果位。

再来，由於生起强烈虔敬的因缘，上师露出欢喜的光灿微笑，化成光团从我们头顶融入我们的心间，想像上师的心意和我们的自心合一无别，在不受分别妄念中断干扰的状态下，在自心本然无造作、无杂染当中尽可能地安住。



དེ་ལས་ལངས་ཆེ་སྒྲིབ་པ་ཅི་ཤར་གྱི་མཉམ་སྐྱེའི་རྣམ་འགྲུར་སྒྲ་ཚོགས་པ། ལྷ་ཏུ་  
གྲགས་ཚད་གསུང་གྲགས་སྒྲིབ་ལྷ་དཔེ་རང་སྒྲ། ཡིད་ཀྱི་འགྲུ་འཛིན་ཅི་བྱུང་ཅི་ཤར་དོ་  
རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྩལ་དུ་མོས་ལ་དགེ་བ་བསྒྲོ།

ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་། འགྲོ་བའི་ཆེ་གཡས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་མཁར་པད་རྒྱའི་གདན་  
ལ་སྒྲ་མ་བཞུགས་པ་ལ་བསྒྲོར་བ་བྱེད་པར་མོས། ཟ་འཐུང་གི་ཆེ་མཁུན་པར་བསྒྲ་  
དམར་པོའི་དབུས་སྒྲ་མ་བཞུགས་པ་ལ། བཟའ་བཏུང་བཏུད་ཅིར་ལུ་བས་མཚོད་  
པར་མོས། སྒྲ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་གསོལ་འདེབས། འགྲོ་འདུག་བྱ་བྱེད་སྒྲ་མཉམ་ཞབས་  
ཏོག་ཡིན་པར་བསྒྲོམ། ཉལ་བའི་ཆེ་སྤྱིང་གར་སྒྲ་མ་ཚོན་གར་བ་བཞུགས་པའི་འོད་  
ཀྱིས་ལུས་དང་གནས་ཁང་བཅས་གསལ་བར་བསྒྲོམ་ལ་དེའི་རང་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་  
བྱ། སད་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲ་མ་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་བཞུགས་པར་མོས་ལ་དད་གྲུས་དང་  
གསོལ་འདེབས་བྱ། སྤོད་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ། གནས་ཁང་དང་གོས་སོགས་  
གསར་བ་སྒྲོད་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ཕྱད་སྒྲ་མ་ལ་དངོས་སམ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་ལ་འབྲུལ།

ནད་ན་སར་སྒྲ་མཉམ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལས་བཏུད་ཅི་བཟ། ནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་  
དག །ནད་སྤྱིག་སྤྱིག་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་སུ་སྒྲ་མཉམ་བྱིན་རྒྱབས་ལས་བྱུང་བར་མོས་ལ་  
དགའ་བ་བསྒྲོམ། གདོན་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་བྱུང་ན་ཡང་སྒྲ་མཉམ་བྱིན་ལས་ཀྱི་རོལ་བ་རང་  
ལ་དགེ་བའི་སྐྱུལ་མ་མཚད་པར་མོས།

[ 下座的修持 ]

在出定之时，要想像任何生起的色相都是上师身体的各种形相，任何发出的声音都是声空「那达」<sup>32</sup>的本然之声，生起或产生任何心意的驰动与思想，都是金刚智的本自能量。最後回向功德。

在每座修法下座的期间，当走路的时候，要观想自己绕行著在右方天空莲花月垫上安坐的上师。饮食的时候，要观想自己喉咙处，有上师安坐在红莲花之中，所吃、所喝都成为甘露而作供养，一切言谄皆是祈请，一切行止作为都是对上师的承侍。睡觉的时候，要观想一寸大小的上师安住於心间，放射出光芒照亮我们全身和整个房间，在这一片光芒中安眠。醒来时，马上想像上师坐在自己头顶而生起信敬和祈请。坐下来时，也要这样去观想。当有了新房子和新衣服等等时候，不论是实质的供养或是心意的供养，第一步就要先供养给上师。

在病痛的地方，想像有一寸大小的上师流露出甘露，想像那个能够净除罪障的病痛，是因为上师的加持而来。当魔障出现时，要观想这是上师事业的化现，是上师敦促自己向善的佛行。

<sup>32</sup> 那达：代表「精华、精髓」之意。

མདོར་ན་བདེ་སྲིད་བྱུང་ན་ཡང་ཟླ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས། སྤྲུག་བཟུམ་བྱུང་ན་ཡང་ཟླ་མའི་  
སྤྲུག་སྤེར་བསྐྱོམ་ནས་མོས་གྲུས་འཕེལ་བའི་ཉེན་ཏུ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་སྤར་གཉེན་  
གཞན་ཏུ་མི་འཚོལ་བ་ནི་གནད་དམ་པའོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་འང་གོ་བབ་ནི། སྲིད་གསང་སྤྲུག་སྤོ་རྗེ་ཐེག་པ། མྱོས་རྗོགས་རིམ་  
ཀྱི་གདམས་ངག་གང་བསྐྱོམ་ཡང་ཟླ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ལམ་དུ་བྱེད་དགོས། བྱིན་  
རྒྱལ་ས་མ་ཞུགས་བར་དུ་ལམ་གཤམ་མ་རྒྱུད་ལ་མི་སྲེ། རྗོ་རྗེ་སྲོབ་དཔོན་མཚན་  
ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སྲོབ་མ་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་མོས་གྲུས་སྲིད་  
སྤར་བཅུགས་ན་ཐབས་གཞན་མེད་ཀྱང་མཚོག་སྲུབ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་  
གསུངས། ཟླ་མའི་མོས་གྲུས་མེད་བྱིན་ཚད་ཡི་དམ་རྒྱུད་སྲེ་བཞིའི་བསྐྱེད་སྐྱུབ་ཚད་  
དུ་འབྲོལ་ཡང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཅ་བ་ནས་མི་ཐོབ། སྲུབ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་  
ལའང་ཆེ་སྐྱབ་ལོར་སྐྱབ་དབང་སྤྱད་མོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་རེ་སྣོས་འཆའ་དགོས།  
དེ་དག་ཀྱང་འགའ་རེ་མི་འགྲུབ། ཅུང་ཟད་འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་དཀའ་ཚེགས་ཚེན་པོས་  
སྐྱབ་དགོས་པས་ལམ་མི་ཐབ་པ་ཡིན།

མོས་གྲུས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྲེས་ན། ལམ་གྱི་གོགས་སེལ་པོག་  
འདོན། མཚོག་སྲུབ་མོང་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་སྣོས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པས་ལམ་  
ཐབ་མོ་ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་པར་འདུག།

总之，快乐的时候，要想像是上师的加持，痛苦的时候，也  
要想像是上师的恩德，除了利用一切情况增长对上师的虔敬  
之外，不去寻求其他的所断和对治方法，这是真正的关键。

[ 以上师加持为道 ]

在这里应有的理解是：修持密咒金刚乘，尤其是修持任何圆  
满次第的口诀时，都必须要有上师的加持为道路。在尚未得  
加持之前，心中无法生起纯正的法道。经典中说：「一个能  
持守誓戒的弟子，若能对一位具德的金刚阿闍黎生起由衷的  
坚定信心，就算没有别的法门，也能获得共通与殊胜的成  
就。」若对上师没有虔敬，就算在本尊四部密续的念修上达  
到了标准，也根本不能获得殊胜成就。在共通的成就上，必  
须要仰赖长寿、财富、权势等，却有些部分仍然无法成就，  
就算成就了一些，也是要历经过巨大的艰难才能成就。这就  
是[ 所谓 ]的「非深道」。

若能毫不颠倒地在心中生起虔敬，便能消除法道上的障碍，  
发挥修持效力，能够不需要倚赖其他的方法，就能达成一切  
共通与殊胜的成就，所以这就是为什么称为「甚深道上师瑜  
伽」的原因。

སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀར་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་མེད་པ། ཁྱོད་སྤྱོད་པ། ཞེ་གནག་འཁོར་  
འཛིན་ཆེ་བ། ད་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ། རོར་རྩལ་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་  
བ། ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་མ་བསྐྱེམས་པ། རང་བསྟོན་གྱི་དཔེ་ཆ་སྤྱོད་ཆེ་བས་སྤང་  
དགོས།

ཁྱད་པར་དུ་ཅ་རྒྱུད་ཕྱག་རྒྱ། སྤྲུལ་དང་ལས་ཚོགས། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་གནད་  
རྣམས་སྤྱོ་བོ་པལ་པའི་ཁྱོད་དུ་བཤད་ཅིང་འདོམས་ཏེ། གཞན་ལ་མེད་པའི་གདམས་  
དག་ཡིན་པ་སྐད་གྱེད་ནས་གསང་སྤྲུལ་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཟབ་མོ་ཁྱོད་དུ་གྱེད། སྤྱོད་པ་  
འཛོལ་ཉོག་ཏུ་སྤྱོད། ལྟ་བུ་མཐོ་བ་སྐད་གྱེད། དཀོན་མཆོག་གི་རྩལ་དང་ལོ་ལ་ལེན་  
ཏུ་སྤྱོད། གཡོ་སྤྱོད་དང་ཚུལ་འཚོས་ཆེ། བརྒྱུད་པ་མེད་པའི་དབང་དང་མན་དག་འཆད།  
ཆང་དང་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དགའ། ལམ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པ་སྤྱོད་མི་ཤེས་པར་  
ཚོས་དང་མི་མཐུན་པ་རང་བཟོའི་ཆེད་སྤྱོད་པའི་སློབ་དཔོན་ལོ་བདུད་ཀྱི་གྲིན་གྱིས་  
རྒྱབས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་།

སློབ་མཁའ་དང་དང་པ་མེད་པ། དམ་ཚིག་མི་སྤྱད་པ། གསང་འགྲོགས་དང་ངོ་བོ་སྤོད་ཆེ་བ།  
ཁོ་སྣ་མང་བ་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གཉོགས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་  
འབྲེལ་ཟབ་པར་མི་བྱ།

སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཀྱང་དང་པ་དང་དམ་ཚིག་  
མ་ཉམས་པ། བསྐྱེད་སྤྱོད་ཐེམས་ཤིང་ལག་ལེན་ཤེས་པ། ཚོས་བརྒྱུད་ལ་ཏུ་ཅང་མི་

无论是阿闍黎和弟子，都需要断除的严重过患是：没有慈悲心，容易发怒，恶意怨恨深重，我慢骄傲，贪恋钱财和亲属，不约束身语行为，自我吹嘘等。

尤其是在世俗人中，讲说气脉、手印、咒语、事业<sup>39</sup>、甚深圆满次第的要点，并且扬言这是别人所没有的教导，将秘密的甚深见地和行持在市集群众中传播。行为放荡，口说高见，贪求三宝财物，谄取狡诈，讲授没有传承的灌顶和口诀，耽於酒色，这种不知教示无颠倒的法道，却讲说著自己编造的不如法道理，对这种受到邪魔加持的阿闍黎，任何时候都要舍弃。

弟子没有信心，不守三昧耶誓戒，喜新厌旧，阿谀逢迎，三心二意等等，对於这样的弟子，除非能够渐进地调伏其心性，不然在一开始时就不要有密切的关系。

关于上师的定义，在经典和续典中都有广泛的说明。一位上师要有不坏的信心与誓戒，能完成修念而且懂得应用，不会过度贪著世间八法，对於要向别人说的法，自己多少都要修持过。身为一个弟子，起码要有坚固的信心、能够持守誓戒以及不结交恶友。

<sup>39</sup> 指息、增、怀、诛的事业。

ཞེན་པ། གཞན་ལ་བཤད་རྒྱུ་ཚོས་དེ་ཅུང་ཟད་ཉམས་སྲུ་གྲང་བ་ཞིག་དང་། སློབ་  
མཁའ་དང་བ་བརྟན་ཞིང་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་བྱས་པ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་མི་  
འགྲོགས་པ་ཞིག་ནི་མ་མཐར་ཡང་དགོས་སོ། །

དཔོན་སློབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྟགས་པ་དེའང་དབང་ཚོས་མ་ཞུས་པའི་གོང་དུ་ཡིན་གྱི་  
དབང་ཚོས་དང་སྤྲེལ་ཟེན་ནས་པམ་བ་བཞི་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་མོས་གྲུས་ཀྱི་ཡུལ་  
དུ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་དད་ལོག་ཁ་སློང་བརྟག་དབྱེད་སོགས་བྱ་མི་རུང་སྟེ། ཚིགས་  
བཅད་གཅིག་ཅམ་ཐོས་པ་ལའང་། །གལ་ཏེ་སྤྲོ་མར་མི་འཛིན་ན། །ཁྱི་ཡི་སྤྲེལ་བ་བརྒྱར་  
སྤྲེས་ཏེ། །སྤྲེ་ཤ་ཅན་ཏུ་སྤྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

སྤྲོ་མ་ཡང་སློབ་ཀྱན་སྤངས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་ནི་དུས་དབང་གིས་མི་རྟེན། གལ་  
སྤྲིད་རེ་རེ་ཅམ་རྟེན་སྤྲིད་ཀྱང་རང་སྤངས་མ་དག་ན་ཡོན་ཏན་ལ་སློབ་ཏུ་མཐོང་སྟེ་བཙོམ་  
ལྷན་འདས་ལ་ལྷས་སྤྲིན་གྱིས་སློབ་ཏུ་མཐོང་བ་སོགས་ཇི་སྟེན་ཅིག་བྱུང་བ་དང་འབྲ།

དེང་སང་གི་སྤྲེ་བོ་པལ་ཆེར་ལས་ངན་བསགས་པའི་སྐལ་མཉམ་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་  
པས་སློབ་ཡིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཏུ་མཐོང་། ཡོན་ཏན་ཅན་སློབ་ཏུ་མཐོང་། ཚོས་དང་  
མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་རོ་སློབ་སྤྱབ་བ་སྤྲ་གཅིག་མེད་ཀྱང་སྤྲེས་བྱ་དམ་པར་མཐོང་བ་  
སོགས་ཡོད་པས་བརྟག་དབྱེད་ཇི་བཞིན་ཤེས་ཀྱང་དགའ། ལྷན་པར་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་  
པོའི་ལས་སློབ་པ་ལ་བརྟོས་པོར་རི་མོ་གང་ཡོད་སྤྲོ་ལ་དོད་པའི་དཔེ་བཞིན་སྤྲོ་མ་

以上所说的师徒特质，是指在求法、求灌顶之前要去观察的。一旦结上了法和灌顶的关系，就算上师完全毁犯了四根本戒，你仍然只能把他当做虔敬的对象，不可以做出退失信心，辱骂斥责，审视观察等行为。[正如]偈言所说：「仅闻一句偈，若不敬上师，百世转生狗，再生为贱民。」

[想找]完全没有过患、具足所有功德的上师，以时节因缘来说是找不到的，假设可能偶尔会遇到一、两位这样的上师，但是如果自己的感知不清净，反而会将对方的功德看作是过患，就像有很多如同提婆达多看佛陀世尊有过患一样的例子。

近来的人，大多数都是具有造作恶业的共同缘分，因此会将过患看成功德，将功德看成过患，就算一点也没有如法的功德而且表里不一，也会把他看成是圣者等等，要真正知道如何观察都很困难。尤其是在开示大手印法道这方面，就像是有什麼图纹的模具，就能做出什麼样的擦擦一样，若没有一位证悟的上师，弟子心中也无法生起究竟的证悟。

རྟོགས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་མེད་ན་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱེད་མི་  
བྱས།

དེས་ན་མཉམ་མེད་དུགས་པོ། རྗེ་དུས་མཐུན། ཞང་ཚལ་པ། རྟོན་ཚང་པ་སོགས་  
ལས་བརྒྱུད་པའི་ལུང་ཐོབ་བྱིན་དེ་ནམས་དད་པ་སྤྲུལ་ཅི་ཅུ་བའི་སྤྱོད་མར་བཟུང་ནས་  
གསོལ་བ་བཏབ་ན་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་གདལ།

སྤྲུལ་པར་མཉམ་མེད་དུགས་པོ་རྒྱལ་བས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤེལ་བར་ལུང་གིས་  
བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོས་པ་བྱེད་ཚད་རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་པོ་པ་ལ་སློབ་གཏན་  
འཆའ་བ་གཞན་ཆེ་འདུག།དེ་ཡང་རང་གི་ཅུ་བའི་སྤྱོད་མ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟོན་  
དགོས། ཡབ་སྲས་ལྟ་བུའི་བྱང་ནས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་ཅུ་བའི་  
སྤྱོད་མར་བཟུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཞོ་ནས་ཚོག་གི་བརྟུན་དཔུང་ཡུང་མི་དགོས། བཀའ་  
བརྒྱུད་གཞན་ལ་རེ་སྟོས་ཡུང་མི་དགོས་ཉེ་དེ་སྤྱོད་ཚད་ཐམས་ཅད་ལུང་ཐོབ་ཀྱི་  
སྤྱོད་ཆེན་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཕོས་ནས་གཞན་རྒྱུད་  
བྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱས་པ་ལ་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

ཡབ་སྲས་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་མའི་ཞལ་ལས་ཚོས་མ་ཐོས་ཡུང་ཉམས་  
རྟོགས་ཡོད་པའི་སྤྱོད་མ་གཞན་ཅུ་བའི་སྤྱོད་མར་བཟུང་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་ནི་འཇུག་སྟེ།  
སྤྱོད་མ་དེ་དངོས་གནས་ལ་སོ་སོའི་སྤྱོད་མོ་ཡིན་ཡང་བྱང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་

因此，若已经从冈波巴、杜松虔巴、祥采巴、戈仓巴等大师处获得传承的口传，就看你对哪一位大师信心较大，将其奉为根本上师而祈请，这样做的话，就能获得加持，这是大师们许下的承诺。

特别是无比达波拉杰[冈波巴大师]，佛陀曾经授记他将弘扬大手印。因此，向往修学大手印的人，重要的关键就在于要信任冈波巴大师，并且必须观想自己的根本上师和冈波巴大师无二无别。比如在噶玛巴和他的心子尊前获得加持的传承，并且将他们视为根本上师的话，仅是这样，就已经很足够，也不再需要去观察其德行了。

噶举之所以不需要依赖其他传承，是因为过去出现的一切祖师，都是被授记的大士圣者，能将证悟[大手印]的真实本智从一位传授至另一位，他们都是有能力加持他人心续的圣者。

就算没有从如同噶玛巴和他的心子这样众所周知的上师口中听闻到佛法，将其他有觉证的上师奉为根本上师，也能获得加持。这位上师实际上是凡夫也好，是佛陀、菩萨的化身也好，如果我们自己能观想对方就是佛陀，并且向他祈请的话，诸佛、菩萨、本尊圣众就会进入这位金刚阿闍黎的身、语、意中来利益众生。

སྐྱུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད། རང་གིས་སངས་རྒྱུས་སྐྱུ་བསྐྱོམ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་  
 ལུས་ན་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་ཡི་དམ་གྱི་སྣ་ནམས་རྩོ་རྩོ་སྐྱོབ་དཔོན་དེའི་སྐྱུ་  
 གསུང་ཐུགས་ལ་རྩེས་སྐྱུ་ལྷགས་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད་བ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་  
 ཞལ་ལྷུང་ལས། མ་འོངས་རྩོ་རྩོ་འཆང་བ་སྟེ། །དེ་ལ་བརྟུས་བྱེད་སེམས་ཅན་གང་། །  
 དེ་ཡིས་ང་ལ་བརྟུས་བྱེད་པས། །ངས་ནི་དེ་ཀུན་དུས་སྐྱུ་སྤང་། །ཅེས་དང་། ར་ནི་དེ་  
 ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པོ་གཞན་ལས་མཚོན་བ་ལེན། །དེ་མཉེས་དེ་ཡིས་རང་གི་  
 རྒྱུད། །ལས་གྱི་སྐྱོབ་བ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་སྐྱུ་མ་དེ་མཉེས་ན་  
 སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་མཉེས། དེ་ལ་སྤྲིག་བསགས་ན་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ་  
 སྤྲིག་བསགས་བ་དང་བྱེད་མེད། མཚོན་ནའང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་མཚོན་པའི་  
 བསོད་ནམས་ཐོབ་ཅིང་རང་གི་སྐྱོབ་བ་ཐད། བཀའ་བརྟན་བཙོས་མཐའ་ཡས་བ་ནས་  
 མཚོག་གི་དངོས་བྱུང་སྐྱུ་མ་ཁོ་ན་ལ་རགས་ལས་ཤིང་དེ་ལ་མོས་གྲུས་དང་མཚོན་  
 བ་སོགས་བྱས་པའི་མན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་བ་གསུངས་ཏེ།

རྒྱུད་ལས། གང་གི་སྣ་སྐྱུ་འབྲུམ་སྤྲུག་སྐྱོམ་བ་ལས། །སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལ་དམིགས་བ་མ་  
 ཡིངས་ན། །བརྒྱ་སྤྲུག་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་ལ། །བསྟེན་སྐྱུ་བ་བརྒྱས་བ་ས་ལ་  
 དུང་སྤྱར་ལས། །སྐྱུ་མར་གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་བཙོན་གྱུར་ན། །རུས་བ་  
 འབྲུམ་སྤྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཉེ་ཞིང་། །གང་ཞིག་རྫོགས་རིམ་བསྐྱུ་མ་བ་  
 བས། །སྐྱུ་མ་རང་སེམས་དཀྱིལ་དུ་ཤར་ཅམ་གྱིས། །སྟོང་སྤྲུག་ཉི་ཤུའི་ཆར་ཡང་མི་  
 ཐོད་དོ། །ཞེས་དང་།

《广布吉祥口授》中说：「任何众生若是藐视未来的金刚持，就等於是藐视我，我将舍弃他们。」又说：「住在上师体内的是我，从其他行者那儿接受供养的是我，他们取悦我，因此清静了自心的业障。」

若能让自己的上师欢喜，就是让一切诸佛欢喜，若对上师作恶，就和对一切诸佛作恶没有差别。若供养上师，就获得供养一切诸佛的福德，而且灭除自己的覆障。所有的经典和论典都说，殊胜成就的获得只取决於上师。

因此，对上师虔敬和供养等行为的利益是无量的。

密续中说：「若人观修十万尊，较之专想上师身，其利百千分不及。若人诵咒千亿万数，较勤祈上师三遍，其力万分不及一。若劫修圆满次第，较之心中仅现师，其威万分不及一。」

སྒོན་གསལ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱོགས་བརྩུན་རི་  
 སྒྲིབ་བཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་  
 དང་ཐུགས་དོ་རྗེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རི་སྒྲིབ་པ་དེ་བས་ཀྱང་།  
 སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་སོ། །དེ་  
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
 སྤྱིང་པོར་གྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མདོ་སྡེ་ཐོས་པའི་སྒྲ་མ་དང་། གསང་སྐགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུང་མན་  
 ངག་ལོས་པའི་སྒྲ་མ་གཉིས་ལ་ཡུལ་གཉན་མི་གཉན་གྱི་ཁྱད་པར་རྩེད་ཟད་ལས་སྤྱི་  
 བབ་ནས་ཁྱད་མེད།

ཅ་སྐྱུང་དང་པོའི་ཡུལ་དམ་ཚིག་ཉམས་མ་ཉམས་ཟེར་བ་ཡང་རང་ངོས་ནས་ཡིན་  
 གྱིས་སྒྲ་མ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་ངོས་བཟུང་རྒྱ་མེད། རང་ཉིད་སྐགས་ཀྱི་དབང་  
 བསྐྱུང་ལྷན་སྤྱིན་ཆད་ཚོས་འབྲེལ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ཅ་སྐྱུང་དང་པོ་བསྐྱུང་  
 བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་མདོ་ཚོས་སྐགས་ཚོས་མང་ཉུང་གང་ལྷན་གྱི་ལྷན་ལྷན་ཟེན་ནས་  
 སྤྱིག་མི་བསགས་པ་ཉིད་གལ་ཆེ་སྤྱང་། ཚོས་འབྲེལ་མེད་ན་རང་གི་སྒྲ་མ་མིན་པས་  
 བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱང་ཅ་སྐྱུང་གི་ཡུལ་ནི་མིན་ཅུང་སྒྲིབ་སྐྱུང་<sup>34</sup>སོགས་གཉན་  
 བས་མི་ཅུང་།

《明灯》说：「善男子，尽所有十方佛世尊，所有十方诸佛世尊金刚身、语、意所生之福德蕴聚，阿闍黎一毛孔之福德更胜於彼，何以故？善男子，菩提心乃如来智藏故。」

教导大、小乘经论的上师，与教导密乘的续典、口传、口诀的上师，这两者除了在影响力上有一些差异之外，在一般的情况下，一点差别也没有。

以密乘第一条根本戒<sup>34</sup>的对象来说，所谓是否毁犯了三昧耶誓戒，取决于我们自己，并非取决于对方是否为根本上师。在领受了密咒灌顶之后，所有和自己建立起法缘的上师，即是要持守勿犯根本戒第一条的对象了。所以不论接受了多少显乘或密乘的法，一旦受法了，就要重视不能积造罪恶。然而，没有法上联结的传承上师们，虽然不是毁犯根本戒的对象，却也绝不可以对他们做出诋毁等行为。

<sup>34</sup> 第一条根本戒：诋毁上师。

སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་སློབ་ལ་མི་བརྟག། །མར་ཤེས་རྒྱན་བྲན་བྱམས་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱོམ།  
 སྐྱོས་ཚོས་སློར་ལྷགས་ཚད་ཀྱི་སློབ་ལ་མི་བརྟག། །གྲུ་གཅིག་གི་མི་དང་འབྲ་བར་  
 ཤེས་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་ནར་བསམ་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རངས་དང་མོས་གྲས་བྱ། བྱང་  
 བར་སྐྱ་མའི་སློབ་མི་བརྟག། །འཕགས་བ་དད་པའི་སློབས་སྤྱིད་བ་ལ་འཇུག་པ་བྱག་  
 རྒྱའི་མདོ་ལས། སློང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་འསྐོགས་བ་  
 དང་། མཚོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཤེག་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་སློང་  
 བ་ཉེས་དམིགས་ཆེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱུན་ཅི་ཡང་བྱང་བས་བརྟམ་པ་  
 བསྐྱེད་དེ་སློབ་ན་དཔལ་བ་ཏུ་འབོད་དུ་ལུས་དཔག་ཚད་ལྡ་བརྒྱ་བར་མགོ་ཁ་ལྗེ་  
 རྣམས་ལྡ་བརྒྱ་དེ་བྱས་པའི་ལྗེ་དེ་ལ་གཤོལ་ལྡ་བརྒྱ་ལྡ་བརྒྱས་སློང་བར་འགྲུང་རོ།།

ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱིར་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་ལ་སློང་པའི་ཉེས་བ་དཔག་ཏུ་མེད། སྐྱོས་  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ། ཡང་སྐྱོས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡུལ་ཆེས་  
 གཉན། དེ་ཡང་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་གང་ན་སྤྱི་ཡོད་  
 མི་ཤེས། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་མ་གཏོགས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་  
 གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་ཟེན་པར་གསུངས་པས། སྤྱི་ཐོད་ཐོད་ལ་ངན་སྤྱིས་བ་དང་། སྤྱིར་  
 བ་བརྟབ་ན་རང་གི་ཡོན་ཏན་བྱག་མས་འདེབས། གཞན་སློབ་ལ་བརྟགས་པ་དེས་  
 རང་ཕྱང་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་འདུག་པས་རང་སློབ་འབའ་ཞིག་གི་བྱ་ར་སོ་རྟོག་གལ་ཆེ་  
 སྤང་།

整体而言，不要观察众生的过错，要修持知母、念恩、慈悲，特别是不要观察进入佛门之人的过失，要知道他们就像是在同一条船上的人一样，只有想著对方的功德，并且去随喜和尊敬。尤其不能观察上师的过错。

在《信力入印法门经》中说：「辱骂一位菩萨的罪过，大於抢夺三千世界一切有情之财物，摧毁一切佛塔。不论任何缘由轻视苛骂菩萨，将转生嚎叫地狱，身长五百由旬，头、嘴、舌各有五百，有五百支犁挖割每一根舌头。<sup>35</sup>」

总之，辱骂一位圣者的罪过是无量的，何况是辱骂菩萨，更危险的是辱骂密乘瑜伽士。再者，我们不知道谁是圣者，谁住於内在的瑜伽，因此说除了圆满的佛陀之外，一介凡夫无法度知另一个凡夫，若是随便道人长短以及毁谤他人，则会扫掉自己的功德。观察别人的过失，自然一定会也会毁灭自己。所以，只侦查警惕自己的过错，这才是最重要的。

<sup>35</sup> 大正藏《信力入印法门经》卷第五，元魏天竺三藏县摩流支的译本中，此段内容为：「于一菩萨，乃至微少，随何因缘，以欺慢心，骂辱毁誉，彼男子女人，堕大叫唤地狱之中。身形大小，五百由旬，有五百头，于一头有五百口，于一口有五百舌，于一舌有五百犁，以耕其舌。」



ད་ལྟ་མཛོན་སུམ་དུའང་སྒྲ་མར་དད་པ་མེད་ཅིང་ཚོས་བྱེད་ལ་དག་སྤང་མེད་པ་ཀུན་ལ། མི་འདོད་པ་དུ་མ་ཐོག་ཏུ་བབ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དགའ་མཛོད། འཆི་རླེན་མི་འཚམས་པ་དང་འཆི་རྟགས་ངན་པ་འབྱུང་། ཀུན་གྱིས་སྤྱར་འདེབས་གི་ཡུལ་དུ་སྤྱར་བ་དང་།

སྒྲ་མ་གྲུས་པས་བསྐྱེན་ཅིང་གཞན་ལ་དག་སྤང་ཆེ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་སྲིད་སྤྱན་ལྷན་གྲགས་རང་ལྷགས་གྱིས་འབྱུང་། ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟོད་བཀའ་བཅི་མཐོང་བྱེད། འཆི་རླེན་བཟང་ཞིང་རྟགས་ལེགས་པ་སོགས་ནི་མིག་ལམ་དུ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་འདི་ལགས།

བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུངས་ལས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་འཇུག། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་མཐོང་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། ལྷན་ཐོབ་ཏུ་མཐོང་ན་ལྷན་ཐོབ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ། མོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་བཤེས་བཟང་པོ་ཅམ་དུ་མཐོང་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་འཇུག། །མོས་གྲུས་མེད་ན་བྱིན་རྒྱལ་ཡེ་མི་འཇུག་པར་གསུངས།

དེས་ན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ལས་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་ཞིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དཀོན་མཆོག་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྲུལ་མཐའ་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་འདིའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ད་ལྟ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དང་། ཉི་ལྟོ་ཅི་སྟོན། ལྷན་ཐོབ་ཆུང་ཆུང་མའི་རྣམ་རོལ། རང་

那些对上师没有信心，对修行人没有净观的人，我们现在都看得到、听得到，这样的人会遭遇到不希望发生的事情，别人都把他们视为敌人，遇到不安乐的死亡因素，死亡的徵兆不祥，成为人们毁谤的对象；那些对上师虔敬并且对他人较有净观的人，自然就会福乐且有名望，人人都会赞叹、尊重、爱戴他，也会遇到好的死亡因素，有好的死亡徵兆等。

噶举祖师曾说：「视上师为佛，就能获得佛的加持；视上师为菩萨，就能获得菩萨的加持；视上师为成就者，就能获得成就者的加持；看上师只是一位好的凡夫善知识，就获得相等身分的加持。没有虔敬，永远不会得到加持。」

[ 修持上师瑜伽应有的信念 ]

一、并非在根本上师之外另有他佛，上师是十方三世一切诸佛总集的体性。三宝的功德没有边际，而那一切功德都是根本上师的化现。不只如此，现今在各方利益著众生的圣者们，包括太阳、月亮、滋补良药、舟船、桥梁，这些都是上师的化现。给予我们灌顶、口传、教授以及教导我们书写、念读、学习的人，要观想他们都是上师尊身的体现。总之，要坚定确信上师是佛。

ལ་དབང་ལུང་ཁྱིད་དང་ཐེས་སློབ་སློབ་པ་ཡན་ཆད་ཅུ་བའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེའི་བཞོན་པར་  
མོས་ཉེ་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་སུ་ཐག་བཅད་པ་དང་གཅིག །

སངས་རྒྱས་ཡི་དམ་བཅུ་འབྲུག་གོང་མ་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཡང་རང་ལ་ཞལ་  
མ་སྟོན། གསུང་མ་སོས། གལ་ཉེ་མཇལ་ཡང་སྐྱེ་མས་མཛད་པ་ལས་ལྷག་མཛད་  
རྒྱ་མེད། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་དང་ད་ལྟ་སློབ་པ་བཅུ་ན་སངས་  
རྒྱས་བྱང་མེས་སྐྱེ་མ་ཡི་དམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་ན་ཡང་མི་ལམ་དུའང་  
གཅིག་གྲང་མཇལ་བའི་སྐྱེ་མ་བཅུ་བཅུ་ལ། ཅུ་བའི་སྐྱེ་མ་འདིས་ཆེ་གཅིག་  
ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་སྟོན་པས་ལུས་སློབ་ལྷུ་དུ་  
བརྒྱལ་གྲང་བཅུ་འབྲུག་འཁོར་ཐབས་མེད་དོ་སྐྱེ་མ་པ་དང་གཉིས།

ཚོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་གནང་སྦྱིན་སོགས་སྤྲུགས་ལ་བཏགས་པའི་ཆེ་སྐྱེ་མ་འབྲུག།  
འགྲང་ནས་བརྗོད། བ་ཚ་རྒྱུན་རྒྱུང་དུས་སྐྱེ་མ་འབྲུག། བདེ་བར་སྟོན་དུས་མི་འབྲུག་  
བ་དེ་འདྲ་བ་མིན་པར་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སྦྱིན་སྤྲུག་ཅི་རྒྱུང་ན་ཡང་བསམ་རྒྱ་སྐྱེ་  
མ་ལས་མེད་པར་ཡང་ཡང་འབྲུག་པ་དང་གསུམ།

སྐབས་རེར་སྐྱེ་མ་འབྲུག་ན་ཡང་སྐབས་སུ་མཆིའོ་ཟེར་བ་ཅམ་མམ། གསོལ་  
འདེབས་སད་སྤྱད་རེ་<sup>⑩</sup>བཏོན་ན་མཚར་བར་བཅི་བ་དེ་འདྲ་མིན་པར་བ་སྐྱེ་གཡོ་  
ཞིང་འཆི་མ་འཇུགས་པའི་གཏུང་ལྷགས་ཀྱིས། རིག་པ་འཕྲལ་དུ་བསྐྱུར། ཐ་མལ་གྱི་  
སྤང་བ་འགོག། །ཉམས་གཏད་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་གཏུང་ལྷགས་འབྲུག་པོ་དང་བཞི་

二、要想：「佛陀、本尊、噶举传承祖师们虽然殊胜，但是我们却不得见其面，不得闻其声，就算见到了，他们也不会做出更胜于上师佛行的事情。过去有无数佛世尊，现今也有住于十方的无量诸佛、菩萨、上师、本尊，但是我连在梦中见到一位的福气也没有。可是这位根本上师却将即身成佛的方法，完全而且没有错误地展示给这样的我。如此大恩，就算身体性命化为灰烬也无以为报。」

三、我们不应该当上师关怀我们，赐予我们教法和物质时便想起上师，但时间一久便忘记上师。当疾病恶缘发生时，会想起上师，当享受快乐的时候，就不会忆念上师。而是应该不论在行、住、坐、卧、快乐或痛苦等任何情况发生的时候，一遍遍地心里只有想著上师。

四、不应该偶尔想起上师，只是嘴上说著：「皈依啊！」然後少少地念诵几种祈请文就觉得算数了。而是要以全身汗毛颤动、泪流满面的渴望，顿时抛开意识，灭却凡俗的感知，生起无可指认的强烈虔敬觉受。

འཛོམ་ན་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེད་ལ་འཇུག་ཅིང་རྟོགས་པ་སྐོ་བུར་དུ་སྐྱེད་ཀྱིས་པའི་མོས་གུས་ཚད་ལྡན་ཡིན་པར་གངལ་སྐོ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་སྐོམ་པ་དེ་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེད་ལ་འཇུག་པའི་གནད་ཡིན།

དེ་ཡང་ཕྱག་ཚེན་སྐོམ་ན་སྐོ་མ་ཚོས་སྐྱེད་པར་མོས། ཚེ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་ཚེ་དཔག་མེད་དང་སྐོམ་དཀར། བད་ཞི་བར་འདོད་ན་སྐོམ་གྱི་སྐྱེ། གདོན་ལ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེའི་དགྱིལ་འཁོར་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟ་དགོས་པས་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན། དེའི་རིགས་འགྲེས་སྐྱེད་པས་སྐོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལས་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡང་འོང་བ་ཡིན་གོ།།

བཀའ་འདོད་མི་བྲན་པ་དེ་ཚོས་ལ་ཚེས་མེད་པའི་རྟོགས་ཡིན། དེ་མེད་པས་འབད་པ་བྱས་ཚད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར། རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱེད་ཁམས་ཚེན་སྐོ་མ་དང་། རྒྱུད་ན་ཚོས་མཚན་གཞན་ལའང་ཡོན་ཏན་ཡོད་མི་སྲིད་སྐྱེས་པའི་ལོག་ལྟ་བུ་སྐོམ། དེས་ཅ་ལྟར་ཕོག་ནས་སྐྱེད་པས་གསལ་གྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཕྱགས་མས་བཏབ་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཡིན་འདུག།

བཀའ་འདོད་བྲན་ན་སྐོ་མ་དང་ཚོས་ལ་གུས་པ་རང་ལྷགས་གྱིས་སྐྱེ། དེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་འབད་སྐྱེན་གྱུར་ཏུ་འབྱུང། མོས་གུས་གཤལ་མ་སྐྱེ་དཀའ་ན་དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་པ། དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར། ལུས་ངག་གི་དགོ་སྐྱེར་སོགས་

若能具备以上四点，则是有了能让加持入心，且能够豁然生起证悟的标准虔敬。修习上师即是佛，是迅速获得加持的关键。

此外，若修持大手印，应观想上师就是赤裸裸的法身；要延长寿命，应观想上师就是无量寿佛以及白度母；若要消除疾病，应观想上师就是药师佛。若要消除非人的侵扰，就要观想上师就是那个对治的本尊。

要视上师与任何续部坛城之主尊没有差别，所以[称上师为]「坛城怙主」，也就是这个意思。同理，这也就是为什麼会出现上师瑜伽的各种事业<sup>16</sup>法门。

不忆念上师的恩德，是不重视教法的表现，因此所有的努力都是白费的，自心也不会生起功德。但也因为如此，胆大的人会产生认为上师不可能有功德的邪见，胆小的人会产生认为其他的修行者不可能有功德的邪见，於是会毁犯根本堕罪，导致过去所积聚的一切福德被扫除殆尽。

若忆念上师恩德，自然就会生起对上师和法的恭敬，於是一切功德会无须努力地任运而成。经典中说：「若难以生起纯正的虔敬，可以透过供养三宝，承侍僧伽，身语做善行等等，尽量去行善积德，祈愿：『透过自己所积聚的福德，能够生

<sup>16</sup> 指息、增、怀、诛的事业。

ཚོགས་ཅི་རྒྱས་བསགས་ནས། བདག་གི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་འདིས། ལྷ་མ་  
ལ་མོས་གྲུས་བྱས་པར་ཅན་སྟེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ནས་བསྐོས་  
བས་མོས་གྲུས་མོད་ལ་སྟེ་བར་གསུངས།

མོས་གྲུས་རབ་ལ་དགོ་སྟོར་རབ། འབྲིང་ལ་འབྲིང། ཐ་མ་ལ་དགོ་སྟོར་ཡང་ཐ་མར་  
འགྱུར། ལྷ་རོ་མི་ཉི་མེ་ལ་བྱ་ཡུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་མའི་དོན་ཏུ་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་  
སྤྱད་པས་དེ་ཁོ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་ནི་རང་དེས་མི་རྒྱས། བཅོས་མིན་  
གྱི་མོས་གྲུས་ཀྱང་སྟེ་དཀའ་བས་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས་ལྷ་མའི་དོན་ཏུ་མི་གྱིས་སྟོབ་  
བརྟུག་པ་ཡིན།

མོས་གྲུས་ལམ་དུ་འགོ་བའི་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་ལ་སྟོན་གྱི་ནམ་པར་  
མཐོང་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ཁྲིམ་བཅུན་བྱ་སྤྱད་ཅན་ཏུ་  
གཟིགས་པའི་ཆེ་མ་དད་པའི་ནམ་ཉོག་སྟེས་པས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་བར་དུ་  
གཅོད་བ་ལྟར། བདག་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་མ་དག་པས་ལེན། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་  
ཞིག་གར་ཡོད། གང་མཛད་མཛད་དུ་ཚུགས། །མི་ཚངས་པར་སྟོན་པ་དང་རྩལ་མཛད་  
བ་སོགས་མཐོང་ན་ཡང་། འདི་ཀ་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཐབས་ལྷན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་  
ཡོང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་སྟོན་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་ཐེ་ཚོམ་  
མེད་པས་གཞན་དག་ཁྲིམས་གཅོད་མ་སྤྱང་བ་ལས་ཀྱང་འདི་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་  
གྱི་ངོ་མཚར་ཆེ། གཡོ་སྐྱེ་རྣམས་འཚོས་མ་མཛད་པ་འདི་ཁོ་ནས་དམ་པའི་ཀྱན་སྟོན་  
ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་སྟེ་བསྐོས།

起对上师的特殊虔敬。」透过这样的发愿和修持将能立刻生起虔敬。」

上等的虔敬能有上等的善行，中等的虔敬会有中等的善行，普通的虔敬，善行也会是普通的。那洛巴、梅纪巴、密勒日巴、甲域瓦等人，为了上师而修苦行，仅仅如此便获得了成就，我们做不到像他们一样，也难以生起无造作的虔敬，因此要用祈请来引导，渐进地修学。

### 达成虔敬之道的四个部分

一、就像是桑杰耶谢见到文殊菩萨是一个有妻子家室的人时，由於产生了没有信心的妄念，以至於障碍到自己获得殊胜成就的例子一样，看到上师有过失的样子，要反省那是因为自己的心不清净。佛陀怎麽会有过失呢？无论上师做什麼，就让他做吧！

就算见到上师做不净行和说谎话等等行为，要想著这些都是调伏弟子的无上方便法门。毫不怀疑上师能透过这样的方式令很多有情众生成熟解脱，这是比其他那些持戒清净的人还要殊胜上百、上千倍的，这不是在做欺骗狡诈的行为，而是没有错误的圣妙行为。



མ་ལ་མོས་གུས་སྒོམ་པ་དེས་ཚེ་འདིར་སྤྲུགས་དབྱེས་མི་དབྱེས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལྟ་  
ཞོག། །མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཨི་ཐོབ་ཀྱི་རེ་བའང་མེད་པར་སྤྲུགས་རྗེས་འཛིན་རྒྱུར་མ་  
འཛིན་རྒྱུར། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་རྒྱུར་མ་ཐོབ་རྒྱུར། རང་ལ་བྱ་རྒྱ་ལོས་གུས་ལས་མེད་པ་  
རེ་དོགས་འགོག་པའི་ཐག་ཚོད་དང་གསུམ།

འཛིག་རྟེན་ནའང་མི་ཡ་རབས་ཞིག་གིས་རང་གིས་དཔོན་ལ་དོས་སྒོག་བར་གསུམ་  
དུ་ཞེས་རི་ཅམ་ཞིག་གྱེད་རྒྱས་པར་འདུག། །དེ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་ལོ་ཤས་རྒྱ་ཤས་ཀྱི་དོན་  
ཡིན། རང་རེའི་སྐྱེ་ལོ་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རེ་ས་སྟོས་ས་ཚེ་འདི་ཕྱི་  
བར་གསུམ་དུ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱང་ཡང་སྐྱེ་མའི་སྐྱ་རྒྱ་  
ཁོ་ན་ཡིན། རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་འོང་སྐྱེ་མ་ཁོ་ན་ལ་རགས་ལས་པ་ཡིན་པས་  
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མའི་ཞབས་ཏེ་གཉེན་ཏུ་དམིགས། མ་  
ལ་སྐྱ་ཚེ་མཚན་ཐོན་རྒྱས་པ་སྟོན་པ་རྒྱན་ཆད་ཀྱིས་མཉེན་གཤེན་པའི་བསམ་པ་མི་  
འབྲལ་བ་དང་བཞི་སྟེ་བསམ་པ་དེ་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མ་བསྟེན་ན་རང་རྒྱུད་སྟོན་གྲོལ་ཞིག་  
མི་འོང་ག་མེད་དུ་འདུག།

སྟོར་བ་ལའང་བཀའ་ཅི་གསུང་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྲུགས་དགོངས་ལ་གང་ཡོད་བྱེད་པ་  
གཉིས་ལ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བསྟོད། སྤྱི་དུབ་རྐང་མཁྱོགས་ཐན་རྒྱ་  
ལེན་ཐལ་ཕྱགས་རྒྱན་ཆད་བྱ། རག་གིས་གསོལ་འདེབས་བསྟོད་བཀུར། གཞན་ལ་  
སྐྱེ་མའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ། །སྤྲུགས་སུ་འཐད་པའི་ལྷ་ལེན་དང་། ཚོག་འཇམ་ཞིང་ཞེ་སར་

三、在修持对上师虔敬时，不去顾虑是否今生让上师欢喜，  
不去期望是否能够得殊胜成就。不管上师是否慈悲摄受，不  
管是否获得成就，自己所能做的，除了虔敬没有其他。要决  
心断除期望和疑惧。

四、世间上有品德的人，是如何为自己的主管在里里外外和  
中间尽心尽力，而这样做，还只是为了此生几月、几年的利  
益。而我们的上师，是直到我们证悟菩提以前的寄托与希  
望。此生、来世以及中间这些时候，无论生起什麼祥瑞的大  
小功德，都是上师的恩德。自己要能获得任何法上的功德，  
都取決於上师。因此，一切身、语、意的作为，都要是为著  
侍奉上师。甚至只是祈愿上师长寿且事业广大，也要永远不  
离柔顺敬慕的心。

若能按照以上的四种想法去依止上师，自心不可能不成熟解  
脱。

[ 应用的方法 ]

在应用上两点：一、要做到上师的任何命令，二、要完成  
上师的任何心意。这两点就包含了一切。

用身体去礼拜、绕佛、书写、缝补、跑腿，乃至提水、打扫。  
用言语去祈请、赞颂，向他人讲说上师的功德，说出合上师  
心意的问答，言词谦恭，使用敬语，毫无隐瞒地实话实说。

བཅས་པས་དོན་གཤམ་སྤྲུལ་མེད་པར་བྱ། དངོས་སྐྱོག་གང་དུའང་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་  
ཚིག་སྤྱོད་དུ་ལོངས་པའང་མི་སྤྱ། ཡིད་ཀྱིས་མོས་གྲུས་དག་སྦྱང་མ་གཏོགས་ལོག་  
ལྟ་སྐྱོད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཤོར་བར་བྱ། གལ་ཏེ་ལས་ངན་བསྐྱངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་  
ལ་མི་འཐད་པར་བྱུང་ནའང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངན་པས་ཟིན་པར་བྱ་སྟེ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་  
འགྱུར་དུ་ཡེ་མ་ཐོན་པར་བྱ།

སྟོན་ལས་ངན་པས་སྤྲུགས་འགལ་གྱི་རིགས་ཤོར་ན་ལུས་ལོངས་སྟོན་དང་བཅས་  
པས་བཞགས་པ་ཚབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ། ཡིག་བརྒྱ། བསྐྱང་བཞགས་སོགས་  
བཞགས་སྟོམ་ལ་འབྱུང་། ལྷ་མ་དང་སྤྲུགས་འགལ་ཡོད་པའི་རིགས་དང་སྟོམ་སྤྲུག་  
པ། ཟས་གཅིག་ཏུ་ཟ་བ། ཐ་ན་གཏམ་ལ་བ་ཀྱང་མཉེས་གཤེན་པའི་བསམ་པས་བྱ་  
མི་བྱུང་། རང་གི་ལྷ་མ་ལ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་སྟོན་མཁའ་དེ་དང་རང་ཡང་སྟོན་ཉེ་བར་  
བྱས་ན་སྟོབ་དཔོན་ལ་རང་གི་དངོས་སུ་མ་སྟོན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་སྟོན་པ་དང་བྱུང་  
པར་མེད་པར་བཞག།

ཡོ་བྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ལ་གང་གཅེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ཉིད་སྤྲུགས་  
དགྲེས་པའི་རིགས་གང་དང་ཅི་ཡོད་པོངས་པ་མེད་པར་འབྱུང། དངོས་པོ་རྣམ་ཆེན་  
དང་སྤྲུས་དག །རྟ་སྤྲུགས་བཞེན་པ་སོགས་དོན་ལོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་རང་གིས་  
འཚོག་། རང་ལ་གང་མ་ཉན་ཚད་དེ་ལྷ་མ་ལ་འབྱུང། མིང་ཆེན་པོ་བཏགས།

不论在人前人後，都不说半点毁谤的话语。心意中只有虔敬和净观，一刹那也不让邪见生起，假使因为恶业的引发等原因，导致我们心里不舒服，立刻就要用正念觉察，让身、语的表现一开始就不致发生。

如果因为过去的恶业，不小心违反上师的心意，就算舍弃身体和财富也要忏悔弥补，努力修持百字明咒、酬忏仪式等忏悔法门。對於违背上师心意的人，不可以和他们心意相投，共进食物，甚至说话时，都不能生起想与之亲近的想法。就算我们自己并没有真的辱骂上师，如果和讥毁我们上师的人亲近，也和辱骂了上师没有差别。

在资财方面，应该要将自己珍爱的物品以及所有上师喜欢的任何东西，都没有匮乏地供养给上师。但是，我们却是将贵重且精致的东西以及幼马、牛犊等有用的资材留著自己用，将所有自己不适用的东西拿去供养上师，而且还吹嘘东西很好。

དབང་ཚོས་ཅ་བ་གང་ཆེ་བ་དེ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་མ་བྱུང་བ་ན་མི་དགའ་ལྟ། དེ་ན་བཅི་ཚུར་  
ལ་བྱེད། ཚོས་གདམས་ངག་གནང་བྱུང་བ་ལ་དེ་ན་བཅི་མེད་པར་ལྷོ་རོགས་ཉན་  
རོགས་བྱས་པ་ལ་ཁ་དེ་ན་བཅི་རྒྱ་ཡོད་པ་སྐྱད།

འབྲུལ་བ་ཞབས་ཉོག་བྱས་པ་དེ་རང་གི་དོན་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པར་གླ་མ་ལ་ཡུས་  
ཆེ་དང་ངོ་སོ་འབྱར་བ་དེ་འདྲ་ནི་སོག་མ་ནས་སོ་སོར་སྤོད་བྱུང་ན་དགའ་བར་གདའ་  
བས་དེས་ན་མོས་གྲས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱེས་པས་རྒྱུད་ལ་བྱིན་རྒྱུས་ལྷགས་  
པའི་རྟགས་དངོས་ཉམས་མི་ལམ་གཞུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་།

ཁྱད་པར་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤང་བ་བྱུན་ཡོད་དུ་འགྲོ། ཆེ་རྒྱས་སོངས། ཤེས་པ་གསལ་  
སྤོང་རྗེན་པར་བྱུད་ནས་ཉོགས་པ་ཐལ་སོལ་སྐྱེས་ན་མཚོག་གི་རྟགས་ཡང་དག་པ་  
ཡིན་འདུག །དངོས་གཞི་སྐོམ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་འདི་ལ་རགས་ལས་པས། ཞི་ལྷག་ལ་ཉལ་  
རྒྱག་གི་མཐོ་བསྐྱབ་མི་བྱ་བར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་སྤེ་ཐེང་བར་ཅེས་  
སོ། །

哪个灌顶法门甚深就要哪个，稍微有一点不如意就不高兴，  
上师已经传授了教法和口诀，却不知感恩，以怨报德，还说  
什麼：「我已经勉为其难地来求法，来听法了喔！」这种自  
以为施予恩惠的话。

不知道其实是为了自己的利益而供养侍奉上师，却向上师邀  
功，自满且高调炫耀的话，还不如一开始就自己一个人好好  
待著。

所以透过生起不颠倒的虔敬，令心续得到加持的徵兆，有如  
经典所说，在实际觉受、梦境中都会出现。特别会有的清淨  
殊胜的徵兆是：八法的展现已然消散，放下今生，心识明空  
赤裸剥尽，豁然生起证悟。是否能生起正行修持，即是取决  
於此。所以，不要急躁地追求高深的止观修持，要在自心上  
圆满某些功德的基础。



◆  
正行

༥ མྱེད་གྱི་དངོས་གཞི་ནི། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་ཉམས་ཉོགས་གྱི་དབང་ལྷན་རྒྱས་ས་  
གྱི་གསུང་གི་གསང་བ་སྤྱི་དང་། ལྷན་ཆེན་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་དེས་དོན་ཟབ་མོའི་  
མཛོད་དུ་གྱུར་པས་དེ་དག་ལ་གྲུས་པས་མཇུག། ལྷན་པར་མཚན་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་མ་  
མཉེས་བ་ལཱའི་སློབ་མ་བསྟེན་ཉེ་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལོད། ལྷ་མའི་གསུང་དེ་སེམས་ཐོག་  
དུ་ལྡན་ལྡན་འོང།

དཔེ་ལ་བལྟས་བ་དེ་གོ་བ་སྐྱེས་པོ་ཡིན། ཉམས་རེ་སྤྱེས་ཀྱང་གྲུལ་མི་ཐུབ་ཞག་ཤས་  
དེས་ཡལ་འགྲོ། དེ་གཉིས་ཡེ་མི་འདྲ།

འོན་ཀྱང་སྐྱེ་མ་མཚན་ལྡན་མ་རྟེན། རྟེན་ཀྱང་བསྟེན་གྲ་མ་འབྲིགས་ན་གདམས་ངག་  
གི་རིགས་མི་གཅིག་པ་མང་པོ་འཚོག་ན་གཅིག་ལ་མི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པས་  
དགོས་དུས་མན་པར་འོང།

ལྷན་པར་ཕྱོགས་མེད་རིས་མེད་གྱི་ཚོས་ཟབ་རྒྱས་ལ་གྲུས་པས་མཇུག་ན་ལས་འགྲོ་  
གང་ལ་ཡོད་མི་ཤེས་པས། ཚིག་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མའི་འགག་ཁྲོལ་བ་འོང། དེ་ཙམ་  
ན་བཀའ་བསྟེན་བཅོས་དབྱིངས་ཆེན་མཇུག་ཡང་གོ་དོན་སེམས་དང་འཕྲོད་པའི་བོག་  
ཆེན་འོང།

སློབ་ཆེན་དུ་རྫོམས་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་མ་ཡང་མི་བསྟེན། བསྟེན་ཡང་ཉམས་ལེན་ལྷན་  
ཐར་མི་བྱེད། གདམས་ངག་གི་དཔེ་མི་མཇུག། མཇུག་ཡང་དོན་མི་གོ་བ་དེ་རིགས་

# 教导的正行

总体而言，我们带著虔诚，拜读了噶举觉证自在祖师们的秘密教言，以及了义深妙宝藏的《了义海》。尤其，是依於五欢喜<sup>17</sup>，从具德上师口中获得了甘露，上师的教言就会明明白白地充盈在我们心上。然而，阅读书本所能获得的理解是很死的，就算偶有觉受生起也不可靠，没几天就会消失。这两种情况本来就不同。

如果无法遇到具德的上师，[ 或者 ] 遇到了，又实在没有办法依止的话，自己若能收集许多不同的口诀，那麼，在一个口诀上不清楚的，可能在另一个口诀上就会清楚，这在有需要的时候是很有用的。

尤其，如果能带著虔敬心阅读无教派分别的甚深法要，你不知道会有什麼缘分发生，可能会因为一句话，就能通达很多 [ 原本 ] 不明白的含义。因此，广泛地阅读教言经论，能让内心的领会有很大的进步。

有一些自满的修行者不去依止上师；就算依止了上师，也不砥砺修持，不去拜读口诀教导的书籍；就算阅读了，也不明

<sup>17</sup> 令上师欢喜的五种方式：身、语、意、功德、事业。

ལས་མ་དག་བ་ཡིན། ལྷན་པོས་བྱུག་རྒྱ་ཆེ་བསྐོམ་བ། །ལལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་རྒྱ་བྱ་  
འགྲུར། །ཞེས་པའི་ཟུར་བ་ཡང་འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་པར་སྣང་།

ཡང་སླ་མ་བསྟེན། ཡོན་ཏན་བསྐྱབ། མཚམས་སྐྱབ་བྱས། དཔེ་ཟབ་དགུ་མངལ་ཡང་  
རང་རྒྱུད་ལ་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་མ་པན་པར་གཤེས་ཀ་རེ་གྲོང་། ང་རྒྱལ་རེ་ཆེར་སོང་  
ནས་དག་སྣང་གི་མིག་འཕྲིན། གཞན་སྐྱོན་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་འོང་བ་  
དེ་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་སྐབས་པར་སྣང་།

རང་ལ་ཉམས་རྟོགས་སྟེ་གཅིག་མེད་པར་གོང་མའི་གསུང་བསྐྱར་རྒྱོས་བྱེད་པ་ལ་  
དགོས་པ་མི་འདུག་ཀྱང་མགོ་རྒྱུ་ཆེད་པའི་བྱིར་ཞེ་སྟེག་གི་འཛོག་ཚུལ་ས་བཅད་མ་  
སྟོང་ཅམ་འདིར་ཡང་འགྲི་ན།

སྤྱིར་སྟོན་ཐོག་ནས་སྐོམ་པ་འཚོལ་བ་ཞེས་སྟོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོན་པ་གཏན་ལ་  
པབ། ལྟ་བ་ལ་རེས་པ་རྟེན་ཆེ་དེའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ལས་  
དང་པོ་ལ་ཁ་ཐག་རིང་བའི་སྐོམ་རྩུང་མི་ཟབ་པ་ཡིན།

རང་རེས་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སྐོམ་ཐོག་ནས་སྟོན་པ་ཆོལ་བ་ཞེས་  
ཐོས་བསམ་གྱི་དབྱེད་པ་མང་པོ་མི་བྱེད་པ་སེམས་ཐོག་ཏུ་གདར་ག་བཅད་པས་སྟོ་  
བ་རང་ལུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དབང་པོ་མཚོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
ལག་ཏུ་ལོན་རེས་ཟབ་པའི་སྐོམ་ཡིན།

其义。这类的人都是业障深重、不清净的人，所以有句话说：  
「愚蠢的人修持大手印，多数都成为堕入畜生道的因。」虽然这是一句嘲笑的话，但指的就是这种人。

还有一种人，他们依止上师，学习知识，也闭关修持，并且  
对於甚深秘诀的书籍无一不读，但是内心却一点也没有获  
益，性格越来越顽强，傲慢越来越炽盛，因而蒙蔽了净观之  
眼，总是看到别人的过错。像这样过日子的人，应是受到了  
魔鬼的加持。

我自己没有生起一点觉证，也没有必要重复说著祖师们曾经  
说过的教言。但仅仅是为了有头有尾，以及让「止观的修持  
方式」这个部分不至於空白，因此写下了止观的禅修法门。

### [ 不同的修持方法 ]

一般来说，有一种方式叫作「在见地上寻找修持」。在进行  
这种方式之前，首先要透过闻、思来确立见地，对见地获得  
确信的时候，便安住在这见地之中。但是，这样的修持方法  
对初学者来说太长远了，而且也无法深入。

我们达波噶举的方式，是「在修持上寻找见地」。不需要在  
闻、思上做过多的明辨慎思，而是直接在心上去确认，如此  
将自然而然地了悟见地。这绝对是所有高低不同根器的人都  
能够落实，而且可以深入修持的。

དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བཙུན་པ་ཐོབ་ཅན་  
ཕྱག་ཚེན་གྱི་རོ་བོ་རང་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བཙུན་པ་ཐོབ་ཅན་ལམ་སྟོན་ཏུ་བྱིན་པར་མངོན།

མཉམ་མེད་དུགས་པོས་སློབ་མ་སྟེན་མོང་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་  
གྱིས་སློབ་སྦྱོང་དང་། སྟེན་མིན་རྣམས་ལ་ཐབས་ལམ་བསྟུས་པ་དེ་བཙུན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་  
ཚེན་པོ་ཐོག་བབས་སུ་རོ་སྦྱང་བར་མངོན།

འགྲོ་མགོན་པག་ལྷན་ལ་ལྷན་ལ་ཅལ་འདོན་མངོན་པས་ཡ་བཞི་བྱང་བརྒྱན་གྱི་  
བཀའ་སློབ་རྣམས་ལྷན་ལྷན་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་བཞེས།

ཚོས་རྗེ་རྒྱ་རས་དང་ལོ་གོད་རྣམ་གཉིས་སོགས་གྱིས་རོ་སྦྱོམས་ཅལ་འདོན་མངོན།  
གང་ལྟར་བབ་དོན་གནས་ལྷན་སྐྱེས་ཕྱག་ཚེན་ཉོགས་པ་ལ་བྱང་མེད།

སེམས་ཅན་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཐ་དད་པ་ལ་སྣ་གཅིག་དང་ཚོས་གཅིག་གིས་མི་  
ཐུལ། ལས་གྱི་འཇུག་པ་ཐ་དད་པ་ལ་སྟེན་པའི་བཙུན་པ་ཐོབ་དད་ཏུ་སྦྱང་། དེའི་དབང་  
གིས་བྱུང་མཐའི་འདོན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཐབས་ལམ་སྟོན་སྦྱོང་ལྷན་སྐྱེས་ལ་འབྲེལ་བྱང་  
བ་ལ། གཅིག་གིས་གཅིག་ཚོས་མིན་ཏུ་མཐོང་ནས་ཐར་གཤེ་རྒྱུ་གཤེ་བྱེད་པ་  
རྣམས་དོན་མེད་ཏུ་ཚོས་སྦྱོང་གི་ལས་བསགས་པ་ཡིན། མོ་སོའི་ས་ན་རང་རང་ལ་  
བདེན་པ་ཡོད་པས་གང་ལའང་གཤེ་མི་བྱང་། འོན་ཀྱང་མཐར་སྟེན་ལ་སོ་ནི་ཕྱག་  
རྒྱ་ཚེན་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན།

另外，以密勒日巴的方式而言，若能在拙火以及幻身的修持上达到稳定，那时就能自然了悟到大手印的本质。所以他是先教导方便道。

但是无比达波仁波切对普通的弟子，是用噶当派的道次第来教导修心法，对特别的弟子，则简略地教以一些方便道法门，然後直接给予大手印的指引。

有情怙主帕莫竹巴则是著重在「大手印五支」的修持，因此四大八小的传承多是只专修「大手印五支」。

至於法王嘉惹以及罗惹巴和戈仓巴两位大师，则是著重在「一味」法门的修持。总之，在证悟实相大手印这最终目的上，这些都是没有差别的。

由於众生的根器各有不同，无法以一个本尊、一个法门就调伏所有的人。也由於业缘的不同，所以会有看起来不同的佛教教派，也因此产生了不同的宗派见解，更因此有著不同的行为模式。所以那些看别人都是非佛法，而且骂来骂去的人，是毫无意义地在积造舍法的业。其实，各自都有各自的真理，不能够去骂任何人，因为究竟的终点，都是大手印。

དེ་ཡང་ལྷ་ལྷན་ལྷར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ན། ལྷོན་ལ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དུས་  
 ལྷར་དུ་རྒྱད་ལ་འགོ་ངེས་བྱ་བ་དང་གཅིག་། །དོ་རྗེ་རྗེག་པའི་བསྐྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་  
 བསྐྱེད་རྗེགས་གཉིས་ཡིན་པས་རང་ལུས་དོ་རྗེ་ལག་ལོ་ལྷ་བྱའི་ཡི་དམ་གང་ཏུང་  
 བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྷན་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་གཉིས། ཅུ་བའི་ལྷ་མ་སྐྱི་པོའམ་  
 ལྷིང་གར་གསལ་གདབ་ནས་ལོས་གྲུས་དྲག་པོ་བྱ་བ་དང་གསུམ། དངོས་གཞི་ཞི་  
 ལྷག་ཟུང་འཇུག་བསྐྱོམ་པ་དང་བཞི། རྗེས་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་བསྐྱོ་སྐྱོན་གྱིས་  
 རྒྱས་གདབ་པ་དང་ལྷ་སྟེ་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་བསྐྱབས་རིམ་མཐའ་དག་ལྷ་ལྷན་ཏུ་མ་འདུས་  
 པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚོས་ལ་འདི་ཁོ་ནས་ཚོགས་སྐྱས་སྐྱོས་མང་པོ་  
 མི་དགོས། ཚོས་ཀྱི་སྐོ་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཤེས་ཀྱང་ཉམས་སྲུ་མ་ལོན་ན་འཆི་ཆེ་  
 བ་མལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་འདུག།

སྐྱིར་གསལ་གྱི་སྐྱབས་སྲུ་སྐྱ་མ་འགག་པར་ཚོས་མཐོང་ཚད་ཐོས་ཚད་ལག་  
 ལེན་ཏུ་འདེབས་པ་སྐྱོགས་པ་ཅན་གྱིས་ཟས་མཐོང་བ་ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས། ཉམས་ལེན་  
 གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐྱབས་བྱེད་རྒྱ་བྱ་སྐྱ་མི་མང་བར་སྐྱོང་བ་གཅིག་མ་སྐྱེས་བར་དུ་  
 ཉམས་ལེན་སྟེ་གཅིག་ལ་སྐྱབས་བཅུགས་ནས་སྐྱག་བསྐྱར་ཏུས་དགོས་པ་ཡིན་འདུག།

[ 大手印五支 ]

如果按照「大手印五支」修持的话：

- 一、首先跟平时一样，将皈依发心确实融合到心中。
- 二、所谓金刚乘的教法，指的是生起次第和圆满次第这二种修持，以四种合格的生起次第<sup>39</sup>，来观修自身有如金刚亥母等任何本尊。
- 三、清晰地观想根本上师在自己的头顶或心间，生起强烈的虔敬。
- 四、观修正行——止观双运修持。
- 五、最後要以三轮无概念的回向和祈愿，将修持加印封存。

显密的教导次第，无一不包含在以上的「大手印五支」当中。若是真要修行的话，只有这个法门已经很足够了，不需要更多繁杂的修持。就算知道了八万四千法门，若不去修持，死的时候还是会庸俗地死去。

一般来说，在积聚资粮、净除罪障的阶段，不要阻挡任何机会，要像饥饿的人见到食物一样，将所有看到的、听到的法都去实践。然而，当修持确定时，不要多事，也不要多想，在一个觉受尚未生起之前，都要在一种修持上坚持下去，要能够坚韧不拔。

<sup>39</sup> 四种合格的生起次第：观修生起次第时，应该要清晰、稳定、生起佛慢、强而有力。

དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་ཐོག་མར་ཞེ་གནས་བསྐྱོམ་དགོས། ཚུ་ཚོ་ག་  
མ་ཅན་ལ་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་མི་གསལ་བ་ལྟར། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་  
སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་བྲལ་བས་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་འོས་མི་ཟེན། རབ་རིབ་ཅམ་ཟེན་  
ཀྱང་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་མི་འོང་། ལས་དང་སོ་བ་གཡེང་བ་དང་འདྲེས་ན་སྐོམ་མི་སྐྱེ་བས་  
ལུས་སེམས་དབེན་དགོས།

དེ་ཡང་ཆེ་སྐྱོས་བཏང་གཤམ་མ་ཞེག་སྐྱེ་མ་སྐབ་ནའང་གནས་སྐབས་དེར་འཛིག་  
རྟེན་གྱི་བྱ་བཞག་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བཀོད། རང་གི་སྣོ་གོས་ཀྱང་ཅི་རེད་རེད་དུ་ཚུག་  
བསམ་པ་མ་གཏོགས་ཨི་འཁྲོལ་མི་འཁྲོལ་མི་བསམ།

ཉལ་མལ་སོགས་ཉེར་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ལོ་གང་ཉན་མ་གཏོགས་འདི་ཡིས་མི་ཉན་  
འདི་འབྲ་དགོས། འདིས་མི་ཚོག་འདི་སྐབ་སྐབ་པ་སོགས་སེམས་ལ་མི་བྲན། དཔེ་  
བཞུས་དང་ཡིག་འདི་སོགས་ཀྱང་མི་བྱ་ཀ་མེད་བྱུང་ན་ཉུང་ཅམ་རེ་མ་གཏོགས་མི་བྱ།  
རྣམ་རྟོག་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་རན་ལོང་ཤོར་ནས་རིམ་པར་རང་དབང་མི་ཐོབ་  
པ་འབྱུང་།

དོན་མེད་གྱི་སྐད་ཆ་འདི་བཤད་སྐྱེང་བསྐྱང་མང་སོའང་གཏན་ནས་མི་བྱ། རང་སྤྱོད་གས་  
མ་ཉན་དོགས་བའི་སེམས་ཁྲལ། སྤུ་འགྲོ་མའདའ་སྤོད་གྱི་བྱ་བཞག་སོགས་བཅི་བསྐྱང་  
མི་བྱ།

### [ 止的修持 ]

此外，關於生起禪定的方法，首先要修持止的禪修。就像在污濁的水中，月亮的倒影不会清晰一样，如果一剎那也离不开心中的分别妄念，便不能体悟到胜观的本智，就算模糊体认到了，也不会稳定。初学者若染杂著散乱的话，是无法生起禪修的，因此身心需要寂靜。

另外，就算不能真正地放下此生，也至少要在修行的时候，暂时不将世间作为放在心上。對於自己的饮食、衣著，只想著：「有什麼都可以。」不要去想：「这样过得了吗？那样过不了吧？」

對於床和卧具等等生活用品，只想著：「随便怎麼樣都行。」心中不要帶著：「这个不好，应该要这样的。」或是：「这不可以，应该要那个。」等等的想法，就算是读书或写字等等，也是在不得不做的时候，只做一点点，除此之外就不要再做了。若跟随著一个分别妄念的话，将会落入不好的习惯，然後渐渐地变得无法自主。

千万不要说太多无意义的话或者问答和讨论，不要担心自己这方会发生不好的事，心里不要去打算著东奔西跑的计划。

མདོར་ན་གནས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ཞག་ཐམས་ཅད་ཡིངས་གྱིས་སོར་  
ནས། ལྷོད་ཚུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མལ་སའི་འོག་ཏུ་ས་དཀར་གྱི་གཡུང་དུང་  
རིས་བྲི། མལ་བཅས་ཟེན་ནས་སྡོམ་ལེན་མི་བྱ། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དང་མཚུལ་  
སོགས་མཆོད་པ་གཙང་དག་མ་གཡེང་ཅམ་བཤམ། རྩོད་བ་སྟེ་གཅིག་མ་སྟེས་བར་  
དུ་ཤི་ནའང་ཡིད་གཞན་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་དམ་བཅའ་དྲག་པོ་ཡང་ཡང་བྱས་ནས་ལྔ་  
ལྔ་ལ་གཞུང་བསྟང་།

ཞི་གནས་ལ་ལུས་གནད་དང་ལྟ་སྟངས་གལ་ཆེ་བས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱུང་བཅའ།  
ལག་བ་སྟེ་འོག་སོར་བཞིར་མཉམ་བཞག་བཅིང་། སྐལ་ཆོགས་མདའ་ལྟར་བསྟང་།  
དཔུང་བ་རྒྱུངས། མགྲིན་པ་ཨོལ་མདུད་ལོན་པར་བཀུག། མཚུ་འབྲེད་འཇུ་མེད་  
བར་སྟེ་ཡ་རྒྱལ་སྐྱར་ནས་རང་བབ་བཞག། མིག་སྟེ་ཅེའི་ཐད་སོར་བརྒྱད་གྱི་ནམ་  
མཁར་ཟེམ་མེར་བཞུ།

སེམས་གནད་འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད་པ་སྟེ་སྤར་བྱུང་ཟེན་པ་ཅི་ལའང་བསམ་མཚོ་  
མི་བཏང་། མ་འོངས་པའི་མདུན་མི་བསྐྱེ་བ་སྟེ་བྱི་ནས་འབྱུང་རྒྱུའི་ལེགས་ཉེས་བཅི་  
བགྲང་ཅིའང་མི་བྱ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་བཟོ་མ་བཅོས་པར་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་  
སྟེ་བསྐྱོམ་ཨེ་འོང་གི་རེ་བ་དང་། མི་འོང་དོགས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་མིན་ནམ་བསམ་  
པའི་རེ་དོགས་ཅིའང་མི་བྱ་བར་ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ཉེད་དེ་བ་དེ་ལ་ངོས་བརྒྱང་  
བཅས་བཅོས་དགག་སྐྱབ་མེད་པར་རང་བཞིན་ངང་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། དེའང་མ་ཡིངས་

总之，在一个寂静的地方，将此生的一切事务完全舍弃之后，为了有能够坚持待下去的缘起，要在卧铺下方，以白土划出卍字符号。已经安置好的卧处，就不要随意搬动，在供奉三宝的佛龕和曼达坛城等之上，要乾淨、简洁地去陈列供品。要一再地发起「只要还未生起一个觉受之前，死也不对其他事情动心」的强烈誓愿，要将「大手印五支」作为主要修持。

### [ 止修的要点 ]

在止的禅修方面，身体的姿势以及眼睛的视线很重要，所以双脚要采金刚跏趺坐，双手结禅定手印，垂放在肚脐以下四根手指距离的地方，脊椎要如箭一般拉直，肩膀坦开，脖子朝喉结处向下微收，嘴唇非开非闭，舌头碰触到上颚自然地放著，眼睛看向鼻尖前方八指距离的空间，双目微视。

心的要点是：「不思过去」，也就是对於过去已经发生过的事，一件也不去想；「不迎未来」，一点也不去推算之后将要发生的是好、是坏；「现在的心识，无修整地让它自然地安放著」。

不要有丝毫「会做到禅修吗？」的期望，以及「做不到禅修吗？」的疑虑，也不要丝毫「是这样吗？不是这样吗？」的希求和疑惧等想法。就直接留在这愣然的当下心识的本然状态之中，不去辨别、修改或破立。无散、无修、无作这三

མི་བསྐོས། བཞེ་མེད་ཅེས་པ་གསུམ་ལ་བཞག་ཐབས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་ཞིང་  
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློབ་གསུམ་ཡང་དེ་ཀ་ཡིན་པར་གདལ།

ལས་དང་པོ་པས་ཡུན་སྲུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བསྐོས། མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་རིག་པ་  
འཇུག་ལ་བཏབ་ནས་གཞན་ཏུ་མ་ཡིངས་པར་བཞག། རྣམ་རྟོག་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེས་  
ན་དེའི་རང་ངོ་ཕྱིག་གེར་ལྟ་བུ་ལས། རྣམ་རྟོག་དེ་བཀག་ཀྱང་མི་དགོས། དེའི་རྗེས་  
སྲུང་མི་འབྲང། རྗེས་ཐོབ་སྲུབ་མཚམས་སུ་ཡང་རང་ངོ་ཤེས་ཅོམ་གྱི་འབྲུ་རྗེ་བསྟེན་  
ནས་མ་ཡིངས་པར་བསྐྱེད། ཡང་གཏམ་དང་གཡོ་བསྐོལ་དཔེ་བལྟས་སོགས་ཀྱི་ཚེ་  
ནའང་འབྲུ་རྗེ་བསྟེན་ཏེ་མདོར་ན་མ་ཡིངས་པར་བྱ། མཉམ་རྗེས་གང་གི་སྐབས་སྲུང་  
ཕྱིའི་སྲུང་གཤམ། ཉན་ལུས་སེམས་གང་ལའང་ཡིངས་སུ་མི་འཇུག། ཉ་ཅང་བསྐྱིམས་  
འག་ནའང་དེ་གས་འཕྲོ་རྒྱུན་བྱེད་པས་རང་བབས་ལ་ངོ་ཤེས་ཡོད་ཅོམ་མ་གཏོགས་  
རང་གིས་རང་མི་བཅིངས་པར་བཞག་པས།

རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་འདུ་སྲུང་ལས་མང་བས་ཁམས་འཇུགས་ཏེ་སེམས་ལ་བལྟ་སྟེང་མི་  
འདོད་པ་དང་། ཡང་འཕྲོ་རྒྱུན་མེད་པར་ཚེ་ལེར་གནས་པས་སེམས་རྩ་དགའ་བ་དང་།  
རེས་དེ་ལྟར་གནས་དུས་གཉིད་སྲོ་བའམ། སྐབས་རེར་དབྱགས་འཚང་བ་དང་། མི་  
ལམ་ཡང་ལན་གྲངས་མང་པོ་རང་བཞིན་ཟེན། ཡང་གནས་པའི་འཕྲོ་ལ་རྣམ་རྟོག་ཅིག་  
ཤར། ཤར་མ་ཐག་ཏུ་ལྟོག་གིས་གནས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཤར་བ་དེ་རྩུར་བཀུག་ནས་  
བཞག་རྒྱ་ཡོད་པ་འབྲ་བ་སོགས་ཉམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྐོམ་

点，包含了一切安住法的关键，这也就是三解脱门。

初学者要短时间、多次数地去修练。在座上修的时候，要圈束心念，令心不散乱，突然有个妄念生起的话，便直接去看著那妄念的本质，不需要抑制那个妄念，也不需要跟随那个妄念。

在出定下座的时候，只要微微觉知著本质，保持心不散乱，连闲谈、下厨、读书等时候，都要有正念觉知。总之要做到心不散乱。

无论是在座中与下座的任何时候，心不要散乱於任何外在的形象与声音或是内在的身体与心理上。但是如果太过紧绷的话，又会成为导致涣散的因素，所以只要自然地觉知本性就好，不要自己捆绑住自己。

在妄念的收放上，可能会比过去更多，以至於身体不调而不去观照。另外，会因为专心一意住於寂静而心里感到舒服，有的时候，这样安住会想睡觉，有时候会觉得呼吸阻塞不通，在梦中能多次认识出正在做梦。

还有，在安住的过程中，安住得好好的时候，会突然生起一个妄念，但是妄念一生起，马上就能安定下来。会生起「好像能够将妄念召集回来，放在那里一样」等等各种各样的觉受。这是懂得修持的初期徵兆，如果不放弃地继续保持的



ཤེས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡིན་འདུག་པས་མ་བརྒྱུད་བར་སྐྱོད་ན་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་  
གནས་པ་རབ་འཕྲིད་ཐ་མ་གང་རུང་ཞིག་སྟེ།

ཡང་ཞི་གནས་ཉེན་ཅན་ལ་བསྐྱབ་ན། བསྐྱབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། མདུན་ཏུ་ཤུག་  
ཐུབ་པ་བསྐྱོམ་ནས་སེམས་གཏད་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བཙུག་བཅི་བཟང་གྲེད་པ་  
དེ་ལྷག་པར་པན་ཡོན་གྱང་ཆེ།

ཞི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱེས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་རྒྱ་འཕྲུལ་ཐམས་ཅད་  
འབྱུང་བར་གསུངས་གྱང་ཙུ་རིགས་བཟང་དན་དབང་པོའི་བྱུང་བར་ཡང་ཡོད།  
དེང་སང་དེ་ཅམ་བསྐྱོམ་ཏུས་མཁའ་མེད། ཏུས་གྱང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་  
དཀའ་བའི་ཏུས་ཡིན། འགྲུབ་ཏུ་རུང་ཡང་ཞར་ལ་རྒྱུད་ན་མ་གཏོགས་འདོད་པ་མི་  
རུང་།

མངོན་ཤེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུད་ན་ལྟོས་མེད་ཏུ་བསྐྱུར་བ་མ་གཏོགས་ཆེད་གཉེར་  
བྱས་ན་བདུད་ཀྱི་བར་གཅོད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྲོད་གྲགས་དང་  
ཏུས་པ། ཟང་ཟིང་གི་བསོད་ནམས་སོགས་གྱང་པལ་ཆེར་ལ་འདི་ཅམ་ནས་སྐྱེ་བར་  
གསུངས་ཏེ། དེས་གྱང་དགོས་སྐྱོར་འགྲིབ་ན་བདུད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཡིན་པར་གདམ།

འདི་སྐབས་སེམས་ཀྱི་ལེར་གནས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་ཚོད་ཀྱི་འགྲུབ་དེ་  
གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་བཟུང་སྟེ་གནས་འདུག །འགྲུ་འདུག་བསམ་ནས་ངོ་བཏྲ་གྲེད་པ་མ་  
གཏོགས་རང་ངོ་ལྟ་བུ་འོ་མ་ནི་མི་ཤེས་པས་གནས་འགྲུར་ཤེས་ཟེར་བ་ཡིན།

话，就会生起经典中所提到的上等、中等、一般这三种之中任何一种安住[的成果]。

再讲到有所缘的止禅，这部分的教学方法非常多，但是透过观修前方有释迦牟尼佛而让心专注的方式，以及计数出入息的练习，这两种利益最大。

虽然经典说止禅的究竟结果，能产生一切有漏的神通、神变，但是这仍然要取决于气脉的优劣以及根器的不同。近来已经没有人能达到这样的修持了；就算有，现在也是难以修成共通成就的时代；就算是成就了，也只能让它顺其自然地发生，不能刻意去希求。

若有一点神通生起，也要置之不理。如果专程去追求那些[神通]的话，则会成为生起魔障的因。同样地，经典中也说，名声和力量以及物质的福报等等，都会在这个时候出现。但若这些福报减损了善行的话，那就是魔鬼的加持了。

此时，要分别去把握住心是「平稳地安住」或是「散逸地驰动」这两种情况，在「是住」、「是动」的想法之后，除了去看著心的本质之外，其实并不算真的认识到自性。然而，这就是所谓「知道心的住与动」了。

དེ་ནས་རྣམ་ཉི་ཤེས་དང་རིག་པ་གཉིས་ཡི་བྲལ་ཐ་དང་དུ་མི་འཛིན་པར་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་དང་  
རོ་གཅིག་པ་བཞིན་རང་རིག་རང་གསལ་གྱི་དང་དུ་བཞག། དེའང་མི་ཤེས་ན་གནས་  
འདུག། འཇུ་འདུག་བསམ་མཁམ་ཁོ་རང་གི་རོ་ལོ་ལ་ཉིག་གེར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་  
འདྲ་བའི་རྗེ་ཉལ་བཞག་དཔུང་ཅིའང་མི་བྱ་བར་གནས་པའི་ཐོག་ཏུ་སྣོན་ནེར་བཞག་  
པས། ཡིངས་མེད་འཁོར་ཡུག་ལྟ་བུའི་སྒོ་ཁ་ཆེས་ས་བ། གསལ་སྣོད་ཉིག་གེ་བ། རྣམ་  
ཉི་ཤེས་གང་ཤར་རྩོམ་ལ་ཁ་བ་བབ་པ་ལྟར་ཤར་ཤར་དུ་ཟེན་བ། མི་འདི་རྣམས་ཀྱང་  
འདི་ལྟ་བུ་མི་བསྐྱོན་པ་ཅི་ཡིན་ན་སྣོན་པའི་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་གཞན་ལ་ཡི་མུག་  
ལྡང་བ། རི་ལ་གཅིག་ལྟར་བསྐྱད་ཀྱང་གཅིག་རྒྱ་ཟེན་སྣོན་པ། ཆོས་བརྒྱུད་ལ་སྣོན་པ་  
མེད་མེད་འདྲ་བ། སྐབས་རེར་ཆབ་ཚུབ་བན་བྱུང་མང་པོ་ལངས་ནས་བཏུ་རྒྱ་བཞག་  
རྒྱ་མི་རྟེན་བ། སྐབས་རེར་འདི་ཡིན་མེད་པའི་ཐོག་གེ་བ་སོགས་འབྱུང་བར་སྣང་སྟེ་  
ཉམས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འདུག།

དེ་ནས་སེམས་གྱི་དང་པོ་བྱུང་ས། ཐ་མ་འགྲོ་ས། བར་དུ་གནས་ས། དབྱིབས་ཁ་དོག།  
གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་རྩད་གཏང་ཞིབ་ཆ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཅད་པས། གང་ནས་  
སྐྱེས་མེད། འདི་ན་འགག་ཟེར་བ་མེད། ད་ལྟ་འདིར་གནས་གྱི་ཡུལ་མེད། དབྱིབས་  
ཁ་དོག་སོགས་ངེས་བརྒྱུད་བྱུང་མེད། སྣོན་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་སེམས་གྱི་རོ་པོ་  
ཡུལ་མེད་རང་གསལ་དེ་རྗེན་ལྟག་གེར་མཐོང་བ་ལ་ལྟག་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་།  
ཉམས་གྱི་སྣོད་བ་ཅམ་ལས་རྟོགས་པའི་རང་རོ་མཐོང་བ་དངོས་ནི་མིན་འདུག། །འདི་  
སྐབས་བཏུ་བྱ་རྒྱ་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་མ་བཅོས་པར་ཞོག་

然後，不要将妄念和心这两者区分为不同，就好像水的波浪和水是一味的一样，要安住在自觉、自明的体性中。如果不明白这个道理的话，就只要直直安住在那想著「是住」、「是动」的起念者本身的心的本质中，不要随著念头漂泊，也不要做任何分析，坦然地处在安住上。这样做会感到持续的不散乱，内心感到满足，明空清亮，任何妄念生起都有如雪花落在暖热的石头上一样，来多少，认识多少，能立即敏捷地认出妄念。

有这种感受的人这时会想：「为什麼这些人不去修这样的法呢？」会对自己生起自信，为别人感到懊恼。也会想著：「我好像能独自山居了。」看世间八法也觉得没什麼，有时候也会发生很多慌乱急躁或模糊恍惚的状况，觉得找不到什麼可观看的，也找不到什麼可安住的[觉得不知所措]，有时候会觉得灰蒙蒙模糊，什麼都无法判断确认，这所有的感受都属於觉受的一种。

[ 观的修持 ]

然後，从根本上一再地去细密分析：最初心从哪里来？最後心往何处去？中间心安住在哪里？心的颜色、形状？心是单一还是多数？然後会发现心不从任何地方生起，因此没有灭去可言，没有「现在住在这里」的地方，也无法确实找到心的形状、颜色。能够赤裸了然地照见，这远离一切戏论的「心之本质」不在任何地方，本自清明，这就是所谓的胜

གསུངས་པ་དེ་འདི་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ་པའང་འབྱུང་།

པར་ནམ་ཡངས་མི་ཚོར་བ་སྐབས་ཤིག་དྲན་རིག་ཡི་རེ་འོང་དུས་གསལ་སྣང་རེ་སོང་  
 འདྲ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། འདི་སྐོམ་གྱི་གཏད་སོ་མེད་པར་ཐ་མལ་དུ་རང་གར་བསྐྱད་པ་  
 འདྲ་བའང་འབྱུང་བས་སྐོམ་སྲུང་ལས་ཞན་ཏུ་སོང་བ་མིན་ནམ་བསམ་པའང་འབྱུང་།

ནམ་རྟོག་ཤར་ཡང་སྲུང་བཞིན་དཀའ་ཚེགས་མི་དགོས་པར་རང་གར་བཞག་པས་  
 ཚེགས་པ་སྣང་སྣང་བ་སོགས་འཆར་སྐོ་མི་འདྲ་བ་དང་། མཐོ་དམན་ལུན་རིང་སྲུང་དུ་མ་  
 འབྱུང་ཞིང་རེ་ཞིག་སྐྱེད་ཐོན་རྒྱ་ཅིའང་མེད་པས་སྐབས་རེར་ཡི་སྲུག་ཀྱང་སྣང་།

སྐབས་རེར་འདི་ལས་སྣག་པའི་སྣ་སྐོམ་མེད་འདྲ་བསམ། གཞན་ལ་རྟོགས་པ་མཐོ་  
 མཐོའི་སྐད་ཆ་བཤད་སྟོང་འདོད། མི་ལས་དུའང་སྲུང་གི་གྲུབ་ཐོབ་དང་ཡི་དམ་གྱི་སྣ་  
 སྐབས་རེར་མི་མཚམས་པ་མ་རུངས་པའང་མིས་ནས་རེ་དོགས་སུ་འབྲིག་འབྱུང་།

སྐབས་རེར་ནམ་གཡངས་དང་ཉམས་ལེན་ཀྱང་འདྲེས་ནས་ང་ནམ་གཡངས་ཀྱིས་མི་  
 གཞོད་པར་འདུག་སྟེ་སྟེ་ལུན་རིང་གཡང་ན་དུག་ལྟ་ཚོས་བརྒྱད་སྲུང་ལས་ཀྱང་སྲུ་  
 བ་སྣང་ནས་རེ་ཞིག་དྲན་པས་རྗེས་སྐྱེ་བ་མི་སྲུབ། སྐྱེ་བ་ཀྱང་མགོ་ཚོན་དཀའ་བར་འོང་  
 བས་བརྟན་པ་ཤིག་ཏུ་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས་ནམ་གཡངས་སྲུང་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐོམ་  
 ཏུས་པ་ཞིག་གལ་ཅི་ནས་ཆེ་བར་གདམ།

观。虽然说是胜观，这也只是觉受上的体会，并非证悟的[那种]真正见到自性。这时也会想：「经典中说的对於『能观所观无二无别』生起确信之後无造作的安住，指的就是这个吧！」

也有一种情况是没有感觉到自己散乱了。然而一旦正念生起，又能立刻清楚明朗，这种禅修没有特别的焦点，好像平常的时候那样平凡地待著，这时会生起「修行比以前还差了」的想法。

即便妄念生起，也不像过去那麽困难，平常自然地放著就可以了。境相等等各种感受会生起，会有许多感觉到修持是高、是低、长时、短时的感受发生；有时觉得一点也没有进步，因而感到沮丧，有时又会觉得没有比这更殊胜的见解和修持了；会想要跟别人说了悟高深的话，做梦也是梦到过去的成就者以及本尊圣众；也有时会梦到不适合与不好的事，因为做梦而产生希惧与怀疑；有时会混淆了懈怠和修持，以为：「我不会受懈怠所影响了。」

但是如果这样长时间散乱下去的话，五毒烦恼、世间八法将会比过去更猛烈地生起，一时之间正念无法跟上。除非修证非常稳固，否则就算正念跟上了，也难以制伏烦恼。因此能够舍弃懈怠，专心一意地禅修是非常重要的。

དེ་ནས་མོས་གུས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སམ། ལྷོན་གྱི་ལས་འཕྲོ་སད་པ་ལྟ་བུས་རིག་པ་  
རྗེན་ལ་བྱད་དེ། རྣམ་རྟོག་ཤར་ཤར་དུ་ཟེན་པ་སོགས་མི་དགོས་པར། རང་ངོ་བལྟ་  
རྒྱ་དང་ལྟ་མི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས། ཚོགས་བྱུག་གི་སྣང་བ་རྣམས་ལའང་བརྟག་  
དབྱེད་མི་དགོས་པ་རང་ངོ་རིག་ཚུན་ཆད་དེ་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱ་རྒྱ་ཟད་ནས་ཐ་མལ་  
ཀྱི་ཤེས་པ་ཁྲེས་སེ་བསྐྱུར་བ་མ་གཏོགས་རྫོས་དབྱེད་པའི་གསལ་རིག་སྣོང་གསུམ་  
གང་དུའང་བརྗོད་མི་ཤེས།

ཐ་མལ་རང་གར་བསྐྱད་པ་དང་ཡང་ཅུང་མི་འབྲ་བ་རིག་སྣོང་སྣོང་དུ་བྱད། དང་  
པོའི་དུས་ནས་འདི་མི་ཤེས་རྒྱ་ཅིའང་མེད་འདུག་པ་ལ་ད་རེས་བར་མ་ཤེས་པ་ཡ་  
མཚན། དེ་སྔ་སེམས་ངོ་བལྟས་ཁུལ་བྱས་པ་རྣམས་དོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་རེད་སྟེ་  
བ་འབྱུང་། ཚོས་དང་རྒྱ་མ་ལའང་རེས་ཤེས་སྟེ། རང་ལ་དགའ་སྣོ་འབྱུང་། ཡེངས་  
གངས་མང་བས་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྣང་བ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་ཡང་དེ་བུས་སྟེ་ཅམ་  
ཉིད་ནས་བཅས་བཅོས་མང་པོ་མི་དགོས་པ་རང་བབ་དེ་ཀས་ཚོག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་  
རང་ངོ་སྟོགས་ཅམ་རྟོགས་པའི་ཅེས་བྱེད་དགོས་པར་སྣང་སྟེ་ད་དུང་དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་  
གར་ཡང་མི་བྱིན་པར་འདུག་པས། བསྐྱོན་ཡུན་ཤི་དང་མཉམ། རྒྱུང་སྟོ་གོས་གཏམ་  
གསུམ་ལ་བསྐྱུར། མོས་གུས་ལ་སྟེང་ཕུར་བརྟུགས། ཚེ་འདིའི་བྱ་བཞག་ལ་སྟོས་པ་  
སྟེ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་བྱུང་ན་རིམ་བར་ཚོས་འགོ་བོན་པ་ཡིན་འདུག །

此外，由於虔敬的加持以及过去业缘的苏醒，使得心性赤裸剥尽，不再需要去观照任何生起的妄念。这时，自性即所观境与能观的人这二者合而为一，不需要去分析六识的感知，便能觉悟到自性，且不再有修整作为。除了平常心识是怎么样，就这麼随它去之外，无法用言语去表达心所观察到的任何明、觉、空。

这和平常、平凡地这麼待著有些不同。这时觉空得以松显，会想：「在一开始的时候，觉得没什麼不懂的，怎麼到现在才知道呢，好奇怪呀！过去佯装著看心性，真是没有意义的妄念啊！」於是对上师和法生起确信，对自己感到欢喜。可能有多次散乱而产生八法的显现等等，但是只要一点点的觉知，也能让正念跟上，不需太多修整也能自然变好。如果能这样的话，可以说是见到心性的一部分了。

但是这仍然是不够的，应该要一生修行至死，衣、食、名声如何亏损都可以。让虔敬深住内心，若能对於此生诸事连丝毫的兴趣也没有的话，就能渐渐圆满修行。

མེ་མོད་ཚང་པས། ངས་རྒྱ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དྲག་པོ་བྱས་ཤིང་བཙོན་འགྲུས་མགོ་ལ་  
མེ་མོད་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པས་སེམས་དོ་ལེགས་པར་མཐོང་བ་གཅིག་ཞག་ཉི་ཤུ་ན་བྱུང།  
ཉིན་མོ་རྒྱུ་བྱིས་མི་གཞོན་པ་རྒྱ་བ་གསུམ་ན་བྱུང། ཉིན་མཚན་འཁོར་ལུག་ཏུ་འགོ་  
བ་ལོ་གཉིས་ནས་བྱུང་གསུངས་པས་མོས་གྲུས་དང་བཙོན་འགྲུས་ཡོད་ན་ཉ་ཅང་  
ཤེས་རྒྱ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན་འདུག །

མོ་སྦྱང་གི་གཞུང་ལས། ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་རྒྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།  
ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོ་འདི་ལས་ཕྱི་མའི་དོན་གཙོ་ཆེ། དེ་ཡང་  
བཤད་པ་ལས་སྐྱབ་པ་གཙོ་ཆེ། དེ་ཡང་རྒྱ་མའི་མན་ངག་སྤར་རྒྱུ་ཆུགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་  
གཙོ་ཆེ།

ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པར་ཆོ་འདིའི་འདུན་མ་སྐྱབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་  
སྤྱང་རུས་རུས་པ་བཟོད་པ་གོ་ལོག། །ཆོས་ལ་འདུན་པ་མི་བྱེད་པར་འདིག་ཉེན་ཆོས་  
བརྒྱན་ལ་འདུན་པ་བྱེད་པ་འདུན་པ་གོ་ལོག། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་  
རོ་མི་སྦྱང་བར་ཟང་ཟང་ལོངས་སྦྱོང་གི་རོ་སྦྱང་བ་རོ་སྦྱང་གོ་ལོག། །རང་གཞན་སྤྲིག་  
པའི་ལས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་མི་བྱེད་པར་ཆོས་ཀྱིར་དཀའ་སྤྱབ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བྱེད་པ་སྤྱིང་  
རྗེ་གོ་ལོག། །རང་ལ་སྦྱོས་པའི་མི་ཆོས་ལ་མི་བཟོད་པར་ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ལ་སྦྱོར་  
བ་གཉེར་སེམས་གོ་ལོག། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་དཀའ་བ་མི་བསྐྱོམ་པར་དབྲུག་ལ་སྤྲུག་  
བསྐྱེད་བྱུང་ན་དཀའ་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་གོ་ལོག་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་སྤང།

戈仓巴大师说：「我对上师有著强烈的虔敬，而且透过有如头上著火一般的精进努力，於是在二十天後，能够很好地看到了心性，三个月之後，能够不受白日负面的干扰，两年之後达到了修持日夜不间断。」只要有虔敬和精进，不会不知道、看不到心性的。

### [ 颠倒与歧途 ]

就如修心的典籍中说：「今当修主要。」如今在获得了人身的时候，要知道来世的意义比此生还更重要，修行比嘴上说的还重要，专注地修持上师的口诀最重要。

- 要断除这六个颠倒：
- 一、不能忍受修行佛法的苦，却能吃苦耐劳地去达成此生的愿望，这是颠倒的忍辱。
  - 二、不向往佛法却向往世间八法，这是颠倒的向往。
  - 三、不以闻、思、修去品尝法味，却品尝著物质财富，这是颠倒的尝味。
  - 四、不去悲悯自我造作罪业，却悲悯为了法而作的苦行，这是颠倒的悲心。
  - 五、不令仰赖自己的人进入佛法，却去指导让此生如何过得更好的道理，这是颠倒的管理。
  - 六、不对善行修持欢喜，却对敌人受苦感到欢喜，这是颠倒的随喜。

ལྷན་པར་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་ཞབས་ཀྱིས། འཛིག་རྟེན་མཁུའི་བ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་  
མི་བདེ་སྟོན་དང་མི་སྟོན་དང་། །བསྟོན་སྟོན་ཅེས་བཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་པོ། །  
བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོ་མས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིག་  
རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་འདི་ནི་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཚོས་པ་ཚད་ལྡན་རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱི་  
རྒྱད་ལའང་མ་ཚོར་བར་གོས་པ་ཞིག་སྤང་བས་མགོ་མནན་རེ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ།

ཁ་བསགས། གཞོག་སྟོང་། རྩལ་འཚོས། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ། རྟེན་པས་རྟེན་པ་  
འཚོལ་བ་སྟེ་ལོག་འཚོ་ལྷ་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་། རང་རེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཅིང་རྟོགས་  
པ་མཐོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དགའ་སྟེ་དེ་དགའ། རང་མ་ཁེལ་གཞན་མི་བསྐྱུ་བ་ཁ་བཤད་  
ལག་ལེན་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ངོ་མཚར་ཆེ།

གོལ་ས་ཤོར་ས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་ནང་ནས་ཚོད་  
བ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་གོལ་ཤོར་ཡིན་མིན་དོན་གྱིས་འབྲེད་ནས་འོང་བས་སྟོས་མ་  
དགོས།

ད་ལྟ་ནི་གནས་འགྲུའི་གདར་ཤུལ་ལེགས་པར་མ་ཚོད་པར་རྟོག་མེད་དུ་མ་རེའམ།  
རྣམ་རྟོག་གི་རང་ངོ་རྟེན་ཅམ་རིག་པ་ལ་སེམས་ངོ་ཡོད་པར་རྣམས་པ་རྣམས་ལ་ནི་  
གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་གོལ་ཤོར་འབྱུང་དོགས་མི་དགོས་འདུག །རྣམས་ལེན་  
ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་ན་གོལ་ས་མི་འབྱུང་། དེའང་མཚོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་  
ན་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་རེས་མི་གོལ་ཉེ་རྩ་བ་འཛིན་ཞེན་ལ་ལུག །

尤其，就如龙树菩萨所说：「利无利苦乐，称无称毁讥，了俗世八法，齐心离斯境。」对于这世间八法，不用说别人了，就算那些自以为是具格行者的人，他们的心也会不知不觉地被染污，所以务必要去制伏。

任何时候都要舍弃阿谀奉承、欲得作赞、诈现威仪、大言求利、赠微薄厚这五种邪命<sup>39</sup>。

要是我们具备功德，而且有较高的证悟，这当然很好，但这也是很困难的。不要愧对自己，也不要欺骗别人，若能言行合一的话，这已经很稀有难得了。

虽然经典中说明了很多歧路、迷途，如果能够由内解除对实相的增益虚构，那麽就是明辨了是否为歧路、迷途，不需要再去谈论是否会误入歧途了。

现在连心的住、动是什麽都无法好好判断，只体会到一点没有妄念，只是短暂看到妄念的本质，就自以为看到了心性的这种人，不需要担心经典中所提到的「歧途」[，因为现在连歧途都还谈不上]。对一切修持没有执著的话，也不会有什麽歧途，除非是极度的优越感，否则有一点执取是不会步入歧途的。有没有步入歧途，根本上是取决於贪执。

<sup>39</sup> 邪命：因贪欲而产生的身、语二业。

གོལ་ས་ཆེ་ཤོས་ནི། ལྷ་མ་ལ་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད། མཆེད་གྲོགས་ལ་དག་སྦྱང་ཚུང་།  
 གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་གཤེ་བཀུར་འདེབས། རང་ལ་ང་རྒྱལ་ཆེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ངོ་སློག་  
 བྱེད། དུག་ལྷ་ཁ་ཡན་ཏུ་བཏང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་མི་བཅི། ཁ་ཉྟ་དང་སྟོང་སྟང་ཆེ།  
 ཉམས་སྲོང་ཁྲོམ་དུ་སློབ། །མི་ཚོས་ལྷ་མའི་རྩལ་གྱིས་སྤྲུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་བྱེད་པ་  
 འདི་རྣམས་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། རང་རང་ནི་བདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། གཏུལ་བྱ་  
 རྣམས་ནི་སྤྲིགས་དུས་གྱི་སྐལ་དམན་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་སྟབས་གྱིས་ཚོས་གྱི་  
 གནད་དོན་མི་ཤེས་པར་ཅལ་སློབས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་རྒྱག་པ་མང་བས་གོལ་ཤོར་  
 གྱི་ལམ་ལྷ་གྲུབ་པས་བཀག་ཀྱང་མི་ཁོག་པ་འདྲ།

མདོར་ན་ཚོས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་རང་སེམས་སྤུལ་བ་ཞིག་དགོས་འདུག་ཀྱང་།  
 ཚོས་གྱི་བྱིར་དུ་འཐབ་མོ། བསྟན་པ་ལ་བསྟན་ནས་འཇུག་ཚོད། གཞན་དོན་ཁག་  
 བཞག་གི་བྱུན་སྐྱེད་སོགས་ཚོས་ནས་མི་རུང་གསུངས་པ་རྣམས་ཚོས་པ་ཀུན་གྱི་  
 ལག་ལེན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་གདལ།

མཉམ་མེད་དྲགས་ཤོས། ལས་དང་པོ་བ་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་དུས་མིན།  
 ཁྲོས་པའི་དུས་ཡིན་གསུངས། རང་རེ་ཚོ་ཉོན་མོངས་པ་ལམ་དུ་ཁྲེར་བྱས་པའི་ས་  
 མཚམས་དེ་ན་སླེབ་མ་འདྲ་བས་ཆང་དང་བྱད་མེད། ཁོང་ཁྲོ། སྤག་དོག །བག་མེད་  
 རོ་ཉལ་སོགས་ལ་ཞེ་ཚོན་དགོས་འདུག །

最大的歧途是：与上师平起平坐，对法友净观少，辱骂毁谤其他宗派，我慢强烈，表里不一地持戒，纵放五毒，不顾业力、因、果，爱说空理、空话，在人群中扬言觉受，以「妄说上人法」<sup>40</sup>作为主要的修行。

我们各自都被魔鬼加持了，所谓的徒众们皆是浊世没有福缘的人，不知道法的重点，只是跟著无稽之谈後头跑。因此，似乎连释迦牟尼佛自来也无法阻挡他们误入歧途。

总之，修行的结果应该是调柔自心，但是为了佛法而起冲突，以教法为藉口而起纷争，嘴上说是利他，[实际上]却在牟取自己的利益等等，这种在佛法中不被允许做的事情，却是现在的修行人主要在做的事情。

[ 面对烦恼与违缘 ]

无比达波拉杰说：「以初学者来说，不是和烦恼对抗的时候，而是避开的时候。」我们还没到有能力将烦恼转为道用的阶段，因此要对酒、女人、瞋恨、嫉妒、放荡、[久卧不起如]躺尸等等谨慎小心。

<sup>40</sup> 妄说上人法：四他胜罪之一，指虽然自己没有神通等优于世间法的功德，为欺骗他人而妄说自己证得了，最后终究为人识破。

ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་ཁྱེད་རྣམས་ཟེར་བ་དེའང་ཉི་མོ་རྒྱ་རོ་ལྟ་བུ་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚལ་  
རྫོགས་པའི་རང་རྟགས་སྤེལ་བུ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་ཚོ་འབྲུལ་སྟོན་རྣམས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་  
མ་གཏོགས། རང་སེམས་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་རང་རྟགས་ཉོན་མོངས་འཛོལ་ཉོག་  
ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ལ་གསུངས་པ་མིན། རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཅིའང་མེད་པའི་གང་  
ཟག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་བཏགས་ཀྱང་མི་ཐོགས་པའི་ཁར་རང་ལ་གནོད་པས་  
སྐྱབ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གུ་རྒྱུད་ཏུ་མི་བཅད་པར་བསྐྱུང་བའི་དཔེས་རང་ཉིད་ཉམས་ལེན་  
ལ་བཙོན་པ་ཁོ་ན་ཁེབ་ཆེ།

རྫོད་ཐོབ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་གཞན་ལ་པན་ཀྱང་རང་ལ་གནོད།  
ས་ཐོབ་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་འབད་མེད་ཏུ་འབྱུང་བར་གསུངས།

ན་ཚ་རྒྱུན་དན་གདོན་བགོགས་སོགས་གནོད་པ་བྱུང་ནའང་། ང་ནའོ། །ང་ལ་གདོན་  
གྱིས་གནོད་དོ་སོགས་བསམ་མཁན་ཁོ་རང་གི་དོ་སོ་ལ་བལྟས་པས་ཉམས་དམའ་  
བའི་སྐབས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་པན་གནོད་མེད་ཀྱང་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་སྐྱབ་བཙུགས་པས་  
རིམ་གྱིས་སྟོང་ཡལ་རྗེས་མེད་ཏུ་འགྲོ།

ཡང་དེའི་དུག་རོ་སྟོངས་བྱུང་ཆེ་དོ་སོ་ལ་བལྟས་པས་ན་འཛིན་དང་འབྲེ་རྟོག་སོགས་  
གྱི་རང་རྗེ་རྒྱུད་ཏུ་འགྲོ། སྐྱབ་བསྐྱུང་སོགས་ལའང་དེ་དང་མཚུངས།

所谓「有能力转烦恼成为道用」，是要像帝洛巴、那洛巴一样，能够将内在本智能量圆满的真正徵兆，於外展示出神通、神变。除此之外，这并不是为了那些自心无法作主，呈现於外的徵兆是烦恼、混浊行为的人而说的[法教]。

自心没有生起一点觉证的人，就算去利益众生，也无法真正利益到他们，甚至反而会伤害到自己。就像「不应剪断灵药的幼苗，应予以守护」的比喻一样，唯有自己在修持上精进，才是利益比较大的。

佛经说：「得到了暖相，但是尚未获得稳定的人，就算是利益他人，也会伤害了自己。登地之後，才能不费力地利益自他。」

当疾病、违缘、非人等危害发生时，对於觉得「我病了」、「我被魔鬼伤害了」等等想法，要去看著起念者的本质。这对修证比较小的人，虽然不会立刻有用，但若一再忍耐，坚持下去，就会渐渐让障碍烟消云散。

当那些隐藏的毒性又再发作的时候，如果看著其本质，那执著有病、认为有鬼等等的力量将会减少，痛苦等情况也是相同的。



དེ་ལས་རྒྱུ་དྲག་པ་ན་ནད་སོགས་འཆར་སློབ་འགག་པ་ལ་ངོ་བོ་སློང་རྗེན་ལྷང་ལྷང་  
འགོ། དན་པས་མ་ཟེན་ཆེ་མ་མལ་པ་དང་བྱུང་མེད། ལྷང་བ་རང་སེམས་ཅམ་དུ་གོ་  
ཡང་རྟོགས་པ་གདིང་ནས་མ་ཐོབ་ན་ཡུལ་སེམས་འཕྲད་ཆེ་གཞི་མེད་ཅ་བལ་དུ་  
གོལ་བར་མི་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་ཚོགས་དུག་གི་འཆར་སློབ་རྣམས་འདར་ཡང་ཞེན་  
འཛིན་མེད་པ་ལ་བསྐྱབ།

དེའང་རབ་སྐྱད་ཅིག་དང་སོ། འཕྲིང་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལས་མན་རྗེས་འཕྱད་མི་བྱ་  
བར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་དན་པ་རྒྱན་ཆགས་བསྟེན།

ཉི་ལོ་བས། ལྷང་བས་མི་འཆིང་ཞེན་པས་འཆིང། །ཞེན་པ་ཚོད་ཅིག་རྒྱ་རོ་བ། །ཞེས་  
གསུངས།

མདོར་ན་རྣམ་རྟོག་སེམས་ཀྱི་རང་ཅལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་རྒྱབས་ལྟ་བུ་ཡིན་འདུག་པས་རྣམ་  
རྟོག་མེད་འགོ་བ་མི་སྲིད། རྣམ་རྟོག་ལ་གསུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་  
སྤང་བ་ཤེས་དུངས་པ་ལ་འཇའ་ཚོན་འདར་བ་དང་འབྲེ་བས་རྟོགས་པ་མཐོ་ཡང་སྤང་  
བ་མ་འདར་མི་སྲིད་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་དང་སྤང་བ་ལ་ཞེན་འཛིན་གྱིས་ངོ་མེན་བྱེད་མི་བྱེད་  
ལ་ལྷུག།

证悟力比较好的人，不需要去阻止疾病等现象，也能进入明  
朗赤裸空性的本质中，若不能以正念去把握，和凡夫就没有  
差别了。

就算了解显相也不过是自己的心，但是还没由衷获得证悟的  
话，当境与心会遇的时候，则无法解脱於无基离根的境地。

所以，暂时要学习不论生起任何六识的感受，也没有贪执。  
最好是在第一刹那能认识出，中等的是在第二刹那时认识  
出，除此之外，不要让妄念一个接著一个地继续下去，要持  
续地仰赖认识到本质的正念。

帝洛巴说：「现象不缚耽执缚，断除耽执那洛巴。」

总而言之，妄念是心的本自能量，就像水和水波一样，所以  
不可能没有妄念。妄念中显现出色等各种境的现象，就像是  
清澈的水晶中出现彩虹的光芒。证悟再高，也不可能不显现  
出对境的现象。妄念和现象的分别，关键就在於是否用贪执  
去对待。

མ་ཡིངས་ཅམ་གྱིས་རང་ངོ་ཤེས་པ་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་ན་རྣམ་རྟོག་ཡུལ་སྣང་རི་  
ཅམ་མང་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས། རང་ངོ་མ་ཤེས་ན་མི་རྟོག་པའང་ལུང་  
མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་འདུག། རྣམ་རྟོག་ཏུ་སྣང་བའང་སྟོང་པའི་རང་མདངས་སྣང་སྟོང་  
དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་ནས། རྣམ་རྟོག་འགགས་མ་དགོས་པར་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ལ་གདངས་  
མ་འགགས་པར་ལམ་ལམ་དུ་འཆར་བ་ཉིད་རང་གིས་རང་རིག་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་  
དབྱེར་མེད་ཟེར་བའང་དེས་ཚོག།

ཉམས་ལེན་ལ་རྫོང་ལྷན་འཛོལ་པའི་ཆེ་སྡོན་གྱི་ལས་རན་བསྐྱངས་ནས་ལུས་ལ་ན་ཚ།  
སེམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སོགས་མི་འདོད་པ་འབྱུང་ཡང་སྡོད་བུས་ན་བྱི་མ་ལྡངས་པ་  
བཞིན་རྒྱུད་དག་པའི་སྤྲ་ལྷན་སུ་གསུངས་པས་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་རན་གྱིས་མི་འཕྲོག་  
པ་བཙོན་འགྲུས་ཆེར་བཏང་།

ལམ་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་ན་དངོས་སམ་བདུད་གྱི་བར་ཆད་ཅི་ཡིན་མི་འབྱེད།  
དངོས་ཡིན་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་མཚོག་འཛིན་སྐྱེས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདུད་གྱི་བར་ཆད་དུ་  
འགྲོ་བས་བཟང་པོ་ལ་མི་ཞེན། རན་པ་ལ་མི་སྤྲུག་པར་དེ་དོགས་ཐམས་ཅད་སྤང་།

གལ་མཐོ་སར་མི་སྡོད། གོས་བཟང་པོ་མི་གྱོན། བཅའ་ལག་བཟང་པོ་མི་འཚོག།  
གཞན་གྱིས་བསྟོད་བཀུར་ལ་མི་དགའ། དེ་རྣམས་གྱིས་ང་རྒྱལ་སྤྱི་བའི་རྒྱུན་བྱེད་  
པར་འདུག། །དུས་རྟོག་ཏུ་དམན་ས་བཟུང་བུས་ན་ང་རྒྱལ་དང་ཐག་དོག་སྤྱི་བའི་རྒྱ་  
མེད། ང་རྒྱལ་མ་སྤྱིས་བར་དུ་གེགས་མི་འབྱུང་། ལྷ་མ་ལའང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་

经典说：「仅仅不散乱地持续觉知著自性，就算妄念的境相再多，那也是智慧。」若不觉知自性，就算是无概念，也只是无记的状态而已。

在了知妄念的显相是空的本自光泽，是显空不二之後，就不需要阻断妄念，本质空而任其光泽无碍、闪亮地生起且自觉自证的话，就可算是所谓的「生圆无二」。

当修持彻底的时候，由於过去的恶业现起，会出现身体的病痛、心理的痛苦等等不希望发生的事情，这就像清洗容器时污垢浮现一样。经典说，这是自心清净的初期徵兆，不要让修持受到违缘所影响，要更加努力地精进。

当生起修道徵兆的功德时，不要去分辨这是真的功德呢？还是魔鬼的障碍呢？如果生起觉得自己很殊胜的执著时，就算真的有徵兆功德，也会立刻变成魔鬼的障碍。

所以，不要贪执善妙的徵兆，也不要惧怕恶劣的徵兆，要放下一切希求、疑惧。

### [ 应有的作为 ]

不要坐在上位，不要穿好衣服，不要保存好东西，不要喜欢上别人的赞美和尊敬，这些都是助长我慢的因素。若是任何

བསམ་པ་དང་། སེར་མོ་བ་གཞན་ནམས་ཀྱིས་འདི་ཙམ་མི་ཤེས་སྣམ་པ་སོགས་  
ནམ་ང་རྒྱལ་བུང་ཙན་གོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་འདུག་པས་མོས་གྲུས་དང་དག་སྣང་  
རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱ།

ཁ་ཟས་ཀྱང་བཟང་ཆེས་ན་ཆགས་ཞེན་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་འདུག་པས་  
མ་སྟོགས་ཙམ་རེ་བཟང་ཟས་གོས་གང་ཡང་འབྱོར་ན་མི་དགོས་ལྷལ་ཡང་མི་བྱེད།  
མ་འབྱོར་ན་ཆེད་དུ་ཡང་མི་འཚོལ། གང་བུང་གང་ཉན་བྱ། མ་སྟོགས་མ་འབྲུགས་  
ཙམ་གྱིས་འཕྲོས་རྒྱ་རྩལ་ཅི་ཡོད་སྐྱ་མ་དགོན་མཚོག་ཞིང་དུ་བཏང་། དེ་ཡང་བྱང་  
རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོམ་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པས་སྦྱོང་བ་ལ་ཞིང་བཟང་ངན་ཁྱད་མེད་ཀྱང་  
སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་གྱི་སྐབས་ལས་དང་པོ་བསམ་མཚོན་པའི་ཞིང་བཟང་པོ་གདམས་  
དགོས།

འདོད་པ་ལ་ཚོག་ཤེས་མེད་ན་མིང་ཚོས་པར་བཏགས་ཀྱང་དོན་ཚོབ་སྦྱོང་རང་ཡིན་  
འདུག་པས་ཅི་ལའང་ཚོག་ཤེས་ཞིག་འཚལ། རྫོ་སྣ་རིང་བ་དེས་ཚོས་རྒྱུད་ལ་མི་  
འབྱོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་འདུག་པས་རྫོ་སྣ་ཡང་ཡང་བསྐྱུངས་དགོས་པར་སྣང་། སེམས་  
གནས་འགྲུ་དགའ་སྤྱད་སོགས་གང་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་བབས་གཉེན་མའི་རང་  
འགོས་སྦྱོང་བ་ལས་དགག་སྦྱབ་བཅོས་བསྐྱུར་གང་ཡང་མེད་པའི་དོས་ཁ་ཉོན་  
བརྩམས་བརྗོད། འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ལུགས་འབྱུང་ཞེས་  
གྲགས།

时候都能谦虚的话，就不会有生起我慢与嫉妒的因素了。

只要不生我慢就不会有障碍，如果生起「上师也没有比我厉害」以及「其他出家人连这些也不知道」等我慢想法，就会产生魔障，所以要不断保持虔敬与净观。

如果吃得太好，会促使贪执和烦恼生起，所以吃东西时只要不饿著就行。获得任何衣食的时候，不用装作不需要的样子，没有获得衣食的话，也不要刻意去追寻，应该有什麽就是什麽。只要不饿著、不冻著，应将所有多馀的财富资产献给上师、三宝等福田。

此外，在修持菩提心的时候，虽然在此动机的行持上，福田境没有好坏的差别，但是在实际的行动上，初学者仍要选对好的福田而作供养。

若是欲求不满，就算冠上「修行人」的称号，也是空有虚名，应该对任何事情都要知足。心思多计，会成为佛法不入心的因素，所以要一再减少心思。

心的住、动、喜、悲等等，不论如何呈现，都要保持著自然真实的本有方式。没有任何破立修造地进行课诵、持咒以及行、住、坐、卧等，这就叫做自然的行为。

འོན་ཀྱང་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མིག་འབྲས་ལྷན་བསྐྱེད། ལས་རྒྱ་  
འབྲས་ལྷ་ཞིང་ལྷ་བ་ནས་བཅི་སྤྱད་བྱ་བ་མ་གཏོགས་ངོ་མོ་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཕན་གོད་  
མི་འདུག་སྟུང་པའི་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་སྐྱམ་ལོ་ལ་གདིང་བཅས།

ཉམས་ལེན་ཁ་ཁྲིར་དུ་བྱས་ནས་ཅིང་ཚོས་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་སོང་ན་ལས་མ་དག་པ་ཁ་  
ཅིག་གིས་བྱུང་ཐོབ་ཏུ་མཐོང་སྲིད་ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་སྤྱད་གི་གཞི་ཆེན་པོ་ཡིན་  
འདུག་པས་གཟབ་པ་གལ་ཆེ།

མདོར་ན་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ལག་ལེན་བྱེད་  
ལུས་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་དུ་བྱེད་ཀྱང་། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུང་སློབ་དཔང་པོར་  
བཀོད་དེ་སྤྱོད་ལུག་ལུས་པ་མེད་པར་དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་སྣ་རེའི་རྗེས་སུ་འང་ཅི་  
ལུས་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱས་ཆེ་དོན་གཉིས་སྤྱོད་བྱུང་ཏུ་འབྱུང་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད།

དེས་ན་གཞི་སྤོང་པ་དང་དམ་ཚིག་གི་ཅ་བ་རྣམས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱེད། ཚོགས་  
གསལ་དང་སྤྱི་བ་སྤོང་ལ་སྤོགས་རེས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་པར་ཅི་ལུས་ཀྱིས་  
འབྱུངས། འདོད་ཚུང་ཚོག་ལེས་དམན་ས་བཟུང་བ་གཙོར་བཏོན། མོས་གུས་དག་  
སྤང་ལ་དགེ་སྤོང་གི་མཐིལ་བྱ། སྤོང་ཉིད་སྤྱོད་རྗེ་བྱང་འབྲེལ་ལ་ནམ་འཆིའི་བར་དུ་  
རེས་འཛོག་མེད་པར་བསྐྱེད།

然而在还未稳固之前，要如守护眼珠一般的持守戒律。不只要守护和重视微细的业力、因、果，更要从深处斩断认为「本质上没有一点利益或危害的影响」的这种对空性的乾枯理解。

若假借修行的名义，变成粗暴的人，或是行为疯癫，虽然有一些业力不清净的人可能会把这种人看作是成就者，但这会成为令自己和他人遭殃的基础，要谨慎小心，这是非常重要的。

总之，就算没有听闻、思维、修持佛经和论典的福气，但是因为有着举祖师们的话语为证明，那些不懒散畏缩的人，若能尽力去追随和学习一些祖师们的行谊事迹，那麽毫无疑问地绝对能二利任运成就。

因此要守护基本戒律以及三昧耶的根本，不令毁犯，不只是单方面的，而是全面性地尽全力去积聚资粮、净除罪障。最主要的作为是少欲知足和甘於低下，最核心的善行是虔敬与净观，到死为止都没有间歇地学习空性和慈悲双运。

དེའི་ཡན་ལག་རྒྱ་བག་ཡོད་པའི་འཇམ་ཉམ་རྒྱ་བསྐྱེན་པས། རྣམ་ཞིག་གི་ཆེ་ལྗ་བསྐྱོམ་  
གྱི་ངོ་སྤོད་དང་། ས་ལམ་གྱི་བཤའ་བ་མང་པོ་མི་དགོས་པར་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་  
ཆེན་པོ་ནང་ནས་འཆར། སྤོས་བ་བྲལ། ཐེ་ཆོམ་ཆོད། རེ་དོགས་ཟད་སར་འཁྲུལ་བ་  
ཞིག་བྱུང་ཆེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅེས་པའི་མིང་བཏགས་བ་ཡིན་འདུག་གོ། །།

与这修持要一起进行的，是恒常依靠不散逸、正念、正知。到了某个时候，你将不再需要见、修的指引以及许多地与道的解说，实相大手印将会由内展现，到达离戏、断疑、灭希惧的境地。那时，就可称之为「证果」了。

◆  
结语

རྫོག་མེ་འཆང་ནས་ཅུ་བའི་སྐྱ་མའི་བར། །  
 བཀའ་བརྒྱན་རིན་ཆེན་སྲིད་བཀའ་ལེགས་པའི་ཤུལ། །  
 ཟབ་ཚུལ་འདི་ལ་བྱིན་རྒྱལ་སྲོད་མཆིས་པས། །  
 བརྩོན་པས་ཉམས་སྲུ་སྲངས་ན་དོན་ཆེན་འབྱུང། །  
 གནས་ལུགས་གཞི་ཡི་ཕྱག་ཆེན་སྦྱིང་ནས་སད། །  
 ཟུང་འཇུག་ལམ་གྱི་ཕྱག་ཆེན་བརྟན་པ་ཐོབ། །  
 འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་རང་ཞལ་མངོན་གྱུར་ཏེ། །  
 རྫོག་མེ་འཆང་དབང་ཆེ་འདིར་ཐོབ་པར་ཤོག། །  
 མཁས་དང་གྲགས་འདོད་མ་ཡིན་སྐྱ་མ་ཡི། །  
 བཀའ་བཞིན་གྱིས་ལས་དགེ་བཀའ་ཐོབ་པས། །  
 ལྷུ་བ་བརྒྱན་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་ཀྲས་པ་དང། །  
 འབྲེལ་ཚད་གཉེན་མའི་གཏན་སྲིད་ཐེན་པར་ཤོག། །

ཅེས་ཕྱག་ཆེན་སྦོན་འགྲོ་བཞི་རིམ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་གོ་དོན་བཅས་བསྟན་བདེ་འདུས་གསལ་  
 ཞེན་གྱི་དཔོན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་ཀམ་འོད་གསལ་འགྱུར་མེད་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་སྦྱི་བོར་  
 འོད་དེ། རྗེ་དགུ་པའི་ཕྱག་ཆེན་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐེན་གྱིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ། རང་ལ་ཉམས་  
 རྩོགས་མ་མཆིས་ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དབང་པོར་བཀོད་ནས་རང་བཞིའི་གཟུ་སྲུམ་མེད་  
 པར་སྦྱོང་བ་པའི་ཚོལ་ཅན་ཀམ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་རང་ལོ་སོ་གཅིག་པར་དཔལ་སྦྱངས་  
 ཡང་ཚོད་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་སྦྱིང་དུ་གྱིས་པ་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག། །།དགེའོ། །

由金刚持至根本上师，  
 噶举宝鬘行过之道路，  
 此深法具加持之温热，  
 若以精进而修成大利。  
 实相基大手印觉於心，  
 双运道大手印得坚定，  
 果大手印自性得现前，  
 愿此生得证金刚持力。

非为成为贤哲或名声，  
 乃依上师谕令而书写，  
 祈愿以此所得诸福善，  
 实修传承教法弘四方，  
 愿有缘登本然恒常刹。

至尊上师噶玛伟瑟久美亲口谕令，要以简明易读的方式写下大手印四前行的  
 观修次第与涵义，故顶戴奉行而写下此笔记，作为第九世法王的著作《大手印：  
 了义海》的补充。我虽然没有觉证，但引证了祖师们的教言，并没有自己捏  
 造杜撰。虚伪的修行者噶玛阿旺云滇嘉措，时年三十一，书於八蚌寂静处普  
 贤大乐苑，愿能利益佛教与众生。善哉！

◆  
附录

四加行修诵仪轨



༄༅། ལྷོ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བྲིད་པ་ཀུན་གྱི་ཚུད་ཉོན་ལ་པའི་དོན་རྒྱུད་ལས་  
བྱུང་བའི་གཞུང་གི་མ་ལེན་པ་རྣམས་བཀོད་ཅན་ལས་ཞུས་པ་དོན་  
རྒྱུན་བྱིང་གི་རིམ་པ་འབའགས་ལམ་པ་བརྗོད་པའི་  
ཞིང་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

# 行圣道之乘

由实修传承宝鬘玛冈仓了悟义传之无垢教导  
编写而成之念诵仪轨次第

དཔལ་ལྷན་ཁྲུབ་བདག་དྲེ་རྗེ་འཆང་དབང་རིགས་ཀྱན་གཙོ་བོ་སྐ་མ་ཀམ་པ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་འབྲུང་  
གནས་མིང་ཞིའི་དཔལ་གྱར་ཡི་དམ་རྣལ་འབྱོར་ལ། །མིན་ལས་ཀྱན་གྱི་བྱེད་པོར་དབང་བསྐྱར་ཚོས་སྦྱོང་བེར་  
ཅན་ལྷམ་འལ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་ཅེ་གཅིག་གུས་པས་འདུད་དོ་འབྲལ་མེད་ཐུགས་རྗེས་སྦྱོང་བར་མཛོད། །

具德遍主持金刚诸部之主上师噶玛巴，一切坛城生源处有寂成瑞本尊瑜伽女，  
统御一切事业者黑袍伴侣护法诸圣众，行者专一度敬礼祈请大悲护佑莫舍离。

སྐྱུབ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ལམ་སྲོལ་ལས། །བྲུང་བའི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ཆེན་པོ། །བདག་གིས་  
བཤེས་གཉེན་མང་ལ་བསྟེན་བྱས་ཏེ། །ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བྱིར། །དོ་རྗེའི་  
གསུང་རྣམས་གསལ་བཀོད་པ། །འབགས་ལམ་བརྗོད་པའི་ཤིང་ཉ་མཚོག། །ལམ་འདིར་ཞུགས་པའི་  
སྐལ་ལྷན་རྣམས། །མ་ཡིངས་བརྗོད་འགྲུས་ལྷན་པར་མཛོད། །

实修传承珍宝之道统，所生源源加持大川流，  
我因依止众多善知识，实行修持而发菩提心，  
是故明晰书写金刚语，此为行於圣道胜车乘，  
於此道中具福有缘众，切应精勤努力勿散漫。

དེ་ཡང་སྟོན་འགྲོའི་ཚོས་འདི་རྣམས་རྒྱན་བྱིང་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རྒྱན་གྱི་རྩ་སྐྱས་བསྐྱལ་བའི་ཆེ་ནའང་བྱི་འདུལ་  
ཁྲིམས་ཀྱི་དགོ་སྟོང་དགོ་ཚུལ་དགོ་བསྟེན་གང་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་མཐུན་པས་ལྷང་བ། བང་སྟོན་འཇུག་གི་  
བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པས་འཚོགས་ལ་དཀོན་མཚོག་གི་རྟེན་ལ་གུས་པས་བྱུག་འཚལ། །

为了能将这些前行法作为持续性的日课，因此当入座的鼓声响起时，或晨起时，外  
在就要有与具戒比丘、沙弥、居士任何一者的学处相应的行为，共聚修持时，内在  
要怀着愿、行菩提发心，来向三宝的所依虔敬地顶礼。

གསང་བ་སྤགས་གྱི་དོ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་བཀའ་དང་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པས་བཞུགས་གལ་དུ་ལུས་བསམས་  
གཏན་གྱི་ཚོས་ལྷ་དང་ལྷན་པས་འཁོད། །འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱུད་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་འཆི་ཚོས་ཡང་དག་  
པར་བྱེད་དོ་སྐྱམ་པས་ཞལ་འདོན་གྱི་དུས་སྤུངས་རིག་པ་མ་ཡིངས་པར་སྐྱོད་དེ་མེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་  
ནས། །

遵守密咒金刚阿闍黎的教诫与三昧耶，身体以禅定五法安坐於座位上，心想著：  
「不要为世间八法所动，这是我今生要修持的最重要的正法。」念诵的时候，心要  
不散漫地安住於声音与词义无分别之中。

། མི་ལུས་དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་མིང་གྱི་དག་འདོན་ནི།

而後，念诵「暇满人身难得」的教导：

དང་པོ་བསྐྱོམ་བྱ་དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་འདི། །ཐོབ་དཀའ་འཛིག་སྐྱ་ད་རེས་དོན་ཡོད་བྱ། །  
倘波 拱洽 达就 仁千笛                      透嘎 己拉 达惹 敦约洽  
先观所修暇满此珍宝，                      难得易坏今应令具义。

འཆི་བ་མི་ཉག་པ་ནི།

死亡无常

གཉིས་པ་སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་ཅིང་།

尼巴 纽聚 汤界 米达京

次观一切情器悉无常，

།སྒོས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་སྲོག་ཅུ་བྱུང་འདྲ། །

轨素 卓威 策搜 丘布札

尤以有情性命如泡沫，

ནམ་འཆི་ཆ་མེད་འཆི་ཆེ་རོ་རུ་འགྱུར།

南企 洽美 企策 若汝就

何时命终难料死成尸，

།དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་པན་བྱིར་བཙོན་པས་བསྐྱབ། །

得喇 却吉 片企 尊贝竹

於彼法能利故应精勤。

ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི།

业、因、果

གསུམ་པ་ཤི་ཆེ་རང་དབང་མི་འདུ་བར།

松巴 系策 壤望 米督瓦

三观死亡之时难自主，

།ལས་ནི་བདག་གིར་བྱ་བྱིར་སྤྲིག་པ་སྤང། །

雷尼 达吉 洽企 底巴邦

业乃自造作故应断恶，

དགོ་བའི་བྱ་བས་ཉག་ཏུ་འདའ་བར་བྱ།

给威 洽威 大笃 达瓦洽

以做善行恒常越诸恶，

།ཞེས་བསམ་ཉིན་རེ་རང་རྒྱུད་ཉིད་ལ་བཏག།

协桑 宁惹 壤菊 尼喇大

思此日日省察自心续。

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

轮回过患

བཞི་བ་འཁོར་བའི་གནས་ཐོགས་བདེ་འབྱོར་སོགས། །སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་ཉག་ཏུ་མནར་བའི་བྱིར། །

息巴 阔威 内卓 得就搜

笃阿 松吉 大笃 拿瓦企

四观轮回处、眷、乐、财等， 恒时为彼三苦逼恼故，

གསོད་སར་ཁྲིད་བའི་གཤེད་མའི་དགའ་སྟོན་ལྟར། །ཞེན་འཇིས་བཅད་ནས་བཙོན་པས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ། །

虽萨 赤贝 谢母 噶敦搭

显赤 界内 尊贝 强丘竹

犹如诱入刑场屠夫宴，

应断贪著精勤修菩提。

ཞེས་པས་སྤྲུག་མོང་གི་སྟོན་འགོ་བཞི་དང་།།

此即四共加行。

## 皈依发心教授念诵

། དེ་ནས་རྒྱུད་སྣོད་དུ་བྱུང་ཞིང་ཅི་བྱས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདོན་བྱ་ནི།  
 之後，是教授让自心成为具格法器，一切所行所为皆成为解脱之道的「皈依发心」念诵：

མདུན་དུ་མཚོ་དབུས་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་གི། །སྤོང་པོ་ཙ་བ་གཅིག་ལ་ཡལ་ག་ལ། །  
 敦笃 措乌 巴桑 卷行吉                      董波 扎瓦 记喇 亚卡阿  
 前方湖中如意之宝树，                      由一主干分生五枝桠，

གྲུས་པའི་དབུས་མར་སངས་ཀྱི་བསྐྱེད་དང་། །ཉི་ཟླའི་སྤྱིང་དུ་ཙ་བའི་ཟླ་མ་ནི། །  
 介贝 乌玛 森赤 贝玛倘                      尼达 滇笃 扎威 喇嘛尼  
 中央枝桠狮座与莲花，                      日月垫上根本上师尊，

དོ་རྗེ་འཆང་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟླ་མས་བསྐྱོད། །མདུན་དུ་ཡི་དམ་གཡས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་། །  
 多杰 羌拉 噶举 喇美够                      敦笃 以当 耶素 桑杰倘  
 噶举上师围绕持金刚，                      前为本尊右方为诸佛，

རྒྱལ་ཏུ་དམ་ཚོས་གཡོན་དུ་དགེ་འདུན་དང་། །གདན་ཁྱིའི་འོག་ཏུ་ཚོས་སྦྱོང་སྤྱང་མ་ནམས། །  
 甲笃 档却 渊笃 给敦倘                      滇赤 偶笃 却炯 松玛南  
 後为正法左方为僧伽，                      宝座下方护法御卫众，

སོ་སོའི་རིགས་མཐུན་འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱོད། །མཚོ་མཐའི་ནེའུ་སངས་སྤྱིང་དུ་མཁའ་ཁྲབ་གྱི། །  
 搜搜 日吞 阔措 甲措够                      措踏 纽森 滇笃 康洽记  
 各各部会眷众海围绕，                      湖畔草坪之上遍虚空，

མ་རྒན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་གྱུར་བ་ལས། །ཚེ་གཅིག་ཡིད་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར། །  
 玛间 汤界 却巴 就巴雷                      则记 宜记 加卓 森皆就  
 安置一切如母有情众，                      一心一意皈依与发心。

བདག་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚུགས་བརུ་དུས་གསུམ་གྱི་  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་  
 达倘 南容 踏倘 酿贝 森间汤界 丘聚 杜松吉 得心谢巴汤界记  
 我及等虚空际一切众生，皈依十方三世一切如来之

སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཡོན་ཏན་ཐོན་ལས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རོ་བོར་གྱུར་བ། །  
 固松突 元滇 钦列 汤界 记笃独贝 哦沃就巴  
 所有身、语、意、功德、事业总集之体性，

ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་སྦྱོང་པའི་བརྒྱུད་ཅུ་ཙ་བཞིའི་འབྲུང་གནས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱི་  
 མངའ་བདག །  
 却记 朋波 东刹 解聚 扎息 炯内 帕贝 给敦 汤界记 阿达  
 八万四千法门之生源处，一切圣者僧伽之君主——

འིན་ཅན་ཅུ་བ་དང་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་གྱི་མ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །

枕间 扎瓦倘 拳巴 界贝 巴滇 喇嘛南拉 加苏企喔

具恩之根本及传承具德上师众，

ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །

以当 京阔吉 拉措南拉 加苏企喔

皈依本尊坛城诸圣众，

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །

桑杰 炯滇得 南拉 加苏企喔

皈依诸佛薄伽梵，

དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །

档贝却 南拉 加苏企喔

帕贝 给敦 南拉 加苏企喔

皈依诸正法，

皈依诸圣众僧伽，

དཔལ་ལོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྤོང་སྤང་མའི་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱན་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་

མཆོད། །

巴沃 康卓 却炯 松每措 耶谢记 间倘 滇巴 南拉 加苏企喔

皈依具智眼诸勇父、空行、护法、御卫众。

བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་གསུམ་ཅི་རུས་བརྗོད།

念诵七遍或二十一遍，或尽力持诵。

༘ བྱང་རྩལ་སྤྱིང་པོར་མཆིས་གྱི་བར།

强丘 宁波 企记 琶

直至菩提藏，

ཚོས་དང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཡི།

却倘 强丘 森巴宜

法及菩萨众，

དི་ལྟར་སྣོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་གྱིས།

吉搭 温吉 得谢记

如昔诸善逝，

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབས་པ་ལ།

强丘 森贝 腊巴拉

复次循序住，

དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་པན་དོན་བྱ།

得心 卓拉 片敦笃

如是为利生，

།སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

桑杰 南喇 加苏企

皈命诸佛前，

།ཚོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

措朗 得心 加苏企

如是亦皈依。

།བྱང་རྩལ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །

强丘 突尼 皆巴倘

先发菩提心，

།དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །

得大 仁心 内巴搭

菩萨诸学处。

།བྱང་རྩལ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །

强丘 森尼 皆吉行

我发菩提心，

དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་།  
得心 笃尼 腊巴朗  
复於诸学处，

ཞེས་ལན་གསུམ།  
念诵三次

དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད།  
登独 达策 哲蒲约  
今世吾生获此果，

དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས།  
得仁 桑杰 日苏介  
今日得生佛家族，

ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཡུང་།  
达尼 达吉 记内将  
从此之後我必定，

སྟོན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ།  
涓没 尊贝 日笛拉  
於此无过尊贵种，

།རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བསྒྱེ། །  
忍巴 心笃 腊巴吉  
次第勤修学。

།མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཚོབ། །  
米以 丝巴 雷巴透  
幸得善妙此人身，

།སངས་རྒྱས་སྐས་སུ་བདག་དེང་གྱུར། །  
桑杰 瑟苏 达登就  
我今已成诸佛子。

།རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཅུམས་ཏེ། །  
日倘 吞贝 雷藏得  
所行皆宜佛家族，

།སྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །  
纽巴 米就 得搭洽  
慎莫使之受染污。

བདག་གིས་དེ་རིང་སྟོབས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི།  
达吉 得仁 就巴 汤界记  
我今於诸怙主前，

བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་བོས་ཟེན་གྱིས།  
琶笃 得拉 淳笃 朋僧吉  
请彼乐中为宾客，

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ།  
强丘 森尼 仁波切  
愿胜菩提心妙宝，

སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་།  
皆巴 酿巴 没巴倘  
已生勿令其退失，

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།  
强丘 森倘 米哲行  
愿能不离菩提心，

སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཡོངས་བབྱང་ཞིང་།  
桑杰 南记 永松行  
祈愿诸佛尽护携，

།སྐྱུན་ལྔར་འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །  
间阿 卓瓦 得谢 尼倘尼  
直至众生证菩提，

།ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །  
拉倘 拉明 拉搜 噶瓦吉  
天人非天皆欢喜。

།མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་གྱུར་ཅིག །  
玛皆 巴南 皆就记  
尚未生者令生起，

།གོང་ནས་གོང་དུ་འབེལ་བར་ཤོག །  
孔内 孔笃 沛瓦修  
日益进升得增长。

།བྱང་རྒྱལ་སྟོད་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །  
强丘 聚拉 秀瓦倘  
勤奋致力菩提行，

།བདུད་གྱི་ལས་རྣམས་སྔོང་བར་ཤོག །  
独记 雷南 崩瓦修  
断舍种种魔障业。

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི།      །འགྲོ་དོན་སྤྲུགས་ལ་དགོངས་འགྲུབ་ཤོག།  
 强丘 森巴 南记尼                              卓敦 突拉 拱竹修  
 愿诸菩萨皆如意，                              利众生愿悉成办，

མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ།              །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་འབྱོར་ཤོག།  
 袞波 宜尼 扛拱巴                              森间 南拉 得就秀  
 怙主心意任所思，                              有情如是皆获益。

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག། །དེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་སྟོངས་པར་ཤོག།  
 森间 汤界 得倘 滇就记                      恩卓 汤界 大笃 东巴修  
 祈愿一切有情具安乐，                      祈愿一切恶道恒空寂，

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་དག་སར་བཞུགས་པ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་པར་ཤོག།  
 强丘 森巴 扛达 萨修巴                      得达 袞吉 门朗 竹巴修  
 圣众菩萨任住何净地，                      祈愿彼等祈愿皆成就。

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོགས་ལན་གསུམ།  
 森间 汤界……  
 「愿一切有情……」等[四无量心]，念诵三次。

ཐ་མར་སྐྱབས་ཡུལ་འོད་ཟེལ་བདག་དང་འབྲེས། །  
 塔玛 加於 唯修 达倘哲  
 最後，皈依境化光与自身融合为一。

## 净除罪障之金刚萨埵修诵

། ལྷིག་སྐྱིབ་དག་པར་བྱེད་པ་དོན་ལྡན་སེམས་དབང་བསྐྱོམ་བཞུགས་ནི།  
 净除罪障之金刚萨埵修诵：

རང་གི་སྐྱེ་བོར་བད་ལྷའི་གདན་གྱི་སྟེང་།      །ལྷ་མ་དོན་ལྡན་སེམས་དབང་རྒྱན་ལྡན་དཀར། །  
 壤吉 季溺 贝达 滇吉滇                      喇嘛 多杰 森巴 间滇嘎  
 自身顶处莲月座垫上，                      上师金刚萨埵白端严，

ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པས་དོན་ལྡན། །གཡོན་པས་རིལ་བུ་འཛིན་ཅིང་སྐྱེལ་གྱུང་བཞུགས། །  
 侠记 洽尼 耶贝 多杰倘                      渊贝 只菩 增竟 基中修  
 一面二臂右持金刚杵，                      左手持铃双足跏趺坐。

སྤྲུགས་ཀའི་འོད་ཟེལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་སྐྱུན་དངས་ཏེ་བསྐྱེམ་པས་དགོན་མཚོག་ཀུན་འདུས་གྱི་རོ་བོར་བསྐྱོམ་ལ།  
 观想其心间放光，迎请智慧尊众融入，金刚萨埵即是一切圣尊总集的自然性。

དག་ཏུ།  
 口诵：

ལྷ་མ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་རང་གཞན་ནམ་མཁའ་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྷུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ།  
喇嘛 多杰森巴 壤贤 南容踏倘 酿贝 森间汤界记 底质 涅  
东吉措 汤界 将行 达巴则笃梭

上师金刚萨埵，祈求您净除自他等虚空一切有情所累积的  
罪业、覆障和堕罪。

གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྩོར་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་བའི་སྤྲིང་དུ་རྩྭ་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་  
པས་བསྐོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱུང་བ་དང་། སྐུ་ལས་བདུད་ཅི་བབས། བདག་གི་  
ཚངས་སུག་ནས་ཞུགས་ལུས་གང་བས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར།

梭瓦 达贝 埵森记 突嘎 达威 滇笃 吽吉他 以给 甲贝 够  
瓦雷 独自 均炯瓦倘 固雷独自 琶 达吉 仓扑内修 吕扛威  
底质 涅东 汤界 达巴就

以如是祈请，从金刚萨埵心间月轮上吽字周围的百字明咒  
流出甘露之流，并从尊身降注甘露，从己身梵穴流入，充  
满全身，令一切罪业、覆障和堕罪都得到清净。

ཨོ་བཟླ་སྐྱུ་སམལ་མཐུག་ལལ། བཟླ་སྐྱུ་འོ་འཁྱེད། རི་ཚོ་མེ་ཟླ་ག། སུ་ཉོ་ཉོ་མེ་ཟླ་ག།  
སུ་འོ་ཉོ་མེ་ཟླ་ག། ཨ་རུ་རྩོ་མེ་ཟླ་ག། སར་སི་རྩི་སྤྲི་བལ་རྩོ། སར་ཀམ་སུ་ཅ་མེ་ཅི་རྩི་འལ་ཤུ་རྩྭ་རྩྭ།  
ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏོཾ་ཟླ་ག་བན་སར་ཏ་ཟླ་ག། བཟླ་མེ་ཟླ་ག། བརྩི་ཟླ་ག། མ་རུ་སམལ་སྐྱུ་ལྷུཾ།

嗡 边扎 萨埵萨玛呀 玛奴巴拉呀 边扎萨埵喋诺巴  
地叉则卓美巴瓦 速埵卡噶美巴瓦 速波卡噶美巴瓦

阿奴惹埵美巴瓦 萨瓦悉地美札呀擦 萨瓦噶尔玛速扎美  
积当希瑞呀 咕如 吽 哈哈哈哈哈霍巴嘎问 萨瓦达他嘎  
达 边扎玛美木扎 边知巴瓦 玛哈萨玛呀 萨埵阿

། ཨོ་བཟླ་སྐྱུ་  
嗡 班扎萨埵 吽

ཞེས་ཡིག་བརྒྱ་དང་ཡི་གེ་བྲུག་པ་ཅི་རུས་བཞུས། མཐར་ཐལ་མོ་སྤྲིང་གར་སྐྱུར་ཉེ།  
尽力持诵百字明咒及六字咒，最後於心间合掌：

མགོན་པོ་བདག་ནི་མི་ཤེས་སྤོངས་བ་ཡིས། | །དམ་ཚིག་ལ་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས། |  
袞波 达尼 米谢 蒙巴宜 | 当次 雷尼 噶行酿  
怙主：因我无知与蒙昧， | 悖逆誓戒且违犯，

ལྷ་མ་མགོན་པོས་སྐུ་བས་མཛད་ཅིག། | །གཙོ་བོ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་སྟེ། |  
喇嘛 袞波 加最记 | 奏沃 多杰 增巴碟  
上师怙主祈救护。 | 首要至尊持金刚，

ཐུགས་རྩེ་ཚེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། | །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐུ་བས་མཛེ། |  
突界 千波 达尼间 | 卓威 奏拉 达加企  
大悲恻心自性者， | 众生尊主我皈依。

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ་བཤགས་སོ།།

固松突 扎瓦倘 演拉吉 当次 酿洽 汤界 透楼夏搜

对於违犯尊者身、口、意之根本和支分誓戒的一切衰堕，

我皆发露忏悔。

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཉེས་ལྷུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།

底质 涅东吉措 汤界 江行 达巴 锦吉 腊笃梭

於所累积的一切罪业、覆障、堕罪，祈求加持皆得消除清净。

དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་བདག་ལ་དབུགས་ལྷུང་ནས། །འོད་ལྷ་བདག་ལ་ཐེམ་པས་གཉིས་མེད་གྱུར།།

多杰 森贝 达拉 乌琼行 唯修 达拉 听巴 尼没就

金刚萨埵鼓励劝慰我， 化光融入己身成无二。

## 圆满二资粮之曼达

། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་མརྒྱལ་ནི།

为圆满二资粮而献曼达：

རྒྱབ་པའི་མརྒྱལ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ནི། ལྷོ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཚོམ་བུ་ལྔ་དཀོན་མཚོག་ལྔ་བརྒྱེད།

若已备好修持的曼达，观想其从「仲」字化为越量宫，五供堆化为五宝。

མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་དབུས་སུ་སྐྱ་མ་དང་། །མདུན་གཡས་རྒྱབ་དང་གཡོན་དུ་རིམ་བ་བཞེན། །

敦吉 南客 乌素 喇嘛倘

敦耶 甲倘 渊笃 仁巴心

面前虚空中为上师，

前右後与左方依次为：

ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་དང་། །རང་རིགས་འཁོར་བཅས་གཞན་ཡང་གདན་

མཚམས་སུ། །

以当 桑杰 却倘 给敦倘

壤日 阔介 贤扬 滇仓素

本尊佛陀正法与僧伽，

自部眷绕复於各座隅，

ཚོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་དཀོན་མཚོག་རྣམས། །ཚོགས་གྱི་ཞིང་མཚོག་དམ་པ་བཞུགས་པའི་

བྱང་། །

却炯 甲措 拉梭 衮丘南

措记 行丘 倘巴 修贝中

海会护法等等胜珍宝，

正善最胜福田圣众前，



མཚོད་པའི་མཐུལ་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ནས་རྩལ་གཙང་ཞིང་དག་པར་བྱི་བའི་ཚེ། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱིབ་དག་པར་བསམ།

手持献供曼达後，在净拭灰尘时，要想：由能所二执摄集的自他心续当中的罪障，得到了清净。

ཚོག་འདོན་ཞིང་དོན་གསལ་འདེབས་པ་དང་། ཚོམ་བྱ་བཀོད་ནས་འབྲུལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་མཐུན་བྱ་སྟེ།

一边念诵时，一边清晰思维其义。安放供堆，供品分类放置。

ཨོ་བཟླ་བླ་མི་ལྷ་མོ། གཞི་རྣམ་པར་དག་པ་དབང་ཚེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི།

嗡班扎 布米 阿吽 / 息 南巴 达巴 汪千 色吉 萨息

基为清净大威黄金之大地，

ཨོ་བཟླ་རེ་ཁེ་ལྷ་མོ། ཕྱི་ལྷགས་རིའི་འཁོར་ཡུག་གི་ར་བས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་དབྲུས་སུ་  
རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་བོ་མཚོག་རབ།

嗡 班杂 惹客阿吽 / 企 架日 阔优吉 惹威 永素够威 乌素 日  
以甲波 日沃秋惹

外部为铁围山所环绕，中央是胜须弥山王，

ཤར་ལུས་འཕགས་པོ། ལྷོ་འཛམ་གྱི་སྒྲིང་། ལུབ་བ་ལང་སྟོད། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན།

夏 吕帕波 洛 赞布令 努 琶朗偈 江 札米捻

东胜身洲、南瞻部洲、西牛货洲、北俱卢洲、

ལུས་དང་ལུས་འཕགས། ར་ཡབ་དང་ར་ཡབ་གཞན། གཡོ་ལྷན་དང་ལམ་མཚོག་འགོ། སྐྱ་མི་སྟན་དང་  
སྐྱ་མི་སྟན་གྱི་ལྷ།

吕倘 吕帕 阿亚倘阿亚贤 又滇倘 朗秋卓 札米捻倘

札米捻吉达

身洲、胜身洲、拂洲、别拂洲、小行洲、胜道行洲、恶音洲、

恶音对洲、

རིན་པོ་ཆའི་རི་བོ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། འདོད་འཛིང་བ། མ་རྫོས་པའི་ལོ་ཉོག།

仁波切以日沃 巴桑吉星对就以琶 玛莫贝以楼豆

宝山王、如意树、满愿宝牛、自生稻、

འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷང་པོ་རིན་པོ་ཆེ།

阔楼仁波切 诺布仁波切 尊莫仁波切 伦波仁波切 朗波仁波切

轮宝、如意宝、后妃宝、臣宝、象宝、

རྟ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། གཉེར་ཚེན་པོའི་བུམ་པ།

大秋仁波切 玛奔仁波切 得千波以崩巴

马宝、将军宝、钜藏瓶、

སྟེག་མོ་མ། རྗེང་བ་མ། ལྷུ་མ། གར་མ། མེ་ཉོག་མ། བདུག་སྟོས་མ། ལྷང་གསལ་མ། རི་ཆབ་མ།

给莫玛 称瓦玛 路玛 卡玛美荳玛 笃贝玛 囊萨玛 尺洽玛

嬉女、鬘女、歌女、舞女、花女、燃香女、灯女、涂香女、

ཉི་མ། ལྷ་བ། དེན་པོ་ཚེའི་གདུགས། རྩོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན།

尼玛 达瓦 仁波切以笃 秋雷南巴甲威 蒋参

太阳、月亮、宝伞、十方尊胜幢，

དབུས་སུ་ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ།

乌素拉倘 米以 巴就 朋松措巴 玛仓瓦没巴

中央充满天人与人的丰饶富足，无一不具，

རབ་འབྲམས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱི་གངས་ལས་འདས་པ་མངོན་པར་བཀོད་དེ།

惹江 甲措 独吉 长雷得巴温巴 桂得

其数多於广博如海的微尘，一一庄严罗列，

ལྷ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྦྱོང་སྦྱང་མའི་  
ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིད། །

喇嘛 以当 桑杰 强秋森巴 巴沃 康卓 却炯 松每措倘介巴南  
拉 普瓦吉喔

悉皆供养上师、本尊、佛陀、菩萨、勇父、空行、护法、  
御卫等众。

ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཞེས་སུ་གསོལ། །བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།

突介 卓威 敦笃 协素梭

协内 晴吉 喇笃梭

大悲利众祈纳受，

受已祈请赐加持。

ཞེས་དང།

上述，以及……

རྩོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་བཞུགས་པ་ཡི།

秋具独松 修巴宜

安住十方与三世，

།སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང། །

桑杰 强秋 森巴倘

诸佛以及菩萨众，

ལྷ་མ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དང།

喇嘛 多杰 洛奔倘

上师金刚阿闍黎，

།ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས། །

以当 拉措 闍倘介

本尊圣众与眷属，

དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་མ་ལུས་ལ།

独松 得谢 玛吕拉

三时一切诸善逝，

།སྒྲིང་བཞི་རི་རབ་བཅས་པ་དང། །

令息 日惹 介巴倘

四大洲与须弥山，

སྒྲིང་བཞི་བྱེ་བ་པ་པ་བརྒྱ་དང།

令息 且瓦 刹加倘

百俱胝之四大洲，

།བྱེ་བ་འབྲམ་དང་དུང་ལྷུང་ཉེ། །

且瓦 崩倘 董秋得

十万俱胝亿俱胝，

མཐུལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ནི།

曼札 记笃 独内尼

汇集於一曼达已，

།མོས་སློས་གོང་མ་རྣམས་ལ་འབུལ། །

莫洛 孔玛 南拉菩

虔诚供养诸圣众。

ཐུགས་རྗེས་བཅེར་དགོངས་བཞེས་སུ་གསོལ། |བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། |  
突介 则恭 协素梭 协内 晴吉 喇笃梭  
慈悲怙念祈纳受， 受已祈请赐加持。

ཨོ་མརྒྱལ་སུ་ཇ་མེ་ལྷ་ས་སུ་ད་སྤྲ་ར་ཏ་ས་མ་ཡེ་ཨུཾ་ཧྲཱི།  
嗡 曼札 布扎 每嘎 萨木札 萨帕惹那 萨玛耶 阿吽

མཉེས་བྱེད་མརྒྱལ་བཟང་པོ་འདི་ལུལ་བས། |བྱང་རྒྱལ་ལམ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་། |  
涅且 曼札 桑波 笛菩威 强秋 朗拉 琶切 米炯行  
供此善妙曼达令欢喜， 菩提道上障碍不得生，

དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་དང་། |སྲིད་པར་མི་འཁྲུལ་ཞི་བར་མི་གནས་ཤིང་། |  
独松 得谢 拱巴 豆巴倘 思巴 米处 喜瓦 米内行  
证悟三时善逝之密意， 不迷轮回不住於涅盘，

ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་སློལ་བར་ཤོག།  
南卡 酿贝 卓瓦 卓瓦秀  
祈能解脱等虚空有情。

མརྒྱལ་བྱངས་གསོག་པ་ཡིན་ན།  
若要计数曼达：

ས་གཞི་སློལ་རྒྱལ་སུགས་ཤིང་མེ་ཉོག་བགམ། |རི་རབ་གླིང་བཞེ་ཉི་ལྷས་བརྒྱན་པ་འདི། |  
萨息 波秋 就行 美荳长 日惹 令息 尼得 间巴笛  
大地涂香敷妙花， 须弥四洲日月严，

སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་ལུལ་བ་ཡིས། |འགོ་ཀུན་རྣམ་དག་ཞིང་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག། |  
桑杰 行笃 密得 菩瓦宜 卓袞 南达 行拉 倔巴秀  
观为佛国作献供， 有情咸受清静刹。

ཅེས་རྒྱས་བསྟུས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ།  
以上广略，依各自情况而修。

སྐྱ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱ་མའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། |བྱི་ནང་གསང་གསུམ་དེ་བཞེན་ཉིད་གྱིས་མཚོང་། |  
固松 永奏 喇每 措南拉 企囊 桑松 得心 尼记却  
三身完全圆满上师众， 诚献外内密秘真实供，

བདག་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་སྤང་སྲིད་ཡོངས་བཞེས་ལ། |སྐྱ་མེད་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྦུལ་དུ་གསོལ། |  
达吕 隆倔 囊思 永协喇 拉没 秋吉 温住 扎笃梭  
纳受我身受用与万有， 祈赐无上殊胜之成就。

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྦུལ་དུ་གསོལ། |  
洽加 千波 温住 扎笃梭  
祈请赐予大手印成就。

ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཚོན་ཅིང་བཤམས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། །

洽擦 瓦倘 却竟 夏巴倘 杰素 宜壤 固行 梭瓦宜

稽首礼拜供养与忏悔， 随喜请转法轮祈住世，

དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། །ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་བྱིར་བཟོལ། །

给瓦 炯色 达吉 记萨巴 汤介 达吉 强秋 契哦喔

一切我所积聚些微善， 悉皆为菩提故而回向。

བདག་གཞན་མཁའ་མཉམ་བཤོག་པ་ཀུན་སུལ་ནས། །འགྲོ་ཀུན་ཚོགས་གཉིས་རབ་ཏུ་གང་གྱུར་ཏེ། །

达贤 卡酿 斗巴 袞菩内 卓袞 措尼 惹笃 扛就得

献供等空自他一切物， 有情福慧资粮皆圆满，

ཚོགས་ཞིང་འོད་ལྷ་བདག་དང་རོ་མཉམ་གྱུར། །

措行 唯秀 达倘 若酿久

福田化光融己成一味。

## 令速获加持之上师瑜伽

། ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱད་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སླ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ནི།

令速获加持之上师瑜伽：

ཁྱད་པར་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་མོས་གྲས་ཀྱི་བཀའ་བབ་ཡིན་པས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱད་པའི་ཆེ་བས་ཐེ་

ཚོམ་མེད་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས།

达波噶举之特殊之处，即在其为敬信感戴而奉受者，故诸随学者亦具此极大加持，故应无有疑虑，专心一意而修持……

སྤྱི་པོར་བསྐྱེད་ཆའི་གདན་སྟེང་གྲ།

记诵 贝玛 尼达 殿滇笃

头顶莲花日月座垫上，

།རྩ་བའི་སླ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་དབང་པོ། །

扎威 喇嘛 多杰 羌汪波

根本上师持金刚圣王，

རྒྱན་ལྗན་དོར་དེལ་འཛིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟོལ། །

间滇 埵尺 仅贝 洽加耨

具严交执铃杵手印持。

།དོ་རྗེ་གདན་བཞུགས་བརྒྱད་པའི་སླ་མ་དང་། །

多杰 殿修 举贝 喇嘛倘

金刚座上传承诸上师，

དགོན་མཚོག་རྒྱ་མཚོ་ཐོ་བཅེགས་ཁོམ་དུ་ཚོགས། །

袞丘 甲措 透则 充笃措

三宝胜海层叠而汇聚。

མོ་བྱེད་བདག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། །གནས་མེད་འགོ་འོང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །  
喻 洽达 温波 袞几 嚷行间 内梅 肘翁 者哇 曩咖行  
遍主一切事法自性者， 无住远离来去如虚空，

གཤེགས་དང་འགྲོན་པའི་མཚན་མ་མི་མངའ་ཡང། །ཆུ་ཆེ་བཞིན་དུ་གར་དམིགས་དེར་སྐྱང་བ། །  
谢倘 群悲 参吗 米啊扬 丘达 行笃 卡咪 叠曩哇  
虽无驾临远去之性相， 然如水月随缘而显现。

བདུད་དབུང་འཛོམས་མཚན་དཔལ་ལྡན་ཉེ་རུ་ག། །སླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་འཁོར་དང་བཅས། །  
底崩 忠则 吧滇 嘿噜嘎 啦吗 以当 康卓 阔倘界  
摧毁魔军吉祥黑噜嘎， 上师本尊空行眷属众，

བདག་གི་དང་པས་དེང་འདྲི་གསོལ་འདེབས་ན། །དམིགས་མེད་སྤྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་འདྲི་གསལ་མཛོད། །  
达几 得悲 滇笛 梭叠那 咪梅 宁界 汪几 底撒作  
现今我以虔信诚祈请， 无缘悲力於此令明现❶。

འོག་མིན་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་པོ་བྲང་ནས། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །  
偶明 却记 英记 波张内 笃松 桑杰 袞吉 哦沃尼  
缘自奥明法界之宫殿， 三世一切诸佛之体性，

རང་སེམས་ཚོས་སྐྱར་མངོན་སུམ་སྟོན་མཚན་པ། །དཔལ་ལྡན་སླ་མ་དམ་པ་ལ་བྱུག་འཚལ། །  
壤森 却固 温松 敦则巴 巴滇 喇嘛 档巴 拉洽擦  
直接教示自心即法身， 顶礼具德真善上师尊；

དངོས་དང་ལོངས་སྟོན་ཡིད་གྱིས་སྐྱལ་བ་ཡི། །མཚོད་བ་ཀུན་གྱིས་མཚོད་ཅིང་བསྟོན་པར་བགྱི། །  
恩倘 隆倔 宜记 珠巴宜 却巴 袞吉 却竟 对巴吉  
物品受用心意所化现， 一切供品献供并礼赞；

ལྷར་བྱས་སྤྲིག་པ་མ་ལུས་བཤགས་པར་བྱ། །སྤྲིག་པ་གཞན་ཡང་སྤྲོད་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། །  
阿且 底巴 玛吕 夏巴夹 底巴 贤扬 练切 米吉斗  
往昔所造诸恶悉忏悔， 其余诸罪今後亦不造；

འགོ་ཀུན་དགེ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རངས། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་རྒྱར་ནི་བསྐྱོར་བར་བགྱི། །  
卓袞 给瓦 袞喇 杰宜壤 强秋 秋吉 久尼 哦瓦吉  
随喜一切众生诸善德， 普皆回向殊胜菩提因，

སྲ་ངན་མི་འདའ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟེག་མཚོག་སླ་མེད་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ། །  
酿恩 米达 修巴 梭瓦得 特秋 拉没 却阔 勾瓦固  
祈请不入涅槃常住世， 请转胜乘无上妙法轮。

བྱམས་དང་སྤྲིང་རྗེ་ཕྱོགས་མེད་འབྲངས་བ་དང། །དོན་དམ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །  
蒋倘 宁洁 秋没 炯巴倘 敦堂 练记 皆贝 也谢得  
娴熟慈心悲心无偏私， 复於胜义俱生之本智，

རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་རྣམས་གྱིས་རྟོགས་པ་ལྟར། །བདག་གིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །  
甲瓦 瑟界 南记 豆巴搭 达吉 温松 豆巴 锦吉洛  
犹如诸佛菩萨之所悟， 加持弟子现前亦了悟，

❶ 以上八句母本中无，经第十七世法王指示后增补。

སྐྱུ་ལུས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། | །སོག་ཚེ་ལོངས་སྐྱུ་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། |  
固吕 珠固 豆巴 锦吉洛 | 梭奏 拢固 豆巴 锦吉洛  
加持了悟幻身即化身， | 加持了悟命勤即报身，

རང་སེམས་ཚོས་སྐྱུ་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། | །སྐྱུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། |  
壤森 却固 豆巴 锦吉洛 | 固松 耶没 洽瓦 锦吉洛  
加持了悟自心即法身， | 加持生起三身无分别。

དེ་ནས་བྱལ་ཆེན་བརྒྱུད་པའི་སྐྱུ་མ་ལ་གསོལ་འདེབས་ནི།  
之後，祈请大手印传承上师：

དངོས་ཀྱི་འབྲུག་འབྲུག་བདག་དཔལ་ལྡན་དོ་མེ་འཆང་། | །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་སློ་གྲོས་རིན་ཆེན་ཞབས། |  
温衮 洽达 巴滇 多杰羌 | 萨俱 汪丘 洛卓 仁千侠  
诸事遍主具德持金刚， | 十地自在罗卓仁千尊，

འཕགས་ལུལ་གྲུབ་པའི་གཙོ་བོ་ས་ར་ཉ། | །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྣུལ། |  
帕於 主北 奏沃 萨惹哈 | 梭瓦 得梭 练皆 耶谢奏  
圣境成就之首萨惹哈， | 祈请赐予俱生之本智。

ཚོས་ཉིད་དོན་གཞིགས་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་དང་། | །བྱལ་རྒྱ་ཆེ་བརྟེན་དཔལ་ལྡན་ཉ་བ་རི། |  
却尼 敦息 帕巴 路竹倘 | 洽加 切涅 巴滇 夏瓦日  
照见法性实义圣龙树， | 得证大印具德夏瓦日，

སྤྱིང་པོའི་དོན་གཞིགས་རྫོ་བོ་མི་ཉི་པ།  
宁波 敦息 久沃 梅记巴  
见心髓义尊者梅纪巴，

མར་བ་མི་ལ་ཇེ་བཅུན་སྐུ་བོ་པ།  
玛巴 密勒 杰尊 冈波巴  
马尔巴密勒尊者冈波巴，

ཀམ་པ་དང་མཁས་གྲུབ་ཨོ་རྒྱན་ལ།  
噶玛巴 尙 克竹 鄂金拉  
噶玛巴与贤哲鄂金巴，

རང་བྱུང་དོ་མེ་རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་པ།  
让炯 多杰 甲瓦 雍敦巴  
让炯多杰圣王雍敦巴，

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩ་རྩ་པ།  
德新 谢巴 惹那 巴札拉  
德新谢巴惹那巴札尊，

མཛོང་བ་དོན་ལྡན་ཀུན་མཁུན་འཇམ་དཔལ་བཟང་། | །དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། |  
通瓦 敦殿 袞千 蒋巴桑 | 巴究 敦珠 确札 嘉措倘  
通瓦敦殿遍知蒋巴桑， | 巴究敦珠及确札嘉措，

།གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྣུལ། |  
梭瓦 得梭 练皆 耶谢奏  
祈请赐予俱生之本智。

།དུས་གསུམ་མཁུན་པ་རས་ཆེན་སྟོས་བྲག་པ། |  
杜松 虔巴 惹千 朋札巴  
杜松虔巴惹千朋札巴，

།གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྣུལ། |  
梭瓦 得梭 练介 耶谢奏  
祈请赐予俱生之本智。

།རོལ་པའི་དོ་མེ་རྟོགས་ལྡན་མཁའ་སྐྱོད་དབང་། |  
若佩 多杰 兜滇 卡觉旺  
若佩多杰具证卡觉旺，

།གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྣུལ། |  
梭瓦 得梭 练介 耶谢奏  
祈请赐予俱生之本智。

བག་ཤེས་དབུ་འབྱེད་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ལ། །  
札西巴究米觉多杰拉 梭瓦得梭练介耶谢奏  
札西巴究米觉多杰尊， 祈请赐予俱生之本智。

དགོན་མཚོག་ཡན་ལག་དབང་ལྷག་དོ་རྗེ་འཛིན། །ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཚོས་དབྱིངས་དོ་རྗེ་མཚོག། །  
袞秋 衍拉 旺秋 多杰津 确吉 旺秋 确映 多杰秋  
袞秋衍拉旺秋多杰持， 确吉旺秋确映多杰尊，

ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ལ། །  
耶谢 宁波 耶谢 多杰拉 梭瓦得梭练介耶谢奏  
耶谢宁波耶谢多杰尊， 祈请赐予俱生之本智。

ཚོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་དོ་རྗེ་དང་། །བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་བདུན་ཚོགས་འདུལ་དོ་རྗེ། །  
确吉 敦珠 蒋秋 多杰拉 滇贝 宁杰 堆措 督多杰  
确吉敦珠蒋秋多杰尊， 滇贝宁杰堆措多杰尊，

ཚོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱ་ཉིན་བྱེད་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ལ། །  
确竹 嘉措 贝玛 宁杰拉 梭瓦得梭练介耶谢奏  
确竹嘉措贝玛宁杰尊， 祈请赐予俱生之本智。

ཐེག་མཚོག་དོ་རྗེ་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་དང་། །མཁའ་ཁྲབ་དོ་རྗེ་བརྒྱ་དབང་མཚོག་ཞབས། །  
特秋 多杰 罗卓 泰耶倘 卡恰 多杰 贝玛 旺秋 侠  
特秋多杰罗卓泰耶尊， 卡恰多杰贝玛旺秋尊，

མཁྱེན་བཅེ་འོད་ཟེར་རིག་པའི་དོ་རྗེ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ལ། །  
钦哲 伟瑟 日佩 多杰拉 梭瓦得梭练介耶谢奏  
钦哲伟瑟日佩多杰尊， 祈请赐予俱生之本智。

འདིའི་མ་དཔེར་བྱང་བཞེ་བ་མ་ཚང་བས་ཁ་སྐྱོན་དང་། ཚོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཞལ་སྐོང་རྒྱལ་དབང་  
བཅུ་བདུན་པས་མཛད།  
因母本中缺第四世法王所做之补遗，以及「确竹嘉措」以下之增补为第十七世法王所作。

གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གཉུག་མའི་རང་དོ་སློན་མཛད་བཀའ་བློན་ཅན། །  
喜朗 哲菩 内路 洽加切 纽梅 壤哦 追则 嘎真间  
根道果之实相大手印， 指引本来面目具恩者，

སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ལ། །  
桑杰 昆督 扎威 喇嘛拉 梭瓦得梭练皆耶谢奏  
诸佛总集根本上师尊， 祈请赐予俱生之本智。

དངོས་གྲུབ་གཉིས་སྣེ་ཡི་དཔལ་ལྷ་ཚོགས་དང་། །ཐིན་ལས་ཀུན་བདག་ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས། །  
温珠 尼奏 以当 拉措倘 钦列 袞达 却炯 松梅措  
赐二成就本尊诸圣众， 事业遍主护法御卫众，

བཀའ་སློན་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་བཅས་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ལ། །  
嘎对 档间 甲措 措界拉 梭瓦得梭练皆耶谢奏  
护法具誓海会云集尊， 祈请赐予俱生之本智<sup>2</sup>。

<sup>2</sup> 以上八句母本中无，经第十七世法王指示后增补。

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས། །འཁོར་འདས་དངོས་ཀྱིན་བསལ་བཞག་སྤང་བླང་དང། །

得搭 梭瓦 大贝 锦腊吉      阔得 温袞 萨夏 邦浪倘  
愿以如是祈请之加持，      轮涅有法破立与取舍，

ཡོད་མེད་ལ་སོགས་ཀྱིན་བལ་ཀྱི་གཞི། །གནས་ལུགས་གཞི་ཡི་བྱུག་རྒྱ་ཆེ་རྫོགས་ཤོག། །

宇没 拉梭 袞札 袞吉息      内路 息以 洽加 切豆秀  
有无诸相尽离为遍基，      愿证实相基位大手印。

རྫོགས་བྱ་རྫོགས་བྱེད་རྫོགས་པ་མ་དམིགས་ཤིང། །བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་སྐྱིབ་པ་སྤང་མེད་པར། །

豆洽 豆且 豆巴 玛密星      只洽 只且 只巴 邦没巴  
不缘能证所证与证悟，      不弃能障所障及障碍，

བཟོད་བྱ་བཟོད་བྱེད་ལམ་ལས་རབ་འདས་པའི། །ལམ་གྱི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་གྱུར་ཤོག། །

追洽 追且 朗雷 惹得贝      朗吉 洽加 千波 温久秀  
超越能行所行与行道，      愿能现证道位大手印。

ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཐོབ་པ་མ་དམིགས་ཤིང། །སྤང་ཐོབ་གཉིས་མེད་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་པ། །

透洽 透且 透巴 玛密星      邦透 尼没 喜哲 夜没巴  
不缘能得所得与证得，      断证不二根果无差别，

དངོས་བྱལ་དངོས་པོ་ཀྱིན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། །འབྲས་བུའི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་གྱུར་ཤོག། །

温札 温波 袞吉 壤心间      哲菩 洽加 千波 温久秀  
离实乃诸实有法自性，      愿能现证果位大手印。

སྐབས་འདིར།

此时：

མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐབས་སུ་

མཆིའོ། །

玛 南卡倘 酿贝 森间 汤界 喇嘛 桑杰 仁波切拉 加苏企喔  
等虚空如母之一切众生皈依上师佛宝，

དེ་བཞིན་སུ།

同样地，

ལྷ་མ་ཀྱན་ཁྲབ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །

喇嘛 袞洽 却记固拉 加苏企喔  
皈依上师满遍法身，

ལྷ་མ་བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །

喇嘛 得千 隆偈奏贝固拉 加苏企喔  
皈依上师大乐圆满报身，

ལྷ་མ་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ་ལ་བའི་སྐྱེ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །

喇嘛 突介 珠贝固拉 加苏企喔  
皈依上师大悲应化身。



ཞེས་མ་ནམ་བཞི་སྐོར་གྱི་བསྟེན་བཤམ།  
念诵以上〈四身祈请文〉，或者：

ཀམ་བ་མཁྱེན། །  
噶玛巴千  
噶瑪巴鑒知我

སོགས་བྱའོ། །ཡང་ན།  
等等诵毕，而後：

ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་འཇིག་སློ་ཡིས་ཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་སྐོབས། །  
喇嘛 仁波切 拉 梭瓦得 达仅 洛以 通瓦 锦吉洛  
至诚祈请上师仁波切， 加持心能断舍我执念，

དགོས་མེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྐོབས། །རང་སེམས་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྐོབས། །  
轨没 局拉 皆瓦 锦吉洛 壤森 皆没 豆巴 锦吉洛  
加持心续生起无欲求， 加持了悟自心乃无生，

འཁྲུག་བ་རང་སར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་སྐོབས། །སྤང་སྤོང་ཚོས་སྐྱུར་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྐོབས། །  
处巴 壤萨 喜瓦 锦吉洛 囊系 却固 豆巴 锦吉洛  
加持惑乱原处得平息， 加持了悟万法即法身。

མཐར་ལྷ་མ་རྒྱུད་འབོད་དར་བཤམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྲང་བ་འགྱུར་ངེས་སུ་བྱ།  
最後，长时间努力而深切地念诵祈请上师的文句，直至心和感受有所转变。

ལྷ་མ་དམ་བ་བདག་ལ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱུར་དུ་གསོལ། ཅེ་གཅིག་གུས་པའི་དད་བ་སྤུལ་བ་ལས། །  
喇嘛 档巴 达拉 汪昔 走巴 估笃梭 则季 古贝 得巴 菩瓦雷  
祈请真善上师赐我圆满之四灌，专一虔诚敬信供养已，

འཁོར་རྣམས་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་ལྷ་མར་ཐེམ། །དེ་ཡང་འོད་ལྷུ་བདག་ལ་ཐེམ་བ་ལས། །  
阔南 唯笃 休内 喇嘛听 得洋 唯休 达拉 听巴雷  
眷众化光融入於上师， 上师亦化光芒融入我，

སྐྱུ་དང་བདག་ལུས་འདྲེས་པས་བྱུམ་དབང་ཐོབ། །དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ནི། །  
固倘 达吕 哲贝 崩汪透 得心 松倘 突倘 耶谢尼  
师身我身合一得瓶灌， 同此师语师心与本智，

བདག་གི་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲེས་པས། །གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བཞི་པའི་དབང་། །  
达吉 阿宜 耶谢 倘哲贝 桑瓦 些惹 耶谢 昔贝汪  
我语我心本智合为一， 秘密智慧本智等四灌，

ཐོབ་ཅིང་སྐོ་གསུམ་དྲི་མ་དག་པར་སྐྱུངས། །སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་བཞག་པར་མཛོད། །  
透京 苟松 尺玛 达巴江 固昔 萨奔 拳拉 夏巴最  
得已三门垢染皆清净， 四身种子植於心续中。

ཅེས་ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་གཞག་དང་དགེ་བ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོན་འགྲོ་  
བཞིའོ། །འུགས་ལྷོ། ཟ་ལྷོ། །།

在修座的最後，都应将禅定和善根作回向。此即四不共加行。修巴布西潭巴宛度。

དཔལ་ལྷན་སླ་མ་དམ་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས།      །བདག་ལ་སློན་གྱིད་དབང་བཞི་བསྐྱར་དུ་གསོལ། །  
吧滇 啦吗 倘吧 切曩几                      达喇 明伽 汪息 咕笃梭  
具德正善上师诸尊众，                      祈赐令我成熟四灌顶，

རྒྱུད་བཞི་ལྷུར་དུ་སློན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།      །ཕྱིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་སྣལ་དུ་གསོལ། །  
局息 扭笃 明吧 晴几洛                      青列 曩息 温珠 扎笃梭  
加持四续旋即能成熟，                      祈请赐予四事业成就。

ཞེས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མོད་ཉིད་ལ།      །འཁོར་རྣམས་འོད་ལྷུ་གཅོ་བའི་སྐུ་ལ་ཐེམ། །  
谐贝 梭哇 大悲 姆呢喇                      阔囊 伟修 邹沃 咕喇听  
如是恳切祈请之当下，                      眷众化光融入主尊身，

གཅོ་བོ་དཀོན་མཚོག་ཀྱང་འདུས་བདག་ཉིད་ལ།      །རྣམ་པ་སླ་མ་དངོས་སུ་གསལ་གྱུར་པའི། །  
邹沃 袞丘 袞帝 打呢喇                      曩吧 啦吗 温苏 撒就悲  
主尊总集三宝之体性，                      外相明晰立现为上师。

མཛོད་སྐུའི་གནས་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འགྲོམ།      །རང་གི་དབྱལ་བར་ཐེམ་པས་ལུས་སྤྱིབ་དག།  
左布 内馁 伟瑟 嘎波绰                      攘几 札哇 听悲 吕直达  
由其眉间放射白色光，                      入己前额清净身业障，

བྱས་པའི་དབང་ཐོབ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་ལ་དབང།      །འབྲས་བུ་སྐུལ་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱུར། །  
崩悲 汪透 皆仁 巩喇汪                      者蒲 珠咕 竹北 嘎滇就  
获瓶灌顶允修生起分，                      得证化身果位之福缘。

མགིན་པའི་གནས་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འགྲོམ།      །རང་གི་མགིན་པར་ཐེམ་པས་དག་སྤྱིབ་དག།  
缜悲 内馁 伟瑟 吗波绰                      攘几 缜吧 听悲 啊直达  
由其喉间放射红色光，                      入己喉间清净语业障，

གསང་བའི་དབང་ཐོབ་ཅུ་རྒྱུད་བསྐྱོམ་ལ་དབང།      །འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱུར། །  
桑威 汪透 扎龙 巩喇汪                      拢俱 左咕 竹北 嘎滇就  
获密灌顶允能修气脉，                      得证圆满报身之福缘。

ཐུགས་ཀའི་གནས་ནས་འོད་ཟེར་སྐྱོན་པོ་འགྲོམ།      །རང་གི་སྤྱིང་གར་ཐེམ་པས་ཡིད་སྤྱིབ་དག།  
兔嘎 内馁 伟瑟 温波绰                      攘几 宁咖 听悲 宜直达  
由其心间放射蓝色光，                      入己心间清净意业障，

ཤེར་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྣོམས་འཇུག་བསྐྱོམ་ལ་དབང།      །འབྲས་བུ་ཚེས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱུར། །  
些汪 透今 扭就 巩喇汪                      者蒲 却咕 竹北 嘎滇就  
获智慧灌允修等至定，                      得证法身果位之福缘。

གནས་གསུམ་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འགྲོམ།      །གནས་གསུམ་ལ་ཐེམ་སྐོ་གསུམ་རྗེ་མ་དག།  
内松 伟瑟 嘎吗 听松绰                      内松 喇听 苟松 只吗达  
三处齐放白红蓝三光，                      入己三处清净三门垢，

བཞི་པའི་དབང་ཐོབ་ཕྱག་ཚེན་བསྐྱོམ་ལ་དབང་། ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱུར། །  
 喜威 汪透 洽千 巩喇汪 喔沃 呢咕 竹北 嘎滇就  
 获第四灌允修大手印， 得具成就体性身福缘。

དེ་ནས་སྐྱ་མ་འོད་ལྷུ་རང་ལ་ཐེམ། ། །རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐྱ་མ་ཡི། །  
 笛馁 啦吗 伟修 攘喇听 攘几 吕啊 宜松 啦吗宜  
 而後上师化光入己身， 我身语意三门同上师，

དོ་རྗེ་གསུམ་པོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཅིང་། ། །ཁྱེར་སོ་གསུམ་ལྷན་ལྷན་གྱུབ་རང་གོ་ལ་ལོ། །  
 堆界 松波 耶梅 柔记今 切搜 松滇 伦珠 壤卓搂  
 三金刚门无别成一味， 具足三想任运自解脱。

ཅེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་བཞིའི་རིམ་པའོ།  
 以上即四不共加行之次第<sup>③</sup>。

## 金刚瑜伽母修诵仪轨

༘ དེ་རྗེས་སྤང་བ་ལས་དུ་ཁྱེར་བའི་ཕྱིར་དོ་རྗེ་རྣམ་འབྱོར་མའི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱན་ཁྱེར་གྱི་རྣམ་འབྱོར་སྟོན།  
 为了将下座阶段的显相转为道用，如果乐意的话，可修持金刚瑜伽母生起次第的修诵仪轨瑜伽。

ཨོྃ་སྤྱ་བྱ་ཨ་འུ་རྒྱུ་མོགས་གྱིས་བསངས།  
 嗡 梭巴瓦 修达……

念诵「嗡 梭巴瓦 修达……<sup>④</sup>」等以净化。

སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ། ། །ཐམས་ཅད་ཚོས་འབྱུང་གཞལ་ཡས་ཁང་། །  
 东贝 昂雷 康松波 汤介 却炯 侠耶康  
 由空性中诸三界， 皆为法基越量宫，

དེ་དབུས་བསྐྱ་རོ་ཡི་སྟེང་། ། །རང་སེམས་རྗེའི་ལས་འོད་ཟེར་འབྲོས། །  
 得乌 贝玛 若宜滇 壤森 释雷 唯色吹  
 其中莲花尸垫上， 自心舍以字放光芒，

འཕགས་མཚོན་སེམས་ཅན་དོན་བྱས་འདུས། ། །ཡོངས་གྲུབ་བདག་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་མ། །  
 帕秋 森间 敦且独 永久 达尼 那久玛  
 供圣利众复收摄， 自身化为瑜伽母，

③ 母本中无以上自「具德正善上师诸尊众」起之段落，经第十七世法王指示后增补。

④ 观空咒：嗡 梭巴瓦 修达 萨尔瓦 达尔玛 梭巴瓦 修埤杭。

ཚོས་སྐྱ་ཉག་གཅིག་ཞལ་གཅིག་པ།  
却固 酿季 侠季巴  
单一法身具一面，

།ཐབས་ཤེས་བྱང་འདུག་བྱུག་གཉིས་ལ། །  
他谢 耸究 恰尼拉  
悲智双运具二臂，

བདུད་དབུང་འཛོམས་མཛད་ཁྲོ་གཉེར་ཅན།  
独崩 炯则 绰涅间  
降伏魔军怒鬚眉，

།མཚེ་གཅིགས་ཚེམས་ཀྱིས་མ་མཚུ་མནན། །  
切自 倩季 玛曲念  
齾张獠牙咬下唇，

དམར་ལ་གཡོ་རླུ་སྐྱ་གསུམ་འབར།  
玛拉 悠弄 间松拔  
红圆三眼炯炯然，

།དབུ་སྐྱ་ཁམ་ནག་འབར་ཞིང་གོལ། །  
乌札 康那 拔星卓  
赭发直竖披垂散，

ཐོད་སྐམ་ལྷ་ཡི་དབུ་རྒྱ་དང་།  
推风 阿宜 乌间倘  
头戴五骷髅饰冠，

།འདུ་བྱེད་དག་པའི་རང་བཞིན་གྱི། །  
笃且 达贝 壤心吉  
行蕴清净之自性，

ཐོད་རྫོན་ལྷ་བཙུའི་དོ་ཤལ་འབྲངས།  
退伦 阿具 斗夏羌  
五十鲜颅颈链垂，

།མེ་ཏོག་རིལ་བུ་གཡེར་ཁས་བརྒྱན། །  
美豆 尺布 耶克间  
花鬘铃铛为严饰，

ཕྱིན་བྱུག་རུས་རྒྱ་བྱུག་བྱ་ལ།  
钦竹 如间 洽加阿  
六度骨饰五手印，

།དོ་རྗེ་གི་གུག་ཐོད་ཁག་བསྐྱམས། །  
多杰 止古 退叉南  
手持钺刀盛血颅，

རུས་པའི་ཁ་རྒྱུ་གྱ་མོར་བསྐྱེན།  
如贝 卡丈 竹末滇  
骨质天杖倚手肘，

།གཡོན་བརྒྱུང་གར་གྱིས་རྣམ་བར་རོལ། །  
渊江 噶吉 南巴柔  
左腿伸展现舞姿，

སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པའི་འོད་འབར་བའོ།  
东松 恰贝 唯拔喔  
炽光照耀遍三千。

།ཏ་རི་ནི་སའི་ཡི་གེ་ལས། །  
哈利 尼色 宜给雷  
哈利尼萨种字化……

སྤྱི་མོར་དོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་སྟོ།  
季沃 多杰 康卓哦  
顶蓝金刚空行母，

།མགྲིན་པར་རིན་ཆེན་མཁའ་འགོ་སེད། །  
枕巴 仁千 康卓色  
喉黄珍宝空行母，

སྤྱིང་གར་བསྐྱེད་མཁའ་འགོ་དམར།  
宁噶 贝玛 康卓玛  
心红莲花空行母，

།ལྷེ་བར་ལས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་ལྗང། །  
喋瓦 雷季 康卓江  
脐绿事业空行母，

དོ་རྗེ་རིན་ཆེན་བསྐྱེད།  
多杰 仁千 贝玛倘  
各持颅器与标示，

།རལ་གྱིས་མཚན་པའི་གི་ཐོད་འཛིན། །  
惹至 参贝 止退津  
杵、宝、莲、剑之钺刀，

ཁ་རྒྱུ་འཛིན་ཅིང་རིམ་བཤ་བཞིན།  
卡丈 津竟 仁巴心  
持倚天杖而依次，

།སོ་གཉིས་བཙུ་བྱུག་བརྒྱུད་དང་ནི། །  
梭尼 就竹 杰倘尼  
卅二、十六与八尊，

དུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར།  
竹就 竹昔 阔吉够  
六十四之眷众绕。

།རང་གི་གསང་གནས་ཚུལ་འབྱུང་དབུས། །  
壤吉 桑内 却炯乌  
自身密处法基中，

སྤྲིང་དང་མཁའ་འགྲོ་བཞིའི་ཐུགས་ཀའི།  
释倘 卡卓 昔突给  
舍以与四空行心间，

།ཡི་གེ་བཞི་ལས་འོད་ཟེར་འགྲོས། །  
宜给 昔雷 唯色吹  
四种子字放光芒，

ཨོ་རྒྱན་གནས་ནས་རྣམ་འབྱོར་མ།  
乌间 内馁 那久玛  
由彼邬金处迎请，

།འཁོར་བཅས་སྤྱན་དངས་ནམ་མཁའ་བཞུགས། །  
阔介 间张 南卡休  
瑜伽母眷住虚空，

དེ་རྣམས་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་མང་འགྲོས།  
得南 固雷 固芒吹  
由彼等身化多身，

།ལུས་ཐིམ་བདེ་དང་ཚོད་རྒྱས་བསྐྱེད། །  
吕听 得倘 对女介  
融我身生乐暖力，

གསུང་ལས་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་འགྲོས།  
松雷 阿哩 嘎哩吹  
语发阿利噶利声，

།ངག་ཐིམ་མཐུ་དང་རྒྱས་བ་བསྐྱེད། །  
阿听 突倘 女巴介  
融我语生威势力，

ཐུགས་ལས་བྱང་སེམས་ཚུ་རྒྱན་བབས།  
突雷 蒋森 秋均琶  
意降菩提之水流，

།ཡིད་ཐིམ་བདེ་སྟོང་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད། །  
宜听 得东 定津介  
融我意生乐空定，

ལྷ་རྣམས་རང་རང་སོ་སོར་ཐིམ།  
拉南 壤壤 梭梭听  
诸尊一一融自身，

།གཉིས་མེད་རིགས་བདག་དབུ་བརྒྱན་བའོ། །  
尼没 日达 乌间保  
无二部主为顶严。

བརྒྱས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ནི།  
念诵的瑜伽：

གསང་བ་ཚུལ་འབྱུང་བསྐྱེད་འདབ་བཞིའི་དབུས། །  
桑瓦 却炯 贝玛 达昔卫  
秘密法基四瓣莲花中，

།སྤྲིང་དང་འདབ་བཞིར་ཉ་རི་ནི་ས་སྟེ། །  
释倘 达昔 哈利 尼萨喋  
舍以与四瓣哈利尼萨字，

སྤྲིང་ལས་ཐུགས་ཐོང་གཡོན་དུ་འཁོར་བ་ལས། །  
释雷 阿称 渊笃 阔瓦雷  
咒鬘左旋围绕舍以种字，

།དོན་ཀུན་སྐྱབ་བྱེད་འཁོར་ལོ་འོད་འབར་བའོ། །  
敦袞 竹且 阔楼 唯拔喔  
成办诸利咒轮光灿照。

ཨོ་བཟླ་བེ་རོ་ཅ་ནི་ཡེ་ཉ་རི་ནི་ས་སྤྱི་སྤྱི་ལའ་སྤྱི་སྤྱི།  
嗡 班扎 贝若 扎尼耶 哈利尼萨 咩咩 呸 梭哈

ཞེས་བསྟེན་བ་ཅི་རྒྱས་བརྒྱའོ། །  
尽力持诵。

ཐུན་གྱི་མཐར་ཚོགས་རིམ་དང་རྗེས་སྟོན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ནི།  
修座最後的圓滿次第及下座阶段的行止瑜伽：

གསང་གནས་རྗེ་ཡིག་འོད་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་བརྟེན། །འོད་ལྷ་བདག་དང་དེ་ཡང་རྗེ་ཡིག་ལ། །  
桑内 释易 唯季 耨具滇 唯休 达倘 得洋 释易拉  
密处舍以字光辉照情器， 化光融已复次融舍以字，

ཐིམ་ཞིང་ཐིག་ལེ་རྒྱ་དེ་ལས་ཀྱང་། །འདས་བས་དམིགས་སུ་མེད་བ་སྣོད་ཉིད་བྱ། །  
听行 替类 那达 得雷江 得贝 密素 没巴 东尼笃  
舍以收明点渐化为那达， 超越融入无缘空性中，

ཞུགས་བས་རང་རིག་འོད་གསལ་བཅོས་མིན་གྱི། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རིག་སྣོད་རྗེན་བར་བྱད། །  
修贝 壤日 唯萨 偃民吉 森季 哦沃 日东 见巴卜  
自觉明光无修整造作， 心之体性觉空赤裸现。

ཅེས་ཅི་གནས་སུ་བྱག་ཆེན་དུ་བཞག། །  
尽量保持安住於大手印中。

རྗེས་ཐོབ་ཚུ་ལས་ཉ་བཞིན་རང་ཉིད་ནི། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས། །  
解透 秋雷 酿心 壤逆尼 炯滇 得玛 久玛 答卜固  
後得如鱼跃水化显者， 薄伽梵母如幻之化身，

འཁོར་བ་རྗེ་སྲིད་དེ་སྲིད་འགོ་དོན་མངོད། །ཁ་ཟས་བསྐྱེག་སྐྱགས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོད། །  
阔瓦 己夕 得夕 卓敦则 卡瑟 色路 吕季 季阔却  
直至轮回空尽行利生。 食物护摩供养身坛城，

ཉལ་བ་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱེའི་རྣམ་འབྱོར་གསལ། །བགོ་བ་སྐྱགས་ཀྱི་གོ་ཆ་མཚན་དཔེའི་བརྒྱན། །  
酿瓦 唯萨 却固 那久萨 苟瓦 阿季 苟洽 参贝间  
睡卧明光法身瑜伽显， 著衣咒甲相好为庄严，

འགོ་འདུག་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་བསྐྱོར་བ་ཕྱོགས། །སང་མི་གཉིད་དང་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས། །  
卓笃 季阔 萨拉 勾瓦秋 瑟密 尼倘 恰贝 内嘎南  
行住即为环绕坛城行， 醒梦睡贪任何一切时，

སྐྱ་བཞིའི་རྣམ་འབྱོར་སྐྱེ་མའི་རྣམ་པར་རོལ། །  
固昔 那久 久美 南巴若  
四身瑜伽幻相中游戏。

ཞེས་བས་བསྐྱེད་རིམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མའི་རྒྱན་ཁྱེད་དང་། མཇུག་བསྐྱོ་བ་སྐྱོན་ལམ་དང་། བདེན་བ་བརྗོད་པ་ནི།  
诵已，此即俱生生起次第的修诵仪轨。结行回向以及宣说实谛：

དགེ་འདིས་འགོ་བ་མ་ལུས་དོ་རྗེ་སེམས། །ཉག་བདེའི་ཐབས་ཤེས་སྣོད་བས་འཆི་མེད་གྱི། །  
给迪 卓瓦 玛吕 多杰森 大喋 它谢 久威 企没季  
以此善令无余众生修， 金刚萨埵常乐之悲智，

ནང་གི་ལམ་ནས་དོ་རྗེར་འགོ་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་བསྐྱོ། །  
囊吉 朗内 多杰 卓瓦宜 桑杰 尼季 苟滂 透企哦  
无死内道前往彼金刚， 为得佛果位故而回向。

དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱུར་དུ་བདག  
给瓦 迪宜 纽笃达  
我以此善愿旋即，  
| དཔལ་ལྷན་མ་འགྲུབ་སྐྱུར་ནས། |  
巴滇 喇嘛 竹久内  
成就盛德上师尊，

འགོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ།  
卓瓦 季江 玛吕巴  
得令无余有情众，  
| དེ་ཡི་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག། |  
得宜 萨拉 轨巴秀  
悉皆成就登彼地。

སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་གསུམ་བརྟེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། | ཚེས་ཉིད་མི་འགྲུར་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། |  
桑杰 固松 涅贝 锦拉倘  
以证佛之三身之加持，  
却尼 米就 滇贝 锦拉倘  
法性不变真实之加持，

དགོ་འདུན་མི་བྱེད་འདུན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས། | རི་ལྟར་སློན་ལམ་བཏབ་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག། |  
给敦 米切 敦贝 锦拉季  
想望僧伽不退之加持，  
吉答 门浪 大心 竹巴秀  
所作祈愿如是愿成办。

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱན་ཁྲིམ་སྤོན་འགྲོའི་ཚོས་རྣམས་སྤོམ་ཚིག་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུབ་བ་སྟེ།  
ཚོས་སློང་ཞུགས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བར་མཛོད་ཅིག། ||

以此方式，已言简意赅地圆满了修诵仪轨前行诸法，这是入佛门的初学者所急需的。  
随喜！

# 关于《了义宝藏》

## 缘起

西元 2012 年春季，得知该年底在第三十届噶举大祈愿法会后，法王噶玛巴将教授第一世蒋贡康楚·罗卓泰耶的著作《了义炬》。虽然之前已经有译自英文的中文版本，由于希望能更直接地传达原文的含义，因此藉由法王授课的善妙缘起，妙融法师开始著手将《了义炬》从藏文直接翻译成中文，并预计於法会前出版上市。

然而，在中文版的编辑过程中，我们发现，对于像《了义炬》这样的经典作品，难以用一般上市书籍的思维与作法来处理。於是我们暂停《了义炬》的编辑工作，开始重新思考规划：如何才能完整地保留典籍原貌；如何才能让这些传承教法得以传扬；如何整合上市书能流布广泛，结缘书能忠于原著优点，且减低上市书过度编辑，结缘书难以再版的困难。

经过将近一年的准备与讨论，在评估了各种方法之后，我们重新设定方向与作法，因而开始了将古德的重要典籍从藏文翻译成中文的结缘书计画，也有幸承蒙法王噶玛巴赐予《了义宝藏》的名称。

## 我们的目标

我们期待透过《了义宝藏》系列，有计划地将古德的重要著作典籍从藏文原文翻译成中文，并以有规划管理的结缘方式与大众结缘。

为了让法友能更直接地亲近祖师大德，在翻译上我们致力于正确传达原典文意，在编辑上我们致力于保有原典风貌，然而同时，也希望译文尽量符合华语思维，清楚易读。在有限的人力下，我们发愿将珍贵的藏文典籍，尤其是许多尚未有中文译本的大师著作，一本本地从藏文直接翻译成中文。

《了义宝藏》系列采免费结缘的方式流通，并且提供电子档免费下载。希望透过这样的流通方式，让更多法友共享无价的法宝。



## 助印芳名录

2014.3 - 2014.4

金额 NT\$	名单
104,940	青海玉树当卡寺
23,850	郭侃林
9,540	潘志强阖家
6,201	谢明英
5,963	张霞
4,770	王进、何蓉、吴明铨、许钰欣、周征蓉、童奕、张展云、崔惠敏阖家、噶玛洛卓阖家、张荣进阖家
3,339	徐颖、三宝弟子、(方小军阖家、刘朋阖家、邹帝阖家)
3,000	桑耶精舍、吴彩凤
2,862	张敏、湖南三宝弟子
2,771	顾亿
2,385	上海广享化工科技有限公司全体员工、王志杰、朱樱、朱菲、许文漪、侯红、李逸菲阖家、越力田阖家、龙尧阖家、(李淑玲、何立荣阖家)、(吴树荣、邓汉英、伍志生阖家)
2,000	释道徧法师
1,908	董漪婷、张晴妍
1,500	邓礼敦阖家
1,431	吴静、(高亮、于婷)、何丹阖家、孙云霞阖家、刘林林阖家
1,193	刘砚秋、刘渝
1,000	陶昌穗、施凤倩、辜琼华
963	杨春芳
954	古薇、张禾加、苏南群措、孙凤英、陶维兰、袁维吉、清净家园、(于涛、张白露)、李燕青阖家、欧阳密阖家
858	曾芳
615	陈行威
596	黄秀娴
500	王修礼阖家
477	丁妍、王哲嘉、王国忠、王国龙、王建平、李悦、李伟、李筱婷、李江雨、李载文、杜文杰、黄敏和、郝文军、张军、善乐、陶志宝、陶泓、郭华蓉、陆彩娥、孙俊荣、孙颖、孙玉玲、陈莲芝、刘金标、杨路洪、华峥峰、三宝弟子、(张学朝、于涛、张白露)、(于承江、冯雪)、王晓慧阖家、常武明阖家、孙进阖家、胡大亮阖家、徐伟伦阖家
365	刘文泽
343	郭峰
157	殷振国
143	王毅
100	杜晓玲
24	周铭
5	汪晗、刘婕、罗文婷

上期结余：446,476 元

本期支出：257,268 元

本期收入：299,540 元  
1. 助印捐款 299,235 元  
2. 邮资 305 元

1. 印刷制作费 140,000 元  
2. 邮资、运费 99,268 元  
3. 行政管理 18,000 元

结余：488,748 元

## 了义宝藏流通处

### ◆台湾北部

	流通处	地址	电话
1	化育道场	新北市板桥区四川路2段16巷3号6楼	02-8967-1019
2	全德佛教文物广场	台北市光复南路49号	02-8787-9050
3	佛化人生书局	台北市罗斯福路3段325号6楼之4	02-2363-2489
4	藏喜佛教文化艺术	台北市永康街41巷23号	02-2322-5437
5	原动力文化有限公司	台北市北投区明德路150巷18号	02-2822-2909
6	台北生命道场	台北市民生西路300号2楼	02-2550-9900
7	德祺书坊	台北市重庆南路一段61号6楼	02-2370-4971

### ◆台湾中部

	流通处	住址	电话
8	全德佛教文物广场	台中市西区英才路583号	04-2372-2969

### ◆其他地区

	流通处	住址	电话
9	Great Compassion Bodhi Prajna Temple 大悲菩提寺(多伦多)	19 Hidden Forest Drive Stouffville ON, L0G 1E0	1-416-893-8366 1-647-289-6236
10	佛哲书舍(温哥华)	1115, Cosmo Plaza 8788, Mckim Way, Richmond, B.C., V6X4E2	1-604-808-5082
11	佛哲书舍(香港-太子)	洗衣街241A地下	852-2391-8143
12	佛哲书舍(香港-元朗)	泰祥街37号地下	852-2479-5883
13	佛哲书舍(香港-中环)	中环码头七号天星小轮码头一楼J铺	852-3421-2231
14	佛哲书舍(澳门)	妈阁河边新街302号丰顺新村第四座地下H座 (海湾餐厅对面)	853-2822-7044
15	Ngedon Khunkyab Foundation(新加坡)	11 Tampines Street 92 #03-10 Tampines Biz-Hub Singapore 528872	65-67833920
16	中国大陆	todm99@163.com	

1、为服务各地法友，我们已於各地区设置16个流通处，欢迎就近前往请书（因资源有限，每书一人限请3本）。因人力有限，请读者尽量前往流通处请书。如您的所在地未设有流通处，或是中心团体请书，请浏览《了义宝藏》网站的请书办法。

2、电子档下载请见《了义宝藏》网址：[www.hwayue.org.tw/HY/todm](http://www.hwayue.org.tw/HY/todm)

了义宝藏 ①

# 了义炬：大手印四加行简要合集及正行教学次第（简体版）

总 指 导：第十七世法王噶玛巴 邬金钦列多杰

作 者：第一世蒋贡康楚·罗卓泰耶

译 者：妙融法师

发 行 人：孙春华

审译编辑：了义宝藏编译小组

内页排版：苏丽萍

版面设计：施心华

封面设计：自由落体

## 免费结缘 ◆ 欢迎助印

出 版 者：财团法人化育文教基金会

地址：220 新北市板桥区四川路 2 段 16 巷 3 号 6 楼

电话：886-2-8967-1025 传真：886-2-8967-1069

网址：[www.hwayue.org.tw/HY/todm](http://www.hwayue.org.tw/HY/todm)

电子信箱：[todm99@gmail.com](mailto:todm99@gmail.com) / [todm99@163.com](mailto:todm99@163.com)（中国地区）

银行：新光银行 东台北分行 金融机构代码：103

银行帐号：0028-10-1001627 户名：财团法人化育文教基金会

邮政划拨：18268431 户名：财团法人化育文教基金会（请注明：助印《了义宝藏》）

新加坡地区请洽：Ngedon Khunkyab Foundation Tel: 65-67833920

《了义宝藏》系列为免费结缘，未委托任何单位或个人代收助印款。如欲助印，请汇款至上列帐号，或洽上列联络方式。



《了义炬》由「了义宝藏编译小组」制作，以创用 CC「姓名标示—非商业性—禁止改作 4.0 国际」授权条款释出。详细授权条款，请至 <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.zh-TW>。

承 印 者：博创印艺文化事业有限公司

I S B N：978-986-90068-1-1（平装）

初版一刷：2014 年 2 月 恭印：4,500 册

初版二刷：2014 年 4 月 恭印：3,500 册

### 国家图书馆出版品预行编目 (CIP) 资料

了义炬：大手印四加行简要合集及正行教学次第 / 第一世蒋贡康楚·罗卓泰耶作；妙融法师译。-- 初版。-- 新北市：化育文教基金会，2014.02

304 面：17x22 公分（了义宝藏：1）简体版

ISBN 978-986-90068-1-1（平装）

1. 藏传佛教 2. 注释 3. 佛教修持

226.962

103002643